AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" KONCERNA KONSOLIDĒTAIS ILGTSPĒJAS PĀRSKATS UN AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" ATSEVIŠĶAIS GADA PĀRSKATS

2024

SATURS

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA UZRUNA 4

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS 7

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA 8

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA 10

- DARBĪBAS SEGMENTI 13
- KONCERNA VĒRTĪBAS ĶĒDE 24
- KONCERNA STRATĒĢIJA 26

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA 35

- KONCERNA STRUKTŪRA UN PĀRVALDĪBA 36
- AKCIONĀRU SAPULCE 38
- PADOME 39
- REVĪZIJAS KOMITEJA 45
- VALDE 46

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA 52

- KOMPETENČU UN PRASMJU ATTĪSTĪBA ILGTSPĒJAS JOMĀ 53
- PĀRVALDĪBAS STRUKTŪRU IZSKATĪTIE ILGTSPĒJAS JAUTĀJUMI 54
- RISKU PĀRVALDĪBAS PRINCIPI UN MEHĀNISMI 56
- RISKU PĀRVALDĪBA UN IEKŠĒJĀ KONTROLE ATTIECĪBĀ UZ ILGTSPĒJAS ZIŅU SNIEGŠANU 57
- AR ILGTSPĒJU SAISTĪTU DARBĪBAS REZULTĀTU IEKĻAUŠANA STIMILĒŠANAS SHĒMĀS 58
- PAZIŅOJUMS PAR PIENĀCĪGU RŪPĪBU 59

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA 63

- BŪTISKAS IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU IDENTIFICĒŠANAS UN NOVĒRTĒŠANAS PROCESS 64
- IEINTERESĒTO PERSONU IESAISTE 66
- KONCERNA BŪTISKĀS IETEKMES, RISKI UN IESPĒJAS 74

ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IEKĻAUTĀS ESRS INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS 76

VIDISKĀ INFORMĀCIJA 80

- KLIMATA PĀRMAIŅAS 81
- RŪPES PAR BIOLOĢISKO DAUDZVEIDĪBU UN EKOSISTĒMĀM 91
- APRITES EKONOMIKA 94

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA 96

- KONCERNA DARBINIEKI 97
- SKARTĀS KOPIENAS 110

INFROMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU 117

- DARĪJUMDARBĪBAS POLITKA UN KORPORATĪVĀ KULTŪRA 118

SATURS

INTEREŠU PĀRSTĀVĪBA 124
KORUPCIJAS UN KUKUĻOŠANAS NOVĒRŠANA UN ATKLĀŠANA 125
KANĀLI BAŽU PAUŠANAI 128
TRAUKSMES CĒLĀJU AIZSARDZĪBA 129
ATTIECĪBU AR PIEGĀDĀTĀJIEM PĀRVALDĪBA 130

PĀRSKATS PAR ZAĻAJIEM PROJEKTIEM 132

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM 136

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU 148

AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" ATSEVIŠĶAIS GADA PĀRSKATS 150

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI 154

VADĪBAS ZIŅOJUMS 156

NOZĪMĪGI FAKTI UN NOTIKUMI 157
KOMERCDARBĪBAS MODEĻA APRAKSTS 162
FINANŠU REZULTĀTI 164
KONCERNA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA 166
FINANSĒŠANA UN LIKVIDITĀTE 167
KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA 168
NEFINANŠU PAZIŅOJUMS 169
FINANŠU RISKU VADĪBA 170
APSTĀKĻI UN NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM 172
PRIEKŠLIKUMS PAR PEĻŅAS SADALI 173

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU 174

KONSOLIDĒTIE UN ATSEVIŠĶIE FINANŠU PĀRSKATI 176

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS 177
VISAPTVEROŠO IENĀKUMU PĀRSKATS 178
PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI 179
PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ 181
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS 183

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI 185

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS 286

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA UZRUNA

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA UZRUNA

Latvijas un Baltijas reģiona enerģētikai 2024. gads bija jaudīgs: Baltijas valstis kopīgi spēra noslēdzošos soļus, lai neatgriezeniski pārrautu pēdējās saites ar Krieviju un integrētu savas energosistēmas kontinentālās Eiropas energosistēmā, kur būtiska bija AS “Augstsprieguma tīkls” (AST) koncerna (Koncerns) loma. Tas ir pēdējās desmitgadēs vērienīgākais energoneatkarības un drošības projekts Baltijas jūras reģionā. Pērn Baltijā pieauga arī elektroenerģijas ģenerācijas jaudas un pašnodrošinājums, kā arī turpinājās cenu samazinājums, salīdzinot ar iepriekšējiem diviem gadiem.

GATAVĪBA PIEVIENOTIES EIROPAS ENERGOSISTĒMAI

Pēdējo 15 gadu laikā sinhronizācijas projekta ietvaros veikti ievērojami Latvijas un visas Baltijas pārvades tīkla pastiprināšanas darbi. 2024. gadā AST kopā ar Lietuvas un Igaunijas pārvades sistēmas operatoriem (PSO) realizēja noslēdzošos infrastruktūras projektus, lai 2025. gada 8. februārī Baltijas valstis droši atvienotos no Krievijas kontrolētās energosistēmas un jau 9. februārī pievienotos pasaulē lielākajai – Eiropas – energosistēmai. Teju gadu agrāk, nekā sākotnēji bija plānots.

Sinhronizācija ar Eiropu ir saistīta ar vērienīgu un Baltijā līdz šim nebijušu infrastruktūras projektu realizāciju, jauniem izaicinājumiem elektroenerģijas pārvades sistēmas režīmu plānošanā un vadībā, pieaugošu darba apjomu infrastruktūras attīstībā, pārvaldībā un ekspluatācijā, kā arī ar būtiskām aktivitātēm AST kiberdrošības un fiziskās drošības stiprināšanā.

2024. gadā pabeidzām elektroenerģijas pārvades līnijas Valmiera–Tsirguliina pārbūvi, tā sinhronizācijas projekta ietvaros ir jau trešā Latviju un Igauniju savienojošā līnija. Pārvades tīklam pieslēdzām Latvijā pirmo sinhrono kompensatoru Grobiņā, AST apakšstacijās Rēzeknē un Tumē tika piegādātas energosistēmas drošumam paredzētās elektroenerģijas bateriju iekārtas. Jūlijā kopā ar Lietuvas un Igaunijas pārvades sistēmas operatoriem paziņojām par BRELL līguma nepagarināšanu un jau novembrī saņēmām Eiropas operatoru atzinumu par Baltijas gatavību sinhronizācijai.

Sinhronizācijas projekta ietvaros pērn notika darbs pie Baltijas balansēšanas jaudas tirgus platformas izveides, kur AST bija vadošā loma. Jaunais tirgus no 2025. gada februāra nodrošina sistēmas balansēšanai un frekvenču kontrolei nepieciešamo jaudas rezervi. AST speciālisti izstrādājuši arī vairākas tīkla vadības sistēmas, lai nodrošinātu integrāciju un darbību Eiropas energosistēmā. Piemēram, elektroenerģijas pārvades sistēmai un elektroenerģijas tirgus darbībai nepieciešamos biznesa procesus un datu apmaiņu nodrošina balansa vadības sistēma. To atzinīgi novērtējuši arī ārēji eksperti, piešķirot Koncernam IKT nozares balvu “Platīna pele”.

Šī ilgi gaidītā integrācija ar Eiropas energosistēmu palielina elektroenerģijas apgādes drošumu reģionā, vienlaikus veicinot Eiropas iekšējā enerģijas tirgus attīstību un radot jaunas uzņēmējdarbības iespējas.

Eiropas Savienības līdzfinansētā projekta ietvaros veiktie ieguldījumi iekārtās un tehnoloģijās ir arī viens no priekšnosacījumiem, lai pārvades tīklam varētu droši pieslēgt liela apjoma atjaunīgās enerģijas avotus un izpildīt Eiropas zaļā kursa mērķus.

CEĻĀ UZ ZAĻĀKU ENERĢIJU PAR PIEEJAMU CENU

Viens no ANO ilgtspējīgas attīstības globālajiem mērķiem ir nodrošināt piekļuvi uzticamai, ilgtspējīgai un mūsdienīgai enerģijai par pieejamu cenu. To 2024. gadā Koncerns veicinājis vairākos veidos.

Atjaunīgo energoresursu elektrostaciju attīstība Latvijā ir nozīmīgs solis ceļā uz aktuālo enerģētikas, drošības un klimata izaicinājumu risināšanu Baltijas reģionā. 2024. gadā AST noslēdza līgumus ar 20 vēja un saules elektrostaciju attīstītājiem par gandrīz 2000 megavatu (MW) lieljaudas atjaunīgo (AER) projektu pieslēgšanu pārvades tīklam. Prognozēts, ka līdz 2025. gada beigām varētu tikt pieslēgtas vairākas saules elektrostacijas ar kopējo uzstādīto jaudu virs 400 MW. Saules un vēja enerģijai attīstoties, iespējams palielināt Latvijā saražotās atjaunīgās enerģijas apjoma pieaugumu, vienlaikus nodrošinot zemākas cenas. Pieaugot AER enerģijas īpatsvaram tirgū, tas nākotnē sekmēs Latvijas elektroenerģijas cenas izlīdzināšanos ar Skandināvijas un Somijas cenu apgabaliem.

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA UZRUNA

Efektīvai tirgus darbībai un lielākai elektroapgādes drošībai būtiski ir arī jauni starpsavienojumi. AST 2024. gadā veikusi vairākus būtiskus soļus elektroenerģijas pārvades sistēmas tālākai starpsavienošanai ar kaimiņu elektroenerģijas pārvades sistēmām – uzsākām ietekmes uz vidi novērtējumu jaunas līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva izbūvei, sākām Latvijas–Igaunijas 4. starpsavienojuma tehnisko izpēti, kā arī veicām sākotnējos novērtējumus par jauna starpsavienojuma ar Zviedriju un Vāciju ierīkošanu.

Jaunas iespējas AER integrācijai pārvades tīklā sniedz 2024. gadā spertie soļi tirgus attīstībā. AST kopā ar Lietuvas un Igaunijas PSO pievienojās Eiropas manuāli aktivizējamu balansēšanas rezervju tirdzniecības platformai MARI. Tāpat nozīmīgs notikums ceļā uz tirgus efektivizāciju ir Baltijas PSO veiksmīgi realizētā elektroenerģijas tekošās dienas tirgus pāreja no 60 uz 15 minūšu tirdzniecību.

Arī Koncernā ietilpstošā AS “Conexus Baltic Grid” (Conexus) turpmākā attīstība vērsta uz klimatam draudzīgu un ilgtspējīgu enerģijas risinājumu ieviešanu, kas ne tikai veicina zaļās enerģijas integrāciju, bet arī uzlabo vietējo resursu efektīvāku izmantošanu. Kopš 2024. gada Conexus pārvades sistēmā nonāk arī Latvijā ražots biometāns. Pārskata periodā darbību sāka Latvijā pirmie tiešie pieslēgumi dabasgāzes sadales sistēmai biometāna ražotnēs saražotā biometāna ievadīšanai savstarpēji savienotā gāzes sistēmā. Lai veicinātu biometāna ražošanu Latvijā, Conexus plāno izbūvēt vairākus publiski pieejamus biometāna ievades punktus, tādā veidā attīstot gāzes pārvades sistēmu Latvijā. 2024. gadā Conexus ir noslēdzis līgumus par projektēšanas un būvniecības darbiem un aprīkojuma iegādi pirmajam publiskajam biometāna ievades punktam Džūkstes pagastā.

Conexus kopā ar citiem Eiropas gāzes pārvades sistēmas operatoriem piedalās arī starptautiskajā projektā par Ziemeļu–Baltijas ūdeņraža koridora izveidi. Tā ir svarīga daļa Eiropas pārejā uz ilgtspējīgu un dekarbonizētu energosistēmu. 2024. gadā tika pabeigta projekta priekšizpēte.

ILGTSPĒJĪGA PĀRVALDĪBA UN STABILS FINANŠU SNIEGUMS

Koncernā raugāmies, lai visos ikdienas procesos mūsu darbība atbilst ilgtspējas principiem, tostarp veicinot vides ilgtspējas mērķu sasniegšanu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu – sākot no pilsētas pļavu pilotprojekta un lietus ūdens izmantošanas iespēju izpētes AST apakšstacijās, putnu novirzītāju uzstādīšanas uz pārbūvētajām gaisvadu augstsprieguma līnijām ligzdojošo putnu aizsardzībai un līdz metāna un SEG emisiju samazināšanas plānam Koncernā. AST sniegumu ilgtspējas jomā Korporatīvās atbildības un ilgtspējas institūta eksperti ikgadējā “Ilgtspējas indeksā” novērtējuši ar augsto Platīna kategoriju.

Līdz ar aktivitātēm vides un sociālajā jomā Koncerns pārskata periodā uzrādīja stabilu finanšu sniegumu.

Pārskata periodā Koncerna neto apgrozījums bija 258,6 milj. EUR, neto peļņa – 22,6 milj. EUR. Darbības rādītājus pozitīvi ietekmēja iespēja regulatīvajā periodā ar AST un Conexus gūtajiem ieņēmumiem segt elektroenerģijas pārvades un gāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojuma izmaksas. Pārskata periodā AST ieguldījusi pārvades tīkla attīstībā 162,2 milj. EUR, ko galvenokārt veidoja investīcijas ar sinhronizāciju saistītajos projektos 97,4 milj. EUR apmērā.Veicām ieguldījumus arī apakšstaciju pārbūvē un atjaunošanā – 16,6 milj. EUR, tādējādi palielinot elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību un radot iespējas integrēt arī atjaunīgos energoresursus. Pārskata periodā Conexus investēja Inčukalna pazemes gāzes krātuves darbības uzlabošanā 37,8 milj. EUR un dabasgāzes pārvades tīkla infrastruktūras atjaunošanā – 9,7 milj. EUR.

2024. gadā AST turpināja veiksmīgi piesaistīt investīcijas attīstībai – RePowerEU finansējums 73,2 milj. EUR apmērā un 80 milj. EUR finansējums no Luminor Bank AS.

Koncerns turpinās nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā, arvien uzlabojot sniegumu attiecībā uz ietekmes pusēm un sabiedrību kopumā. Šajā procesā īpaši svarīgi ir arī jūsu komentāri un atsauksmes. Paldies darbiniekiem, klientiem un sadarbības partneriem par kopīgi paveikto 2024. gadā!

Rolands Irklis
AS “Augstsprieguma tīkls” valdes priekšsēdētājs

ILGTSPĒJAS PĀRSKATS

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

ESRS 2

INFORMĀCIJA PAR KONCERNA STRUKTŪRU

Augstsprieguma tīkla koncerna (turpmāk arī – Koncerns) pamatdarbība ir elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšana, energoapgādes sistēmas aktīvu efektīva pārvaldība, dabasgāzes pārvade un uzglabāšana.

2024. gada 31. decembrī Augstsprieguma tīkla koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķiroša ietekme ir mātes sabiedrībai AS “Augstsprieguma tīkls” (turpmāk arī – AST vai Mātes sabiedrība) un kurā ietilpst meitas sabiedrība AS “Conexus Baltic Grid” (turpmāk arī – Conexus vai Meitas sabiedrība). Visas AS “Augstsprieguma tīkls” akcijas (100 %) pieder Latvijas Republikai.

Mātes sabiedrības līdzdalība Meitas sabiedrībā ir 68,46 %. 29,06 % Conexus akciju pieder Japānas kompānijas “Marubeni” fondam – “MM Infrastructure Investments Europe Limited”, bet 2,48 % – pārējiem akcionāriem.

KONSOLIDĀCIJAS TVĒRUMS

Šis ir konsolidētais ilgtspējas pārskats par Augstsprieguma tīkla koncernu, kas, tāpat kā Augstsprieguma tīkla koncerna konsolidētajā finanšu pārskatā, aptver Mātes sabiedrību un komercsabiedrības, kurās Mātes sabiedrībai ir izšķiroša (vairāk nekā 50 %) ietekme. Balstoties uz minētajiem principiem, konsolidētais ilgtspējas pārskats, tāpat kā finanšu pārskats, aptver AS "Augstsprieguma tīkls" un tās Meitas sabiedrību AS “Conexus Baltic Grid”.

Saskaņojot ar Augstsprieguma tīkla koncerna finanšu pārskatu, konsolidētā ilgtspējas pārskata ziņošanas periods atbilst finanšu gadam no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim. Konsolidētais ilgtspējas pārskats tiek sagatavots vienu reizi gadā un publicēts katra gada aprīļa pēdējā darba dienā. Pārskats par 2024. gadu ir publicēts 2025. gada 30. aprīlī Koncerna tīmekļa vietnē https://www.ast.lv/lv/content/ilgtspejas-parskati.

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS TVĒRUMS PAR VĒRTĪBAS ĶĒDI

Koncerna darbībā būtiska loma ir lejupējai vērtības ķēdei, kura tiek rūpīgi un atbildīgi pārvaldīta. Ilgtspējas pārskatā detalizēti iekļauti jautājumi par sniegto pakalpojumu kvalitāti un drošumu, īpaši uzsverot energoapgādes nepārtrauktības nodrošināšanu. Šīs funkcijas ir kritiski svarīgas enerģijas infrastruktūras stabilitātei un uzticamībai.

Savukārt piegādātājiem ir būtiska nozīme Koncerna stratēģisko projektu īstenošanā. Tādēļ ilgtspējas pārskatā plaši atspoguļota informācija par augšupējo vērtības ķēdi, īpaši aprakstot iepirkumu procesus, piegādātāju ilgtspējas kritērijus un to ietekmi uz Koncerna mērķu sasniegšanu.

Dubultā būtiskuma novērtējumā aptvertas un ņemtas vērā ietekmes, riski un iespējas, kas rodas vai varētu rasties ne tikai Koncerna darbībā, bet arī tā vērtības ķēdē. Detalizētāka informācija pieejama sadaļā “Būtiskas ietekmes, risku un iespēju identificēšana un novērtēšana”.

Koncerna rīcībpolitikas, darbības un mērķrādītāji ir cieši integrēti ar vērtības ķēdi, un atbilstoši būtiskākajiem aspektiem šī informācija tiek atklāta saskaņā ar Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartu (turpmāk arī – ESRS) tematisko standartu prasībām.

Kur vien iespējams, atklājamajos rādītājos ir iekļauti pieejamie dati par vērtības ķēdi. Vienlaikus Koncerns turpina pilnveidot datu vākšanas procesus, īpaši attiecībā uz klimata ietekmes novērtējumu vērtības ķēdē.

Koncerns šajā ilgtspējas pārskatā nav izmantojis iespēju nenorādīt kādu īpašu informāciju, kas attiecas uz intelektuālo īpašumu, zinātību vai inovācijas rezultātiem.

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

KONTAKTI IEROSINĀJUMIEM UN JAUTĀJUMIEM

Koncernā augstu tiek vērtēta ieinteresēto personu iesaiste un ierosinājumi, lai pilnveidotu mūsu ilgtspējas praksi un uzlabotu sniegtās informācijas kvalitāti. Ja jums ir jautājumi, ierosinājumi vai vēlaties dalīties savās atsauksmēs par Ilgtspējas deklarāciju, lūdzu, sazinieties:

E-pasts: ast@ast.lv
Adrese: AS “Augstsprieguma tīkls”,
Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija
Tālrunis: +371 67728353

IEROBEŽOTAS PĀRLIECĪBAS PĀRBAUDE

Neatkarīga revidenta ierobežotas pārliecības apliecinājuma ziņojumu par 2024. gada ilgtspējas pārskatu ir sniegusi SIA “KPMG Baltics”, kas ir arī AS “Augstsprieguma tīkls” 2024. gada finanšu pārskata revidents, kā arī Meitas sabiedrības revidents. Revidentu ziņojums pieejams šī pārskata 148. lpp.

INFORMĀCIJA SAISTĪBĀ AR ĪPAŠIEM APSTĀKĻIEM

Koncerns uzsācis ilgtspējas ziņošanu par 2024. gadu saskaņā ar Ilgtspējas informācijas atklāšanas likumu un ESRS, nomainot iepriekšējo ziņošanas pieeju, kas tika veikta saskaņā ar Globālās ziņošanas iniciatīvas (GRI) standartiem. Tas darīts, lai nodrošinātu atbilstību nacionālajam un Eiropas Savienības (ES) regulējumiem un uzlabotu pārskata kopējo kvalitāti, kā arī sniegtās informācijas un datu salīdzināmību.

Veicot iepriekšējo periodu datu un ziņojumu pārskatīšanu, būtiskas kļūdas netika konstatētas. Visi atklātie rādītāji un informācija ir sagatavoti, nodrošinot to precizitāti un uzticamību. Rādītāju mērījumi nav apstiprināti citādi, kā vien ar neatkarīga revidenta ierobežotas pārliecības apliecinājuma ziņojumu ilgtspējas ziņojuma ietvaros. Koncerna SEG emisiju aprēķinā iekļauti Meitas sabiedrības rādītāji par dabasgāzi no Meitas sabiedrības SEG emisiju ziņojuma, kas ikgadēji tiek ārēju auditoru verificēts un apstiprināts ar Valsts vides dienesta lēmumu.

Datu ticamību sekmē fakts, ka AST ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu, procesus atbilstoši standartiem ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide), ISO 45001:2018 (darba drošība) un ISO 50001:2018 (energopārvaldība).

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

ESRS SBM-1

Koncerns ir viens no lielākajiem energoapgādes komersantiem Baltijā, Koncerna pamatdarbība ir elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšana, energoapgādes sistēmas aktīvu efektīva pārvaldība, dabasgāzes pārvade un uzglabāšana.

2024. gada 31. decembrī Koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķiroša ietekme ir mātes sabiedrībai AS "Augstsprieguma tīkls" un kurā ietilpst meitas sabiedrība AS "Conexus Baltic Grid". Visas (100 %) AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Klimata un enerģētikas ministrija.

Koncerns ģeogrāfiski darbojas Latvijas teritorijā. Augstsprieguma tīkla koncerna juridiskā adrese ir Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073. Savukārt Koncernā ietilpstošo uzņēmumu struktūrvienības ir izvietotas arī citur Rīgā un visā Latvijā.

2024. gadā savu darbību turpināja AS "Augstsprieguma tīkls" kopīgi ar Igaunijas un Lietuvas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoriem izveidotais un Igaunijā reģistrētais Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu reģionālais koordinācijas centrs "Baltic RCC" OÜ (turpmāk arī – Baltic RCC).

Reģionālā koordinācijas centra pārvaldība tiek nodrošināta pēc visu trīs Baltijas valstu vienlīdzīguma principa – katram operatoram jaunajā struktūrā pieder vienāds kapitāla daļu skaits, AS "Augstsprieguma tīkls" līdzdalības daļa ir 33,33 %. Baltic RCC pamatuzdevums ir koordinēt elektroenerģijas sistēmu attīstības plānošanu, kā arī saskaņot atsevišķas operatoru ikdienas darbības elektroenerģijas apgādes drošuma garantēšanai. Baltic RCC darbība nav iekļauta konsolidētā ilgtspējas pārskata par Augstsprieguma tīkla koncernu tvērumā.

Koncerna pamatdarbība tiek dalīta trīs segmentos – elektroenerģijas pārvade, dabasgāzes pārvade un dabasgāzes uzglabāšana. Šis dalījums balstās uz Koncerna iekšējo organizatorisko struktūru, kas nodrošina efektīvu segmentu darbības rezultātu uzraudzību un kontroli.

Augstsprieguma tīkla koncerna vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

AUGSTSPRIEGUMA TĪKLA KONCERNA GALVENĀ STRATĒĢISKĀ VIRZĪBA IR VĒRSTA UZ:

FINANŠU STABILITĀTI –
nodrošināt optimālu valsts ieguldījuma atdevi, finanšu risku pārvaldību;

SOCIĀLO ATBILDĪBU –
droša darba vide, iesaistīts darbinieks un sociāla atbildība pret sabiedrību;

ENERĢĒTISKO DROŠĪBU –
sinhronizācija ar Eiropas pārvades tīkliem, tostarp elektroenerģijas un palīgpakalpojumu tirgu;

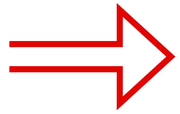

ILGTSPĒJĪGU UN EFEKTĪVU PĀRVALDĪBU –
nepārtraukta efektivitātes pilnveidošana.

KVALITATĪVU ENERGOAPGĀDI –
uz inovācijām vērsta kvalitatīva energoapgāde par iespējami zemāku tarifu;

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Koncerna virzītājspēks ir attīstība, panākuma atslēga – vairāk nekā 900 profesionālu un atbildīgu darbinieku komanda (2024. gada 31. decembrī – 905 darbinieki, 2023. gada 31. decembrī – 896 darbinieki), kuri rūpējas par elektroenerģijas un dabasgāzes pārvadi, pakalpojumu nepārtrauktību, drošību un attīstību.

Reģionālais sadalījums	**Darbinieku skaits 31.12.2024. AST**	**Darbinieku skaits 31.12.2024. Koncernā**
Rīga	382	614
Vidzeme	47	180
Kurzeme	50	50
Latgale	29	29
Zemgale	32	32
Kopā	**540**	**905**

DARBĪBAS SEGMENTI

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SEGMENTS

Saskaņā ar izsniegto licenci Nr. E12001 un Elektroenerģijas tirgus likuma 11. panta pirmo daļu akciju sabiedrība “Augstsprieguma tīkls” ir vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO) Latvijā, un tā licences darbības zona ir visa Latvijas teritorija. AS “Augstsprieguma tīkls” nodrošina nepārtrauktu un kvalitatīvu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu, veic energoapgādes aktīvu ilgtspējīgi efektīvu pārvaldību un attīstību, sekmē integrāciju Eiropas Savienības iekšējā tirgū. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 5. pantu elektroenerģijas pārvade ir regulēta nozare. Mātes sabiedrība savu darbību sadala vienā galvenajā darbības segmentā – elektroenerģijas pārvade.

AST pārziņā ir Latvijas elektroenerģijas sistēmas mugurkauls – pārvades tīkls, kas ietver savstarpēji savienotus tīklus un iekārtas, tostarp starpvalstu savienojumus, kuru spriegums ir 110 un vairāk kilovoltu un kuri tiek izmantoti pārvadei līdz attiecīgajai sadales sistēmai vai lietotājiem.

Mātes sabiedrība nodrošina augstsprieguma elektropārvades līniju (turpmāk arī – EPL), apakšstaciju un sadales punktu ekspluatāciju, apkopi un remontu, kā arī pārvades tīkla attīstību.

AST pienākums ir nodrošināt:

- elektroapgādes drošumu un stabilitāti;
- pārvades tīkla attīstību un drošu savienojamību ar citām energoapgādes sistēmām;
- pārvades sistēmas elektroenerģijas plūsmu vadību un kontroli;
- pārvades sistēmai pieslēgto elektroenerģijas ražošanas iekārtu darbības vadību un kontroli;
- nediskriminējošus pārvades sistēmas lietošanas nosacījumus visiem pārvades sistēmas lietotājiem.

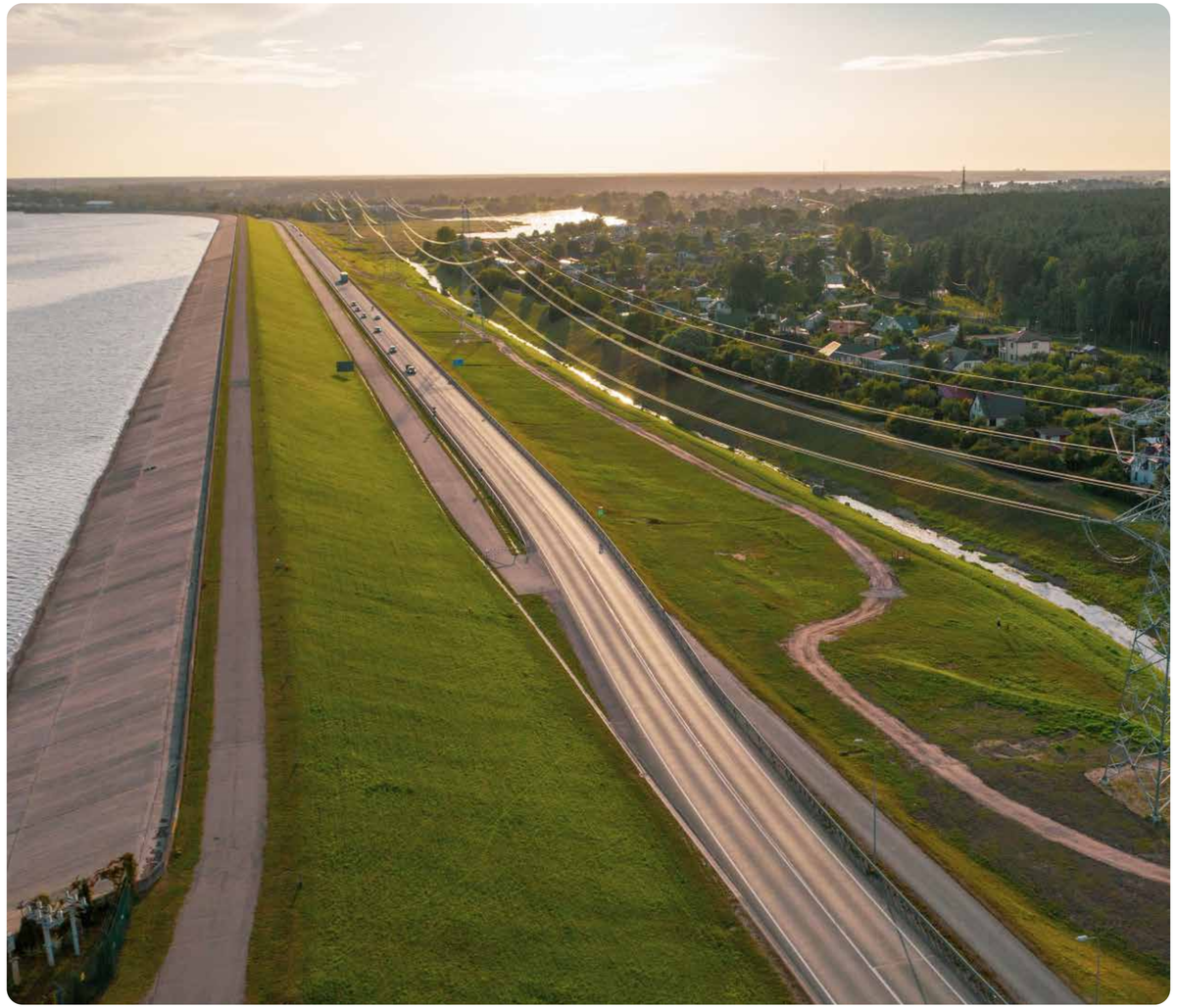

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

MĀTES SABIEDRĪBA SNIEDZ ŠĀDUS BŪTISKĀKOS PAKALPOJUMUS:

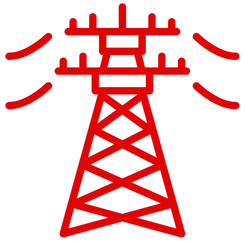

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES PAKALPOJUMI

Tostarp elektroenerģijas pārvadīšana un jaudas uzturēšana un attīstīšana. Minēto pakalpojumu sniegšanā konkurence nepastāv, jo Latvijā darbojas viens pārvades sistēmas operators. Mātes sabiedrības aktivitātes vērstas uz kvalitatīvu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu sniegšanu par iespējami zemu cenu.

PIESLĒGUMI ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SISTĒMAI

Sistēmas operatoram tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu pārvades sistēmai vai esošo pieslēgumu atļautās slodzes izmaiņas saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK vai Regulators) izdotajiem sistēmas dalībnieku pieslēguma noteikumiem un par pieslēguma maksu, kuru nosaka pārvades sistēmas operators saskaņā ar SPRK noteikto pieslēguma maksas aprēķināšanas metodiku, ja sistēmas dalībnieks izpilda pārvades sistēmas operatora noteiktās tehniskās prasības.

ELEKTROENERĢIJAS TIRGUS DALĪBNIEKIEM

- Balansēšanas pakalpojumu.
- Regulēšanas pakalpojumu.
- Enerģijas identifikācijas kodus.
- Piekļuvi elektroenerģijas uzskaites datiem.
- Elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumus.

PĀRSKATA PERIODĀ PĀRVADES SISTĒMAS OPERATORAM NOTEIKTIE PIENĀKUMI TIKA ĪSTENOTI, IZMANTOJOT ŠĀDU PĀRVADES TĪKLU:

Augstākais spriegums (kV)	Apakšstaciju skaits	Autotransformatoru un transformatoru skaits	Uzstādītā jauda (MVA)	Gaisvadu un kabeļu EPL (km)
330 kV	17	26	3 725	1 742
110 kV	124	242	5 100	3 813
KOPĀ	**141**	**268**	**8 825**	**5 555**

2024. gadā Latvijā tika saražotas 5 906 gigavatstundas (GWh) elektroenerģijas, kas ir par 3 % mazāk nekā 2023. gadā, kad tika saražotas 6 086 GWh. Savukārt Latvijas elektroenerģijas patēriņš 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, pieauga par 1 % no 6 887 GWh līdz 6 980 GWh. Jāatzīmē, ka, ņemot vērā saules ģenerācijas iekārtu uzstādīšanu pašpatēriņam mājsaimniecībās un uzņēmumos, faktiskais 2024. gadā saražotās un patērētās elektroenerģijas apjoms Latvijā bija lielāks, jo daļa saražotā netiek nodota tīklā, bet izmantota tūlītējam pašpatēriņam.

2024. gadā būtiski – vairāk nekā 3,1 reizi – pieauga saules elektrostaciju saražotās un tīklā nodotās elektroenerģijas apjoms, apsteidzot vēja elektrostacijas un kļūstot par trešo apjomīgāko elektroenerģijas avotu aiz koģenerācijas stacijām un hidroelektrostacijām. Ražošanas apjoma pieaugums saistāms ar jaunu elektrostaciju pieslēgšanu tīklam.

Tādējādi saules elektrostaciju kopējais devums Latvijas elektroenerģijas ražošanas bilancē pieauga no 2,1 % 2023. gadā līdz 6,7 % pārskata periodā. Vēja elektrostacijas 2024. gadā tīklā nodeva par 2 % elektroenerģijas vairāk nekā 2023. gadā. Elektroenerģijas ražošanas pieaugums no atjaunīgajiem energoresursiem un dabasgāzes cenu kritums 2024. gadā veicināja elektroenerģijas cenu samazināšanos visā Eiropā, būtiski zemākam cenu līmenim saglabājoties Ziemeļvalstīs, kur atjaunīgo energoresursu īpatsvars ir augstāks. Latvijā 2024. gadā vidējā elektroenerģijas cena samazinājās līdz 87,43 EUR par megavatstundu (EUR/MWh) jeb par 7 %, salīdzinot ar 2023. gadu. Zemākais mēneša cenu līmenis 2024. gadā bija aprīlī – 60,23 EUR/MWh, savukārt augstākais tika sasniegts janvārī – 117,22 EUR/MWh.

Mātes sabiedrība 2024. gadā lietotājiem Latvijā nodrošināja elektroenerģijas pārvadi 6 015 GWh apjomā, kas ir tikai par 0,1 % mazāk nekā 2023. gadā (6 024 GWh). Ieņēmumi no pārvades pakalpojumiem 2024. gadā sasniedza 93,7 milj. EUR (2023. gadā – 85,6 milj. EUR). Elektroenerģijas pārvades pakalpojumu ieņēmumu pieaugums par 9 %, salīdzinot ar 2023. gadu, galvenokārt saistīts ar elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu izmaiņām no 2023. gada 1. jūlija.

Detalizēti ikgadējie elektroenerģijas tirgus apskati pieejami AST tīmekļvietnē https://www.ast.lv/lv/electricity-market-review.

ATTĪSTĪBA

Baltijas valstu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu

Viens no būtiskākajiem projektiem AST stratēģisko mērķu sasniegšanā ir sinhronizācija ar kontinentālās Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmu, kuras ietvaros AST jānodrošina Latvijas energosistēmas pilnīga integrācija elektroenerģijas un palīgpakalpojumu tirgos.

2019. gada 22. maijā AST parakstīja Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu pievienošanas līgumu kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmai *(Agreement on the conditions of the future interconnection of power system of Baltic States and power system of continental Europe)*. Noslēgtā pievienošanas līguma kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmai pielikumos ir noteiktas tehniskās prasības, kas Baltijas valstu PSO jāizpilda līdz sinhronizācijas procesa sākšanai un pēc tās. Šīs prasības saistītas gan ar iestatījumu izmaiņām pārvades sistēmā, gan ieguldījumiem infrastruktūras attīstībā, gan PSO pienākumiem noteiktā apjomā uzturēt frekvences noturēšanas, frekvences atjaunošanas rezerves, kā arī nodrošināt sistēmas inerci.

Sinhronizācijas projekta mērķis ir neatgriezeniski atvienot Baltijas valstu energosistēmu no Krievijas apvienotās energosistēmas un uzsākt Baltijas elektroenerģijas sistēmas sinhronu darbu ar kontinentālās Eiropas energosistēmu, mazinot trešo valstu ietekmi uz Baltijas valstu energosistēmu un enerģētisko neatkarību. Sinhronizācija nodrošina Baltijas valstu spēju neatkarīgi pārvaldīt savu elektroenerģijas sistēmu, nodrošināt balansu starp ražošanu un patēriņu un pārvaldīt nepieciešamās drošuma rezerves, kā arī regulēt elektroenerģijas plūsmas un frekvenci bez trešo valstu iesaistes. Būtiskākais sinhronizācijas ieguvums ir energoapgādes drošība, kas paaugstina kopējo nacionālās drošības līmeni.

Minēto mērķu izpilde saistīta ar vērienīgu, līdz šim nebijušu infrastruktūras projektu realizāciju, jauniem izaicinājumiem elektroenerģijas pārvades sistēmas režīmu plānošanā un vadībā, pieaugošu darba apjomu infrastruktūras attīstībā, pārvaldībā un ekspluatācijā, kā arī būtiskām aktivitātēm AST kiberdrošības un fiziskās drošības stiprināšanai saistībā ar Krievijas pilna mēroga kara sākšanu Ukrainā.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Pēc Krievijas sāktā kara Ukrainā Baltijas valstu Ministru prezidenti 2023. gada augustā parakstīja politisko deklarāciju par sinhronizācijas īstenošanu paātrinātā kārtībā līdz 2025. gada 7. februārim. Secīgi 2023. gada augustā Baltijas pārvadessistēmas operatori – AST, Lietuvas "LitGrid" un Igaunijas "Elering" – parakstīja līgumu par paātrinātās sinhronizācijas īstenošanu Baltijas valstīs (turpmāk arī – Sinhronizācijas līgums).

Lai izpildītu Sinhronizācijas līguma prasības, AST paveica ievērojamus sagatavošanās darbus – apjomīgas izpētes, kapitālieguldījumus jaunu infrastruktūras objektu izveidē un esošo pārbūvē, ieviesa jaunus informācijas tehnoloģiju risinājumus, kā arī citas nepieciešamās darbības Latvijas elektroenerģijas tirgus integrācijai Eiropā.

Tai skaitā, bet ne tikai, 2024. gada maijā elektroenerģijas pārvades tīklam tika pieslēgta jauna elektroenerģijas pārvades līnija, kas savieno Valmieru un Tsirguliinu Igaunijā. Šī līnija nodrošina lielāku caurlaidspēju, nodrošinot atjaunīgās elektroenerģijas importu no ziemeļvalstīm, un ir energoefektīvāka izmantoto mūsdienu tehnoloģiju dēļ.

Atbilstoši BRELL līgumam 2024. gada jūlijā Baltijas pārvades sistēmas operatori, tostarp AST, nosūtīja vēstuli, lai pārtrauktu savstarpējā līguma darbību 2025. gada februārī. Šī vēstule apliecināja Mātes sabiedrības augsto gatavību sinhronizācijai, ieguldīto apjomīgo darbu un realizētos pasākumus.

Nodrošinot gatavību sinhronizācijai ar kontinentālo Eiropu, AST veiksmīgi izpildīja 345 tehniskās prasības, ko noteica Eiropas vadības grupa *(Catalogue of Measures),* un 2024. gada novembrī saņēma atbilstošu atzinumu.

Sinhronizācijas rezultātā 2025. gada 9. februārī Baltijas elektroenerģijas pārvades sistēma kļuva par daļu no Eiropas sistēmas, kas nozīmē neatkarību no Krievijas apvienotās (IPS/UPS) sistēmas un drošāku elektroapgādi.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība

Lai nodrošinātu efektīvu pārvades sistēmas attīstību un drošu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu, ievērojot "Noteikumus par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu", kas apstiprināti ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk arī – SPRK) padomes 2011. gada 23. novembra lēmumu Nr. 1/28, AST katru gadu izstrādā un līdz 30. jūnijam iesniedz apstiprināšanai SPRK elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu nākamajiem 10 gadiem (turpmāk arī – Attīstības plāns).

Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2025. līdz 2034. gadam apstiprināts ar SPRK padomes 2024. gada 31. oktobra lēmumu Nr. 79 "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" (skat. SPRK lēmums).

Attīstības plāns izstrādāts, ievērojot AST stratēģisko mērķi – Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, sinhronizējot Latvijas elektroenerģijas pārvades tīklu ar kontinentālās Eiropas tīklu, ievērojot drošuma un izmaksu efektivitātes principu atbilstību.

Apstiprinātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībā ieguldīt 445 milj. EUR. Detalizēti ar apstiprināto Attīstības plānu iespējams iepazīties AST tīmekļa vietnē (skat. Attīstības plāns).

Lai nodrošinātu iespējami mazāku plānoto kapitālieguldījumu ietekmi uz elektroenerģijas pārvades tarifiem, AST ir veiksmīgi piesaistījusi ES līdzfinansējumu Attīstības plānā iekļautajiem Eiropas kopējo interešu projektiem, kā arī novirza to finansēšanai uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus, tai skaitā:

- projektam "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 1. posms" – plānoto ieguldījumu 73 milj. EUR apmērā finansēšanai piesaistīts ES līdzfinansējums no CEF (*Connecting Europe Facility*) struktūrfondiem 75 % apmērā no attiecināmajām izmaksām, savukārt 24 % plānots segt no uzkrātajiem pārslodzes maksas ieņēmumiem;
- projektam "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 2. posms" – projektā plānots ieguldīt 164 milj. EUR. Līdz pat 80 % no kopējiem plānotajiem ieguldījumiem paredzēts segt no piešķirtā ES līdzfinansējuma CEF un Atveseļošanas un noturības mehānisma RePowerEU struktūrfondu ietvaros, savukārt 15 % no kopējiem plānotajiem ieguldījumiem paredzēts segt no uzkrātajiem pārslodzes maksas ieņēmumiem.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Papildus iepriekš minētajam Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas "Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija" ietvaros Mātes sabiedrībai piešķirts finansējums 38,1 milj. EUR apmērā. AST ar sniegto atbalstu plāno izbūvēt dispečeru un drošu datu centru, ieviest nepieciešamo informācijas tehnoloģijas infrastruktūru informācijas sistēmas kiberdrošības uzlabošanai, kā arī attīstīt tīklu vadības digitalizāciju, nodrošinot atjaunīgo energoresursu ražotāju darba režīmu plānošanu un vadību.

Savukārt 2024. gada oktobrī AST noslēdza divus līgumus ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru (CFLA) par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma RePowerEU plāna finansējuma 73,2 milj. EUR apmērā saņemšanu.

ES atbalstītās enerģētikas sektora transformācijas ietvaros AST investēs elektroenerģijas pārvades tīkla attīstībā un Baltijas valstu sinhronizācijā ar Eiropu. Piesaistītais RePowerEU finansējums ir nozīmīgs atbalsts AST pārvades tīkla investīciju projektu īstenošanā. Tie veicinās Latvijas klimata mērķu sasniegšanu un atjaunīgas enerģijas īpatsvara palielinājumu, kā arī pārvades tīkla un elektroapgādes drošumu Baltijā.

Ieguldījumi elektroenerģijas pārvades sistēmā, kas finansēti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, netiek iekļauti elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinā.

Atjaunīgās elektroenerģijas ražošana – pieslēgumi pārvades sistēmai

Ņemot vērā Eiropas zaļo kursu, arī Latvijā ir vērojama milzīga interese par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunīgos energoresursus.

Ja visi plānotie vēja parku un saules elektrostaciju projekti tiks īstenoti, to kopējā uzstādītā jauda vairākas reizes pārsniegs Latvijas maksimālo elektroenerģijas patēriņu, sasniedzot 6 gigavatus (GW). 2024. gadā ir noslēgti pieslēguma līgumi ar šo projektu īstenotājiem par atjaunīgo energoresursu elektrostaciju pieslēguma elektroenerģijas pārvades sistēmai ierīkošanu 2 GW apjomā (saules elektrostacijas 1 GW, vēja elektrostacijas 0,5 GW, hibrīdi – 0,5 GW).

Mātes sabiedrība ne tikai strādā pie šo projektu jaunu elektroenerģijas pārvades sistēmas pieslēgumu ierīkošanas, bet arī veic soļus elektroenerģijas pārvades sistēmas tālākai starpsavienošanai ar kaimiņu elektroenerģijas pārvades sistēmām – ir uzsākts ietekmes uz vidi novērtējums jaunas 330 kV elektropārvades līnijas "Ventspils–Brocēni–Varduva" izbūvei, uzsākta Latvijas–Igaunijas 4. starpsavienojuma jūras kabeļa izpildījumā tehniskā izpēte, kā arī tiek veikti sākotnējie novērtējumi jauna starpsavienojuma ar Zviedriju (LaSGo link) un Vāciju (*Baltic Wind Connector*) ierīkošanai.

Atjaunīgo energoresursu elektrostaciju attīstība Latvijā ir nozīmīgs solis ceļā uz aktuālo enerģētikas, drošības un klimata izaicinājumu risināšanu Baltijas reģionā.

Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība

Nozīmīgs solis ceļā uz vienotu Eiropas balansēšanas tirgu ir Baltijas pārvades sistēmas operatoru, tostarp AS "Augstsprieguma tīkls", pievienošanās Eiropas manuāli aktivizējamu balansēšanas rezervju tirdzniecības platformai MARI (*Manually Activated Reserves Initiative*) no 2024. gada oktobra. Dalība šajā tirgū Latvijas, Igaunijas un Lietuvas elektroenerģijas ražotājiem, patērētājiem un lieljaudas bateriju operatoriem sniegs jaunas iespējas piedāvāt balansēšanas pakalpojumus reģiona pārvades sistēmas operatoriem. Jaunais balansēšanas tirgus sniegs papildu ieņēmumu iespējas tirgus dalībniekiem, savukārt pārvades sistēmu operatori iegūs plašāku piekļuvi energosistēmas balansēšanai nepieciešamajiem resursiem. Balansēšanas jaudas tirgus attīstība ir būtiska, lai elektroenerģijas ražotājus no atjaunīgajiem resursiem (turpmāk arī – AER) integrētu tīklā. Nozīmīga jaunā balansēšanas tirgus modeļa specifika ir tā, ka balansēšanas pakalpojumus iespējams nodrošināt ar plaša spektra tehnoloģijām, tostarp elektroenerģijas baterijām, saules un vēja ģeneratoriem, elastīgu patēriņu u. c. Līdz ar Baltijas valstu pievienošanos MARI platformai, kā arī Baltijas balansēšanas jaudas tirgus ieviešanu 2025. gada sākumā, balansēšanas piegādātāju loks paplašinās un tiek radīti labvēlīgi apstākļi jaunām investīcijām balansēšanas rezervju infrastruktūrā. Pēc sinhronizācijas ar Eiropas energosistēmu Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoriem būs patstāvīgi jānodrošina frekvences regulēšana un patēriņa nepārtraukta, precīza sabalansēšana ar elektroenerģijas piegādēm. Tas, kā arī strauji pieaugoša vēja un saules elektrostaciju pieslēgšana elektrotīklam palielinās pārvades sistēmu operatoriem nepieciešamo balansēšanas rezervju

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

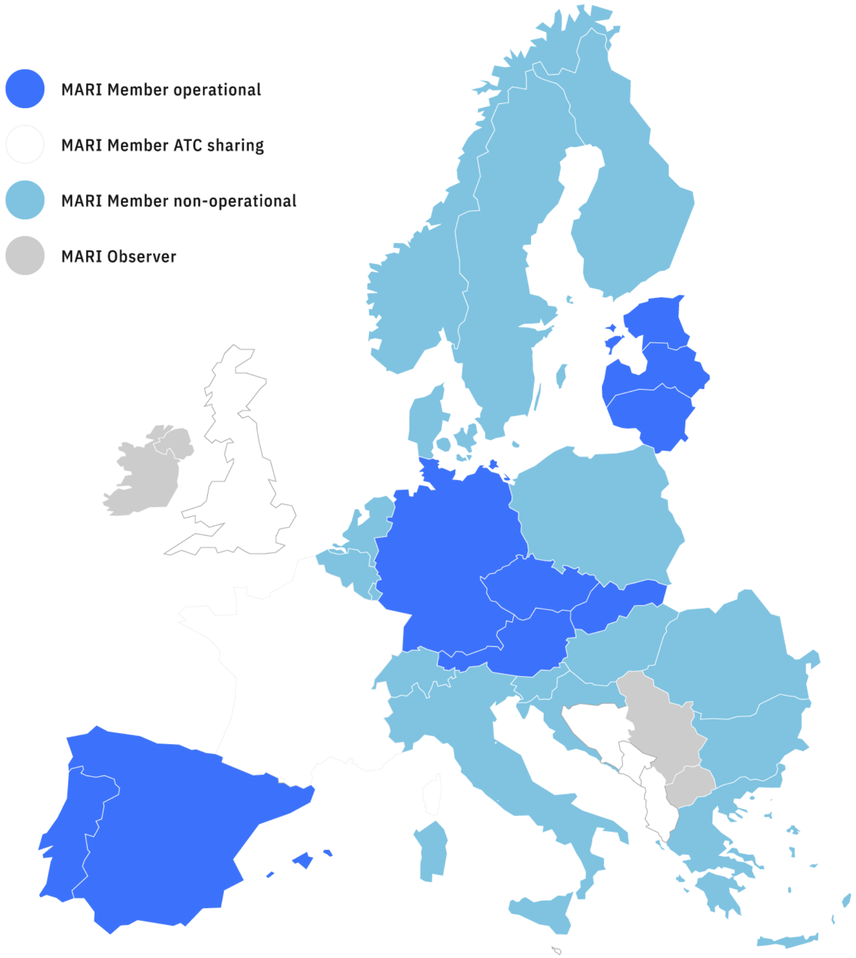

daudzumu stabilam energosistēmas darbam. Tāpēc AST sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas pārvades sistēmu operatoriem ievieš reģionālu tirgu, kurā operatori pirks elektroenerģijas pārvades sistēmas darbībai nepieciešamās balansēšanas jaudas rezerves.
Turpmākajos gados paredzēts turpināt darbu pie vienotā Eiropas Savienības nākamās dienas un tekošās dienas elektroenerģijas tirgus attīstības un pilnveidošanas. Tas ietvers jaunas iespējas Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, tostarp Latvijas un Baltijas tirgus dalībniekiem.

Šobrīd uzsākti projekti, kuru izpildes rezultātā tirgus dalībniekiem būs iespēja piedalīties nākamās dienas un tekošās dienas tirgū 15 minūšu laika rezolūcijā un tekošās dienas tirgū strādāt ar enerģiju un pārvades jaudas iekļaujošiem produktiem, līdzīgi kā tas šobrīd notiek nākamās dienas tirgū. Notiek darbs pie 15 minūšu laika rezolūcijas ieviešanas grafiku izstrādes un saskaņošanas Baltijas reģiona līmenī. Tiek gatavots uzdevums AST izstrādājamās balansa vadības sistēmas papildināšanai ar tekošās dienas tirgus izsoļu risinājumu, kā arī norisinās sagatavošanas darbi testu veikšanai ar Eiropas centrālo tekošās dienas tirgus izsoļu sistēmu.

Paredzēts turpināt darbu arī pie Eiropas vienotās mFRR tirdzniecības platformas izveides un Baltijas PSO pievienošanās tai, kas ļaus Baltijas balansēšanas pakalpojuma nodrošinātājiem piedalīties kopējā Eiropas rezervju tirgū.

Lai pievienotos platformai, būs nepieciešams veikt izmaiņas Baltijas kopējā balansēšanas modeļa darbībā – svarīgākā no tām ir nodrošināt pāreju uz 15 minūšu balansēšanas tirgus periodu, kas ļaus elektroenerģijas tirgus dalībniekiem precīzāk plānot savu darbību un efektīvāk kontrolēt sistēmas nebalansu.

Inovācijas un pētniecība

Lai nodrošinātu Mātes sabiedrības attīstību, izprotot pētniecības un inovāciju būtisko lomu veiksmīgas darbības nodrošināšanā, Mātes sabiedrības pārstāvji aktīvi veic Latvijas elektroenerģijas sistēmai nepieciešamos pētniecības darbus, t. sk. piedaloties Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru asociācijas ENTSO-E Sistēmas attīstības komitejas un Izpētes, attīstības un inovāciju komitejas darbā.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

ENTSO-E Izpētes, attīstības un inovāciju komitejas ietvaros tiek veiktas aktivitātes, kas vērstas uz visas Eiropas esošo elektroenerģijas sistēmu pārmaiņām, lai sasniegtu Eiropas Savienības izvirzītos mērķus, galvenokārt elastīguma, digitalizācijas un zaļās transformācijas jomās.

Pētniecības un inovācijas jomā 2024. gadā ir veiktas vairākas izpētes, saistītas ar tīkla modernizāciju, drošumu un efektivitāti, zaļo transformāciju:

- Latvijas un Lietuvas PSO kopīga izpēte par Latvijas–Lietuvas elektropārvades tīkla pastiprinājumu nepieciešamību drošam un stabilam darbam, ievērojot abu valstu strauji augošo atjaunīgo energoresursu apjomu ar vēlmi pieslēgties pie elektropārvades tīkla. Balstoties uz izpētes rezultātiem, tiek izvēlēti elektriskā tīkla pastiprinājuma projekti turpmākām aktivitātēm.
- Izpēte par elektroenerģijas patēriņa attīstības tendencēm, ietverot ūdeņraža tehnoloģiju iespējamo attīstību.
- Izpēte par inovatīviem risinājumiem elektropārvades tīklā, kas nepieciešami lielākam AER apjoma pieslēgumam pie pārvades tīkla. Izpēte sniedza rekomendācijas inovatīvo tehnoloģiju izmantošanā pārvades tīkla AER apjoma palielināšanai, ievērojot mūsdienu realitāti.
- Kopā ar Igaunijas, Lietuvas un Vācijas kolēģiem ir veikta izmaksu un ieguvumu analīze Vācijas–Baltijas starpsavienojumam turpmākiem lēmumiem un pētījumiem.
- Izpēte par Latvijas–Zviedrijas starpsavienojumu, analizējot potenciālā starpsavienojuma statisko un dinamisko stabilitāti, kā arī veicot tehnisko un ekonomisko analīzi un ietekmi uz abām valstīm. Izpētes rezultāti tiks izmantoti turpmākās sarunās ar Zviedrijas pusi.

2025. gadā turpināsies pētniecības darbi, kas saistīti ar attīstības un inovācijas projektiem:

- Ietekmes uz vidi novērtējums jaunajai 330 kV līnijai “Ventspils–Brocēni–Varduva”, kas tiks veikts ar RePowerEU Eiropas finansējumu.
- Kopīgi ar Lietuvas PSO plānots veikt padziļinātu izpēti par Latvijas–Lietuvas elektropārvades tīkla attīstības iespējām un nepieciešamajiem projektiem, kā arī par iespējamo inovāciju lietošanu modernizācijas projektos.
- Kopā ar Igaunijas PSO “Elering” plānots veikt Igaunijas–Latvijas 4. starpsavienojuma tehnisko izpēti starpsavienojuma tehnoloģiskā risinājuma izvēlei.
- Kopā ar Baltijas un Vācijas PSO turpināsies pētniecības darbs pie Baltijas–Vācijas projekta attīstības, veicot starpsavienojuma ieguvumu aprēķinus.

DABASGĀZES PĀRVADES UN UZGLABĀŠANAS SEGMENTI

Koncerna Meitas sabiedrība ir neatkarīgs vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Latvijā, kas pārvalda vienu no modernākajām dabasgāzes krātuvēm Eiropā – Inčukalna pazemes gāzes krātuvi (turpmāk – Inčukalna PGK, krātuve) un maģistrālo dabasgāzes pārvades sistēmu, kas savieno Latvijas dabasgāzes tirgu ar Lietuvu un Igauniju.

Meitas sabiedrība rūpējas par infrastruktūras ilgtspēju un drošību, augstu pakalpojumu kvalitāti, kas veicina tirgus attīstību un nodrošina ekonomisko vērtību klientiem un visai sabiedrībai.

Meitas sabiedrība ir sociāli atbildīgs uzņēmums, kas, radot pievienoto ekonomisko vērtību, nodrošina kopīgo nozares attīstību, darbinieku izaugsmi, ilgtspējīgu nodarbinātību, vienlaikus rūpējoties par tehnoloģisko procesu minimālu ietekmi uz apkārtējo vidi.

Dabasgāzes pārvades segments

Koncerna Meitas sabiedrība nodrošina dabasgāzes pārvades sistēmas uzturēšanu, tās drošu un nepārtrauktu darbību un starpsavienojumus ar citu valstu dabasgāzes pārvades sistēmām, kas dod iespēju sistēmas lietotājiem izmantot dabasgāzes pārvades sistēmu dabasgāzes tirdzniecībai.

Meitas sabiedrības modernā maģistrālā dabasgāzes pārvades sistēma ir 1 190 km gara un tieši savienota ar Lietuvas un Igaunijas dabasgāzes pārvades sistēmām, nodrošinot gan dabasgāzes pārvadīšanu gāzesvados Latvijas teritorijā, gan starpsavienojumos ar kaimiņvalstu dabasgāzes pārvades sistēmām.

Meitas sabiedrība kā dabasgāzes pārvades sistēmas operators:

- nodrošina pārvades tīkla stabilitāti un atbild par tehnisko balansēšanu, kas sniedz sistēmas lietotājiem nepārtrauktas un drošas piegādes iespējas;
- nodrošina dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību, uzturot infrastruktūru tehniskā kārtībā;
- saskaņā ar atvērtā Latvijas dabasgāzes tirgus nosacījumiem nodrošina sistēmas lietotājiem nediskriminējošu pieeju gāzes pārvades sistēmas lietošanai, piedāvājot pārvades jaudas produktus, lai tirgotāji varētu izmantot maģistrālo pārvades tīklu kapacitāti dabasgāzes vairumtirdzniecībai un piegādei klientiem;
- kopā ar Igaunijas operatoru “Elering” uztur virtuālo tirdzniecības punktu (VTP) vienotajā Latvijas un Igaunijas dabasgāzes pārvades sistēmas balansēšanas zonā, nodrošinot iespēju sistēmas lietotājiem savstarpēji komerciāli apmainīties ar sistēmā esošu gāzi;
- kopš 2024. gada pavasara Conexus pārvades sistēmā nonāk arī Latvijā ražots biometāns. Ir paredzēta arī biometāna izcelsmes apliecinājumu izsniegšana.

2024. gadā kopējais pārvadītās dabasgāzes apjoms sasniedza 25,2 TWh, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (29,1 TWh) ir samazinājies par 13 %. Pārvadītās gāzes apjoms Latvijas lietotāju vajadzībām (dabasgāzes sadales sistēmā ievadītais dabasgāzes apjoms) ir palielinājies par 7 % un ir 8,8 TWh (2023. gadā – 8,2 TWh). 2024. gadā dabasgāzes pārvades sistēmā tika ievadītas 0,07 TWh Latvijā ražota biometāna.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

ATTĪSTĪBA

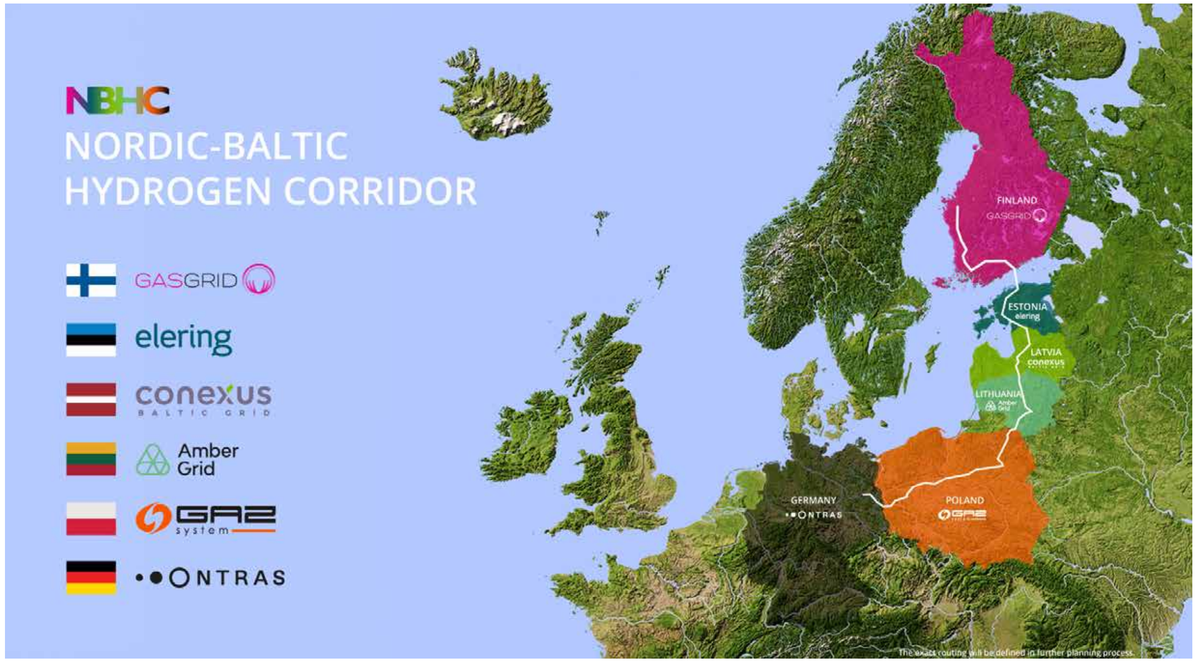

2023. gadā SPRK apstiprināja Meitas sabiedrības izstrādāto dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības plānu laika periodam no 2024. līdz 2033. gadam. Conexus attīstības plāna mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu un drošu infrastruktūras darbību un attīstību, veicot ieguldījumus esošās dabasgāzes pārvades sistēmas atjaunošanā un jaunu pārvades sistēmas elementu izveidē, kā arī sekmēt atjaunīgo un mazoglekļa gāzu attīstību. Attīstības plāns paredz ap 120 milj. EUR investīcijas laika periodā no 2024. līdz 2033. gadam.

Piedaloties starptautiskajā projektā par Ziemeļu – Baltijas ūdeņraža koridora izveidi, Eiropas gāzes pārvades sistēmas operatori Conexus, “Gasgrid Finland” (Somija), “Elering” (Igaunija), “Amber Grid” (Lietuva), “GAZ-SYSTEM” (Polija) un “ONTRAS” (Vācija) pārskata periodā pabeidza priekšizpētes pētījumu. Pētījumā tika aptverti tehniskie, juridiskie, organizatoriskie un ekonomiskie aspekti, kas ir nepieciešami, lai īstenotu projektu, kam savukārt būs izšķiroša nozīme Eiropas Savienības dekarbonizācijas mērķu sasniegšanā. Ņemot vērā reģiona ievērojamo zaļā un zema oglekļa satura ūdeņraža ražošanas potenciālu, eksporta potenciāls uz Centrālo Eiropu 2040. gadā var sasniegt apmēram 27 milj. tonnu. Projekts ir svarīga sastāvdaļa Eiropas pārejā uz ilgtspējīgu un dekarbonizētu energosistēmu.

Biometāna attīstība:

- 2024. gada martā un jūlijā darbību sāka dabasgāzes sadales sistēmai izveidoti tiešie pieslēgumi, pa kuriem biometāna ražotnēs saražotais biometāns tiek ievadīts savstarpēji savienotā gāzes sistēmā. Šie ir pirmie šāda veida pieslēgumi Latvijā.
- Lai veicinātu biometāna ražošanu Latvijā, Conexus attīsta risinājumu, kas piedāvās biometāna ievadīšanu dabasgāzes pārvades sistēmā tiem ražotājiem, kuru esošās vai nākotnē paredzētās biometāna stacijas atrodas salīdzinoši tālu no esošās dabasgāzes pārvades infrastruktūras. Conexus ir noslēdzis līgumu par aprīkojuma iegādi biometāna ievades punktam (turpmāk arī – BIP) Džūkstes pagastā, un šobrīd noris gāzes pieslēguma mezgla projektēšanas darbi, kam sekos tā ražošana un būvniecība, kā arī BIP vadības un datu apmaiņas risinājuma izstrāde. Biometāns ar konteinerpārvadājumu palīdzību saspiestā veidā no ražotnēm tiks nogādāts uz BIP, kur tas tiks ievadīts dabasgāzes pārvades sistēmā. Dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības plānā 2024.–2033. gadam ir paredzēts izbūvēt četrus šāda veida BIP, tādā veidā attīstot dabasgāzes pārvades sistēmu arī citviet Latvijā.

Dabasgāzes uzglabāšanas segments

Meitas sabiedrības struktūrā ietilpst Inčukalna PGK, kas nodrošina dabasgāzes iesūknēšanu, uzglabāšanu un izņemšanu, padodot to maģistrālajos gāzesvados. Kopš 2024. gada pavasara Conexus pārvades sistēmā nonāk arī Latvijā ražots biometāns.

Inčukalna PGK centrālā teritorija un tehnoloģisko procesu nodrošināšanai nepieciešamais aprīkojums – trīs gāzes savākšanas punkti (turpmāk arī – GSP) un 180 gāzes krātuves urbumi (kontroles, novērošanas un 93 ekspluatācijas urbumi dabasgāzes iesūknēšanas un izņemšanas procesam) – aizņem aptuveni 8 400 hektāru lielu teritoriju. Inčukalna PGK ģeoloģiskās struktūras

(kolektorslāņa) platība ir ~25 km2, un tā ietilpst Siguldas, Saulkrastu un Ropažu novados. Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 13. decembra noteikumiem Nr. 773 “Noteikumi par valsts nozīmes zemes dzīļu nogabala “Inčukalna dabasgāzes krātuve” noteikšanu” zemes dzīļu nogabala platība ir 83,722 km².

Inčukalna PGK tehnoloģiskajā projektā paredzētais maksimālais iespējamais uzglabājamais aktīvās dabasgāzes apjoms ir ap 25 TWh.

Gāzes krātuves uzdevums ir nodrošināt pastāvīgu gāzes padevi patērētājiem neatkarīgi no tās patēriņa sezonālajām izmaiņām, veicot dabasgāzes iesūknēšanu vasarā un izņemšanu ziemā. Inčukalna PGK ir vienīgā funkcionējošā pazemes gāzes krātuve Baltijas valstīs, tā nodrošina gāzes apgādes stabilitāti reģionam jau kopš 1968. gada.

Līdz ar dabasgāzes tirgus atvēršanu un reģionālā tirgus attīstību Inčukalna PGK loma ir palielinājusies, uzlabojot reģionā gan piegādes elastību, gan gāzes apgādes drošību. Vienotajā dabasgāzes tirgū Inčukalna PGK veicina konkurenci starp piegādātājiem, kā arī nodrošina dabasgāzes cenas stabilizēšanos reģionā.

Conexus kā krātuves operators:

- nodrošina Inčukalna PGK nepārtrauktu darbību, uzraugot un kontrolējot krātuves stabilitāti, apsekojot iekārtas, novēršot infrastruktūras bojājumus un investējot krātuves attīstībā un drošībā;
- nodrošina sistēmas lietotājiem taisnīgu un vienlīdzīgu pieeju Inčukalna PGK, sniedzot tiem iespēju uzglabāt dabasgāzi atbilstoši SPRK apstiprinātajiem Inčukalna PGK lietošanas noteikumiem.

Krātuves jaudas rezervēšanas veids ir izsoles procedūra ar vienotas prēmijas noteikšanu, kas nodrošina krātuves jaudu rezervēšanas pārskatāmību atbilstoši tirgus situācijai un vienlīdzīgu pieeju krātuves pakalpojumiem. 2024./2025. gada krātuves ciklā visa krātuves jauda 24,8 TWh apmērā, ieskaitot energoapgādes drošuma rezervi 1,8 TWh, ir rezervēta.
2024. gada Inčukalna PGK jaudas izsoles 2024./2025. krātuves ciklam tika uzsāktas 13. februārī un turpinājās līdz 6. jūnijam. To rezultātā pilnībā tika rezervēta visa pieejamā jauda, lietotājiem nosakot krasi atšķirīgas vienotās prēmijas dažādās izsolēs. Kopā notika septiņas izsoles, un prēmija bija robežās no 5,09 EUR/MWh divu gadu grupētās jaudas produktam izsolē, kas notika 27. februārī, līdz 0,09 EUR/MWh grupētās jaudas produktam izsolē, kas notika 9. maijā. 2024./2025. gada krātuves ciklam piemērojamo prēmiju efektīvā likme ir 1,11 EUR/MWh (2023. gada un 2024. gada krātuves jaudas izsolēs piemēroto prēmiju kopsummu, kas attiecināma uz 2024./2025. gada krātuves ciklu, dalot ar rezervēto jaudu 23 TWh). Izsolēs kopumā piedalījās un krātuves jaudu piešķīra 18 tirgus dalībniekiem no trim Baltijas valstīm, Somijas, Norvēģijas, Vācijas, Polijas un Šveices.

Stabilizējoties piegādēm un attiecīgi samazinoties dabasgāzes cenām Eiropā, lietotāji to aktīvi iesūknēja krātuvē, nodrošinot piepildījumu tuvu maksimāli iespējamajam, ievērojot iespējamās ieejas jaudas vienotajā dabasgāzes tirgū un iesūknēšanas jaudu krātuvē.
2024. gadā iesūknēšanas sastrēgumi netika konstatēti un sistēmas lietotāju nominācijas tika pilnībā izpildītas.

Attīstība

2019. gada 23. janvārī Eiropas Komisija apstiprināja līdzfinansējumu krātuves modernizācijai 50 % apmērā. Ieguldījumi būtiski stiprinās Inčukalna PGK kā modernas un nozīmīgas dabasgāzes infrastruktūras nozīmi ne tikai Latvijā, bet arī Baltijas reģionā un Somijā.

Inčukalna PGK attīstības projekta mērķis ir uzlabot krātuves darbību, lai tā varētu nodrošināt funkcionalitāti pēc spiediena palielināšanas Baltijas gāzes pārvades sistēmā, mazinātu krātuves darbaspējas atkarību no dabasgāzes krājumu daudzuma krātuvē izņemšanas sezonas laikā, kā arī mazinātu krātuves tehnoloģisko procesu ietekmi uz vidi. Projekta ietvaros tiks uzstādīts jauns kompresors, kas ļaus veikt kompresijas izņemšanu no krātuves, proti, sniegs iespēju nodrošināt līdz 50 bāru izejas spiedienu Inčukalna PGK starpsavienojumā ar pārvades sistēmu un patstāvīgu gāzes plūsmu arī tad, ja spiediens krātuves rezervuārā būs zemāks par spiedienu pārvades sistēmā. Lai urbumi un virszemes tehnoloģiskās ierīces jaunajā režīmā darbotos ar pietiekamu jaudu, nepieciešams veikt noteiktus uzlabojumus, kas ir šī projekta neatņemama sastāvdaļa. Turklāt projekts mazinās krātuves ietekmi uz apkārtējo vidi, samazinot CO2, NOx un citu emisiju apjomu.

Kopējās projekta izmaksas ir 99,5 milj. EUR. Līdz 2025. gadam tajā plānotas šādas aktivitātes:

- virszemes iekārtu uzlabošana (gāzes savākšanas punkta Nr. 3 pārbūve) – 30,5 milj. EUR;
- 36 urbumu atjaunošana – 25,5 milj. EUR;
- esošo piecu gāzes pārsūknēšanas agregātu modernizācija un viena papildu jauna gāzes pārsūknēšanas agregāta uzstādīšana – 43,5 milj. EUR.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

KONCERNA VĒRTĪBAS ĶĒDE

AST | conexus BALTIC GRID | Abi uzņēmumi

PIEGĀDES ĶĒDE
Galvenās piegādātāju,pakalpojumu sniedzēju kategorijas, to darbības jomas/nozare

- Būvniecības pakalpojumu sniedzēji
- Balansēšanas un regulēšanas jaudas reserve
- Enerģijas resursu (elektrība, gāze, degviela) piegādātāji
- Citi piegādātāji
- Citi pakalpojuma sniedzēji

PAŠU DARBĪBAS
Uzņēmuma galvenie darbības virzieni, pakalpojumi

- Elektroenerģijas pārvade
- Dabasgāzes uzglabāšana
- Dabasgāzes pārvade

GALA LIETOTĀJI
Galvenie lietotāji un pakalpojumu saņēmēji un posmi

- Elektroenerģijas ražotāji
- AST pieslēguma lietotāji (uzņēmumi)
- Dabasgāzes tirgotāji (sistēmas lietotāji)
- Kaimiņvalstu pārvades sistēmas operatori (LT, EE, FI)
- Sadales sistēmas operatori

DZĪVES CIKLA BEIGAS

- Atkritumu, t.sk. bīstamo, būvniecības, atkritumu apsaimniekošana
- Materiālu atgūšana
- Notekūdeņu attīrīšana
- Emisiju pārvaldība

RESURSI
Vērtības ķēdē svarīgākie izmantotie resursi

- Pārvades tīkls
- Cilvēkresursi
- Dabasgāzes krātuve
- Resursi (elektrība, gāze, ūdens)
- Finanšu resursi
- Nekustamais īpašums

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Koncerna augšupējo vērtības ķēdi veido piegādātāji, kas nodrošina preces un pakalpojumus. Šeit ietilpst būvniecības pakalpojumu sniedzēji, enerģijas resursu piegādātāji un citi saistītie pakalpojumu sniedzēji. Būvniecības pakalpojumu sniedzēji ir īpaši svarīgi, lai īstenotu Koncerna stratēģiskos mērķus noteiktajā laikā un budžetā. Mātes sabiedrībai būtisks elements piegādes ķēdē ir balansēšanas un regulēšanas rezervju nodrošinātāji.

Augšupējā vērtības ķēde ir labi sabalansēta, izvēloties saimnieciski izdevīgākos pretendentus iepirkumu rezultātā (detalizētāk skatīt nodaļā “Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība”). Koncerna lejupējā vērtības ķēde ir labi pārvaldīta, gan Mātes sabiedrībai, gan Meitas sabiedrībai nodrošinot stabilu, nepārtrauktu un drošu pakalpojumu – elektroenerģijas pārvadi un dabasgāzes pārvadi un uzglabāšanu.

Mātes sabiedrības klienti – elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāji – ir elektroenerģijas sadales sistēmas operatori, elektroenerģijas ražotāji un uzņēmumi, kas pieslēgti elektroenerģijas pārvades sistēmai. AST sniedz arī sistēmas palīgpakalpojumus, piemēram, balansēšanas un regulēšanas pakalpojumus un elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumus elektroenerģijas tirgus dalībniekiem.

Meitas sabiedrības klienti – dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas lietotāji – pārstāv vairākas Baltijas jūras reģiona valstis, tostarp Somiju, Igauniju, Latviju, Lietuvu, Poliju, kā arī citas Eiropas valstis, piemēram, Norvēģiju, Vāciju, Dāniju un Šveici. Lietotāji ietver gan privātus vietējos uzņēmumus, gan valstij piederošus un starptautiskus uzņēmumus, kas pārstāv dažādus uzņēmējdarbības sektorus, piemēram, dabasgāzes vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību, enerģijas ražotājus, apkures operatorus un ražojošus uzņēmumus.

Gan Mātes sabiedrības, gan arī Meitas sabiedrības loma vērtības ķēdē ir būtiska, jo tās nodrošina elektroenerģijas pārvadi, kā arī dabasgāzes pārvadi un uzglabāšanu, kas ir kritiski svarīgi energoapgādes drošībai Baltijas jūras reģionā. Koncernam ir izšķiroša nozīme reģionā, nodrošinot stabilu piegādi un piekļuvi energoresursiem.

KONCERNA STRATĒĢIJA

Vadoties no Koncerna vīzijas, 2021. gadā izstrādāta un apstiprināta Augstsprieguma tīkla koncerna vidēja termiņa darbības stratēģija 2021.–2025. gadam (turpmāk arī – Stratēģija), kurā definēta Koncerna stratēģiskā virzība, izvirzīti Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības finanšu un nefinanšu mērķi turpmākajiem pieciem gadiem.

Noteiktie mērķi, jau uzsāktie projekti un rīcības virzieni iezīmē arī nākotnes mērķu aprises – virzību uz klimatneitrālu ekonomiku Eiropas zaļā kursa ietvaros un Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam noteikto mērķu sasniegšanu.

Apzinoties savu lomu un ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā, Koncerns savā darbībā tiecas uz tādiem procesiem, produktiem un pakalpojumiem, kas veicina Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības mērķu (turpmāk arī – IAM) sasniegšanu. Par prioritāriem un Koncerna pamatdarbībai atbilstošiem izvirzīti trīs augstas prioritātes IAM mērķi, tomēr ar savu darbību Koncerns sniedz ieguldījumu arī citu IAM sasniegšanā.

KONCERNA STARTĒĢISKIE MĒRĶI

NODROŠINĀT VISIEM PIEKĻUVI UZTICAMAI, ILGTSPĒJĪGAI UN MŪSDIENĪGAI ENERĢIJAI PAR PIEEJAMU CENU

- Nepārtraukta, kvalitatīva un pieejama energoapgādes pakalpojuma sniegšana
- Energoapgādes aktīvu ilgtspējīga pārvaldība
- Elektroenerģijas tirgus attīstības veicināšana

VEIDOT NOTURĪGU INFRASTRUKTŪRU, VEICINĀT IEKĻAUJOŠU UN ILGTSPĒJĪGU INDUSTRIALIZĀCIJU UN SEKMĒT INOVĀCIJAS

- Pārvades elektrotīkla uzturēšana un atjaunošana, efektīvākas tīkla struktūras veidošana
- Pārvades tīkla digitalizācija, kas veicina energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu
- Iesaiste starptautiskos projektos ar mērķi izstrādāt nākotnes tehnoloģijas
- Sinhronizācija ar kontinentālās Eiropas pārvades tīkliem

VEIKT STEIDZAMUS PASĀKUMUS, LAI CĪNĪTOS PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN TO IETEKMI

- Energoapgādes aktīvu ietekmes uz apkārtējo vidi mazināšana
- Energoapgādes sistēmas attīstīšana, pielāgojot to klimatneitrālas enerģijas ražotāju vajadzībām
- Enerģijas zudumu mazināšana

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

KONCERNA STRATĒĢISKIE MĒRĶI– VIDĒJAS PRIORITĀTES

DZĪVĪBA UZ ZEMES

Mēs vēlamies samazināt energoapgādes sistēmas nelabvēlīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu un zemes izmantošanu. Mēs ievērojam videi draudzīgu praksi.

LABS DARBS UN EKONOMIKAS IZAUGSME

Mēs veicinām atbildīgu un ilgtspējīgu uzņēmējdarbības praksi.

DZIMUMU LĪDZTIESĪBA

Mēs uzskatām, ka inovācijas un izaugsmi veicina iekļaujoša kultūra un dzimumu līdztiesība.

ATBILDĪGS PATĒRIŅŠ

Mēs nodrošinām ilgtspējīgu patēriņu un praksi savā darbībā un cenšamies būt par piemēru citiem. Savos attīstības projektos mēs galvenokārt izmantojam esošus inženierkomunikāciju koridorus. Mēs pārstrādājam gandrīz 100 % atkritumu.

SADARBĪBA MĒRĶU SASNIEGŠANAI –

Mēs apvienojam savu kompetenci un dalāmies pieredzē ar partneriem, lai veicinātu energoresursu pārvaldību, iesaistīšanos un pievienoto atbildību un attīstību.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Mātes sabiedrības stratēģija

Mātes sabiedrības stratēģijas centrālais elements nemainīgi ir Digitālā un Zaļā transformācija, kas vērsta uz uzņēmuma darbības efektivizāciju, attīstību un ietekmes uz vidi mazināšanu. Šie principi tiek integrēti visos uzņēmuma procesos, īpašu uzmanību pievēršot to ietekmes uz vidi novērtējumam un ilgtspējīgai attīstībai.

AST prioritāte ir īstenot vērienīgāko enerģētikas attīstības projektu Baltijā – sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu. Tā rezultātā ir stiprināta Baltijas valstu energoneatkarība un atveras konkurētspējīgs palīgpakalpojumu tirgus.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

FINANŠU STABILITĀTE

ENERĢĒTISKĀ DROŠĪBA

KVALITATĪVA ELEKTROAPGĀDE

ILGTSPĒJĪGA UN EFEKTĪVA PĀRVALDĪBA

ATBILDĪBA PRET DARBINIEKU UN SABIEDRĪBU

DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA

ZAĻĀ TRANSFORMĀCIJA

Nodrošināt optimālu kapitāla struktūru, finanšu risku pārvaldību dividenžu politiku
- Starptautiskas kredītreitingu aģentūras noteikts investīciju pakāpes kredītreitings.

Sinhronizācija ar kontinentālās Eiropas pārvades tīkliem
- Starpsavienojumu uz Igauniju caurlaides spējas palielināšana;
- Elektroenerģijas sistēmas atvienošanās no BRELL tīkla un pievienošanās Kontinetālās Eiropas sinhronajai elektroenerģijas sistēmai.

Elektroenerģijas un palīgpakalpojumu tirgu attīstība un integrācija Eiropas tirgos
- Integrētās balansa vadības sistēmas attīstīšana;
- Pāreja uz energosistēmas 15 minūšu kontroles un nebalansa norēķinu periodu; 15 min produktu tirdzniecības ieviešana nākošās dienas un tekošās dienas tirgū;
- Elektroenerģijas un palīgpakalpojumu tirgus informācijas sistēmas (IS) salāgotas ar sinhronizācijai nepieciešamajām IS.

Uz inovācijām un drošu darba režīmu vērsta elektroapgāde
- Pabeigts digitālās apakšstacijas pilotprojekts un videi draudzīgas (“zaļās”) apakšstacijas pilotprojekts;
- ELWIND projekta ietvaros veikta izpēte par vēja parku pieslēgšanas variantiem pie sauszemes elektropārvades tīkla ar detalizētu trases izpēti pie vairākām apakšstacijām Latvijā;
- Veikts IVN process ELWIND tīkla infrastruktūrai 2025. gadā plānotajos apjomos (pie nosacījuma, ka pieņemti atbilstošie MK lēmumi).

Pārvaldības modernizācija, izmaksu optimizācija
- Izstrādāta Digitālās transformācijas ceļa karte un atbilstoši tai papildināta datu un informācijas sistēma;
- Veikta procesu pilnveidošana atbilstoši Digitālās transformācijas ceļa kartēm.

Droša un inovatīva darba vide
- AST galvenās ēkas kompleksa būvdarbu veikšana;
- AST kiberdrošības darbības centra (CSOC) tehnoloģiskās platformas ieviešana; CSOC instrukciju un procedūru izstrāde un personāla apmācība.

Darbinieku iesaistes pilnveidošana
- Kultūras maiņa, pilnveidotas darbinieku kompetences.

Sociālā atbildība pret Sabiedrību
- Personāla vadības un sociālās atbildības aktivitāšu īstenošana saskaņā ar politikām un Stratēģiju.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

VĪZIJA

Kļūt par reģiona vadošo pārvades sistēmas operatoru, kas operatīvi un sekmīgi ievieš uz attīstību vērstas izmaiņas.

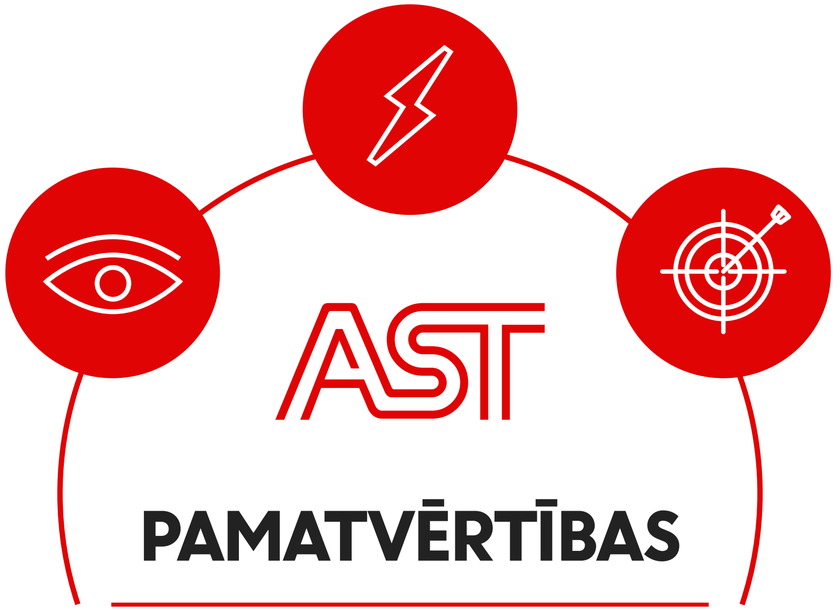

MISIJA

Nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā.

PAMATVĒRTĪBAS

Sabiedrībā ir izstrādāta kvalitātes politika, kurā, pamatojoties uz Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu, definētas šādas Sabiedrības pamatvērtības.

GODĪGI

Neatkarīgi, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem.

GUDRI

Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana.

ATBILDĪGI

Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu.

KOPĪGI

Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

Meitas sabiedrības stratēģija

Atbilstoši Eiropas Savienības Zaļā kursa pamatmērķim klimata neitralitāte jeb ekonomika ar neto nulles siltumnīcefekta gāzu emisijām ir jāsasniedz līdz 2050. gadam. Sava loma ir visām sabiedrības daļām un ekonomikas sektoram, arī gāzes nozarei, kuras noteiktais mērķis ir pakāpeniski atteikties no dabasgāzes tādā apjomā, kādā tas neapdraudētu reģiona konkurētspēju un vienlaikus nodrošinātu maksimālu virzību uz gāzes tirgus dekarbonizāciju. Gāzes pārvades sistēma un ar to saistītā infrastruktūra būs nozīmīgs aspekts klimata neitralitātes sasniegšanai.

Krievijas iebrukums Ukrainā pilnībā mainīja Eiropas dabasgāzes nozari, tostarp arī Latvijā, kas no 2023. gada 1. janvāra aizliedza Krievijas dabasgāzes importu nacionālām vajadzībām. Šie apstākļi radīja jaunus izaicinājumus saistībā ar dabasgāzes importa avotiem un biznesa procesiem, apgādes drošībai kļūstot par dabasgāzes nozares galveno dimensiju gan valsts, gan reģionālā līmenī.

Conexus sasniedzamie mērķi izriet gan no Koncerna vispārējā stratēģiskā mērķa, gan enerģētikas politikas plānošanas dokumentiem, kā arī Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam.

Ņemot vērā būtiskos pavērsienus dabasgāzes nozarē, Meitas sabiedrība 2022. gadā atjaunoja stratēģiskos virzienus un prioritātes.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

STRATĒĢISKĀS PLĀNOŠANAS PERIODAM (2023.-2027. GADS) CONEXUS IR IDENTIFICĒJIS STRATĒĢISKOS MĒRĶUS TRĪS VIRZIENOS:

TIRGUS ATTĪSTĪBA:

Veicināt gāzes tirgus attīstību un tālāku integrāciju, sekmējot arī ūdeņraža un citu gāzveida enerģijas nesēju tirgus attīstību

- **Sekmēt reģionālā tirgus integrāciju.**
- **Veicināt sadarbību ar citiem reģionālajiem PSO,** veidojot vienotu pozīciju biogāzes un ūdeņraža integrēšanai pārvades tīklos, **atbalstot biometāna ievadīšanu pārvades sistēmā.**
- **Inčukalna PGK pakalpojumu tālāka attīstība,** nodrošinot lielāku elastību, tostarp kompresijas izņemšanas iespēju.

INFRASTRUKTŪRAS UN APGĀDES DROŠĪBA:

Nodrošināt pieejamu un drošu pārvades un uzglabāšanas infrastruktūru, vienlaikus pētot un veicinot pielāgošanas iespējas citu gāzveida enerģijas nesēju ievadei

- Ieviest kopīgas intereses projektus.
- Veikt pētniecības un attīstības projektus, lai identificētu tehniskās iespējas un nepieciešamās investīcijas esošās infrastruktūras pielāgošanai dabasgāzes/ūdeņraža maisījuma vai tīra ūdeņraža izmantošanai, t. sk. būvējot ūdeņradim paredzētu infrastruktūru.
- Nākotnes izaicinājumiem atbilstoša aktīvu pārvaldība.

ILGTSPĒJA:

Koncentrēties un klimata un vides ilgtspējas aspektiem

Fokusējoties uz ilgtspēju, Conexus galvenā uzmanība būs pievērsta vides aspektiem:

- **E** – reģionāla tirgus integrācija, kas veicina atjaunīgo gāzu attīstību, drošu pārvades un uzglabāšanas infrastruktūru, koncentrējoties uz NOx un SEG (siltumnīcefekta gāzu) emisiju samazināšanu.
- **S** – uz drošību vērsta kultūra, profesionāla un uz attīstību orientēta komanda.
- **G** – atbilstība Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksam.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

STRATĒĢISKIE MĒRĶI IR NOTEIKTI ATBILSTOŠI CONEXUS VĒRTĪBĀM, VĪZIJAI UN MISIJAI.

VĪZIJA:

Ilgtspējīgs gāzes pārvades un uzglabāšanas operators reģionāli integrētā enerģijas tirgū.

MISIJA:

Nodrošināt uzticamu gāzes pārvades un uzglabāšanas darbību, veicinot enerģijas sektora dekarbonizāciju un tirgus attīstību.

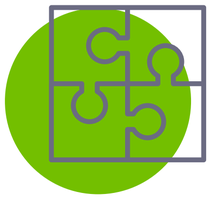

VĒRTĪBAS:

Drošība un drošums – Mums ir svarīgi, lai gāzes pārvade un uzglabāšana būtu droša un uzticama.

Kompetence - Mēs novērtējam darbinieku kompetenci, zināšanas, profesionālo pieredzi un virzību uz attīstību.

Sadarbība – Mēs atbalstām viens otru, pieņemot lēmumus, mēs klausāmies un meklējam kopīgus risinājumus gan iekšēji, gan ar klientiem, kā arī esošajiem un potenciālajiem partneriem.

KOMERCDARBĪBAS MODELIS UN STRATĒĢIJA

PAPILDUS STRATĒĢISKAJIEM MĒRĶIEM CONEXUS IR NOTEICIS HORIZONTĀLOS MĒRĶUS, KAS CIEŠI SAISTĪTI AR VISĀM PLĀNOTAJĀM VIDĒJA TERMIŅA AKTIVITĀTĒM. HORIZONTĀLIE MĒRĶI PAPILDINA STRATĒĢISKOS MĒRĶUS UN SEKMĒ TO SASNIEGŠANU.

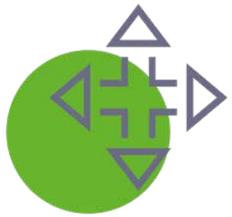

KONCENTRĒŠANĀS UZ ORGANIZATORISKO ATTĪSTĪBU UN EFEKTIVITĀTI

Conexus veicinās finansējuma piesaistes iespējas, kā arī palielinās darbības efektivitāti.

DIGITALIZĀCIJA UN KIBERDROŠĪBA

Conexus turpinās digitalizācijas projektus, koncentrējoties uz operacionālām tehnoloģijām, fizisko drošību, ugunsdrošību un kiberdrošību.

PROFESIONĀLA UN UZ ATTĪSTĪBU ORIENTĒTA KOMANDA

Conexus vērtība ir profesionāla komanda, tāpēc Sabiedrība izveidos programmu, kas dos iespēju darbiniekiem attīstīt prasmes, izveidojot individuālus attīstības plānus. Tiks veicināta jaunu kompetenču apgūšana, lai pielāgotos atjaunīgo gāzu tehnoloģijām, kā arī ilggadējo darbinieku zināšanu un prasmju nodošanu jaunajiem darbiniekiem. Lai sekmētu komandas profesionālo attīstību, Conexus izveidos konkurētspējīgu un elastīgu atalgojuma sistēmu.

Stratēģiskās iniciatīvas rādītājos 2024. gadam Meitas sabiedrības padome ir iekļāvusi ūdeņraža pētījumus, biometāna iesūknēšanas punkta izveidošanu un citus ilgtspējas aspektus, t. sk. saistībā ar SEG emisiju uzskaiti un samazināšanu.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

ESRS GOV-1, GOV-2

KONCERNA STRUKTŪRA UN PĀRVALDĪBA

Koncerna pārvaldību īsteno Mātes sabiedrība, kuras pārvaldības institūcijas – akcionāru sapulce, padome un valde – darbojas, pamatojoties uz uzņēmuma statūtiem, padomes un valdes nolikumiem, vidēja termiņa darbības stratēģiju, kā arī attiecīgajiem Latvijas Republikas tiesību aktiem, tostarp Komerclikumu un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu. Koncerna korporatīvās pārvaldības modelis tiek veidots, ievērojot labas pārvaldības praksi, spēkā esošos tiesību aktus, Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu, kā arī Eiropas Savienības un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) rekomendācijas. Šie principi tiek atspoguļoti Koncerna Korporatīvās pārvaldības politikā.

Saskaņā ar Korporatīvās pārvaldības politiku Mātes sabiedrības ieguldījumi citās kapitālsabiedrībās tiek īstenoti, balstoties uz labas pārvaldības principiem. Arī Meitas sabiedrības pārvaldībā AST ievēro Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un Komerclikumā noteiktos akcionāra tiesību un pienākumu kopumus, tostarp ieceļ Conexus padomi.

Meitas sabiedrības korporatīvās pārvaldības struktūru veido tās akcionāru sapulce, padome un valde. Padomei un valdei pilnā sastāvā veicot pārvaldības pienākumus, Conexus nav izveidotas atsevišķas komitejas. Galvenos principus efektīvai un ilgtspējīgai pārvaldībai un darbības caurskatāmībai nosaka Conexus Korporatīvās pārvaldības politika.

AST padomes, Revīzijas komitejas un valdes skaitlisko sastāvu, nominēšanas un iecelšanas kārtību nosaka tiesību akti.[1;2] Šo institūciju sastāvs tiek veidots tā, lai nodrošinātu visas nepieciešamās kompetences, pietiekami kritisku un neatkarīgu attieksmi lēmumu izvērtēšanā un pieņemšanā. Jaunievēlētie padomes un valdes locekļi piedalās Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta (BICG) organizētajā apmācību programmā *“Board Member Education programm”*, kas balstīta uz Pasaules Bankas Starptautiskās finanšu korporācijas (IFC) un OECD korporatīvās pārvaldības principiem un rekomendācijām.

Saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām Mātes sabiedrība ir sagatavojusi korporatīvās pārvaldības ziņojumu par 2024. gadu. Ziņojums ir pieejams AS “Augstsprieguma tīkls” un “Nasdaq Baltic” tīmekļvietnēs.

Koncerna uzņēmumos informācija par dzimumu pārstāvību augstākajā vadības līmenī tiek atklāta atbilstoši attiecīgā uzņēmuma padomē un valdē pārstāvētajam dzimumu procentuālajam īpatsvaram.

Pārskata periodā Koncerna uzņēmumos padomes sastāvā bija 18,18 % sieviešu un 81,82 % – vīriešu, savukārt valdes sastāvu veidoja 12,5 % sieviešu un 87,5 % vīriešu. AST Revīzijas komitejā bija 33,33 % sieviešu un 66,67 % vīriešu.

[1] Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31. panta 6. daļa.
[2] Finanšu instrumentu tirgus likuma 55.6 panta 3. daļa.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

AKCIONĀRS
MINISTRU KABINETS

Ministru kabinets

AKCIONĀRU SAPULCE
VALSTS KAPITĀLA DAĻU TURĒTĀJA PĀRSTĀVIS

PADOME

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

IEKŠĒJĀ AUDITA DAĻA

REVĪZIJAS KOMITEJA

Revīzijas komiteja nodrošina akcionāra interešu aizsardzību, uzraugot gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, tā revīziju un iekšējās kontroles, riska pārvaldības un iekšējās revīzijas sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz gada pārskata ticamības un objektivitātes nodrošināšanu.

VALDES LOCEKLIS
(Sistēmvadība)
- Sistēmvadības departaments;
- Elektroenerģijas uzskaites dienests

VALDES LOCEKLIS
(Attīstība)
- Attīstības departaments;
- Informācijas tehnoloģiju departaments

VALDES LOCEKLIS
(Jur. atbalsts un atbilstība)
- Juridiskais departaments;
- Iepirkumu daļa;
- Transporta daļa;
- Īpašuma un sagādes daļa;
- Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa

VALDES LOCEKLIS
(Ekspluatācija)
- Tehniskās ekspluatācijas departaments;
- Ekspluatācijas un drošības tehnikas uzraudzības dienests;
- Tehniskās ekspertīzes dienests;

- Valdes birojs;
- Personāla daļa;
- Finanšu un grāmatvedības departaments;
- Stratēģijas un inovācijas daļa;
- Komunikācijas daļa;
- Drošības daļa;
- Informācijas drošības pārvaldības daļa

AKCIONĀRU SAPULCE

Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis – Klimata un enerģētikas ministrijas valsts sekretārs/-e.

Galvenie pienākumi:

- apstiprināt gada pārskatu un lemt par aizvadītā gada peļņas izlietošanu;
- apstiprināt AST statūtus un to grozījumus;
- lemt par AST pamatkapitāla palielināšanu vai samazināšanu;
- ievēlēt un atsaukt padomes un Revīzijas komitejas locekļus, noteikt to atlīdzību;
- iecelt revidentu un noteikt tā atlīdzību.

Sapulces tiek organizētas saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, kā arī Komerclikumu, ievērojot akcionāru kopsapulcei noteikto kompetenci un procedūru.

2024. gadā notika četras akcionāru sapulces, kurās pieņemti būtiski lēmumi, tostarp:

- AST Revīzijas komitejas locekļu ievēlēšana;
- Augstsprieguma tīkla koncerna konsolidētā un AST 2023. gada pārskata apstiprināšana;
- lēmums par 2023. gada peļņas izlietojumu;
- AST 2023. gada darba plāna un mērķu izpildes apstiprināšana;
- revidenta ievēlēšana AST 2025. gada pārskata, konsolidētā pārskata un ilgtspējas pārskata revīzijai;
- AST pamatkapitāla palielināšana un ar to saistīto statūtu grozījumu apstiprināšana;
- AST 2025. gada budžeta finanšu vadības plānu, darba plānu un mērķu pieņemšana zināšanai;
- izmaiņas AST padomes sastāvā.

Vienlaikus 2024. gadā norisinājās vairākas stratēģiskās tikšanās starp kapitāla daļu turētāju un padomi, tostarp, lai pārrunātu:

- AST vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanu;
- 2024.–2026. gada darba plānu un mērķus attiecībā uz būtiskiem ilgtspējas aspektiem, piemēram:
  - klimata pārmaiņu mazināšanu un CO2 emisiju samazināšanu;
  - zaļo un digitālo transformāciju.

PADOME

AST padome pārstāv akcionāra intereses akcionāru sapulces starplaikos, pārrauga valdes darbību, iesaistās AST stratēģiskajā attīstībā, kā arī uzrauga finanšu un risku pārvaldības sistēmas efektivitāti. Padomes galvenie pienākumi un funkcijas ir noteikti uzņēmuma statūtos, padomes nolikumā un tiesību aktos.

Galvenie pienākumi:

- apstiprināt vidēja termiņa darbības stratēģiju, uzraudzīt tās īstenošanu;
- apstiprināt budžetu un uzraudzīt tā izpildi;
- noteikt kapitālsabiedrības stratēģisko virzību, mērķus un politikas;
- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību, ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, valdes priekšsēdētāju un noteikt viņu atlīdzību;
- uzraudzīt iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmas efektivitāti;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem.

Saskaņā ar tiesību aktiem AST padomi veido pieci locekļi ar piecu gadu pilnvaru termiņu, tomēr kopš 2022. gada 26. janvāra, kad amatu atstāja Madara Melne, padome darbojas četru locekļu sastāvā. Pārskata periodā padomes sastāvā bija viens neatkarīgais padomes loceklis – Aigars Ģērmanis, kura neatkarības prasības tika izvērtētas pirms iecelšanas amatā atbilstoši tobrīd spēkā esošajam regulējumam.

Turpinot AST darbības efektivizāciju, tā akcionārs – Klimata un enerģētikas ministrija – 2024. gada 27. decembrī lēma par turpmāku AST padomes locekļu skaita samazinājumu.

Lai arī statūti paredzēja piecu padomes locekļu skaitu, AST padome pārskata gadā bija sekmīgi veikusi valdes darbības uzraudzību samazinātā četru locekļu sastāvā. Attiecīgi no 2024. gada 31. decembra AST padomi veido trīs padomes locekļi. Papildus padomes locekļu skaita samazinājumam atbilstoši labas pārvaldības principiem akcionāru sapulce nolēma organizēt atklātu konkursu uz vakantajiem padomes locekļu amatiem. Uz konkursa norises laiku padomē ir ievēlēta Līga Rozentāle. Lai nodrošinātu enerģētikas nozares zināšanu un pieredzes pārmantojamību un līdzšinējās efektīvās stratēģiskās virsuzraudzības pēctecību AST padomē, uz jaunu pilnvaru termiņu atbilstoši ievēlēšanas brīdī spēkā esošajam regulējumam pārvēlēta Olga Bogdanova.
Katru gadu padome apstiprina darba plānu un mērķus, kā arī katra valdes locekļa individuāli sasniedzamos darba izpildes rādītājus (KPI) nākamajam gadam. Darba plāna un mērķu izpilde tiek vērtēta reizi gadā vienlaikus ar gada pārskata apstiprināšanu. Saskaņā ar AST valdes nolikumu reizi ceturksnī padome saņem ziņojumu par saimnieciskās darbības rezultātiem un mērķu izpildes gaitu. Savukārt reizi mēnesī AST valde informē padomi par būtiskākajiem notikumiem, tostarp ilgtspējas aspektiem.

2024. gadā AST padome izskatīja šādus būtiskākos jautājumus:

2024. gadā AST padome izskatīja šādus būtiskākos jautājumus:

- Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijas 2021.–2025. gadam mērķu īstenošanas progress, tostarp ilgtspējas aspektos;
- Koncerna būtiskie ilgtspējas temati;
- ilgtermiņa finanšu vadības plāna izvērtējums;
- 2025. gada plāni, tostarp iepirkumu, kapitālieguldījumu un darba plāni un mērķi;
- 2025. gada budžeta apstiprināšana;
- kapitālieguldījumu plāna pārvades sistēmas aktīvos realizācija;
- digitālās transformācijas progress;
- Revīzijas komitejas sagatavotie ziņojumi;
- gatavība ārkārtas un krīzes situāciju pārvaldībai;
- iekšējās kontroles sistēmas efektivitāte;
- krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku vadības efektivitāte;
- iekšējā audita ziņojumu pārskatīšana par audita ieteikumu ieviešanas progresu;
- AST būtisko politiku, tostarp Grāmatvedības uzskaites politikas, Risku pārvaldības politikas un Ētikas kodeksa, apstiprināšana;
- valdes locekļu individuālo darba izpildes rādītāju (KPI) noteikšana 2024. gadam un 2023. gada rādītāju izpildes novērtējums;
- lēmums par atbalstu ziedojumam Ukrainas energosistēmas atjaunošanai un Ukrainas sabiedrībai;
- Uzdevumu deleģēšana AST valdei, tostarp kapitālsabiedrības darbības izmaksu optimizācija, efektivitātes uzlabošana un personāla vadības procesu pilnveide;
- lēmums par vakantā Revīzijas komitejas locekļa atlases rezultātiem un rekomendācija akcionāru sapulcei par ievēlēšanu.

Kaspars Āboliņš

Padomes priekšsēdētājs

Pilnvaru termiņš
30.12.2024.

Izglītība
Sociālo zinātņu maģistra grāds sabiedrības vadībā, Ekonomikas un vadības fakultāte, Latvijas Universitāte
Bakalaura grāds biznesa vadībā, Vadības un ekonomiskās informātikas fakultāte, Latvijas Universitāte

Profesionālā pieredze
2006 – šobrīd Valsts kase, pārvaldnieks
2018–2020 AS “Conexus Baltic Grid”, padomes priekšsēdētājs
2016–2018 “Ziemeļu Investīciju banka”, direktoru valdes priekšsēdētājs (rotācijas kārtībā)
2015–2023 AS “Air Baltic Corporation”, padomes loceklis
2014 AS “Attīstības finanšu institūcija”, restrukturizācijas vadītājs
2013–2015 AS “Reverta”, padomes loceklis
2012 VAS “Valsts nekustamie īpašumi”, valdes priekšsēdētājs
2011–2019 “Ziemeļu Investīciju banka”, valdes loceklis
2008–2010 AS “Parex banka”, padomes loceklis
2008–2011 “Ziemeļu Investīciju banka”, valdes locekļa vietnieks
2003–2010 SIA BO “Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”, padomes loceklis
No 1994. līdz 2006. gadam dažādi amati LR Finanšu ministrijā, Valsts kasē

Olga Bogdanova

Padomes priekšsēdētāja vietniece

Pilnvaru termiņš
līdz 30.12.2024.
Padomes priekšsēdētāja
no 31.12.2024.
30.12.2029.

Izglītība
Doktora grāds ekonomikā, Inženierekonomikas un vadības fakultāte, Rīgas Tehniskā universitāte
Maģistra grāds vadībzinātnē, Rīgas Tehniskā universitāte
Sociālo zinātņu bakalaura grāds vadībzinātnē, Rīgas Tehniskā universitāte

Profesionālā pieredze
2023 – šobrīd Pasaules Enerģijas padome, Latvijas Nacionālās komitejas prezidente
2023–2024 LR Finanšu ministrija, valsts sekretāra vietniece nodokļu administrēšanas un ēnu ekonomikas ierobežošanas jautājumos
2018 – šobrīd Pasaules Enerģijas padome, eksperte, Nākotnes enerģētikas līderības projekta dalībniece
2021 – šobrīd Pasaules Enerģijas padome, Nākotnes enerģētikas līderu programmas Latvijā vadības komandas priekšsēdētāja
2018–2023 LR Finanšu ministrija, Nodokļu administrēšanas un sabiedrības interešu politiku departaments, direktore
2017 – šobrīd Latvijas Zinātnes padome, eksperte
2021 – šobrīd Latvijas Universitāte, Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte, asociētā profesore
2016–2019 AS “Augstsprieguma tīkls”, padomes locekle
2016–2018 LR Ekonomikas ministrija, Enerģijas tirgus un infrastruktūras departaments, direktore
2016–2022 Rīgas Tehniskā universitāte, Inženierekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts, docente
2016 LR Ekonomikas ministrija, valsts sekretāra vietnieka enerģētikas jautājumos pienākumu izpildītāja
No 2005. līdz 2016. dažādi amati LR Ekonomikas ministrijā

Armands Eberhards

Padomes loceklis

Pilnvaru termiņš
30.12.2024.

Izglītība
Maģistra grāds pasaules ekonomikas politikā *(MSc Politics of the World Eco, Merit)*, Londonas Ekonomikas un politikas zinātnes skola (LSE), Lielbritānija
Starptautisks MBA *(Cum Laude), EHSAL Management School*, Beļģija
Zinātnes maģistra grāds vides zinātnē un pārvaldē, Latvijas Universitāte
Vides zinātņu bakalaura grāds, Latvijas Universitāte

Profesionālā pieredze
2019 – šobrīd Eiropas Investīciju fonds (EIB grupa) (Luksemburga), direktora vietnieks, direktoru valde *(Alternate Director)*
2011 – šobrīd LR Finanšu ministrija, valsts sekretāres vietnieks ESSFKF jautājumos
2014 – šobrīd Eiropas Investīciju banka (Luksemburga), direktors/valdes loceklis
2011–2012 AS “Hipotēku un zemes banka”, padomes priekšsēdētāja vietnieks
2004–2011 Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, direktors
1998–2004 Centrālā finanšu un kontraktu vienība, direktors
1995–1998 LR Finanšu ministrija, Starptautiskās palīdzības koordinācijas departamenta direktors
1994–1995 LR Finanšu ministrija, Starptautiskās palīdzības koordinācijas nodaļas vadītājs

Aigars Ģērmanis

Padomes loceklis

Pilnvaru termiņš
30.12.2024.

Izglītība
Maģistra grāds vadībzinātnē, Latvijas Universitāte
Bakalaura grāds biznesa vadībā, Latvijas Universitāte

Profesionālā pieredze
2021 – šobrīd SIA “Rīgas meži”, padomes priekšsēdētāja vietnieks
2010 – šobrīd SIA “DPMC Baltic”, valdes priekšsēdētājs
2018–2019 IMMER GROUP (Ukraina), attīstības direktors
2014–2018 AMBER BEVERAGE GROUP, valdes loceklis, komercdirektors
2009–2013 SANITEX GROUP (Latvija/Igaunija), valdes priekšsēdētājs
2004–2009 PROCTER & GAMBLE Marketing Latvia (atbildība par Baltijas tirgu), valdes priekšsēdētājs

Līga Rozentāle

Padomes priekšsēdētāja vietniece

Pilnvaru termiņš

No 2024. gada 31. decembra līdz dienai, kad kandidāti darbam AS “Augstsprieguma tīkls” padomē ir nominēti Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 31. un 108. panta kārtībā un ir pieņemts lēmums par šo kandidātu ievēlēšanu AS “Augstsprieguma tīkls” padomē.

Izglītība

2018–2022 Rīgas Tehniskā universitāte, doktora grāds vides inženierzinātnēs
2016–2018 Rīgas Tehniskā universitāte / Viļņas Ģedimina tehniskā universitāte, dubultais maģistra grāds vides inženierzinātnēs
2013–2014 Lēvenes universitāte (Beļģija), Eiropas studiju maģistra grāds
2009–2013 Rīgas Tehniskā universitāte, Bakalaura grāds starptautisko ekonomisko sakaru organizēšanā un vadībā

Profesionālā pieredze

2025–šobrīd AS "Augstsprieguma tīkls", padomes priekšsēdētāja vietniece
2023–šobrīd Klimata un enerģētikas ministrijas valsts sekretāra vietniece enerģētikas politikas jautājumos
2024 – šobrīd Starptautiskās enerģētikas aģentūras valdes Latvijas pārstāvis
2023 – šobrīd Pasaules enerģijas padomes Latvijas nacionālā komitejas locekle
2023 – šobrīd Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietniece
2022 – šobrīd Rīgas Tehniskās universitātes padomnieku konventa locekle
2022 – šobrīd Rīgas Tehniskā universitāte, docente
2022–2023 Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktore
2018–2022 Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta direktora vietniece
2017–2018 Ekonomikas ministrijas Elektroenerģijas tirgus un infrastruktūras nodaļas vadītājas vietniece
2016–2017 Ekonomikas ministrijas Enerģijas tirgus un infrastruktūras departamenta vecākā eksperte
2014–2016 Ekonomikas ministrijas ES lietu nodaļas vecākā referente
2012–2012 Eiropas Parlamenta deputāta asistente

REVĪZIJAS KOMITEJA

AST Revīzijas komitejas darbības mērķi un uzdevumi, darbības principi, tiesības un atbildības ir definēti AST Revīzijas komitejas nolikumā, kas apstiprināts ar AST akcionāru sapulces lēmumu. Komitejas galvenā loma ir nodrošināt akcionāra un akcionāru sapulces interešu aizsardzību, īpaši attiecībā uz gada pārskata sagatavošanu, tā revīziju, iekšējās kontroles, riska pārvaldības un iekšējās revīzijas sistēmas darbības efektivitāti, lai garantētu pārskata ticamību un objektivitāti.

Ar Revīzijas komitejas locekļiem tiek slēgts pilnvarojuma līgums par Revīzijas komitejas locekļa pienākumu izpildi. Revīzijas komitejas locekļiem, izņemot komitejā ievēlēto padomes locekli, tiek maksāta atlīdzība, kuras apmēru nosaka Mātes sabiedrības akcionāru sapulce.

Galvenie pienākumi:

- uzraudzīt finanšu pārskatu sagatavošanas procesu;
- uzraudzīt iekšējo kontroļu un risku vadības sistēmas darbības efektivitāti, ciktāl tā attiecas uz gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu integritātes un pilnības nodrošināšanu;
- pārbaudīt un uzraudzīt gada pārskata revidentam noteikto neatkarības un objektivitātes prasību ievērošanu.

2024. gada 9. februārī darbu AST Revīzijas komitejā atstāja Ivars Blumbergs, un ar AST ārkārtas akcionāru sapulces lēmumu komiteja tika pārvēlēta jaunā sastāvā:

- neatkarīgais Revīzijas komitejas priekšsēdētājs Roberts Ikaunieks, pilnvaru termiņš līdz 2027. gada 14. maijam (ieskaitot);
- neatkarīgā Revīzijas komitejas locekle Inga Liepa, pilnvaru termiņš līdz 2027. gada 14. maijam (ieskaitot);
- no AST padomes atkarīgais Revīzijas komitejas loceklis Aigars Ģērmanis, pilnvaru termiņš līdz 2027. gada 14. maijam (ieskaitot), bet ne ilgāk kā līdz AST padomes locekļa amata pilnvaru termiņa beigām.

2024. gadā AST Revīzijas komitejā darbojās divi neatkarīgie locekļi (66,67 %) un viens atkarīgais loceklis (33,33 %).

- Informācija par Revīzijas komitejas locekļu pieredzi pieejama Mātes sabiedrības tīmekļvietnē (skat. Revīzijas komiteja).

VALDE

AST izpildinstitūcija – valde – nodrošina kapitāla daļu pārvaldību ikdienas darbībā, kopīgi vadot un pārstāvot AST. Valdes darbību regulē normatīvie akti, tās uzdevumi un atbildība ir noteikti Mātes sabiedrības statūtos un valdes nolikumā.
Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un viņiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā. AST valdes priekšsēdētājs un valdes locekļi saņem amata atlīdzību, prēmijas un atsaukšanas pabalstu atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam.

Galvenie pienākumi:

- vadīt un pārstāvēt uzņēmumu;
- atbildēt par uzņēmuma darbību, kā arī par grāmatvedības atbilstību tiesību aktiem;
- pārvaldīt uzņēmuma mantu;
- īstenot uzņēmuma stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas.

AST valdē ir pieci locekļi, kurus, ievērojot tiesību aktos noteikto un izvērtējot kandidātu kompetenci un pieredzi, uz piecu gadu pilnvaru termiņu ievēlē AST padome. Valde darbojas pēc funkcionālā principa, un katrs loceklis atbild par konkrētu darbības virzienu. Struktūrvienības ir pakļautas valdes locekļiem, un tām ir savi nolikumi, kas nosaka to mērķus, struktūru un uzdevumus.

Reizi mēnesī valdei tiek iesniegts ziņojums par saimnieciskās darbības rezultātiem, kā arī kapitālieguldījumu realizācijas gaitu, papildus tiek sniegts ziņojums arī par elektroenerģijas pārvades pakalpojuma kvalitāti un veiktspēju raksturojošiem rādītājiem, kurā ietverti dažādi dati, tai skaitā drošības rādītāji – nelaimes gadījumi darbā, darba vides drošības aspektiem. Savukārt reizi ceturksnī valde izskata AST būtisko risku vadības ziņojumu, kā arī ziņojumu par finanšu rezultātiem.

Ilgtspējas aspektu vadību AST nodrošina vairākas struktūrvienības atbilstoši to kompetenču sadalījumam.

2024. gadā AST valde izskatīja šādus būtiskākos jautājumus:

- apstiprināja Koncerna būtiskos ilgtspējas aspektus;
- pārbaudīja AST audita ieteikumu ieviešanas gaitu (reizi ceturksnī);
- jaunā redakcijā apstiprināja AST Darba izpildes vadības sistēmas nolikumu;
- izskatīja Iekšējā audita darbības pārskatu par 2023. gadu un Vispārējo atzinumu par AS “Augstsprieguma tīkls” iekšējās kontroles un risku vadības sistēmu efektivitāti 2023. gadā;
- apstiprināja ziņojumu par AS “Augstsprieguma tīkls” vides un energopārvaldību 2023. gadā;
- veica izmaiņas AST organizatoriskajā struktūrā;
- izskatīja ziņojumu par krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku vadību 2023. gadā;
- izskatīja ziņojumus par AST būtisko risku pārvaldību (reizi ceturksnī);
- jaunā redakcijā apstiprināja AST Finanšu risku pārvaldības noteikumus;
- izskatīja vairākas AST darbībai būtiskas politikas, tostarp Grāmatvedības uzskaites politiku, Risku pārvaldības politiku un Ētikas kodeksu;
- izskatīja jautājumus, kas paredz AST darbības pilnveides un efektivitātes pasākumus;
- apstiprināja Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu (turpmāk arī – Attīstības plāns) turpmākajiem 10 gadiem;
- apstiprināja 2023. gada Integrētās vadības sistēmas pārskata ziņojumu;
- par līgumu slēgšanu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru RePowerEU mehānismā līdzekļu 73,2 milj. EUR apmērā izmantošanai AS “Augstsprieguma tīkls” projektiem;
- pieņēma virkni lēmumu, nodrošinot kapitālieguldījumu projektu realizāciju atbilstoši Attīstības plānam, tostarp lēmumus par jaunu pieslēgumu izveidošanu elektroenerģijas ražotājiem no atjaunīgajiem energoresursiem.

Rolands Irklis

Valdes priekšsēdētājs

Pilnvaru termiņš
06.12.2028.

Atbildības jomas
Vispārējā vadība, tostarp stratēģiskā vadība, finanšu un personāla jautājumi, drošības, ieskaitot informācijas drošību, jautājumi

Izglītība
EMBA programma, Rīgas Biznesa skola
Jurista kvalifikācija (5 gadu programma, pielīdzināma maģistra grādam), Latvijas Universitāte

Profesionālā pieredze
2022 – šobrīd Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (OECD), Audita komitejas loceklis (eksperts)
2021–2023 Valsts kontrole, valsts kontrolieris
2018–2022 Enerģētikas regulatoru reģionālā asociācija (ERRA), kursu pasniedzējs
2019–2021 Eiropas Enerģētikas regulatoru padome (CEER), viceprezidents
2019–2021 Eiropas enerģētikas regulatoru sadarbības aģentūra (ACER), priekšsēdētāja vietnieks
2011–2021 Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, priekšsēdētājs (2016–2021), padomes loceklis (2011–2016)
2015–2016 Enerģētikas kopienas sekretariāts (Energy Community), konsultants
2010–2011 Zvērināts advokāts
2007–2010 Latvijas Banka, juriskonsults
2003–2007 “Ecovis Convents Law Office”, jurists

Kompetences ilgtspējas jautājumos
Ilgtspējas stratēģija un ilgtspējas jautājumu pārvaldība, Korporatīvā kultūra, darbinieki, darba vide

Gatis Junghāns

Valdes loceklis

Pilnvaru termiņš
24.04.2026.

Atbildības jomas
Elektroenerģijas pārvades sistēmas dispečervadība, sistēmas palīgpakalpojumu pārvaldība un attīstība, kā arī elektroenerģijas tirgus attīstība

Izglītība
Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, Rīgas Biznesa skola
Maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā, Rīgas Ekonomikas augstskola
Inženierzinātņu doktora grāds, Rīgas Tehniskā universitāte
Inženierzinātņu maģistra grāds, Rīgas Tehniskā universitāte

Profesionālā pieredze
2022 – šobrīd "Baltic RCC" OÜ, padomes priekšsēdētājs
2024 – šobrīd Rīgas Tehniskā universitāte, profesors
2017–2023 Rīgas Tehniskā universitāte, asociētais profesors
2015–2016 "Elektrum Lietuva" UAB (Lietuva), padomes loceklis
2008–2015 "Elektrum Lietuva" UAB (Lietuva), valdes priekšsēdētājs un izpilddirektors, valdes loceklis
2015–2016 "Elektrum Eesti" OÜ (Igaunija), padomes loceklis
2007–2015 "Elektrum Eesti" OÜ (Igaunija), valdes loceklis
2006–2014 AS "Nordic Energy Link" (Igaunija), padomes loceklis
2007–2016 AS "Latvenergo", Tirdzniecības daļas vadītājs
2005–2007 AS "Latvenergo", projektu vadītājs
2003–2005 AS "Augstsprieguma tīkls", elektroinženieris
2000–2003 AS "Latvenergo" struktūrvienība "Rīgas Elektrotīkls", elektroinženieris

Kompetences ilgtspējas jautājumos
Enerģētika, ilgtspējīgi efektīva elektroenerģijas pārvade

Ilze Znotiņa

Valdes locekle

Pilnvaru termiņš
31.01.2029.

Atbildības jomas
Juridiskais nodrošinājums, risku vadība un atbilstības nodrošināšana, kā arī saimnieciskā nodrošinājuma un transporta jautājumi

Izglītība
Doktorantūras studijas, Latvijas Universitāte
Maģistra grāds tiesību zinātnē, Rīgas Juridiskā augstskola

Profesionālā pieredze
2024 – šobrīd Iekšējās drošības akadēmija, maģistra studiju programma “Tiesībaizsardzības, krimināLsodu izpildes un glābšanas dienestu vadība”, ko realizē Latvijas Universitātes Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte, pasniedzēja
2023–2024 Starptautiskais Valūtas fonds, eksperte
2023–2024 SOFRECO, eksperte
2023–2024 Eiropas Komisija, eksperte
2023–2024 Zvērināta advokāte
2018–2022 Finanšu izlūkošanas dienests, priekšniece
2018–2022 MONEYVAL Latvijas delegācija, vadītāja
2010–2017 Deloitte Legal, partnere, Juridiskā un krāpšanas novēršanas departamenta vadītāja
2008–2010 AB “Znotiņa&Rubene”, partnere
2005–2008 AB “Sorainen”, juriste
2001–2007 Rīgas Stradiņa universitāte, lektore
2002–2004 ZAB “Broks un partneri”, juriste/advokāta palīdze
1997–2003 Zvērināta advokāta M. Šadura birojs, juriste

Kompetences ilgtspējas jautājumos
Atbilstība, ilgtspējīgi iepirkumi, biznesa ētika, attiecības ar piegādātājiem, caurskatāmība un atklātība, klimata pārmaiņu mazināšana

Arnis Daugulis

Valdes loceklis

Pilnvaru termiņš
14.07.2026.

Atbildības jomas
Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība, ieguldījumu sistēmā pārvaldība, kā arī informācijas tehnoloģiju pārvaldība

Izglītība
Inženierzinātņu licenciāts, Stokholmas Karaliskā Tehniskā augstskola (Kungl Tekniska Hogskolan, KTH), Zviedrija
Elektrozinību maģistra grāds, Rīgas Tehniskā universitāte

Profesionālā pieredze
2016–2021 AS “Augstsprieguma tīkls”, Informācijas tehnoloģiju departamenta vadītājs
2015–2016 Valsts kanceleja, konsultants Valsts pārvaldes politikas departamentā
2012–2015 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, valsts sekretāra vietnieks informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jautājumos
2011 AS “Latvenergo”, valdes konsultants
2006–2011 AS “Latvenergo”, valdes loceklis (informācijas tehnoloģijas un telekomunikācijas)
2000–2006 AS “Latvenergo”, Informācijas tehnoloģiju departamenta vadītājs

Kompetences ilgtspējas jautājumos
Enerģētika, finansējuma piesaiste, ar zemi saistīta ietekme uz kopienu

Imants Zviedris

Valdes loceklis

Pilnvaru termiņš
17.12.2029.

Atbildības jomas
Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība, ieguldījumu sistēmā pārvaldība, kā arī informācijas tehnoloģiju pārvaldība

Izglītība
Elektroapgāde, inženieris elektriķis, Rīgas Tehniskā universitāte

Profesionālā pieredze
25.01.2024. – šobrīd Biedrība "Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija"
2017–2018 AS "Conexus Baltic Grid", padomes loceklis
2014–2015 AS "Latvijas elektriskie tīkli", tehniskais direktors
2011–2015 AS "Latvijas elektriskie tīkli", valdes loceklis
2011–2011 AS "Latvijas elektriskie tīkli", valdes priekšsēdētājs
2005–2011 AS "Augstsprieguma tīkls", valdes priekšsēdētājs
2000–2005 AS "Latvenergo" filiāle "Augstsprieguma tīkls", tehniskais direktors
1998–2000 PVAS "Latvenergo" filiāle "Augstsprieguma tīkls", Ekspluatācijas un drošības tehnikas uzraudzības dienesta vadītājs
1996–1998 VAS "Latvenergo" filiāle "Augstsprieguma tīkls", Dispečeru dienesta energotīklu dispečers
1995–1996 VAS "Latvenergo" filiāle "Augstsprieguma tīkls", Dispečeru dienesta tehniķis

Kompetences ilgtspējas jautājumos
Enerģētika, nepārtraukta un droša elektroenerģijas pārvade, darbinieku drošība un veselība, droša nodarbinātība

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

ESRS GOV-1, GOV-2, GOV-3, GOV-4, GOV-5

2023. gadā AST tika apstiprināta Ilgtspējas pārvaldības kārtība un izveidota Ilgtspējas pārvaldības komiteja. Tās sastāvā iekļauti struktūrvienību pārstāvji, kas atbild par kapitālieguldījumu plānošanu, realizāciju, uzraudzību, finanšu resursu plānošanu, personāla vadību, iepirkuma procesu organizēšanu, korporatīvās pārvaldības jautājumiem, kā arī datu apkopošanu un publicēšanu.

Ilgtspējas pārvaldības komiteju vada AST valdes priekšsēdētājs, un tā ir atbildīga par ilgtspējas procesu pārvaldību, sasniedzamo mērķu un to izpildes koordinēšanu. Atbilstoši Ilgtspējas pārvaldības kārtībai reizi ceturksnī komiteja gatavo ziņojumu AST valdei un padomei par darba plāna un mērķu izpildi ilgtspējas jomā, analizējot izvirzīto mērķu izpildi, identificējot riskus un piedāvājot risinājumus progresam.

2024. gadā tika pārskatīta līdzšinējā kārtība un noteikts atbildību sadalījums, tostarp par datu ticamības un kvalitātes nodrošināšanu. Turpinot pilnveidot procesus Koncernā, Mātes sabiedrība 2024. gadā izstrādāja Korupcijas un interešu konfliktu novēršanas politikas projektu, ko plānots apstiprināt 2025. gadā. Plānots pārskatīt arī Atalgojuma politiku, Korporatīvās pārvaldības politiku un Korporatīvās sociālās atbildības politiku.

KOMPETENČU UN PRASMJU ATTĪSTĪBA ILGTSPĒJAS JOMĀ

Padomes locekļu kandidātiem nepieciešamās kompetences un profesionālo pieredzi nosaka kapitāldaļu turētājs, savukārt valdes locekļu kandidātiem – padome. Lai gan pārskata periodā atlase nav notikusi, turpmāk plānots kandidātu vērtēšanā iekļaut arī ilgtspējas zināšanu kritērijus.

Lai padziļinātu izpratni par ilgtspējas jautājumu pārvaldību, pārskata periodā Koncerna padomes un valdes locekļi piedalījušies dažādos semināros un konferencēs, kas ietver ilgtspējas jautājumu pārvaldību.

Mātes sabiedrība ir pievienojusies Swedbank Biznesa ilgtspējas padomei, kurā dažādu nozaru Latvijas izcelsmes uzņēmumu vadītāji pulcējas, lai apmainītos zināšanām, padziļinātu izpratni par ilgtspēju un kopīgi veidotu ilgtspējīgāku uzņēmējdarbības vidi Latvijā. Biznesa ilgtspējas padomē AST pārstāv valdes priekšsēdētājs, bet sanāksmēs atkarībā no tajās apskatāmajiem jautājumiem piedalās arī citi Koncerna speciālisti.

2024. gadā Biznesa ilgtspējas padomes darbnīcas bija veltītas dubultā būtiskuma novērtēšanai, tostarp ietekmes, risku un iespēju identificēšanai un novērtēšanai vērtības ķēdēs.

Papildus tam AST valde aktīvi iesaistās dažādos informatīvajos semināros par ilgtspējas jomu.

Piemēram, 2024. gadā AST valdes pārstāvji piedalījās sarunu festivālā LAMPA, kur iesaistījās diskusijā “No vārdiem pie darbiem – ilgtspējīgs finansējums uzņēmējiem!” par Eiropas un pasaules uzņemto zaļo kursu un to, kā tas ietekmē iespēju saņemt finansējumu tālākai izaugsmei, kā arī diskusijā “Elektrifikācija – rīks klimatneitralitātes sasniegšanai” par galvenajiem elektrifikācijas uzdevumiem un izaicinājumiem Latvijā.

Katru gadu AST tiek sagatavots mācību plāns un noteiktas attīstāmās kompetences un prasmes, tostarp izstrādāti individuālie apmācību plāni vadītājiem. Papildus tiek nodrošinātas lekcijas visiem uzņēmuma darbiniekiem, kas ir pieejamas arī tiešsaistē iekštīkla platformā “Viszinis”.

AST ir iesaistījusies iniciatīvā “Ģimenei draudzīga darba vieta”, kustībā “Dažādībā ir spēks” un iniciatīvā darba aizsardzības un veselības jomā “Misija Nulle”. To ietvaros uzņēmums veic ne tikai sava esošā snieguma izvērtēšanu, bet piedalās izglītības aktivitātēs un sarunās ar ekspertiem.

Jaunu tiesiskā regulējuma prasību ieviešanai nepieciešama būtiska kapacitāte kompetenču un informācijas apgūšanā, tādēļ 2024. gadā iepirkumu procedūras rezultātā tika piesaistīti konsultanti SIA “Sustinere Latvija”, lai kopā ar uzņēmumu noteiktu AST un Koncerna definēto vērtību ķēžu karti, tostarp apzinot un novērtējot ietekmes, riskus un iespējas, veiktu dubultā (ietekmes un finansiālā) būtiskuma novērtējumu. Sadarbības ietvaros tika veikts esošo procedūru izvērtējums un izstrādātas vadlīnijas izmaiņām, kā arī sniegtas konsultācijas par ilgtspējas pārvaldības procesu un ziņošanas prasībām. Sadarbības ietvaros tika organizētas arī regulāras tikšanās ar AST darba grupu, kā arī valdes locekļiem, kurās konsultants dalījās ar informāciju par direktīvas prasībām attiecībā uz ilgtspējas ziņošanu un to ieviešanu, labo praksi ilgtspējas pārvaldībā.

Pārskata periodā Meitas sabiedrības padomes locekļiem tika organizēti vairāki semināri par aktuālajiem Conexus darbības jautājumiem, piemēram, CH4 emisiju samazināšanas plānu, difūzo emisiju atklāšanas un novēršanas programmu (LDAR), biometāna un ūdeņraža projektiem.

PĀRVALDĪBAS STRUKTŪRU IZSKATĪTIE ILGTSPĒJAS JAUTĀJUMI

AST akcionāru sapulce apstiprina gaidu vēstuli, kas nosaka kapitālsabiedrības attīstības virzienus, stratēģiskos mērķus, finanšu un nefinanšu mērķus, tostarp ilgtspējas jomā. Savukārt AST padome apstiprina vidēja termiņa darbības stratēģiju, integrējot tajā gaidu vēstulē noteiktos mērķus, un uzrauga stratēģijas īstenošanu. Pārskata periodā izstrādāts AST gaidu vēstules projekts, ko plānots apstiprināt 2025. gada ietvaros, secīgi turpinot darbu arī pie Koncerna nākamā perioda vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes.

Par ilgtspējas jautājumiem AST akcionāru sapulce tiek informēta reizi gadā, apstiprinot Augstsprieguma tīkla koncerna konsolidēto un AS “Augstsprieguma tīkls” gada pārskatu, kura vadības ziņojuma sastāvā ietverts arī ilgtspējas pārskats. AST padome reizi gadā izskata un sniedz atzinumu par gada pārskatu pirms tā iesniegšanas akcionāru sapulcē.

Reizi ceturksnī AST valde un padome tiek informētas par ilgtspējas mērķu izpildi, iekļaujot tos ziņojumā par darba plāna un mērķu izpildes gaitu. Savukārt reizi ceturksnī valde izskata ziņojumu par elektroenerģijas pārvades sistēmas darbību raksturojošiem indikatoriem, tostarp par drošības rādītājiem, piemēram, nelaimes gadījumiem darbā, reģistrētajiem incidentiem vides jomā un nesankcionētām vai prettiesiskām darbībām infrastruktūras objektos.

Papildus tam AST padome reizi mēnesī tiek informēta par būtiskākajiem notikumiem, tostarp ilgtspējas jautājumiem, piemēram, par elektroenerģijas ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem, videi draudzīgās zaļās apakšstacijas izbūvi.

Koncerna darbībai būtisko ilgtspējas aspektu noteikšanā piedalās gan AST valde, gan padome. Koncerna ilgtspējas būtiskos aspektus izvērtē un apstiprina AST valde. Ilgtspējas ziņojumu, kas ir iekļauts gada pārskata vadības ziņojumā, izskata valde un padome un apstiprina akcionāru sapulce.

Mātes sabiedrības padome 2024. gadā ir pieņēmusi lēmumus šādos būtiskos ar ilgtspēju saistītos jautājumos:

- jaunā redakcijā apstiprināts AST Ētikas kodekss;
- akceptēta AST pārvaldes institūciju kompetence ziedojumu piešķiršanas jautājumos un tā secīgi apstiprināta arī akcionāru sapulcē;
- apstiprināti AST ilgtspējas mērķi 2024. gadam.

Nodrošinot ilgtspējas mērķu pārvaldību Koncernā, Conexus padome reizi mēnesī sniedz ziņojumu Mātes sabiedrības valdei par būtiskajiem notikumiem, kā arī ilgtspējas mērķu izpildes gaitu.

2024. gadā Meitas sabiedrības padome ir skatījusi ar ilgtspēju saistītus jautājumus, tostarp ūdeņraža un biometāna attīstības jautājumus (Ziemeļvalstu–Baltijas ūdeņraža koridors, biometāna ievades punktu būvniecības, SEG emisiju uzskaite un samazināšana u. c.).

2024. gadā Meitas sabiedrība saņēma atzinību Latvijas Ilgtspējīgas pārvaldības balvas nominācijā ”Padomes stratēģiskā iesaiste”". Atzinība piešķirta par Meitas sabiedrības padomes paveikto, nodrošinot uz sadarbību vērstu pieeju, veicinot caurskatāmību, darbinieku iesaisti un dažādas perspektīvas uzņēmuma attīstībai. Šī Conexus padomes iesaiste lēmumu virzībā devusi iespēju pieņemt ilgtspējīgu un labi izstrādātu stratēģiju, kur prioritāra loma ir tehnoloģiju, vides un ekonomiskajai attīstībai, kā arī drošai gāzes pārvadei un uzglabāšanai, vienlaikus atbalstot inovācijas un dekarbonizāciju.

AST valde ar 2024. gada 16. oktobra lēmumu apstiprināja AST koncerna ilgtspējas būtiskos aspektus, kā arī pieņēma lēmumu informēt padomi un AS “Conexus Baltic Grid” par pieņemto lēmumu.

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

Pārvaldības struktūra	Biežums	Būtiskie jautājumi	Atbildība
Akcionāru sapulce	Reizi gadā	Gada pārskata un ilgtspējas pārskata apstiprināšana	Stratēģiskie lēmumi
			Gaidu vēstule
Padome	Reizi ceturksnī	Ilgtspējas mērķu izpilde	Uzraudzība, ieteikumi
			Uzraudzība, ieteikumi
Valde	Reizi ceturksnī	Ilgtspējas mērķu izpilde Būtisko risku, tostarp ilgtspējas risku, pārvaldība Elektroenerģijas pārvades sistēmas darbību raksturojošie indikatori, tai skaitā darba vides drošības rādītāji	Uzraudzība un lēmumu pieņemšana, ieteikumi
Ilgtspējas komiteja	Pēc nepieciešamības	Priekšlikumu par ilgtspējas mērķiem un sasniedzamajiem rādītājiem sagatavošana, ilgtspējas mērķu izpildes progresa apkopošana	Stratēģija, ilgtspējas ziņojums, progresa ziņojumi par ilgtspējas mērķu sasniegšanu

RISKU PĀRVALDĪBAS PRINCIPI UN MEHĀNISMI

AST risku pārvaldības principi ir noteikti uzņēmuma Risku pārvaldības politikā, kurā skaidri definētas padomes, Revīzijas komitejas, Iekšējā audita daļas, valdes, valdes locekļu, Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļas, kā arī struktūrvienību vadītāju un darbinieku lomas un pienākumi risku pārvaldībā.

Šajā politikā ietvertas ne tikai prasības attiecībā uz ziņošanas termiņiem, lēmumu pieņemšanas procesu un risku uzraudzību, bet arī nepieciešamība regulāri novērtēt pašas risku pārvaldības sistēmas efektivitāti.

Papildu regulējums ietverts Risku pārvaldības koncepcijā, kur definēti riska apetītes kritēriji un noteikts process nepieciešamo rīcību plānošanai risku mazināšanai. Detalizēti riska vadības jautājumi ir iekļauti konkrētām risku jomām izstrādātajos noteikumos, piemēram, Finanšu risku pārvaldības noteikumos, kuros identificēti konkrēti riska indikatori, un Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības noteikumos, kas nosaka nulles toleranci pret jebkādiem pārkāpumiem.

Stratēģiskās plānošanas procesā tiek sistemātiski izvērtēti AST riski, iespējas un ietekme no iespējamiem ārējās un iekšējās vides faktoriem, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu. Risku pārvaldības informācijas plūsma tiek nodrošināta ar ceturkšņa ziņojumiem par būtiskākajiem riskiem, kā arī katras risku jomas padziļinātu pārskatīšanu, kas notiek ne retāk kā reizi 1–3 gados atkarībā no konkrētās jomas specifikas. Šāda regulāra risku analīze ļauj valdei pieņemt informētus un savlaicīgus lēmumus.

2024. gadā Koncerna būtiskākie riski bija saistīti ar ārkārtas sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu un paātrinātās sinhronizācijas ietekmi, kiberdrošības apdraudējumiem, fiziskās drošības riskiem, krāpniecības riskiem un Krievijas militārās agresijas ietekmi. Vienlaikus tika identificētas arī iespējas, kas ietver atjaunīgo energoresursu plašāku izmantošanu un jaunāko tehnoloģisko risinājumu ieviešanu, piemēram, attālinātas vadības sistēmas apakšstaciju mikroklimata pārvaldībai.

Prioritāšu noteikšana risku pārvaldībā balstās uz risku apetītes kritērijiem un ieguldījumu efektivitātes izvērtējumiem, nodrošinot resursu efektīvu sadali. Lai mazinātu potenciālo risku ietekmi, ir veikti vairāki pasākumi, tostarp darbinieku apmācības, scenāriju simulācijas, tehnisko resursu papildināšana un jaunu risinājumu ieviešana. Šāda pieeja nodrošina ne tikai risku identificēšanu un mazināšanu, bet arī veicina AST ilgtermiņa drošību un ilgtspēju.

GOV-5

RISKA PĀRVALDĪBA UN IEKŠĒJĀ KONTROLE ATTIECĪBĀ UZ ILGTSPĒJAS ZIŅU SNIEGŠANU

Koncernā ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota iekšējās kontroles (tostarp iekšējā audita) un risku vadības sistēma. Iekšējās kontroles, risku pārvaldības, darbības atbilstības sistēmas un Iekšējā audita daļas darbības efektivitātes pārraudzību nodrošina padome.

Revīzijas komiteja pārraudzību nodrošina, ciktāl tas attiecas uz gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu ticamības un objektivitātes nodrošināšanu.

Iekšējās kontroles, risku vadības un darbības atbilstības sistēmas īstenošanu nodrošina valde, savukārt tās neatkarīgu un objektīvu novērtējumu veic Iekšējā audita daļa.

Iekšējās kontroles procesi attiecībā uz ilgtspējas pārskata sagatavošanu, nodrošinot tajā ietverto datu ticamību un precizitāti, noteikti AST Ilgtspējas pārvaldības procesu kārtībā:

- struktūrvienības, kas apkopo un nodrošina datus ilgtspējas ziņošanas vajadzībām, atbild par datu uzticamību, sniedz datus nesagrozītā veidā;
- Ilgtspējas pārvaldības komiteja nodrošina saņemto datu korektu atspoguļojumu AST ilgtspējas ziņojumā un pārskatos par AST ilgtspējas mērķu sasniegšanu;
- ilgtspējas ziņojuma izstrādē par attiecīgo ilgtspējas aspektu atbildīgā struktūrvienība realizē iekšējās kontroles procesus, nodrošinot datu uzticamību;
- pārskata atbilstības novērtējums var tikt veikts sadarbībā ar ārējo konsultantu, lai nodrošinātu neatkarīgu vērtējumu un papildu drošību.

Iekšējais audits veic struktūrvienību auditu (tai skaitā 2024. gadā Kvalitātes sistēmas un risku vadības, Iepirkumu daļas, Drošības daļas, Sagādes daļas), kuru ietvaros tiek gūta pārliecība par struktūrvienības pārvaldīto procesu atbilstību, kas secīgi ietekmē datu ticamību. Tāpat iekšējā audita 2025. gada plānā ir iekļauts Ilgtspējas pārvaldības procesa audits.

Pēc iekšējā audita pabeigšanas par rezultātiem un konstatējumiem tiek informēta Mātes sabiedrības valde un padome. Reizi ceturksnī Mātes sabiedrības valde un padome tiek informētas par iekšējā audita ieteikumu ieviešanas gaitu.

Jebkura veida incidenti, tostarp arī tādi, kas būtu attiecināmi uz ilgtspējas jautājumiem, tiek fiksēti konkrētajos reģistros, kurus uztur atbildīgās jomas struktūrvienības. Informācija tiek iekļauta gan būtisko risku ikceturkšņa ziņojumos valdei un padomei, gan atsevišķos jomas ziņojumos. 2024. gadā būtiski konstatējumi nav fiksēti.

Lai Koncerna sniegtā informācija būtu precīza un pilnīga, tiek būvētas integrētas informācijas sistēmas un veikts datu kvalitātes monitorings. Koncerna finanšu informācija tiek sagatavota atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, un tā finanšu pārskatus revidē starptautiska auditorkompānija ar atbilstošu pieredzi enerģētikas nozarē. Koncerna vadība regulāri informē darbiniekus par ilgtermiņa un īstermiņa plāniem un darbības rezultātiem, t. sk. rīkojot tiešsaistes tikšanās ar darbiniekiem.

ESRS GOV-3

AR ILGTSPĒJU SAISTĪTU DARBĪBAS REZULTĀTU IEKĻAUŠANA STIMULĒŠANAS SHĒMĀS

Mātes sabiedrības padomes un valdes atalgojumu nosaka Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta (MK) noteikumi. Tiesību aktos ir noteikts vienots regulējums publiskas personas kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu atlīdzībai.

Meitas sabiedrības valdes locekļu atalgojumu un kompensāciju nosaka Conexus padome, ņemot vērā Conexus valdes un padomes locekļu atalgojuma politiku, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos principus, kā arī maksimālos apmērus, kas minēti uz šī likuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos, samērojot atlīdzības apmēru ar valdes locekļu pienākumu apjomu.

Koncerna sabiedrību padomes locekļu atalgojumu nosaka tās akcionāri, pieņemot attiecīgu lēmumu un ņemot vērā augstākminētos iekšējos un ārējos normatīvos aktus. Visi akcionāru sapulces lēmumi ir publiski pieejami Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības tīmekļvietnēs. Savukārt informācija par Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības valdes un padomes atalgojumu ir publicēta tās attiecīgā gada pārskatā.

Ar Mātes sabiedrības padomes priekšsēdētāju un padomes locekļiem tiek slēgti pilnvarojuma līgumi, un uz viņiem netiek attiecināti AST Darba koplīguma noteikumi. Mātes sabiedrības padomes un valdes priekšsēdētāja mēneša atlīdzības apmērs ir piesaistīts Centrālās statistikas pārvaldes publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, kuram piemēro koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrības lielumu raksturojošiem rādītājiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). AST padomes priekšsēdētājam un padomes locekļiem prēmijas netiek maksātas, kā arī tie nesaņem atlaišanas pabalstu vai jebkāda cita veida kompensācijas.

Koncerna sabiedrību valdes un padomes snieguma izvērtēšana tiek veikta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem un Koordinācijas centra izstrādātajām vadlīnijām, nodrošinot caurskatāmu un strukturētu pieeju.

Koncerna sabiedrību valdes locekļu individuālo darbības novērtējumu veido mērķu izpilde, kas sasaistīta ar uzņēmuma kopējiem darbības rezultātiem, savukārt padomes locekļu sniegums tiek vērtēts, balstoties uz ikgadējo pašvērtējumu. Ikgadējie pašvērtējumi, kas tiek iesniegti akcionāru sapulcei, atspoguļo padomes un valdes ieguldījumu ilgtspējas pārvaldības stiprināšanā un uzņēmuma stratēģisko mērķu sasniegšanā.

Papildus tam Revīzijas komiteja ik gadu sniedz ziņojumu par iekšējās kontroles, risku pārvaldības un ilgtspējas pārskatu sagatavošanas kvalitāti. Balstoties uz uzņēmuma stratēģijā noteiktajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem, padome katru gadu kopā ar nākamā gada budžetu apstiprina gan finanšu, gan nefinanšu mērķus, kā arī katra valdes locekļa individuālos mērķa rādītājus (*Key Performance Indicators* – KPI), kas ietekmē viņu atalgojuma mainīgo daļu.

Padome reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas noteikšanā ņem vērā trīs galvenos kritērijus: kapitālsabiedrības darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā (budžeta izpilde); vidēja termiņa darbības stratēģijas izpilde un kapitālsabiedrības rezultāti saskaņā ar definētajiem mērķiem, tostarp ilgtspējas mērķiem; valdes locekļa individuālie darbības rezultāti un individuālo mērķu izpilde.

Prēmijas apjoms valdes locekļiem nedrīkst būt lielāks par divām valdes locekļa mēnešalgām, savukārt atbilstoši tiesību aktos noteiktajam padomes locekļiem prēmijas netiek izmaksātas un atalgojuma sasaiste ar ilgtspējas jautājumu pārvaldību nav paredzēta.

Mātes sabiedrības valdes locekļu gada mērķi ietver organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus atkarībā no valdes locekļa atbildībā esošās jomas. Ilgtspējas mērķi veidoja 20 % no Mātes sabiedrības 2024. gada kopējiem mērķiem. Mātes sabiedrība regulāri seko noteikto mērķu izpildei, reizi ceturksnī izskatot ziņojumu par to izpildes gaitu.

2024. gadā Mātes sabiedrības valdes locekļu individuāli sasniedzamajos mērķos noteikti šādi būtiskākie ilgtspējas mērķi:

- CO_2 emisiju samazināšana par 3 %, salīdzinot ar 2023. gadu, mērķī iekļaujot visu SEG emisiju tvērumu kopējo ietekmi;
- tīkla attīstība elektroenerģijas ražotāju no atjaunīgajiem energoresursiem pievienošanai;
- inovatīvā projekta “Zaļā” apakšstacija “Carnikava” realizācija, samazinot CO_2 emisijas.

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

ESRS GOV-4

Meitas sabiedrības 2024. gadā stratēģisko iniciatīvu ar ilgtspējas aspektiem – ūdeņraža pētījumi, biometāns un citi – īpatsvars kopējos Meitas sabiedrības darbības rādītājos ir 10 %.

Turpmākajos periodos, pilnveidojot ar ilgtspēju saistīto jautājumu pārvaldību, plānots attīstīt valdes un padomes iesaisti ilgtspējas jautājumu pārvaldībā.

PAZIŅOJUMS PAR PIENĀCĪGU RŪPĪBU

Koncerns atbildīgi attiecas pret iespējamas negatīvās ietekmes mazināšanu un kompensēšanu, ja tāda radīta.

AST ir izstrādāta procesu interaktīvā karte, kura apvieno vadības, pamatdarbības, atbalsta un palīgprocesus, kā arī nodrošina ar procesu vadību saistītās kontroles sistēmas sasaisti. Procesiem ir piešķirti atbildīgie vadītāji un atbalsta komanda. Procesus pārskata pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trijos gados izvērtē to aktualitāti. 2024. gadā tika atjaunināts Pārvades aktīvu uzturēšanas process un tā pakārtotie procesi, kā arī turpināts darbs pie pārējo procesu aprakstu pilnveides. Izstrādāts un apstiprināts interaktīvās procesu kartes pilnveides plāns 2025. gadam.

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

Procesi negatīvās ietekmes mazināšanai / kompensēšanai

Koncerns atbildīgi pieiet negatīvās ietekmes mazināšanai, ja tāda radīta, un kompensēšanai. AST ir izstrādāta procesu interaktīvā karte, kura apvieno vadības, pamatdarbības, atbalsta un palīgprocesus, kā arī nodrošina ar procesu vadību saistītās kontroles sistēmas sasaisti.

VADĪBAS PROCESI

- Ilgtspējas pārvaldības procesu kārtība
- Risku pārvaldība
- Darba aizsardzības vadība
- Fiziskās drošības pārvaldība
- Finanšu vadība
- Personālvadība
- Vides aizsardzības vadība

PAMATDARBĪBAS PROCESI

- Elektrosistēmas vadība
- Pārvades sistēmas attīstība
- Pārvades aktīvu uzturēšana
- TED kvalitātes rokasgrāmata

PALĪGPROCESI

- Eļļu apsaimniekošanas kārtība
- Nolikums par metroloģiskā darba organizāciju

ATBALSTA PROCESI

- Dokumentācijas un informācijas pārvaldības process
- Sagādes process
- Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām
- Līgumu uzraudzības process

ILGTSPĒJAS PĀRVALDĪBA

Lai nodrošinātu darba vides atbilstību tiesību aktiem un labajai praksei, tiek veikta darba vides risku vērtēšana, rīkotas ikmēneša tehniskās mācības, darba aizsardzības dienas, darba aizsardzības prasību ievērošanas pārbaudes, veiktas neplānotās brigāžu pārbaudes darba vietās un iekārtu ekspluatācijas novērtēšana. Pārbaužu rezultāti tiek dokumentēti un pārrunāti ar personālu un atbildīgajiem speciālistiem. Nepieciešamības gadījumā tiek īstenotas korektīvās un/vai preventīvās darbības.

Vides jautājumos tiek veikti iekšējie auditi, vides monitorings un energomonitorings. Regulāri tiek uzraudzīta normatīvo aktu prasību izpilde. Pēc auditu un pasākumu plānu realizācijas tiek sagatavoti ziņojumi, tiek informēti iesaistītie un atbildīgie, nepieciešamības gadījumā tiek izstrādātas un realizētas korektīvās un/vai preventīvās darbības. Darbinieku iesaistei ir izveidots Ideju reģistrs, kurā iespējams iesniegt, tostarp anonīmi, priekšlikumus uzlabojumiem. Ideju reģistra ieraksti tiek izvērtēti atbildīgajās struktūrvienībās un, ja priekšlikumu nav iespējams pilnībā īstenot, tiek publicētas atbildes. Iesniegtie priekšlikumi ir anonīmi, ja vien iesniedzējs nav norādījis savu vārdu.

Lai nodrošinātu pienācīgu rūpību, Koncerns iepirkumu procesā veic piegādātāju izvērtēšanu. Par to plašāka informācija sniegta nodaļā “Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība”.

Lai gan pašreizējā pieeja un procesi ir vērsti uz ilgtspējīgu uzņēmējdarbību, kā arī negatīvās ietekmes novēršanu uz vidi, sabiedrību un ekonomiku, Koncerna vadība apzinās nepieciešamību nākotnē izveidot strukturētu pieeju būtiskas informācijas atklāšanai par pienācīgas rūpības pasākumiem un to ietekmi.

PIENĀCĪGAS RŪPĪBAS PAMATELEMENTI ILGTSPĒJAS ZIŅOJUMĀ

Padome	Padome uzrauga stratēģiju, budžetu un kapitālieguldījumu plānu
Valde	Valde apstiprina būtiskos ilgtspējas tematus, politikas un integrēto pārvaldības sistēmu. Izskata risku, iekšējā audita un korupcijas novēršanas ziņojumus, kā arī apstiprina mērķus un lemj par kapitālieguldījumiem
Stratēģija	Stratēģija ietver ar ilgtspēju saistītus mērķus, tostarp attiecībā uz sinhronizāciju ar Eiropu, tīkla modernizāciju, digitālo un zaļo transformāciju, atjaunīgo enerģiju
Informācija par darījumdarbību	Politikas un citi iekšējie normatīvie dokumenti, ar kuriem koncerns pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas, tostarp korupcijas un interešu konfliktu novēršanu, sadarbību ar piegādātājiem
Skarto ieinteresēto personu iesaiste visos galvenajos pienācīgas rūpības procesa posmos	
Ieinteresēto personu iesaiste Koncerna darbinieki Skartās kopienas	Dažādas iesaistes formas – sabiedriskās apspriedes, konsultācijas ar iedzīvotājiem, sadarbība ar NVO; darbinieku Ideju reģistrs, iekšējie komunikācijas kanāli un darbinieku aptaujas
Negatīvas ietekmes identificēšana un novērtēšana	
Ietekmes, risku un iespēju pārvaldība	Dubultā būtiskuma novērtējums, ietverot risku analīzi, ietekmju izvērtēšanu, tai skaitā saistībā ar vērtības ķēdi un ieinteresētajām personām
Skartās kopienas	Ietekmes uz vidi novērtējumi un sabiedriskās apspriedes pirms infrastruktūras projektu uzsākšanas
Informācija par darījumdarbību	Ziņošanas jeb trauksmes celšanas kanāli, kurus var izmantot klienti un citas ieinteresētās puses, lai iesniegtu jebkāda veida sūdzību par Koncerna darbību vai aizskartajām personas interesēm
Pasākumi minētās negatīvās ietekmes novēršanai	
Vidiskā informācija	Realizēti ieguldījumi atjaunīgo energoresursu pieslēgumu veicināšanai, zudumu samazināšanai
Koncerna darbinieki	Darba drošības uzlabojumi, darbinieku mācības, aktīvs sociālais dialogs
Skartās kopienas	Kompensācijas mehānismi zemju īpašniekiem, piekļuves nodrošināšana resursiem un informācijai
Informācija par darījumdarbību	Iepirkumu procesos integrēti ilgtspējas kritēriji, piegādātāju atbilstības izvērtēšana; nulles tolerance pret korupciju un trauksmes celšanas mehānisms
Šo centienu rezultativitātes uzraudzība un informēšana par tiem	
Vidiskā informācija Koncerna darbinieki Informācija par darījumdarbību	Regulārs datu monitorings, tostarp par darba drošību, apmācībām, darbinieku iesaisti un apmierinātību; darbinieku aptaujas un ārējie novērtējumi. Iekšējā kontrole un audits, sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas mehānisms. Informācijas sniegšana ieinteresētajām personām, sabiedrībai un akcionāriem

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

SRS IRO-1, SBM-2, SBM-3

BŪTISKAS IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU IDENTIFICĒŠANAS UN NOVĒRTĒŠANAS PROCESS

Saskaņā ar ES Korporatīvās ilgtspējas ziņošanas direktīvas (CSRD) un Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartu (ESRS) prasībām Koncerns 2024. gadā sāka ieviest sistemātisku pieeju būtiskās ietekmes, risku un iespēju identificēšanai un novērtēšanai, balstoties uz dubultā būtiskuma principu. Novērtējuma mērķis bija identificēt un novērtēt Koncerna ietekmi, riskus un iespējas gan pašu darbībās, gan vērtības ķēdē. Jāņem vērā, ka pirmiedzīvotāju tiesību jautājumi nav attiecināmi uz AST un Koncerna darbību Latvijas teritorijā.

Šis process balstījās uz vairākiem soļiem, kurus īstenoja Mātes sabiedrības vadība un speciālisti, sadarbojoties ar ārējiem konsultantiem un iesaistot Conexus pārstāvjus, lai nodrošinātu, ka novērtējumā tiek identificētas un atbilstoši novērtētas visas būtiskās Koncerna ietekmes, riski un iespējas. Sākot novērtējumu, tika apzināta Koncerna vērtības ķēde un, izvērtējot Koncerna galvenos darbības virzienus, resursus un "karstos punktus" vērtības ķēdē, piemēram, elektrības ražošanu un gāzes ieguvi (skatīt nodaļu "Komercdarbības modelis un stratēģija"), tika panākta vienošanās par novērtējuma tvērumu. Atbilstoši tam un balstoties uz ESRS sniegto ilgtspējas tematu sarakstu, tika veikta sākotnēja Koncerna ietekmju identificēšana gan pašu darbībās, gan augšupējā un lejupējā vērtības ķēdē. Tas palīdzēja veidot pamatu tālākajam procesam, kurā ārējie konsultanti kopā ar Koncerna speciālistiem identificēja gan pozitīvās, gan negatīvās ietekmes un veica to novērtēšanu, analizējot:

- **Ietekmes smagumu:** ietekmes mērogu un labojamību;
- **Tvērumu:** skarto cilvēku skaitu un ģeogrāfisko teritoriju;
- **Varbūtību:** iespēju, ka konkrētā potenciālā ietekme iestāsies īsā, vidējā vai ilgtermiņā, novērtējumā izmantojot ESRS noteiktos laika nogriežņus.

Šajā procesā tika izmantoti ne tikai uzņēmuma iekšējie dokumenti un pieejamā informācija par ieinteresēto personu viedokli un bažām, bet arī nozares standarti un starptautisko organizāciju ziņojumi. Papildus tam intervijās tika iesaistītas vairākas ieinteresētās puses, piemēram, darbinieki un piegādātāji, lai validētu sākotnējos vērtējumus un nepieciešamības gadījumā tos precizētu.

Finansiālā būtiskuma izvērtējumā Koncerna speciālisti identificēja riskus un iespējas, kas varētu ietekmēt uzņēmuma finanšu stāvokli, finanšu plūsmas, piekļuvi kapitālam vai kapitāla izmaksas. Šajā procesā tika ņemta vērā uzņēmuma atkarība no kritiskiem resursiem un piegādātājiem, kā arī iespējamā negatīvo seku ietekme uz finanšu rādītājiem. Īpaša uzmanība tika veltīta vērtības ķēdei, tostarp riskiem, kas var būt saistīti ar piegādes ķēdes problēmām vai ar darījumu partneru rīcību, kā arī iespējamām izmaiņām tiesiskajā regulējumā un to ietekmei uz uzņēmuma finansiālajiem rādītājiem.

Mātes sabiedrība un Meitas sabiedrība riskus un iespējas identificēja atsevišķi, vēlāk pēc vienotas pieejas novērtējot potenciālo finansiālās ietekmes mērogu, varbūtību un laika posmu (īsā, vidējā vai ilgtermiņā). Šajā procesā Koncerna uzņēmumi lielā mērā balstījās uz esošo pieeju risku pārvaldībai, kas tiek organizēta balstoties uz ISO 31000 noteiktajiem principiem. 2024. gadā finansiālā ietekme tika vērtēta, balstoties uz kvalitatīvu pieeju, bet jau 2025. gada pārskata nolūkiem plānots ieviest kvantitatīvu novērtējuma skalu risku un iespēju ietekmei.

Procesa rezultāti tika apkopoti būtiskuma matricā, kas vēlāk kalpoja par pamatu AST valdes lēmumam būtiskuma robežšķirtnes noteikšanai. AST valde pieņēma lēmumu kā būtiskus noteikt tos tematus, kuriem gan ietekmes, gan finansiālā būtiskuma vērtējums bija "kritisks" vai "nozīmīgs". Rezultātā kā Koncernam būtiski tika noteikti šādi temati:

- Klimata pārmaiņu mazināšana
- Enerģētika
- Darbinieku drošība un veselība
- Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas
- Ienākošie resursi
- Droša nodarbinātība
- Darba laiks
- Ar zemi saistīta ietekme uz kopienu
- Korporatīvā kultūra

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

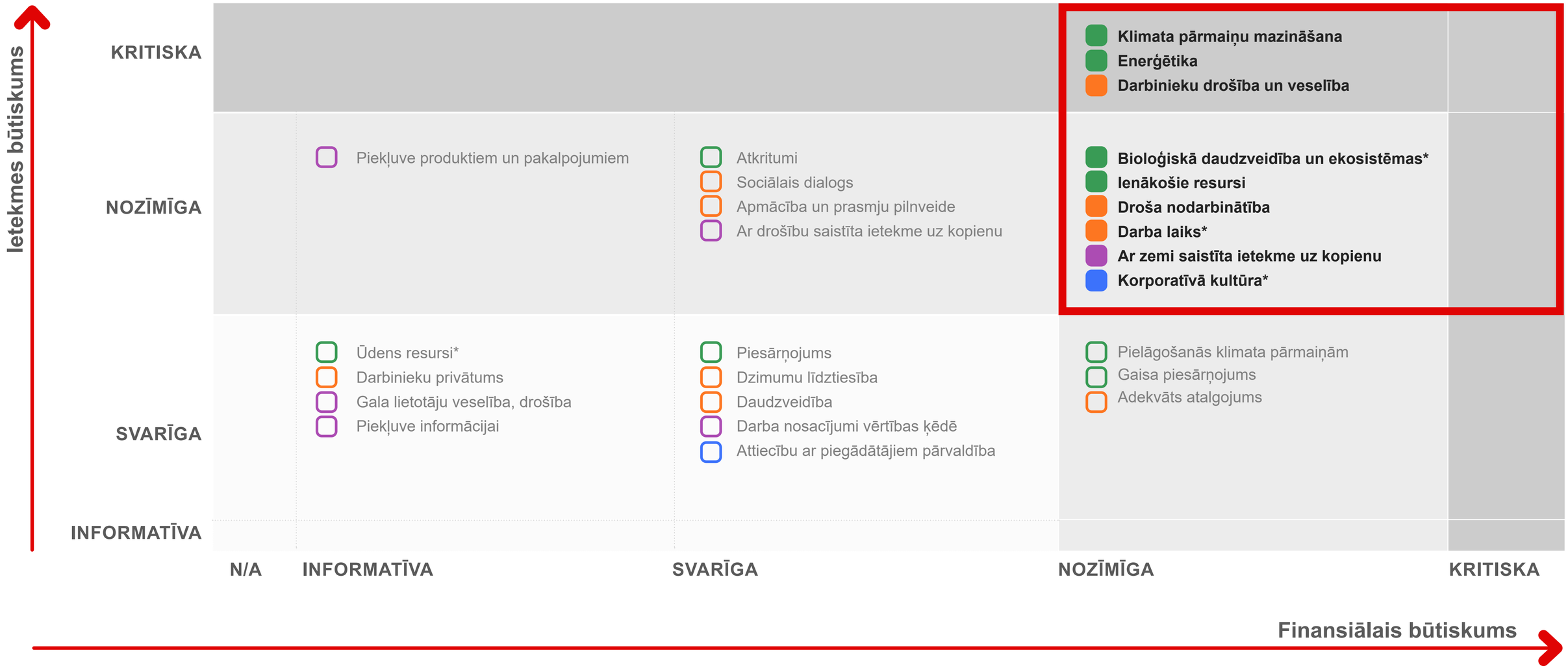

Vides temati | Sociālie – darba vides temati | Sociālie – vērtības ķēdes temati | Pārvaldības temati

Ar *atzīmētie ESRS (apakš) apakštemati apvienoti ar līdzīgiem ESRS (apakš) apakštematiem

IEINTERESĒTO PERSONU IESAISTE

Koncerna ietekmes pušu iesaistes mērķis ir uzlabot uzņēmuma sniegumu attiecībā pret visām ieinteresētajām pusēm un sabiedrību kopumā.

AST ieinteresētās personas tiek kartētas atbilstoši to ietekmei un interesei, nosakot to iesaistes veidus un intensitāti. Vērtējums tiek pārskatīts reizi gadā un attiecīgi tiek pārskatīta arī to iesaistes forma un komunikācijas biežums.

Koncerns izmanto dažādas metodes ieinteresēto pušu iesaistei normatīvo aktu projektu izstrādē, stratēģijas veidošanā un citos procesos.. Tās ietver tīmekļvietni, publikācijas, individuālas sanāksmes, publiskās apspriešanas, aptaujas, darbu komisijās, pazemes gāzes krātuves apmeklējumus u. c. Koncerns regulāri rīko publiskas tikšanās ar klientiem, piegādātājiem un sadarbības partneriem, lai informētu par jaunumiem nozarē un uzņēmuma aktualitātēm (pasākumi: Elektroenerģijas tirgus forums, tikšanās ar projektēšanas darbos iesaistītajām organizācijām, tikšanās ar būvniecības un remonta darbu veicējiem). Pirms noteikumu projektu apstiprināšanas, kas saistīti ar darbību nozarē, regulāri tiek rīkotas publiskās konsultācijas, kā arī organizētas sabiedriskās apspriedes par attīstības projektiem un īstenotas citas aktivitātes ar ieinteresētajām pusēm.

Koncerns darbojas nozarē ar augstu drošības risku, un tā objekti atrodas ne tikai uz paša īpašumā esošiem zemes īpašumiem, bet arī uz citu īpašnieku zemes, tāpēc nozīmīga ir sadarbība ar vietējo kopienu un zemju īpašniekiem. Mātes sabiedrība pirms nozīmīgu attīstības projektu īstenošanas rīko sabiedriskās apspriešanas vietējās pašvaldībās, uzklausot vietējās kopienas viedokli. Meitas sabiedrība vietējām pašvaldībām, kuru teritorijā atrodas tās objekti, katru gadu sūta informatīvus materiālus, skaidrojot likumos un normatīvajos aktos noteikto. Tāpat Meitas sabiedrība sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu organizē civilās aizsardzības mācības, kuru laikā tiek darbināta trauksmes un apziņošanas sistēma, bet pa vietējās un valsts nozīmes autoceļiem pārvietojas operatīvie transportlīdzekļi, notiek cilvēku evakuācija un ir iespējami īslaicīgi satiksmes ierobežojumi.

Papildus sadarbībai ar ieinteresētajām pusēm Koncerns lielu uzmanību pievērš arī sabiedriskajai komunikācijai un mediju attiecībām, informējot par svarīgiem lēmumiem, attīstības un ieguldījumu projektiem. Līdztekus ierastajiem komunikācijas kanāliem Koncerns un tā Meitas sabiedrība veic saziņu arī sociālajos tīklos *Facebook* un *LinkedIn*. Lai novērtētu komunikācijas efektivitāti, Koncerna sabiedrības ik dienu veic mediju monitoringu, kas atspoguļo izplatīto ziņu rotāciju mediju telpā. 2024. gadā Latvijas mediji turpināja pievērst pastiprinātu uzmanību enerģētikas jomai, tāpēc visa Koncerna izplatītā informācija medijiem tika plaši atspoguļota Latvijas mediju telpā.

Regulāri notiek mediju intervijas – gan pēc mediju intereses, ko radījusi Koncerna izplatītā informācija, gan pēc Koncerna sabiedrību iniciatīvas. Koncerna sagatavotie foto un videomateriāli regulāri tiek izmantoti mediju publikācijās.

Lai informētu medijus par elektrotīklu sinhronizāciju un ar to saistīto projektu aktualitātēm, Mātes sabiedrība 2024. gadā organizēja vairākus mediju pasākumus: sinhrono kompensatoru atvešanu uz Grobiņu un Ventspili, līnijas “Valmiera–Tsirguliina” atklāšanu un citus. Savukārt, lai iepazīstinātu medijus ar Meitas sabiedrības pārraudzībā esošo Inčukalna pazemes gāzes krātuvi, Meitas sabiedrība 2024. gada septembrī aicināja Latvijas mediju pārstāvjus uz Inčukalna PGK un klātienē stāstīja gan par aktualitātēm, gan skaidroja tehnoloģiskos procesus.

Sociālajos tīklos tiek aktīvi sekots līdzi iesaistīto personu aktivitātēm, informācijas pārpublicēšanai un komentāriem. Koncerns vienmēr sniedz atbildi uz sociālajos tīklos uzdotajiem jautājumiem vai izteiktajiem aizrādījumiem.

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Akcionārs	Visi temati	Akcionāru sapulce	Regulāri	Informēt akcionāru par būtiskiem, tai skaitā ilgtspējas notikumiem, nodrošināt Koncerna darbību	Nodrošināta akcionāru sapulces lēmumu pieņemšana un izpilde, valdes, padomes darbība atbilstoši akcionāru sapulces lēmumiem	Valde, padome
Bankas, finansētāji	• Klimata pārmaiņu mazināšana • Enerģētika • Ienākošie resursi • Korporatīvā kultūra	Forumi, tikšanās, tiešraides semināri, ziņojumi un atskaites, dalība infrastruktūras projektu noslēguma pasākumos, izstādes	Regulāri	Finansējuma piesaiste un finansējuma prasību izpilde; iespēja piesaistīt finansējumu atkārtoti; nodrošināt informētību par nozares aktualitātēm atbilstoša finansējuma apjoma prognozēšanai attīstītājiem	Veiksmīgi piesaistīts finansējums ieguldījumiem pārvades sistēmā, tai skaitā ieguldījumiem ilgtspējas jomā. 2024. gadā noslēgti līgumi 73,2 milj. EUR apmērā par ES līdzfinansējumu Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros. Noslēgts finansējuma līgums ar Luminor Bank par finansējumu līdz 80 milj. EUR apmērā. Saglabāts augstais investīciju pakāpes kredītreitings.	Valde, Finanšu un grāmatvedības departaments, Attīstības departaments
Vides organizācijas	• Klimata pārmaiņu mazināšana • Enerģētika • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas • Ienākošie resursi	Iesaiste ietekmes uz vidi novērtējumā, vēstules, konsultācijas, atzinumi	Pēc nepieciešamības	Saņemt konsultācijas un pozitīvus atzinumus par veiktajām darbībām	Labās prakses pārņemšana, vides snieguma uzlabošana.	Valde, Kvalitātes sistēmas un risku analīzes daļa

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Darbinieki	• Klimata pārmaiņu mazināšana • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas • Darbinieku drošība un veselība • Droša nodarbinātība • Korporatīvā kultūra	Iesaiste caur darbinieku pārstāvjiem – arodbiedrību. Tieša iesaiste – tikšanās (klātienē Rīgā un reģionos un attālināti), vadības vizītes, forumi, sapulces, izglītojoši pasākumi, atgriezeniskā saite – aptaujas, ierosinājumi	Reizi mēnesī un biežāk	Atgriezeniskās saites iegūšana, darbinieku apmierinātība un informētība, darbinieku drošība, uzņēmuma procesu uzlabojumi	Izstrādāta uzņēmuma amata karte, katrai amata grupai noteikti atalgojuma diapazoni. Izstrādāts personāla stratēģijas projekts un noteikti sasniedzamie KPI rādītāji. Realizēts Iesaistes pētījums un uzlabots iesaistes indekss par septiņiem procentpunktiem. Turpinās sarunas par jauna koplīguma noslēgšanu. Saņemts novērtējums “Ģimenei draudzīgs uzņēmums”, “Dažādības veicināšanas” atzinība. Viedoklis ņemts vērā dubultā būtiskuma procesā.	Valde, Personāla daļa
Elektroenerģijas, gāzes galalietotāji – mājsaimniecības	• Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas • Enerģētika • Korporatīvā kultūra	Reprezentatīva iedzīvotāju aptauja, dalība fokusgrupā, intervijas. Iesaistes akcija soc. tīklos (bioloģiskā daudzveidība). Preses relīzes, mediju intervijas, publikācijas sociālajos tīklos.	Reizi gadā Regulāri, vismaz reizi mēnesī	Atgriezeniskās saites iegūšana procesu un komunikācijas uzlabošanai, dubultā būtiskuma novērtējumam. Nodrošināt galapatērētāju informētību	Pilnveidotas komunikācijas aktivitātes, izveidota dubultā būtiskuma matrica.	Valde, Komunikācijas daļa

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Izglītības un zinātnes iestādes	• Enerģētika • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas • Ienākošie resursi	Konsultācijas, pētījumi, sadarbība studentu noslēguma darbu izstrādē, dalība izstādēs, lekcijas izglītības iestādēs, ekskursijas Koncerna uzņēmumos	Pēc nepieciešamības	Iegūt uzņēmuma darbam nepieciešamos pētījumus, zināšanas, pievilcīga darba devēja tēla veidošana un jauno speciālistu piesaiste	Kopīgi izstrādāts energoietaišu tehniskās ekspluatācijas nacionālais standarts LVS 1082 "Energoietaišu tehniskā ekspluatācija", 6 daļas Studentu vērtējumā AST iekļauts TOP 20 darba devēju sarakstā kā uzņēmums, kurā studenti vēlētos strādāt. Nodrošinātas prakses vietas studējošajiem un piesaistīti praktikanti un jauni darbinieki. Apmeklētas dažādas mācību iestādes (Rīgas Valsts tehnikums, Kandavas tehnikums u. c.), lai informētu skolēnus un studentus par prakses un darba iespējām AST. Sadarbībā ar mācību centru “BUTS” un Nodarbinātības valsts aģentūru AST darbinieki piedalījušies elektromontieru eksāmena pieņemšanas procesā kā novērotāji ar iespēju uzrunāt potenciālos darba ņēmējus. Dalība “Ēnu dienās”. Dalība Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Karjeras dienās. Noslēgts sadarbības līgums ar RTU par pētījumu veikšanu.	Valde, Attīstības un izpētes dienests, Personāla daļa, Tehniskās ekspluatācijas departaments, Stratēģijas un inovāciju vadības daļa

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Korporatīvie klienti – elektroenerģijas ražotāji, tirgotāji un balansēšanas pakalpojumu sniedzēji	• Enerģētika • Ienākošie resursi	Forumi, tikšanās, semināri, sabiedriskās apspriešanas, individuālās konsultācijas, projektu sanāksmes, preses relīzes un soctīkli, 'tīmekļa vietne	1–2 reizes mēnesī	Iegūt atgriezenisko saiti, uzlabot sadarbību, veikt izmaiņas dokumentos, projektu sekmīga īstenošana	Pamatojoties uz sabiedrisko apspriešanu rezultātiem, ņemti vērā viedokļi, izstrādājot kārtības, noteikumus, politikas, iniciatīvas. Pilnveidota ikgadējā foruma programma un formāts, apmeklējums 2024. gadā tiešsaistē un klātienē sasniedza vairāk nekā 300 interesentu.	Valde, Sistēmas palīgpakalpojumu dienests, Sistēmas pieslēgumu un attīstības dienests, Projektu vadības dienests
Mediji	• Enerģētika • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēma • Korporatīvā kultūra	Informācijas sniegšana sabiedrībai un atgriezeniskās saites iegūšana publikāciju veidā. Mediju pārstāvju dalība fokusgrupā	Vismaz 2–4 reizes mēnesī	Sabiedrības informēšana un izglītošana	Pilnveidotas 2024. gada komunikācijas aktivitātes. Komunikācijas plāns 2025. gadam. Mediju treniņš vadības komandai. Dezinformācijas vēstījumu kartējums.	Valde, Komunikācijas daļa
Pašvaldības	• Ar zemi saistīta ietekme uz kopienu	Sabiedriskās apspriešanas, informēšana par veicamajiem darbiem (tikšanās, e-pasti), konsultācijas par attīstības projektu īstenošanu	Atbilstoši konkrētu projektu realizācijai	Saskaņot būvniecību, ievērojot pašvaldības intereses	Sadarbībā ar pašvaldībām notikušas trīs sabiedriskās apspriešanas un izvietota informācija par projektiem pašvaldību komunikācijas kanālos. Pašvaldības pārstāvju dalība AST pasākumos (Valmiera–Tsirguliina līnijas atklāšana; Grobiņas sinhronā kompensatora darbu sākšanas pasākums). Latvijas–Igaunijas 4. starpsavienojuma un citu attīstības projektu novietojuma laukuma izvēle Ventspilī un Liepājā.	Valde, Attīstības departaments, Līniju dienests, Sistēmas pieslēgumu un attīstības dienests

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Piegādātāji	• Enerģētika • Darbinieku drošība un veselība • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas • Ienākošie resursi • Droša nodarbinātība • Korporatīvā kultūra	• Aptaujas – sadarbības partneru aptauja un Latvijas uzņēmumu aptauja, intervijas • Apspriedes ar piegādātājiem	• 2 reizes gadā • Rīkojot publiskus iepirkumus Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā	• Uzzināt viedokli, lai pilnveidotu sadarbību un veiktu Koncerna dubultā būtiskuma novērtējumu • Sagatavot iepirkumu un informēt piegādātājus par iepirkuma plānu un prasībām	• Viedoklis ņemts vērā dubultā būtiskuma procesā. • Pilnveidota iepirkumu procedūra, samērīgas prasības piegādātājiem un līguma nosacījumi; nodrošināts iepirkuma procedūras atklātums, piegādātāju brīva konkurence, vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret tiem, kā arī AST līdzekļu efektīva izmantošana.	Valde, Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa, Iepirkumu daļa
Politikas veidotāji	• Klimata pārmaiņu mazināšana • Enerģētika • Darbinieku drošība un veselība • Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēma • Ienākošie resursi • Droša nodarbinātība • Ar zemi saistīta ietekme uz kopienu • Korporatīvā kultūra	Vēstules, tikšanās, iesaiste tiesību aktu izstrādē, informatīvie ziņojumi, atzinumu sniegšana, dalība komisiju sēdēs	Regulāri	Sniegt atsauksmes un aicināt veidot likumdošanas iniciatīvas atbilstoši pārvades sistēmas operatora interesēm	9 formāli atzinumi, 3 pārvades sistēmas operatora izstrādāti noteikumu projekti Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai, pastāvīga sadarbība ar Klimata un enerģētikas ministriju un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju, pilnveidojot tiesību aktu projektus.	Valde, Regulācijas lietu daļa, Juridiskā nodrošinājuma daļa

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Profesionālās asociācijas	• Enerģētika • Ienākošie resursi	Koncerna pārstāvju dalība asociāciju darbā (biedru sapulces), informēšana un viedokļa apzināšana – tikšanās , forumi, semināri	Regulāri	Sniegt Koncerna viedokli Latvijas un Eiropas likumdošanas iniciatīvās un līdzdarboties iniciatīvu izstrādē, informēt par Koncerna plāniem un projektiem, izzināt citu nozares spēlētāju viedokli, pilnveidojot normatīvo aktu projektus.	Biznesa ilgtspējas padomes ietvaros 2024. gadā izveidots vērtības ķēdes ceļvedis. Kopīgi ar biedrību “Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja” izdoti divi žurnāla “Enerģija” numuri enerģētikas profesionāļiem. Kopīgi organizēta konference AIB biedriem. ENTSO-e ietvaros AST darbinieki piedalījušies šādu grupu regulārajās sanāksmēs: Sistēmas attīstības komiteja (Baltijas jūras reģiona tīkla modelēšanas darba grupa, Baltijas jūras reģiona tirgus modelēšanas darba grupa, Dati un Modeļi darba grupa, Reģionālās Baltijas valstu tīkla kodeksu ieviešanas un monitoringa darba grupa); Sistēmas vadības komiteja (Sistēmas darbības vadības komiteja, Incidentu klasifikācijas darba grupa, Kritiskās sistēmas aizsardzības darba grupa, IT/T vadības grupas, ITC (*Inter TSO Compensation*) darba grupa, TPC (*Transparency platform coordinators*) darba grupa, Tīkla modeļi un prognozēšanas rīku darba grupa u. c.); Tirgus komiteja; Izpētes, attīstības un inovācijas komiteja; Juridiskā un regulācijas grupa; Digitālā komiteja. Dalība Biznesa efektivitātes asociācijas aktualitātēs un kopsapulcēs. Dalība Latvijas Elektroenerģētiķu un energobūvnieku asociācijā, AST darbinieki iesaistās personāla sertifikācijas jautājumos, piedaloties SpecSC personāla sertificēšanas shēmas komitejas sēdēs.	Valde un tās deleģētie pārstāvji, Attīstības departamentsAttīstības un izpētes dienests, Juridiskais departaments, Sistēmvadības departaments

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

Ieinteresētās personas	Būtiskie temati	Iesaistes veids	Iesaistes biežums	Iesaistes mērķi	Rezultāti	Vadības un uzraudzības struktūra
Regulators	• Enerģētika • Darbinieku drošība un veselība • Ienākošie resursi • Droša nodarbinātība	Vēstules, tikšanās, iesaiste tiesību aktu izstrādē, atzinumu saņemšana, dalība forumos un infrastruktūras projektu noslēguma/atklāšanas pasākumos	Regulāri	Sniegt atsauksmes un aicināt veidot likumdošanas iniciatīvas atbilstoši pārvades sistēmas operatora interesēm	Pilnveidota Koncerna pārvaldība, risku politikas, atbilstība.	Valde
Vērtības ķēdes darbinieki	• Enerģētika • Darbinieku drošība un veselība • Ienākošie resursi • Droša nodarbinātība • Korporatīvā kultūra	Instruktāža par darba drošību Koncerna objektos, piegādātāju pienākums iepazīties un parakstīt AST piegādātāja deklarāciju	Regulāri	Droša darba vide, drošības tehnikas ievērošana, taisnīga samaksa	Viedoklis ņemts vērā dubultā būtiskuma procesā. Ievērota darba drošība, atļauta pielaide darbam objektos, nodrošināta taisnīga samaksa piegādātāja darbiniekiem. Iegūta 3. vieta Valsts darba inspekcijas labās prakses balvas “Zelta ķivere” konkursā.	Valde, Ekspluatācijas un drošības tehnikas uzraudzības dienests (AST), Iepirkumu daļa
Nevalstiskās organizācijas	• Darbinieku drošība un veselība • Droša nodarbinātība • Korporatīvā kultūra	Tikšanās, konsultācijas, viedokļa izzināšana, atzinumu saņemšana	Pēc nepieciešamības	Saņemt atzinumus, iesaistīt procesos, izzināt viedokļus	Ukrainā nogādāti divi transporta sūtījumi – ziedojumi. Organizēta diskusija iedzīvotājiem par sinhronizāciju (Sarunu festivālā LAMPA).	Valde, Personāla daļa, Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa
Vietējās kopienas, piegulošo teritoriju pārstāvji	• Ar zemi saistīta ietekme uz kopienu	Informēšana par veicamajiem darbiem, saskaņošana, iesaiste abpusēji pieņemama risinājuma meklēšanā – sabiedriskās apspriešanas, vēstules, tikšanās, informatīvi materiāli	Regulāri	Nodrošināt vietējās kopienas atbalstu plānotajām darbībām un informētību par to, kā tas ietekmēs vietējās kopienas	Notikušas 3 sabiedriskās apspriešanas par projektu “Ventspils–Varduva”. Pabeigta savienojuma “Valmiera–Tsirguliina” rekonstrukcija. Viedoklis ņemts vērā dubultā būtiskuma procesā.	Valde, Ekspluatācijas departaments, Attīstības departaments

KONCERNA BŪTISKĀS IETEKMES, RISKI UN IESPĒJAS

Koncerna būtiskā ietekme, riski un iespējas izriet no uzņēmuma darbības enerģētikas nozarē, īpaši attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, enerģētikas drošību un ekosistēmu saglabāšanu. Vienlaikus Koncerna stratēģija ir cieši saistīta ar ilgtspējīgas enerģētikas attīstību un ilgtspējas mērķu sasniegšanu, tostarp veicinot enerģētikas transformāciju un atjaunīgo energoresursu integrāciju.

Koncerna vērtības ķēde, īpaši saistībā ar biomasas un dabasgāzes izmantošanu, veicina klimata pārmaiņas, tomēr stratēģiskās investīcijas atjaunīgajos energoresursos veicina klimata pārmaiņu mazināšanu, atbalstot ilgtspējīgu enerģijas ražošanu un izmantošanu.

Enerģētikas stabilitātei un drošībai ir būtiska pozitīva ietekme uz tiešajiem lietotājiem, nodrošinot nepārtrauktu elektroenerģijas un dabasgāzes piegādi. Koncerns orientējas uz infrastruktūras attīstību, kas nodrošina integrāciju ar Eiropas tīklu un palīdz stiprināt reģiona enerģētisko neatkarību.

Projektu īstenošana, piemēram, sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, rada iespēju uzlabot enerģētikas drošību visā Baltijas reģionā.

Pārvades tīklu izbūve un uzturēšana ietekmē zemes izmantošanu, var veicināt biotopu sadrumstalotību un radīt riskus sugu aizsardzībai. Šāda ietekme var radīt negatīvas sekas vietējām ekosistēmām, tomēr Koncerns aktīvi strādā pie šo ietekmju mazināšanas. Ilgtspējīga plānošana un kompensācijas mehānismi palīdz samazināt negatīvo ietekmi uz iedzīvotājiem un dabisko vidi. Koncerna stratēģija ietver arī ciešu sadarbību ar skartajām kopienām un valsts uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu, ka uzņēmuma darbības atbilst vides aizsardzības normatīviem un mazina jebkādu iespējamu kaitējumu.

Finansiālā ietekme lielākoties izriet no nepieciešamības pielāgoties klimata un ilgtspējas prasībām, kas ietver būtiskus ieguldījumus jaunu tehnoloģiju un procesu ieviešanā. Koncerna stratēģija ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi, koncentrējoties uz zemas emisijas tehnoloģiju attīstību, SEG emisiju samazināšanu un atjaunīgo resursu izmantošanas palielināšanu. Tas ir būtisks solis, lai nodrošinātu uzņēmuma konkurētspēju nākotnē un sekotu ES Zaļajam kursam.

Lai efektīvi pārvaldītu identificētās ietekmes un riskus, Koncerns aktīvi pielāgo savu stratēģiju, koncentrējoties uz inovācijām, ilgtermiņa investīciju plāniem un komercdarbības modeļa transformāciju.

Koncerns pastāvīgi uzrauga un pielāgo savu darbību atbilstoši mainīgajam regulējumam, tirgus apstākļiem un jauniem tehnoloģiskajiem izaicinājumiem.
Plašāk par Koncerna stratēģiju var lasīt nodaļā “Komercdarbības modelis un stratēģija”.

IETEKMES, RISKU UN IESPĒJU VADĪBA

IRO	Veids	Avots	Ietekmes laika periods	Saistītais ilgtspējas temats (ESRS)
Investīcijas jaunos risinājumos, lai palielinātu atjaunīgo avotu izmantošanu	Faktiska pozitīvā ietekme	Pašu darbības, vērtības ķēde	Īstermiņš	Klimata pārmaiņas
Primāro iekārtu modernizācija	Iespēja	Pašu darbības	Īstermiņš	Klimata pārmaiņas
Augsta uzņēmuma un vērtības ķēdes SEG intensitāte	Faktiska negatīvā ietekme	Pašu darbības, vērtības ķēde	Īstermiņš, vidējs termiņš, ilgtermiņš	Klimata pārmaiņas
Pārejas riski saistībā ar izmaiņām regulējumā, tehnoloģijās un tirgus prasībās	Risks	Pašu darbības, vērtības ķēde	Vidējs termiņš	Klimata pārmaiņas
Enerģijas stabilitāte un drošība, pievienojumu būvniecība atjaunīgo energoresursu saņemšanai tīklā	Faktiska pozitīvā ietekme	Pašu darbības	Īstermiņš, vidējs termiņš, ilgtermiņš	Klimata pārmaiņas
Iespējamas noplūdes un izmešu rašanās	Risks	Pašu darbības, vērtības ķēde	Īstermiņš	Piesārņojums, Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas
Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās	Potenciāla negatīvā ietekme	Pašu darbības, vērtības ķēde	Ilgtermiņš	Bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas
Primāro izejvielu un materiālu izmantošana	Potenciāla negatīvā ietekme	Pašu darbības, vērtības ķēde	Īstermiņš, vidējs termiņš, ilgtermiņš	Aprites ekonomika
Resursu atkārtota izmantošana	Iespēja	Pašu darbības	Īstermiņš	Aprites ekonomika
Darbinieku drošība un veselība	Potenciāla negatīvā ietekme	Pašu darbības	Īstermiņš, vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darba nosacījumi
Grūtības piesaistīt un noturēt darbiniekus	Risks	Pašu darbības	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darba nosacījumi
Stabila nodarbinātība un drošības sajūta darbiniekiem	Faktiska pozitīvā ietekme	Pašu darbības	Īstermiņš, vidējs termiņš	Darba nosacījumi
Darbības nepārtrauktības nodrošināšana un darbinieku iesaiste ārkārtas situāciju novēršanā	Potenciāla negatīvā ietekme	Pašu darbības	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darba nosacījumi
Zemes izmantošanas ierobežojumi, izmaiņas ainavā	Potenciāla negatīvā ietekme	Pašu darbības	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Skartās kopienas
Nesaskaņas ar zemju īpašniekiem	Risks	Pašu darbības, vērtības ķēde	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Skartās kopienas
Iesaiste tiesiskā regulējuma izstrādē ar pozitīvu ietekmi uz vidi, cilvēkiem un uzņēmumu	Iespēja	Pašu darbības, vērtības ķēde	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darījumdarbība
Korporatīvās kultūras prakse (atbildība, caurskatāmība, ētikas principi utt.), trauksmes cēlēju aizsardzība	Faktiska pozitīvā ietekme	Pašu darbības	Īstermiņš, vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darījumdarbība
Korekcijas saņemtajā ES līdzfinansējumā projekta realizācijas neatbilstības gadījumā	Risks	Pašu darbības, vērtības ķēde	Vidējs termiņš, ilgtermiņš	Darījumdarbība

ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IEKĻAUTĀS ESRS INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS

ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IEKĻAUTĀS ESRS INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS

ESRS IRO-2

Tālāk esošajā tabulā ir sniegts Koncerna 2024. gada ilgtspējas pārskatā ietverto informācijas atklāšanas prasību saraksts. Plašāk par to, kā tika noteikta Ilgtspējas pārskatā iekļaujamā informācija, var lasīt sadaļā par dubultā būtiskuma novērtējumu 64. – 66. lpp.

ESRS standarts	Informācijas atklāšanas prasība	Lappuse/ -s ilgtspējas deklarācijā
Vispārīga informācija		
ESRS2	BP-1 Vispārīgais pamats ilgtspējas deklarācijas sagatavošanai	8. lpp.
ESRS2	BP-2 Atklājamā informācija saistībā ar īpašiem apstākļiem	9. lpp.
ESRS2	GOV-1 Administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru funkcijas	36., 53. lpp.
ESRS2	GOV-2 Uzņēmuma administratīvajām, vadības un uzraudzības struktūrām sniegtā informācija un šo struktūru izskatītie ilgtspējas jautājumi	36., 53. lpp.
ESRS2	GOV-3 Ar ilgtspēju saistītu darbības rezultātu iekļaušana stimulēšanas shēmās	53., 58. lpp.
ESRS2	GOV-4 Paziņojums par pienācīgu rūpību	53., 59. lpp.
ESRS2	GOV-5 Riska pārvaldība un iekšējā kontrole attiecībā uz ilgtspējas ziņu sniegšanu	53., 57. lpp.
ESRS2	SBM-1 Stratēģija, darījumdarbības modelis un vērtības ķēde	11. lpp.
ESRS2	SBM-2 Ieinteresēto personu intereses un viedokļi	64. lpp.
ESRS2	SBM-3 Būtiska ietekme, riski un iespējas un to mijiedarbība ar stratēģiju un darījumdarbības modeli	64., 97., 109. lpp.
ESRS2	IRO-1 Būtiskas ietekmes, risku un iespēju identificēšanas un novērtēšanas procesu apraksts	64. lpp.
ESRS2	IRO-2 ESRS iekļautās informācijas atklāšanas prasības, uz kurām attiecas uzņēmuma ilgtspējas deklarācija	77. lpp.
VIDES INFORMĀCIJA		
ESRS E1	ESRS 2, GOV-3 Ar ilgtspēju saistītu darbības rezultātu iekļaušana stimulēšanas shēmās	53., 58. lpp.
ESRS E1	ESRS 2 SBM-3 Būtiska ietekme, riski un iespējas un to mijiedarbība ar stratēģiju un darījumdarbības modeli	64., 74. lpp.
ESRS E1	E1-1 Klimata pārmaiņu mitigācijai veltīts pārkārtošanās plāns	81. lpp.
ESRS E1	ESRS 2, IRO-1 To procesu apraksts, ar ko identificē un novērtē būtisko ar klimatu saistīto ietekmi, riskus un iespējas	81. lpp.
ESRS E1	E1-2 Ar klimata pārmaiņu mitigāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītās rīcībpolitikas	82. lpp.
ESRS E1	E1-3 Darbības un resursi, kas saistīti ar klimata pārmaiņu rīcībpolitikām	83. lpp.
ESRS E1	E1-4 Ar klimata pārmaiņu mitigāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām saistītie mērķrādītāji	84. lpp.
ESRS E1	E1-5 Enerģijas patēriņš un energoresursu struktūra	86. lpp.
ESRS E1	E1-6 1., 2., 3. pakāpes bruto SEG emisijas un kopējās SEG emisijas	89. lpp.
ESRS E1	E1-7 Ar oglekļa kredītiem finansētie SEG piesaistes un SEG mazināšanas projekti	90. lpp.
ESRS E1	E1-8 Iekšējā oglekļa cenu noteikšana	90. lpp.
ESRS E1	E1-9 Paredzamais finansiālais iespaids, ko rada būtiski fiziskie un pārkārtošanās riski un potenciālās ar klimata pārmaiņām saistītās izdevības	Izmantota pakāpeniskas ieviešanas iespēja

ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IEKĻAUTĀS ESRS INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS

ESRS IRO-2

ESRS standarts	Informācijas atklāšanas prasība	Lappuse/ -s ilgtspējas deklarācijā
ESRS E4	E4-1 Pārkārtošanās plāns un biodaudzveidības un ekosistēmu iekļaušana stratēģijā un darījumdarbības modelī	91. lpp.
ESRS E4	E4-2 Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītas rīcībpolitikas	91. lpp.
ESRS E4	E4-3 Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītas darbības un resursi	91. lpp.
ESRS E4	E4-4 Ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistīti mērķrādītāji	91. lpp.
ESRS E4	E4-5 Ar biodaudzveidību un ekosistēmu pārmaiņām saistītie ietekmes rādītāji	91. lpp.
ESRS E4	E4-6 Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar biodaudzveidību un ekosistēmām saistītā būtiskā ietekme, riski un iespējas	91. lpp.
ESRS E5	ESRS 2, IRO-1 To procesu apraksts, ar ko apzina un novērtē būtisko ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku saistīto ietekmi, riskus un iespējas	64., 94. lpp.
ESRS E5	E5-1 Ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku saistītās rīcībpolitikas	94. lpp.
ESRS E5	E5-2 Darbības un resursi, kas saistīti ar resursu izmantojumu un aprites ekonomiku	94. lpp.
ESRS E5	E5-3 Resursu izmantojuma un aprites ekonomikas mērķrādītāji	94. lpp.
ESRS E5	E5-4 Ienākošie resursi	94. lpp.
ESRS E5	E5-5 Izejošie resursi	94. lpp.
ESRS E5	E5-6 Paredzamais finansiālais iespaids, ko var radīt ar būtisku resursu izmantojumu un aprites ekonomiku saistītā ietekme, riski un iespējas	94. lpp.
SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA		
ESRS S1	ESRS 2, SBM–2 Ieinteresēto personu intereses un viedokļi	66., 97. lpp.
ESRS S1	ESRS 2, SBM-3 Būtiska ietekme, riski un iespējas un to mijiedarbība ar stratēģiju un darījumdarbības modeli	97. lpp.
ESRS S1	S1-1 Rīcībpolitika attiecībā uz pašu personālu	97. lpp.
ESRS S1	S1-2 Procesi pašu personāla un darbinieku pārstāvju iesaistei ietekmes jautājumos	66., 97. lpp.
ESRS S1	S1-3 Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli pašu personāla bažu paušanai	97., 127. lpp.
ESRS S1	S1-4 Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz pašu personālu un pieejas būtisku risku pārvaldībai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar pašu personālu, un šo darbību iedarbīgums	97. lpp.
ESRS S1	S1-5 Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību	101. lpp.
ESRS S1	S1-6 Uzņēmuma darbinieku iezīmes	103. lpp.
ESRS S1	S1-7 Uzņēmuma pašu personālā ietilpstošo ārštata darbinieku raksturojums	97. lpp
ESRS S1	S1-8 Koplīguma sarunu tvērums un sociālais dialogs	105. lpp.
ESRS S1	S1-9 Daudzveidības rādītāji	106. lpp.

ILGTSPĒJAS PĀRSKATĀ IEKĻAUTĀS ESRS INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANAS PRASĪBAS

ESRS IRO-2

ESRS standarts	Informācijas atklāšanas prasība	Lappuse/ -s ilgtspējas deklarācijā
ESRS S1	S1-10 Adekvātas algas	107. lpp.
ESRS S1	S1-11 Sociālā aizsardzība	107. lpp.
ESRS S1	S1-12 Personas ar invaliditāti	107. lpp.
ESRS S1	S1-13 Apmācības un prasmju pilnveides rādītāji	107. lpp.
ESRS S1	S1-14 Darba aizsardzības rādītāji	108. lpp.
ESRS S1	S1-15 Darba un privātās dzīves līdzsvara rādītāji	109. lpp.
ESRS S1	S1-16 Atalgojuma rādītāji (darba samaksas atšķirība un kopējais atalgojums)	Informācija netiek atklāta, jo nav būtiskais temats
ESRS S1	S1-17 Incidenti, sūdzības un nopietna ietekme uz cilvēktiesībām	98. lpp.
ESRS S3	ESRS 2, SBM–2 Ieinteresēto personu intereses un viedokļi	110. lpp.
ESRS S3	ESRS 2, SBM-3 Būtiska ietekme, riski un iespējas un to mijiedarbība ar stratēģiju un darījumdarbības modeli	110. lpp.
ESRS S3	S3-1 Rīcībpolitika attiecībā uz skartajām kopienām	110., 113. lpp.
ESRS S3	S3-2 Procesi skarto kopienu iesaistei ietekmes jautājumos	110., 114. lpp.
ESRS S3	S3-3 Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli skartajām kopienām bažu paušanai	110., 114. lpp.
ESRS S3	S3-4 Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz skartajām kopienām un pieejas būtisku risku pārvaldīšanai un būtisku iespēju izmantošanai saistībā ar skartajām kopienām, un šo darbību iedarbīgums	110., 115. lpp.
ESRS S3	S3-5 Mērķrādītāji saistībā ar būtiskas negatīvas ietekmes pārvaldību, pozitīvas ietekmes veicināšanu un būtisku risku un iespēju pārvaldību	110., 116. lpp.
INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU		
ESRS G1	ESRS 2, GOV-1 Administratīvo, vadības un uzraudzības struktūru funkcijas	118. lpp.
ESRS G1	ESRS 2, IRO-1 To procesu apraksts, ar ko identificē un novērtē būtisko ar darījumdarbību saistīto ietekmi, riskus un iespējas	64 lpp.
ESRS G1	G1-1 Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra	118., 128., 129.. lpp.
ESRS G1	G1-2 Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība	130. lpp.
ESRS G1	G1-3 Korupcijas un kukuļošanas novēršana un atklāšana	118., 125 lpp.
ESRS G1	G1-4 Korupcijas vai kukuļošanas incidenti	125. lpp.
ESRS G1	G1-5 Politiskā ietekme un lobēšanas darbības	124. lpp.
ESRS G1	G1-6 Maksājumu prakse	131 . lpp.

*Ņemot vērā, ka Eiropas Komisija vēl nav pieņēmusi deleģēto aktu ar oficiālo ESRS nozaru sarakstu, Koncerns šobrīd neatskaitās par informāciju, kas prasīta atbilstoši ESRS 2.40(b)–(c) un AR14(d).

VIDISKĀ INFORMĀCIJA

KLIMATA PĀRMAIŅAS

ESRS E1-1

Klimata pārmaiņu mitigācijai veltīts pārkārtošanās plāns

Enerģētikas nozarei ir svarīga loma sabiedrības virzībā uz ilgtspējīgu un oglekļa neitrālu nākotni. Ņemot vērā Eiropas zaļo kursu, pārmaiņas ES un valsts politikā, plānos un noteikumos, strauji pieaugusi klimatam draudzīgu un ilgtspējīgu enerģijas risinājumu nozīme un ieinteresēto pušu gaidas.

Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijā 2021.–2025. gadam klimata pārmaiņu mazināšana ir noteikts kā viens no izvirzītajiem trīs augstas prioritātes IAM mērķiem. No Stratēģijā noteiktajiem Koncerna mērķiem izriet gan Mātes sabiedrības, gan arī Meitas sabiedrības ilgtspējas mērķi un atbilstošas investīcijas.

2025. gadā plānots aktīvi strādāt pie nākamā perioda vidēja termiņa stratēģijas izstrādāšanas, tāpat plānots sākt darbu pie klimata pārmaiņu pārkārtošanās plāna izstrādes, iekļaujot tajā katra gada mērķrādītājus, kā arī nodrošinot sistemātisku progresa novērtēšanu un pielāgojumus, lai sasniegtu noteiktos mērķus līdz 2030. gadam.

Klimata pārmaiņu mazināšanas plānu paredzēts apstiprināt 2026. gadā, nodrošinot skaidru un konsekventu pamatu turpmākai rīcībai un lēmumu pieņemšanai klimatneitralitātes virzienā. Klimata pārmaiņu mazināšanas plānā tiks iekļauta arī riska pārvaldības pieeja un pielāgošanās pasākumi, identificējot un novērtējot būtiskos riskus, kas saistīti ar klimata pārmaiņām, un izstrādājot pasākumus to mazināšanai, kā arī pasākumu realizēšanai nepieciešamos finanšu resursus.

Līdz pārejas plāna klimata pārmaiņu mazināšanai apstiprināšanai Mātes sabiedrība realizē Stratēģijas ietvaros noteiktos ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītos mērķus, kuru izpildei nepieciešamās investīcijas iekļautas SPRK apstiprinātajā elektroenerģijas pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānā. Detalizētu informāciju par Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības realizētajiem pasākumiem skatīt sadaļā “Īstenotās un plānotās aktivitātes”. Informācija par Mātes sabiedrības kapitālieguldījumu, darbības izdevumu un apgrozījuma proporciju 2024. pārskata gadā, kas atbilst ES Taksonomijas regulas prasībām, sniegta nodaļā “Atbilstība ES Taksonomijas prasībām”.

Meitas sabiedrības pārejas plāns klimata pārmaiņu mazināšanai ir integrēts tās vidēja termiņa darbības stratēģijā 2023.–2027. gadam, nosakot ilgtspēju kā stratēģisko mērķi, no kura izriet mērķi un tiem atbilstošas investīcijas, lai veicinātu Meitas sabiedrības darbības dekarbonizāciju.
Savukārt, vērtējot Meitas sabiedrības ietekmi, secināms, ka, lai gan dabasgāzes patēriņam pēdējā desmitgadē bijusi tendence samazināties saistībā ar energoefektivitātes paaugstināšanos un pāreju uz atjaunīgajiem energoresursiem elektroenerģijas un siltuma ražošanā, dabasgāze joprojām ieņem nozīmīgu vietu Latvijas primārās enerģijas patēriņa struktūrā. Patēriņš ir cieši saistīts ar gaisa temperatūras svārstībām, dabasgāzes cenām tirgū, kā arī no dabasgāzes saražotās elektroenerģijas konkurētspējas Baltijas valstu un Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Meitas sabiedrībā 2024. gadā dekarbonizācijas aktivitāšu ietvaros ir izveidotas divas uzskaites, kvalitātes kontroles un odorizācijas iekārtas biometāna ražotņu pieslēgumos (kopējā summa ~614 tūkst. EUR), kā arī valsts Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros piešķirts finansējums biometāna ievades punkta izveidei Džūkstē 1,5 milj. EUR apmērā.

Koncerna sabiedrības nav izslēgtas no ES Parīzes nolīguma.

ESRS IRO-1

Ar klimatu saistīto ietekmju, risku un iespēju novērtēšana

Klimata pārmaiņas Mātes sabiedrībā ir novērtētas ar kritisku ietekmi un nozīmīgu finansiālo būtiskumu. Klimata pārmaiņas vērtētas kā spējas pielāgoties klimata pārmaiņām un spējas mazināt klimata pārmaiņas.

Mātes sabiedrības klimata pārmaiņu mazināšanas riski izriet no iespējami nepietiekamas rīcības klimata pārmaiņu mazināšanai (pieejamais finansējums), politiku un ar tām saistītajiem juridiskajiem riskiem, juridiskajiem tiesvedību riskiem, tirgus un tehnoloģiju riskiem.

Klimata riski ir identificēti, bet to detalizēts izvērtējums tiks veikts Klimata neitralitātes pasākumu plāna ietvaros, kura izstrādāšanu paredzēts sākt 2025. gadā un pabeigt līdz 2026. gada beigām.
Savukārt iespējas ir saistītas ar apakšstaciju modernizāciju (t. sk. tehnoloģiju aizvietošanu ar videi draudzīgākām, piemēram, energoefektīvāki transformatori, energoefektīvākas ēkas, izolācijas gāzes pakāpeniska aizvietošana ar zemāku

emisijas faktoru, bioloģiski noārdāmas izolācijas eļļas), atjaunīgo energoresursu ievadīšanu tīklā un izmantošanu un energoefektivitātes uzlabošanu. Līdz šim Mātes sabiedrībā nav noteikta un visaptveroši vērtēta tās saimnieciskās darbības ietekme uz klimata pārmaiņām, ar klimatu saistītie fiziskie riski un pārkārtošanās riski.

Meitas sabiedrībā no enerģētikas regulējuma riska izriet jaunais regulējums Eiropas zaļā kursa ietvaros, kas rada ierobežojumus dabasgāzes nozarei: perspektīvā pieaugs nodokļu maksājumi par dabasgāzes izmantošanu, piemēram, dabas resursu nodoklis, zemes dzīļu izmantošanas nodoklis, akcīzes nodoklis. Savukārt ūdeņraža infrastruktūras attīstīšana prasīs lielas investīcijas, un šobrīd šāds ieguldījums ir ar augstu riska potenciālu. Lēmumi par ūdeņraža kā energoresursa attīstīšanu Latvijā ir jāpieņem valsts līmenī, ņemot vērā lielās investīcijas un riskus, kas saistīti ar ūdeņraža infrastruktūras attīstīšanu. Savukārt dabasgāzes piegāžu stabilitāte un drošība šobrīd pozitīvi ietekmē enerģijas tirgus stabilitāti, nodrošinot uzticamu un nepārtrauktu enerģijas piegādi.
Mātes sabiedrības pārkārtošanās riski vairāk saistīti ar pieejamiem finanšu resursiem un to ietekmi uz tarifu, lai īstenotu ES un Latvijas noteikto klimatneitralitātes plānu, kā arī ar tehnoloģiju risinājumiem un jauno tehnoloģiju dzīves cikla prognozēm. Plānojot kapitālieguldījumus elektropārvades līnijās vai ēkās, tiek ņemtas vērā būvklimatoloģijas normas, jauno iekārtu izvēle tiek veikta atbilstoši IEC standartiem, transformatoriem tiek paredzētas iespējas pievienot papildu dzesētājus.

Palu periodā AST tiek ieviests īpašs darba režīms, kas nodrošina papildu uzraudzību un ārkārtas darbu veikšanas iespējas. Plānojot kapitālieguldījumus, elektroenerģijas pārvades infrastruktūras lokācija tiek izvēlēta, iespējami mazinot klimata risku nelabvēlīgo ietekmi.

Visaptveroša analīze par uzņēmējdarbības noturību saistībā ar klimata pārmaiņu scenārijiem ne Mātes sabiedrībā, ne Meitas sabiedrībā līdz šim nav veikta.

ESRS E1-2

Rīcībpolitika klimata ietekmes jautājumos

Mātes sabiedrībā ir izstrādāta Vides un energopārvaldības politika, kurā ir aprakstīta Mātes sabiedrības politika un pamatprincipi attiecībā uz klimata pārmaiņu mitigāciju un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Mātes sabiedrības mērķis vides un energopārvaldības jomā ir nepārtraukti uzlabot AST vides un energosniegumu, ieviešot optimālākos tehniskos paņēmienus un tehnoloģijas, samazinot resursu zudumus un radīto atkritumu daudzumu, piesārņojošo vielu emisijas vidē, ietekmi uz klimata pārmaiņām un bioloģisko daudzveidību.

Savukārt Meitas sabiedrībā ir izstrādāta arodveselības, drošības un vides pārvaldības politika, kuras mērķis ir noteikt efektīvu ietvaru, lai preventīvi apzinātu un pārvaldītu iespējamos riskus, kas var ietekmēt Meitas sabiedrības darbinieku drošību un veselību, infrastruktūras integritāti, apkārtējo vidi un sabiedrību, tostarp veicot atbilstošu vides pārvaldību un energopārvaldību, kas veicina klimata pārmaiņu mazināšanu. Meitas sabiedrībā par politiku ieviešanu atbildīga ir Meitas sabiedrības valde. Meitas sabiedrības arodveselības, drošības un vides pārvaldības politika netiek specifiski attiecināta uz pielāgošanos klimata pārmaiņām vai atjaunojamās enerģijas izmantošanas veicināšanu, politikas izstrādes procesā netika iesaistītas ieinteresētās puses. Ar Conexus arodveselības, drošības un vides pārvaldības politiku tiek iepazīstināti visi tās darbinieki, kā arī ar pamatprincipiem tiek iepazīstināti darbuzņēmēji, kas strādā Meitas sabiedrības objektos.

Iepazīstināšana notiek ikgadējo instruktāžu laikā vai ievadinstruktāžas laikā. Conexus ievieš, uztur un nepārtraukti pilnveido vadības sistēmu atbilstoši starptautisko standartu – LVS ISO 45001:2018 "Arodveselības un darba drošības pārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi", LVS EN ISO 14001:2017 "Vides pārvaldības sistēmas. Prasības ar vadlīnijām lietošanai (ISO 14001:2015)", LVS EN ISO 50001:2018 "Energopārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi (ISO 50001:2018)" vadlīnijām.

Detalizēta informācija par AST rīcībpolitiku pieejama nodaļā "Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra", kur sniegta informācija par politikām un citiem iekšējiem normatīviem dokumenti, ar kuriem AS "Augstsprieguma tīkls" pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas. Papildus informāciju par ieinteresēto personu iesaisti skatīt nodaļā "Ieinteresēto personu iesaiste".

Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Sabiedrība) valde ir atbildīga par politikas ieviešanu Sabiedrībā.

ESRS E1-3

Īstenotās un plānotās aktivitātes

Mātes sabiedrībā vides un energoefektivitātes aktivitātes tiek apkopotas vienotā attiecīgā gada darbības plānā, kas ietver jaudas transformatoru nomaiņu, energoefektivitātes pilnveidojumus ēkās, inženiertīklos (t. sk. apgaismojumā), un šo darbību rezultātā radīto energoieguvumu gadā un dzīves ciklā. Lai mazinātu piesārņojuma riskus un nelabvēlīgo ietekmi uz vidi, tiek atjaunota un pilnveidota defektu un avāriju eļļas uztveršana un novadīšana. Par darba plānu izpildi tiek gatavoti izpildes ziņojumi, cita starpā identificējot finanšu avotus – AST pašu finansējums, ES fondu līdzfinansējums, AER attīstītāju finansējums.

Detalizēta informācija par izmantotajiem ilgtspējīgiem finanšu instrumentiem – zaļajām obligācijām –, sniegta nodaļā “Pārskats par zaļajiem projektiem”. Papildus informāciju skatīt nodaļā "Atbilstība ES Taksonomijas prasībām".
Mātes sabiedrībā būtiskākās aktivitātes 2024. gadā:

- digitālā apakšstacija “Kuldīga”, kopējie prognozētie ieguldījumi 5,7 milj. EUR, tai skaitā 2024. gadā ieguldīti 3,8 milj. EUR. Projektam piesaistīts ES līdzfinansējums Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros.
- zaļā apakšstacija “Carnikava”, kopējie prognozētie ieguldījumi 2,7 milj. EUR, tai skaitā 2024. gadā ieguldīti 1,7 milj. EUR. Projektam piesaistīts ES līdzfinansējums Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros.
- AST biroja un ražošanas telpu pārbūve un datu centra izbūve Dārzciema ielā 86, Rīgā, kopējie prognozētie ieguldījumi 47,6 milj. EUR, 2024. gadā ieguldīts 9,1 milj. EUR. Projektam piesaistīts ES līdzfinansējums Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros. Paredzēts, ka projekta realizācijas rezultātā gada vidējais enerģijas patēriņš ēkās saruks par 27,64 %, tai skaitā kopējais iespējamais enerģijas samazinājums, ievērojot saules paneļu saražoto enerģiju, saruks par 53,55 %.
- dalība projektā Pilsētas pļavas – sniedzot pienesumu dabas daudzveidības saglabāšanā un attīstībā, AST sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu (turpmāk arī – LDF) veidos pilsētas pļavas 1800 kvadrātmetru platībā apakšstacijās Rīgā un Mārupē. Veiksmīgi īstenojot šo pilotprojektu, AST vērtēs iespēju pilsētas pļavas veidot arī citās savās apakšstacijās visā Latvijā.
- lietus ūdens izmantošanas izpēte un tipveida projekta izstrāde – 2024. gada nogalē ir uzsākta lietus ūdens izmantošanas izpēte apakšstacijās un tipveida projekta izstrāde. Izpētes rezultātā ir paredzēts rast risinājumu lietus ūdens izmantošanai apakšstaciju ūdensapgādē. Lietus ūdens savākšana un izmantošana sniedz iespēju taupīt ūdens resursus, palīdzot īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus. Projekta sākotnējā fāzē izpētei un tipveida projekta izstrādē plānots ieguldīt 71 tūkst. EUR.

2025. gadā Mātes sabiedrība plāno turpināt 2024. gadā iesāktās aktivitātes. Papildus tam 2025. gadā Mātes sabiedrība īsteno ietekmes uz vidi novērtējumu jaunas 330 kV EPL “Ventspils–Brocēni–Varduva” izbūvei. Kopējās ietekmes uz vidi novērtējuma izmaksas plānotas līdz 2,1 milj. EUR apmērā. Ietekmes uz vidi novērtējums tiek realizēts ar Eiropas Savienības RePowerEU finansiālu atbalstu.

Vidēja un ilgtermiņa aktivitātes Mātes sabiedrība realizē saskaņā ar Attīstības plānu, kura ietvaros tiek:

- uzlaboti sistēmas starpsavienojumi, palielinot sistēmas caurlaides spējas, tādējādi sniedzot iespēju tīklam pievienoties elektroenerģijas ražotājiem no atjaunīgajiem energoresursiem;
- izbūvēti pievienojumi pārvades elektrotīklam elektroenerģijas ražotājiem no atjaunīgajiem energoresursiem, šo pievienojumu izbūvē noteikti nosacījumi izmantot zaļās elektroiekārtas (mērmaiņi un jaudas slēdži);
- nomainīti jaudas transformatori un autotransformatori, tādējādi būtiski samazinot elektroenerģijas pārvades zudumus.

Mātes sabiedrības pamatdarbības fokusā ir elektroenerģijas pieejamība, investējot elektroenerģijas pārvades sistēmas uzturēšanā un attīstībā, tai skaitā pieslēdzot tīklam atjaunīgos energoresursus. Vienlaikus raugāmies, lai visos ikdienas procesos mūsu darbība atbilst ilgtspējas principiem, tostarp veicinot vides ilgtspējas mērķu sasniegšanu.

Meitas sabiedrībā būtiskākās aktivitātes 2024. gadā:

- izstrādāts metāna emisiju samazināšanas plāns un noteikti samazināšanas mērķi līdz 2028. gadam, paredzot samazināt kopējās metāna emisijas līdz 2028. gadam par 30 % no 2020. gada līmeņa, tajā skaitā:
- samazinātas tiešās metāna emisijas līdz 2028. gadam par 70 % no 2020. gada līmeņa;
- izstrādāti Sabiedrības siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķi līdz 2028. gadam, paredzot SEG emisiju samazinājumu par 30 % līdz 2028. gadam no bāzes gada līmeņa, tajā skaitā:
- Sabiedrības kopējo metāna emisiju samazinājums par 50 % līdz 2028. gadam no bāzes gada līmeņa;

- Sabiedrības kopējo oglekļa dioksīda emisiju samazinājums par 4 % līdz 2028. gadam no bāzes gada līmeņa;
- Inčukalna PGK kopējo SEG emisiju samazinājums par 20 % līdz 2028. gadam no bāzes gada līmeņa;
- gāzes pārvades kopējo SEG emisiju samazinājums par 60 % līdz 2028. gadam no bāzes gada līmeņa;
- turpinās ekspluatācijas urbumu rekonstrukcija (2019–2026) / mērķis samazināt CH4 emisijas / projekta kopējās plānotās investīcijas – 4 000 tūkst. EUR;
- turpinās GRS apkures katlu maiņa (2023–2025) / mērķis samazināt CO_2 emisijas un dabasgāzes patēriņu / projekta kopējās plānotās investīcijas – 92 tūkst. EUR;
- turpinās GRS siltummaiņu un cauruļvadu termoizolācija (2021–2024) / mērķis samazināt CO_2 emisijas un dabasgāzes patēriņu / projekta kopējās plānotās investīcijas – 57 tūkst. EUR;
- pabeigta KS2 GPA cilindru blīvslēgu nomaiņa uz zemu emisiju blīvslēgiem / mērķis samazināt CH4 emisijas / projekta kopējās plānotās investīcijas – 60 tūkst. EUR.

Meitas sabiedrības būtiskākās 2025. gadā plānotās aktivitātes:

- turpināt ekspluatācijas urbumu rekonstrukciju (2019–2026) / mērķis samazināt CH4 emisijas / projekta kopējās plānotās investīcijas – 4 000 tūkst. EUR;
- turpināt GRS apkures katlu maiņu (2023–2025) / mērķis samazināt CO_2 emisijas un dabasgāzes patēriņu / projekta kopējās plānotās investīcijas – 92 tūkst. EUR;
- uzsākt Inčukalna PGK KS-2 GPA starta sistēmas pārbūvi (2025–2026) / mērķis samazināt CH4 emisijas / projekta kopējās plānotās investīcijas – 2 000 tūkst. EUR.

Meitas sabiedrības vidēja termiņa un ilgtermiņa aktivitātes:

- darbs pie biogāzes ievades pārvades sistēmā;
- darbs pie ūdeņraža pārvadīšanas un uzglabāšanas iespēju izpētes;
- darbs pie CO_2 pārvadīšanas un uzglabāšanas iespēju izpētes;
- īstenot metāna emisiju samazināšanas plānu līdz 2028. gadam / projekta kopējās plānotās investīcijas – 25 884 tūkst. EUR;
- īstenot Sabiedrības SEG emisiju samazināšanas plānu ar mērķi līdz 2028. gadam / projekta kopējās plānotās investīcijas – 38 220 tūkst. EUR.

ESRS E1-4

Ar klimata ietekmi saistītie mērķrādītāji

Mātes sabiedrība tiecas uz kopējo SEG emisiju ikgadēju vidējo samazinājumu 3 % pret 2020. gadu (bāzes gads). Šādu ikgadējo SEG samazinājumu plānots panākt ar vides un energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem. Mērķrādītājs ietver visu SEG emisiju tvērumu kopējo ietekmi, kuras Mātes sabiedrība uz šo brīdi aprēķina.
Meitas sabiedrība ir noteikusi mērķi līdz 2028. gadam panākt 30 % SEG (t, CO_2 ekv.) samazinājumu no 2020. gada (bāzes gads) emisiju līmeņa. Tvēruma pakāpe ir 1. tvēruma emisijas (Scope 1), kuras Meitas sabiedrība uz šo brīdi aprēķina, t. i., CO_2 un CH4 (izteiktas kopā CO_2 ekv.) no sadedzināšanas iekārtām un tehnoloģiskajiem procesiem. Meitas sabiedrība ikgadu aprēķina emisiju apjomu (t, CO_2 ekv.), SEG emisiju samazināšanas mērķis izteikts procentuāli, ņemot vērā Meitas sabiedrības segmentāciju, avotu emisiju intensitāti un SEG emisiju veidu (CO_2 un CH4). 2024. gadā Meitas sabiedrība noteica, ka 2028. gada SEG emisiju samazināšanas mērķis ir -30 %, ikgadēji apzināti ir starpmērķi, tomēr tie pa gadiem līdz 2028. gadam var mainīties, tādēļ netiek izdalīti, tā piemēram, 2024. gadam tika noteikts mērķis -6 %, bet no 2020. gada (bāzes gads) līdz 2024. gadam pēc veiktiem aprēķiniem 2025. gadā secināts, ka ir panākts –11 % SEG (t, CO_2 ekv.) emisiju samazinājums. CO_2 emisiju samazinājums atkarīgs no dabasgāzes patēriņa un iekārtu tehnoloģiskās darbības, kas savukārt ir atkarīga no ieinteresēto pušu – pārvades un krātuves lietotāju – vēlmēm un vajadzībām. Krātuves lietotāji ir informēti par dabasgāzes patēriņa koeficientu, informācija ir publiski pieejama. CH4 emisiju apjoma samazinājums ir iespējams, specifiski veicot tehnoloģisko procesu uzlabojumus, un aprēķināts detalizēti atkarībā no Meitas sabiedrības segmentācijas un emisiju avotu darbības intensitātes. Mērķi izvirzīti saskaņā ar Eiropas zaļā kursa, Regulas par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā nosacījumiem.

Lai plānotu SEG emisiju samazinājumu, izvērtētas iespējamās tehnoloģijas metāna emisiju samazināšanai katram no avotiem un aprēķināti iespējamie emisiju samazinājumi gan gāzes pārvadei, gan Inčukalna PGK. Līdz 2024. gadam tiek veikti pasākumi oglekļa dioksīda samazinājumam, kopš 2021. gada tiek īstenoti pasākumi metāna emisiju samazināšanai. Novērtētie pasākumi ar būtiskāko ieguvumu SEG emisiju samazināšanā, lai

līdz 2028. gadam panāktu 30 % SEG samazinājumu:

- Inčukalna PGK kompresoru stacijas Nr. 2 gāzes pārsūknēšanas agregātu modernizācija (līdz 2023. gadam) oglekļa dioksīda emisiju samazinājumam;
- Inčukalna PGK kompresoru stacijas Nr. 2 gāzes pārsūknēšanas agregātu cilindru blīvslēgu nomaiņa ar zemu emisiju blīvslēgiem (līdz 2024. gadam) metāna emisiju samazinājumam;
- mobilā gāzes pārsūknēšanas agregāta iegāde Inčukalna PGK (līdz 2026. gadam) metāna emisiju samazinājumam;
- mobilā gāzes pārsūknēšanas agregāta iegāde gāzes pārvadei (līdz 2026. gadam) metāna emisiju samazinājumam;
- Inčukalna PGK kompresoru stacijas Nr. 2 gāzes pārsūknēšanas agregātu starta sistēmu pārbūve (līdz 2027. gadam) metāna emisiju samazinājumam.

ESRS E1-5

Enerģijas patēriņš un energoresursu struktūra

Enerģijas patēriņš un energoresursu struktūra	2024	2023	Bāzes gads 2020
Kurināmā patēriņš no dabasgāzes (MWh):			
Mātes sabiedrība	115	127	12
Koncerns	105 421	158 981	152 912
Fosilās enerģijas patēriņš no degvielas patēriņa transportam (MWh):			
Mātes sabiedrība	3 859	3 757	4 104
Koncerns	6 543	6 205	6 632
Iepirktās vai iegūtās fosilo energoresursu elektroenerģijas, siltumenerģijas, tvaika un aukstuma patēriņš (MWh):			
Mātes sabiedrība	2 169	2 062	2 274
Koncerns	7 486	8 265	8 165
Kopējais fosilo energoresursu patēriņš, izņemot Mātes sabiedrības elektroenerģijas zudumus un pašpatēriņu (MWh)			
Mātes sabiedrība*	**6 143**	**5 946**	**6 390**
Koncerns	**119 450**	**173 451**	**167 708**
Kopējais 0.4kV tehnoloģiskais elektroenerģijas pašu patēriņš no fosiliem energoresursiem (MWh):			
Mātes sabiedrība*	5 855	5 783	5 027
Koncerns	5 855	5 783	5 027
Kopējais 0.4kV tehnoloģiskais elektroenerģijas pašu patēriņš no kodolenerģijas avotiem (MWh):			
Mātes sabiedrība*	734	725	1 359
Koncerns	734	725	1 359
Kopējais 0.4kV tehnoloģiskais elektroenerģijas pašu patēriņš no atjaunīgiem energoresursiem (MWh):			
Mātes sabiedrība*	926	914	1 143
Koncerns	926	914	1 143
Kopējais saimnieciskais elektroenerģijas pašu patēriņš no fosiliem energoresursiem(MWh):			
Mātes sabiedrība*	1 895	1 851	1 461
Koncerns	1 895	1 851	1 461

Enerģijas patēriņš un energoresursu struktūra	2024	2023	Bāzes gads 2020
Kopējais saimnieciskais elektroenerģijas pašu patēriņš no kodolenerģijas avotiem(MWh):			
Mātes sabiedrība*	238	232	395
Koncerns	238	232	395
Kopējais saimnieciskais elektroenerģijas pašu patēriņš no atjaunīgiem energoresursiem (MWh):			
Mātes sabiedrība*	300	293	332
Koncerns	300	293	332
Kopējie AST zudumi elektroenerģija (MWh):			
Mātes sabiedrība	195 870	196 761	190 633
Koncerns	195 870	196 761	190 633
Pašu saražotās atjaunīgās enerģijas patēriņš, kas nav kurināmais (MWh):			
Mātes sabiedrība (Gulbene, saules paneļi)	0,006	13,117	0
Koncerns	0,006	13,177	0
Kopējais enerģijas patēriņš (MWh):			
Mātes sabiedrība	**211 961**	**212 518**	**206 740**
Koncerns	**325 268**	**380 023**	**368 058**

Pārvadītās enerģijas apjoms

Pārvadītās enerģijas apjoms (MWh)	2024*	2023	Bāzes gads 2020
Kopējais pārvadītās enerģijas patēriņš no fosiliem energoresursiem (MWh):			
Mātes sabiedrība	7 310 545	7 394 129	5 808 456
Koncerns	32 526 444	36 513 776	43 249 354
Kopējais pārvadītās elektroenerģijas apjoms no kodolenerģijas avotiem (MWh):			
Mātes sabiedrība*	916 327	926 805	926 008
Koncerns	916 327	926 805	926 008
Kopējais pārvadītās elektroenerģijas apjoms no atjaunīgiem energoresursiem (MWh):			
Mātes sabiedrība	1 155 965	1 155 984	1 155 716
Koncerns	1 155 965	1 155 984	1 155 716
Kopējais pārvadītās enerģijas apjoms (MWh):			
Mātes sabiedrība*	**9 382 838**	**9 476 918**	**7 890 180**
Koncerns	**34 598 736**	**38 596 565**	**45 331 078**

Enerģijas energoresursu struktūrai dati izmantoti atbilstoši enerģijas izmantošanas veidam, enerģijas patēriņa kvantitatīvie dati iegūti no norēķinu dokumentiem un iekšējo datu uzskaites reģistriem, pārvadītās enerģijas apjoms aprēķināts ar inženieraprēķina metodi.

* Mātes sabiedrības Latvijas neapliecinātās elektroenerģijas izcelsmes sastāvs un vides indikatori par 2024. gadu tiks publicēti līdz 2025. gada 30. jūnijam. Attiecīgi neapliecinātās elektroenerģijas izcelsmes sastāva aprēķins ir balstīts uz 2023. gada neapliecinātās elektroenerģijas izcelsmes sastāvu. Mātes sabiedrības pašu patēriņš un pārvades zudumi ir aplēsti, balstoties uz kopējās pārvadītās elektroenerģijas izcelsmes proporciju iepriekšējā gadā (2023. gadā). 2023. gada dati ir koriģēti, ievērojot pārvadītās elektroenerģijas izdalīšanu no kopējās patērētās enerģijas, kā arī pievienots enerģijas patēriņš nomātajās telpās (Krustpils ielā 15 un Mūkusalas ielā 41, Rīgā).

https://www.ast.lv/lv/content/elektroenergijas-izcelsmes-apliecinajumi

** Koncerna kopējais pārvadītās enerģijas patēriņš no fosiliem energoresursiem ietver Meitas sabiedrības dabasgāzes pārvadi

ESRS E1-6

1., 2. pakāpes bruto SEG emisijas un kopējās SEG emisijas

	Retrospektīvi				Atskaites punkti un mērķa gadi			
	Bāzes gads 2020	2024/2020, %	2024	2024/2023, %	2025	2030	(2050)	Gada mērķrādītājs (%) / Bāzes gads
1. pakāpes SEG emisijas								
1. pakāpes bruto SEG emisijas (t CO_2 ekv.):								
Mātes sabiedrība	126	83 %	230	-5 %	-	-	-	-
Koncerns*	60 373	-41 %	35 514	-36 %	-	-	-	-
1. pakāpes SEG emisiju procentuālā daļa no regulētām emisiju kvotu tirdzniecības sistēmām (%):								
Mātes sabiedrība	0	0	0	0	-	-	-	-
Koncerns	44	19 %	52	-4 %	-	-	-	-
2. pakāpes SEG emisijas								
2. pakāpes bruto SEG emisijas, kas balstītas uz atrašanās vietu (t CO_2 ekv.):								
Mātes sabiedrība	2 242	-12 %	1 976	0 %	-	-	-	-
Koncerns	2 884	-11 %	2 556	-4 %	-	-	-	
2. pakāpes bruto SEG emisijas, kas balstītas uz tirgu (t CO_2 ekv.):								
Mātes sabiedrība	-	-	-	-	-	-	-	-
Koncerns	-	-	-	-	-	-	-	-
Kopējās SEG emisijas								
Kopējās SEG emisijas (balstītas uz atrašanās vietu) (t CO_2 ekv.):								
Mātes sabiedrība	2 368	-7 %	2 206	0 %	-	-	-	-
Koncerns	62 617	-40 %	37 355	-35 %	-	-	-	-

VIDISKĀ INFORMĀCIJA

SEG emisiju aprēķiniem izmantots GHG protokols (GHG protocol), Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumi Nr. 42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika", Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra metodika un Koncerna iekšējā metodika. Kvantitatīvie dati tiek iegūti no norēķinu dokumentiem un iekšējo datu uzskaites reģistriem. Emisiju faktoru izvēlē tiek izmantoti valstī noteiktie emisiju faktori (elektroenerģijas pārvades zudumiem 2024. gadā:' 0.007 t CO2/MWh), DEFRA, kā arī vadoties no IPCC *(Intergovernmental Panel on Climate Change)* vadlīnijām. Faktoru izvēles principi nav salāgoti Koncerna līmenī un faktori avoti var atšķirties Mātes un Meitas sabiedrībai.Faktoru izvēle ir būtisks spriedums, kas ievērojami ietekmē kopējo emisiju aplēsi.

Koncerna SEG emisiju samazinājums saistīts ar kopējā enerģijas patēriņa, ko pilnā apjomā veido fosilo energoresursu patēriņš, samazinājums 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, par 33 %.
Pārskatā nav iekļauta informācija par Koncerna un Mātes sabiedrības nozīmīgām 3. pakāpes SEG emisijām, jo SEG emisiju 3. tvēruma aprēķina metodika un datu apkopošana ir izstrādes procesā. 3. tvēruma aprēķina metodiku plānots izstrādāt un ieviest 2025. gadā. Tāpat pārskatā nav iekļauta informācija par Koncerna un Mātes sabiedrības SEG emisijām, kas balstītas uz tirgu, jo attiecīgā aprēķina metodika un datu apkopošana ir izstrādes procesā, to plānots izstrādāt un ieviest 2025. gadā.
Mātes sabiedrības 1. tvēruma emisijas veido transporta emisijas, apkures iekārtu un dīzeļa ģeneratoru radītās emisijas (niecīgas, tie darbināti tikai pārbaudēm), kā arī emisijas no SF6 elegāzes un to maisījumu noplūdēm. Pie normāliem apstākļiem elegāzes noplūde no elektroiekārtām nav paredzēta, taču elektroiekārtām, kā jebkurai citai iekārtai, mēdz būt defekti, kuru rezultātā pastāv risks elegāzes noplūdēm. Savukārt augstā emisijas faktora dēļ pat mazas noplūdes veido būtisku CO2 ekvivalenta emisiju apjomu.

Meitas sabiedrības 1. tvēruma emisijas (CO2, CH4 un aukstuma aģenta emisijas) ir saistītas ar dabasgāzes uzglabāšanu un dabasgāzes pārvadi, un to aprēķins tiek veikts saskaņā ar Meitas sabiedrības siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju (t. sk. tajā noteikto metodiku) un dabasgāzes zudumu uzskaites metodiku.

*Koncerna 1. tvēruma SEG emisijas ietver Meitas sabiedrības procentuālo daļu no regulētām emisiju kvotu tirdzniecības sistēmām (%).
Koncerna 2. tvēruma emisijas veido elektroenerģijas patēriņš un siltumapgāde no centralizētiem siltumtīkliem, kā arī Mātes sabiedrības elektroenerģijas pārvades zudumi, kas ir SEG emisiju 2. tvēruma būtiskākais emisiju avots. Lai gan kopumā līdz šim emisijām ir dilstoša tendence, sinhronizācijas iekārtu darbības rezultātā ir sagaidāms zudumu un attiecīgi emisiju pieaugums.

Rādītāji atklāti, ņemot vērā minimālās informācijas atklāšanas prasības.

SEG intensitāte uz neto ieņēmumiem*	2024/2020, %	2024	2024/2023, %
Kopējās SEG emisijas (uz atrašanās vietu balstīta metode) uz vienu neto ieņēmuma vienību (t CO2 ekv./tūkst.EUR):			
Mātes sabiedrība	-11 %	0.014	-2 %
Koncerns	-66 %	0.147	-38 %

*SEG intensitāte tiek aprēķināta, dalot kopējās SEG emisijas pret kopējiem neto ieņēmumiem (dati par neto ieņēmumiem pieejami finanšu pārskata 4. pielikumā).

SEG intensitātes aprēķināšanai izmantotie neto ieņēmumi, tūkst. EUR:	
Mātes sabiedrība	154 011
Koncerns	258 607
Neto ieņēmumi (citi), tūkst. EUR:	
Mātes sabiedrība	-
Koncerns	-
Kopējie neto ieņēmumi (finanšu pārskatos), tūkst. EUR	
Mātes sabiedrība	154 011
Koncerns	258 607

2024. gadā Koncerns nav izmantojis oglekļa kredītus, lai finansētu SEG piesaistes un mazināšanas projektus.

RŪPES PAR BIOLOĢISKO DAUDZVEIDĪBU UN EKOSISTĒMĀM

ESRS E4

Ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ekosistēmām

Mātes sabiedrība ir identificējusi vairākus vidēja līmeņa riskus, kas ietekmē floru un faunu. Tie ietver:

- bioloģiskās daudzveidības ierobežojumus elektropārvades līniju trašu tīrīšanas laikā,
- putnu un ligzdu apdraudējumu,
- elektriskā un magnētiskā lauka iespējamo negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, tostarp putniem, sikspārņiem un citiem dzīviem organismiem.

Šobrīd Koncernam nav definēti mērķi attiecībā uz bioloģisko daudzveidību. Pēc klimatneitralitātes plāna izstrādes līdz 2026. gada beigām, tiks precizēta arī rīcībpolitika attiecībā uz bioloģisko daudzveidību.

Finanšu ietekme, ko var radīt ar bioloģisko daudzveidību saistītie riski un iespējas, dubultā būtiskuma novērtējumā nav atzīta par būtisku. Tāpēc šī informācija nav iekļauta šī gada pārskatā. Detalizēta informācija par AST rīcībpolitiku pieejama nodaļā "Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra", kur sniegta informācija par politikām un citiem iekšējiem normatīviem dokumenti, ar kuriem AS "Augstsprieguma tīkls" pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas.

Atsevišķas elektropārvades līnijas ir izbūvētas Natura 2000 teritorijās, un Mātes sabiedrība plāno to uzturēšanu, lai iespējami mazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību. Plānojot darbus, tiek ņemta vērā sezonalitāte, putnu ligzdošanas apstākļi un tiek pielāgotas darba veikšanas metodes, piemēram, izmantojot speciālo tehniku vai rokas instrumentus.

Sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi tiek pārskatīti darbu veikšanas procesi. Kapitālieguldījumu projektu plānošanas laikā Mātes sabiedrība veic ietekmes uz vidi novērtējumu vai sākotnējo ietekmes izvērtējumu (turpmāk arī – IVN) saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Ja sākotnējā izvērtējumā tiek konstatēta iespējama būtiska ietekme uz vidi, tiek veikts pilnvērtīgs IVN. Vietējā kopiena ir iesaistīta IVN procesā, tai skaitā vietējai kopienai ir iespēja sniegt priekšlikumus gan attiecībā uz paredzēto darbību (sākotnējā sabiedriskā apspriešana), gan pēc IVN ziņojuma sagatavošanas. Tāpat jebkuram vietējās kopienas loceklim ir iespēja uzdot jautājumus, izteikt bažas un pieprasīt informāciju arī ārpus IVN procesa.

Meitas sabiedrības infrastruktūra, kas ekspluatācijā atrodas kopš pagājušā gadsimta sešdesmitajiem gadiem, tostarp Inčukalna pazemes gāzes krātuve un gāzesvadi 1 190 km garumā, šķērso gan Natura 2000 teritorijas, gan bioloģiskās daudzveidības ziņā jutīgās teritorijas. Meitas sabiedrība neveic jaunas infrastruktūras izveidi vai paplašināšanu šādās teritorijās, tādēļ negatīva ietekme nav identificēta. Infrastruktūras objektiem ir noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas, kas robežojas ar minētajām teritorijām, bet to fiziska ietekme uz šīm teritorijām nav konstatēta. Praksē visas uzturēšanas un apkalpošanas darbības notiek tikai aizsargjoslu robežās. Tomēr Meitas sabiedrība vēl nav apkopojusi detalizētu informāciju par to, kur tieši Inčukalna PGK infrastruktūras aizsargjoslas robežojas ar aizsargājamām dabas teritorijām.

No 2024. gada arī Meitas sabiedrība informē Dabas aizsardzības pārvaldi par plānotajiem darbiem tās infrastruktūras aizsargjoslās, kas robežojas ar bioloģiskai daudzveidībai un ekosistēmām īpaši nozīmīgām teritorijām. Pēc iespējas tiek ņemtas vērā Dabas aizsardzības pārvaldes rekomendācijas, piemēram, uzturēšanas darbi netiek veikti putnu ligzdošanas laikā, lai tos nepakļautu trokšņa negatīvajai ietekmei.

	2024	
	Infrastruktūras objektu ekspluatācijas aizsargjoslas šķērsojuma vietu skaits*	Platība (hektāros)**
	Koncerns	
Natura 2000 teritorijas	64	1 814.265
Dižkoki	56	2.750
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	92	3 506.154
Mikroliegumi	51	17.995
Mikroliegumu buferzonas	61	47.711
Biotopi	2 686	746.273
	Mātes sabiedrība	
Natura 2000 teritorijas	42	1 814.265
Dižkoki	51	2.750
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	62	3 506.154
Mikroliegumi	36	17.995
Mikroliegumu buferzonas	43	47.711
Biotopi	2 115	746.273

* Vairākas teritorijas var arī sakrist, piemēram, Natura 2000 teritorijā atrodas arī biotops, uzskaite veikta par katru atsevišķi.

** Meitas sabiedrībai dati par kopējo platību nebija pieejami, norādīti dati par Mātes sabiedrību.

VIDISKĀ INFORMĀCIJA

Identificētās negatīvās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību

Koncerna darbībā ir noteiktas piecas tiešās un piecas iespējami negatīvās ietekmes uz bioloģisko daudzveidību. Tās ietver siltumnīcefekta gāzu emisiju radīto bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, nepieciešamību pēc lielām apsaimniekotām teritorijām pārvades sistēmu darbībai un dabas resursu ieguvei, biomasas ieguves ietekmi, ekosistēmu un biotopu sadrumstalotību, kā arī iespējamo apdraudējumu kritiski apdraudētām sugām. Citi būtiski riski saistīti ar invazīvo svešzemju sugu izplatīšanos transportēšanas procesā, piesārņojuma intensitāti, būvniecības darbību radīto augsnes sablīvēšanos un plašu ekosistēmu pakalpojumu izmantošanu.

Pozitīvā ietekme uz bioloģisko daudzveidību

Neskatoties uz iepriekšminētajām ietekmēm, Meitas sabiedrības infrastruktūra dažos gadījumos veicina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Projekta “Dabas skaitīšana” (2017–2019) rezultāti liecina, ka infrastruktūras objekti nereti atrodas teritorijās, kurām noteikts bioloģiskās daudzveidības ziņā jutīgo teritoriju statuss. Tas skaidrojams ar to, ka kritiskās infrastruktūras apkārtnē ir ierobežotas vai pat aizliegtas darbības, kas varētu traucēt bioloģiskās daudzveidības attīstībai. Rezultātā tiek radīta labvēlīga vide dažādām sugām dzīvot un vairoties.

2024. gadā īstenotie pasākumi

Lai rūpētos par Pukšu purvā ligzdojošajām dzērvēm, zivju ērgļiem un kuitalām, Mātes sabiedrība uz pārbūvētās 330 kV elektropārvades līnijas no Valmieras uz Tsirgulīnu (Igaunija) ir uzstādījusi putnu novirzīšanas zīmes. Balstoties uz ornitologu veikto izpēti, īpašās zīmes uzstādītas 5,1 km garā posmā gar purvu Valmieras novadā. Lai izvairītos no darba vides riskiem, kas saistīti ar darbu augstumā, ar speciāli pielāgota drona palīdzību tika uzstādīti 580 putnu novirzītāji, uzlabojot elektropārvades līniju vadu pamanāmību.

2024. gadā tika uzsākts ietekmes uz vidi novērtējums 330 kV gaisvadu elektropārvades līnijai ”Ventspils–Brocēni–Varduva”, kas turpināsies 2025. gadā. Turklāt tika uzsākti divi pilotprojekti dabisko pļavu attīstībai apakšstacijās “Bišuciems” un “Stīpnieki”. Šo projektu mērķis ir veicināt dabas daudzveidības saglabāšanu un attīstību 1800 kvadrātmetru platībā Rīgā un Mārupē.

APRITES EKONOMIKA

ESRS E5

Mātes sabiedrība aprites ekonomikas principus integrē savās kvalitātes vadības sistēmās, ievērojot ISO 9001, ISO 14001 un ISO 50001 standartus. Šie standarti nosaka uzņēmuma pieeju resursu efektīvai izmantošanai un atkritumu apsaimniekošanai.

Tāpat Mātes sabiedrība piemēro zaļā iepirkuma principus, kas veicina ilgtspējīgu resursu patēriņu. Plašāk par iepirkumu politika skatīt pārskata sadaļā "Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra" ievietotajā tabulā, savukārt par kritērijiem iepirkumos, kā arī zaļajiem iepirkumiem var lasīt nodaļā “Attiecību ar piegādātājiem pārvaldība”.

Atbilstoši dubultā būtiskuma novērtējumam, Koncerna būtiskais apakštemats ir ienākošie resursi, nevis atkritumi.

Šobrīd Koncernam nav definēti mērķi attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu un atgūstamo resursu. Klimatneitralitātes plāna izstrādes ietvaros līdz 2026. gada beigām tiks precizēta arī rīcībpolitika.

AST nav veicis detalizētus finansiālās ietekmes aprēķinus attiecībā uz aprites ekonomikas principu piemērošanu. Šobrīd tas darīts tikai dubultā būtiskuma ietvaros. Saskaņā ar ESRS uzņēmums tā ilgtspējas deklarācijas sagatavošanas pirmajā gadā var neiekļaut ESRS E5-6 noteikto informāciju.

Meitas sabiedrībā šobrīd nav izstrādātas atsevišķas rīcībpolitikas vai vadlīnijas, kas regulētu resursu izmantošanu un pāreju uz sekundāro resursu izmantošanu vai ilgtspējīgu atjaunīgo resursu pārvaldību.

Mātes sabiedrība fokusējas uz efektīvu resursu izmantošanu, it īpaši elektroenerģijas pārvades tīkla infrastruktūras uzturēšanā un attīstībā. Galvenie izmantotie resursi ir elektroenerģija, siltumenerģija, degviela, dabasgāze, elektroiekārtas, ekspluatācijas materiāli un IT iekārtas.

Šobrīd Mātes sabiedrības pieeja resursu izmantošanā attiecas tikai uz tās saimniecisko darbību, neaptverot piegādes ķēdi.

2024. gadā īstenotie pasākumi:

- transformatoru maiņa, lai samazinātu elektroenerģijas zudumus pārvades tīklā;
- efektīvāka materiālu pārvaldība, optimizējot elektroiekārtu un rezerves daļu izmantošanu.

2025. gadā plānotās aktivitātes:

- turpināt elektroenerģijas zudumu samazināšanu, nomainot transformatorus un autotransformatorus.
- attīstīt zaļās un digitālās apakšstacijas, kas samazina resursu patēriņu un optimizē tīkla darbību.

Atkritumu apsaimniekošana

Sadzīves atkritumu apjomus fiksē atbilstoši atkritumu apsaimniekotāju piestādītajiem rēķiniem. Šķiroto atkritumu apjomu iegūst, pamatojoties uz atkritumu apsaimniekotāju sniegto informāciju vai veicot aprēķinus pēc atkritumu tvertnes tilpumiem un izvešanas periodiskuma.
Atgūstamo resursu apjomi (metāllūžņi un atgriezumi, nolietotās elektriskās un elektroniskās iekārtas, izolācijas eļļas) tiek fiksēti no līgumpartneru pavadzīmēm un rēķiniem. Atbilstoši Latvijas normatīvo aktu regulējumam papildus tiek formēta atkritumu pārvadājumu reģistrācijas karte – atkritumu pārvadājumu reģistrācijas karte – pavadzīme (turpmāk arī – pavadzīme).
Izolācijas eļļas atbilstoši to novērtējumam tiek reģenerētas (atjaunoti eļļu kvalitātes rādītāji) eļļas saimniecībā un izmantotas atkārtoti elektroiekārtās vai nodotas līgumpartnerim citu produktu un materiālu ražošanai.

Rādītāji	2023	2024
Izolācijas eļļa, atkārtoti izmantota, t	31.2	42.3
Izolācijas eļļa, nodota realizācijai, t	80.5	84.6

Bīstamo atkritumu veidi un apjomi tiek uzskaitīti, pamatojoties uz izrakstītajiem rēķiniem un atkritumu pārvadājumu pavadzīmēs norādīto atkritumu klasi un daudzumiem. No izolācijas eļļām, metāllūžņiem un atgriezumiem, kas novirzīti aprites ekonomikai, tiek gūti ienākumi.
Meitas sabiedrībai ir A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja, kur informācija par atkritumu veidiem, kas radušies uzņēmuma darbības rezultātā, tiek norādīta arī Valsts statistikas pārskatā “Nr. 3. – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem”.

VIDISKĀ INFORMĀCIJA

Rādītāji	2023	2024
	Koncerns	
Kopējais nebīstamo atkritumu daudzums, t	276	198
Kopējais bīstamo atkritumu daudzums, t	281	292
Kopējais pārstrādei nodotais nebīstamo atkritumu daudzums, %	22 %	31 %
Kopējais apglabāšanai nodotais nebīstamo atkritumu daudzums, %	78 %	69 %
Metāllūžņi, t	1735	556
Būvniecības atkritumi, t	43	109
	Mātes sabiedrība	
Kopējais nebīstamo atkritumu daudzums, t	158	94
Kopējais bīstamo atkritumu daudzums, t	161	85
Kopējais pārstrādei nodotais nebīstamo atkritumu daudzums, %	18 %	16 %
Kopējais apglabāšanai nodotais nebīstamo atkritumu daudzums, %	82 %	84 %
Metāllūžņi, t	1735	540
Būvniecības atkritumi, t	27,2	88

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA

KONCERNA DARBINIEKI

ESRS 2 SBM-2, SBM-3, S1-1, S1-2, S1-3, S1-4

Koncernam ir būtiski, lai darbiniekiem tiktu nodrošināta darba vide, kurā viņi jūtas brīvi, var komunicēt, izteikt viedokli, idejas, priekšlikumus, sniegt atgriezenisko saiti. Koncerns atbalsta starptautiski atzītu cilvēktiesību principu aizsardzību, tostarp Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, Starptautiskās Darba organizācijas Deklarāciju par pamatprincipiem un tiesībām darbā, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvenciju un Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma desmit principus.

Ar darbiniekiem nav noslēgta vienošanās par pārstāvību Eiropas Uzņēmumu padomē (EWC), *Societas Europaea* (SE) uzņēmumu padomē vai *Societas Cooperativa Europaea* (SCE) uzņēmumu padomē.

Ikdienas darbā Koncerns akcentē vides, drošības, ekonomikas un sociālo ilgtspēju. Jau ilgstoši tiek īstenotas un atbalstītas iniciatīvas, kas atspoguļo Koncerna pamatvērtības un vienlīdzīgas attieksmes principu, veidojot daudzveidīgu un iekļaujošu darba vidi attiecībā uz visiem darbiniekiem. Darbības tiek veiktas esošā budžeta un darba plāna ietvaros.

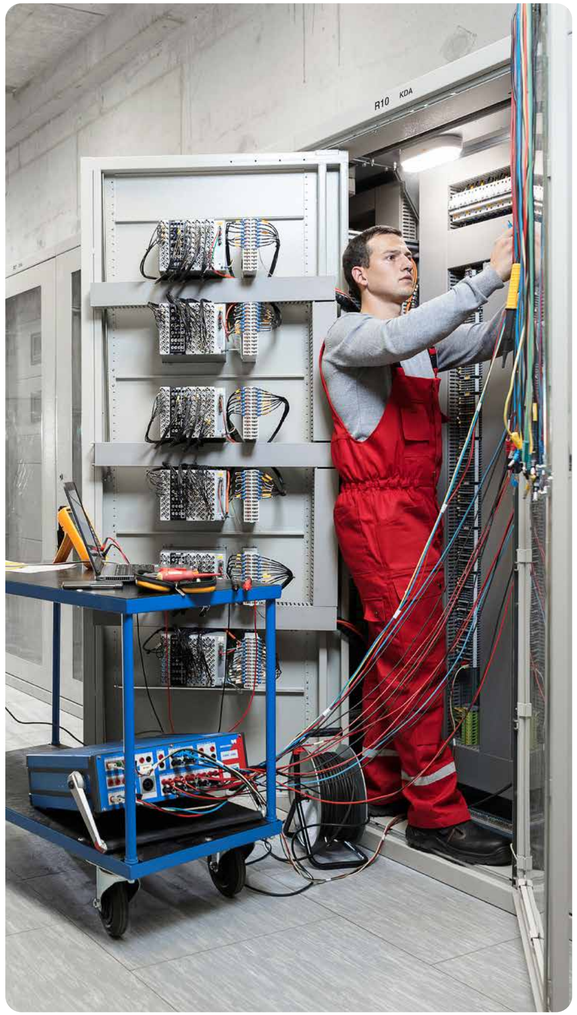

Koncerna darbinieki ir pastāvīgi vai uz laiku nodarbināti darbinieki. Šobrīd Koncernā netiek pastāvīgi nodarbināti pašnodarbinātie vai ārštata darbinieki.

Savukārt Koncerna darbiniekus ietekmē gan pozitīvi, gan negatīvi faktori. Koncerna darbiniekus pozitīvi ietekmē ergonomiski darba vides apstākļi, apmācības, profesionālās izaugsmes iespējas, dažādi labumi saistībā ar koplīgumu, tai skaitā mēneša amatalgas pārskatīšana iepriekšējā gada inflācijas apmērā. Nodrošinot darba līgumu uz nenoteiktu laiku, pabalstus dažādās dzīves situācijās, kā arī neplānojot darbinieku skaita samazināšanu, Koncerns ne tikai nodrošina darbinieku tiesību aizsardzību, bet arī pozitīvi ietekmē visu Koncerna darbinieku drošības sajūtu ilgtermiņā.

Ņemot vērā, ka Koncerns sniedz stratēģiski svarīgus pakalpojumus, būtiski ir nodrošināt to nepārtrauktību. Tādēļ Koncerna darbinieki, īpaši tie, kuri nodrošina energoapgādes iekārtu ekspluatāciju un pakalpojuma nepārtrauktību (piemēram, elektrotehniķi, elektromontieri u. c.), nereti iesaistās dažādu laikapstākļu radīto seku novēršanā.

Koncernam jānodrošina arī augsta darbinieku pieejamība un gatavība iesaistīties pakalpojuma nepārtrauktības nodrošināšanā. Koncerns ievēro Darba likuma prasības, nodrošinot atbilstošu darba un atpūtas laiku, apmaksājot virsstundas, kā arī piedāvājot papildu labumus atbilstoši Koplīgumam. Rūpējoties par darbinieku labbūtību, darbiniekiem, kuru darba specifika ir saistīta ar izbraukšanu uz tuvākiem vai tālākiem darba objektiem, Koncerns nodrošina nakšņošanu pēc iespējas tuvāk darba objektiem. Tomēr, ņemot vērā minēto darba specifiku, darbinieku intereses var tikt negatīvi ietekmētas, jo lielai daļai darbinieku nav pieejamas elastīga darba iespējas, kas var ietekmēt privātās un darba dzīves līdzsvaru.

Koncerna vērtējums par būtisku ietekmi uz darbiniekiem, kas var rasties no pārkārtošanās plāniem negatīvas ietekmes uz vidi samazināšanai un zaļākas klimatneitrālākās darbības nodrošināšanai, ir izstrādes stadijā, kur šīs jomas būs atrunātas.

Koncernā ir izstrādāts un apstiprināts kritiskā personāla saraksts.
Koncerna vadība apzinās, ka darbinieki ar atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uzņēmumam attīstīties un sasniegt arvien jaunus mērķus.

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA

Koncerna darbinieki un vadītāji ir savas jomas profesionāļi, kas gan savstarpējās attiecības, gan attiecības ar pamatdarbībā ieinteresēto pušu pārstāvjiem veido, balstoties uz katra uzņēmuma vērtībām.

Ievērojot Koncerna dinamisko attīstību, procesus, kas saistīti ar integrāciju ES iekšējā elektroenerģijas tirgū, sinhronizāciju ar Eiropas elektropārvades tīkliem un digitālo transformāciju, Koncerna ilgtspējas un izvirzīto mērķu sasniegšana nav iespējama bez iesaistītiem un profesionāliem darbiniekiem. Darbinieki ir svarīgākais Koncerna stratēģiskais resurss.

Koncerna rīcībpolitikas attiecībā uz darbiniekiem balstās uz šādām būtiskākajām vērtībām:

- godīga, taisnīga un vienlīdzīga attieksme pret visiem darbiniekiem;
- dažādību iekļaujoša darba vide, nodrošinot līdzvērtīgas iespējas;
- ilgtspēja – attīstot darbinieku kompetences, nododot zināšanas, daloties pieredzē un nodrošinot attiecīgu darbību pēctecību;
- sociālais dialogs ar darbinieku pārstāvniecības organizācijām.

Koncerna sabiedrībās ir izstrādāts Ētikas kodekss, kura mērķis ir radīt vienotu ētiskas rīcības normu kopumu un stiprināt Koncerna sabiedrības iekšējo kultūru, biznesa praksi un reputāciju, nosakot uz Koncerna pamatvērtībām balstītus ētikas pamatprincipus un iekšējās organizācijas pasākumus. Tas nosaka, ka Koncerna sabiedrība nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem darbiniekiem, neveicinot diskrimināciju neatkarīgi no darbinieka vecuma, dzimuma, rases, etniskās piederības, reliģiskajiem uzskatiem, seksuālās orientācijas, politiskās pārliecības, ģimenes statusa vai citiem apstākļiem, kā arī to, ka darbinieks vienlīdzīgi un ar cieņu izturas pret citiem darbiniekiem. Pārskata periodā Koncerna darbībā attiecībā uz darbaspēku nav konstatēti cilvēktiesību pārkāpumu gadījumi.

Detalizēta informācija par AST rīcībpolitiku pieejama nodaļā "Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra", kur sniegta informācija par politikām un citiem iekšējiem normatīviem dokumenti, ar kuriem AS "Augstsprieguma tīkls" pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas.

Atlases procesā vērtēšanas kritēriji netiek pielāgoti kandidātu dzimumam, tostarp atlases pārbaudes uzdevumi tiek sūtīti identiski visiem kandidātiem. Organizējot dažādus pasākumus, tiek ņemtas vērā darbinieku dažādās intereses, vecuma posmi, ģimenes stāvoklis – pasākuma programma tiek pielāgota gan bērniem, gan vecāka gadagājuma cilvēkiem. Pasākumus organizējam caur iekļaujošu darba vides prizmu, nodrošinām pieejamību gan Rīgas, gan reģionu darbiniekiem.
Pārskata periodā Koncerna darbībā attiecībā uz darbaspēku nav konstatēti cilvēktiesību pārkāpumu gadījumi.

Mātes sabiedrības personāla vadības politikas vadlīnijas ir izstrādātas, balstoties uz Koncerna vidēja termiņa darbības stratēģijā 2021.–2025. gadam noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

Vadlīnijas atspoguļo AST redzējumu un vērtības attieksmē pret darbiniekiem un ietver nozīmīgākos personāla vadības virzienus, precizējot mērķus un uzdevumus vidēja termiņa laika periodam no 2022. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. decembrim.

Šo vadlīniju mērķis ir noteikt pamatprincipus vienotas, mūsdienīgas un efektīvas personāla vadības īstenošanai, lai nodrošinātu AST ar profesionāliem, iesaistītiem un motivētiem darbiniekiem augstas efektivitātes sasniegšanai. AST personāla politikas vadlīnijās ietverti šādi personāla vadības virzieni: personāla plānošana, personāla atlase, jaunpieņemto darbinieku integrācija, personāla attīstība, darba snieguma vadība, atalgojuma sistēma un darba vide, kā arī nozīmīgākie personāla vadības efektivitātes rādītāji.

Galvenie pamatprincipi balstās uz šādām vērtībām:

- normatīvo aktu ievērošana;
- AST misijas, vērtību un ētikas principu pieņemšana un ievērošana;
- AST prioritātes un mērķi;
- godīga, taisnīga un vienlīdzīga attieksme pret visiem darbiniekiem;
- dažādību iekļaujoša darba vide, nodrošinot līdzvērtīgas iespējas;
- ilgtspēja – attīstot darbinieku kompetences, nododot zināšanas, daloties pieredzē un nodrošinot attiecīgu darbību pēctecību;
- AST tradīciju veidošana un uzturēšana;
- sociālais dialogs ar darbinieku pārstāvniecības organizācijām.

Lai nodrošinātu darbinieku interešu pārstāvību, Koncerna sabiedrībās darbojas Arodbiedrība, ir noslēgti Darba koplīgumi, kuri sagatavoti atbilstoši Darba likuma un citu normatīvo aktu prasībām, un tie ietver Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības un tās darbinieku pienākumus, tiesības un garantijas. Remediācijas gadījumā tiek nodrošināti dažādi atbalsta pasākumi, ņemot vērā koplīguma noteikumus un atvērtās veselības apdrošināšanas un negadījumu apdrošināšanas polises. Papildus informāciju skatīt nodaļā "Ieinteresēto personu iesaiste".

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA

Koncerna sabiedrībās ir izstrādāti arī iekšējie dokumenti darba drošības pārvaldībai, lai preventīvi apzinātu un pārvaldītu iespējamos riskus, kas var ietekmēt Koncerna sabiedrību darbinieku drošību un veselību.

Koncerns pastāvīgi pievērš uzmanību darbinieku viedoklim gan par darba vides drošību, gan citiem būtiskiem ar darba vidi saistītiem aspektiem, kas veicina darbinieku piesaisti uzņēmumam un sekmē viņu pašatdevi.

Plašāka informācija par darbinieku iesaistes formātiem un galvenajiem apspriestajiem jautājumiem atrodama tabulā "Ieinteresēto personu iesaiste".

Koncerna sabiedrībās tiek veidota iekšējā kultūra un tieša komunikācija ar visiem darbiniekiem, kura sniedz darbiniekiem sapratni par kopīgām vērtībām, mērķiem un kolektīva vienotību. Koncerna sabiedrību valdes regulāri rīko tiešsaistes tikšanās ar visiem darbiniekiem par aktuāliem jautājumiem, kurās darbiniekiem ir iespēja piedalīties brīvā diskusijā un uzdot jautājumus. Koncerna sabiedrību darbiniekiem ir pieejamas iekšējās tīmekļa vietnes, kurās regulāri tiek publicēta darbiniekiem aktuāla informācija.

Koncerna sabiedrībās reizi gadā tiek veikta darbinieku apmierinātības aptauja, dodot iespēju visiem darbiniekiem izteikt savu vērtējumu un viedokli.

Mātes sabiedrība katru gadu organizē darbinieku Iesaistes pētījumu, izmantojot metodoloģijas rīku *TRI*M Employee Commitment*. Pētījuma mērķis ir iegūt vispārēju pārskatu par darbinieku iesaistes rādītāju, kā arī organizācijas snieguma vērtējuma izmaiņām, identificējot stiprās un pilnveidojamās puses un nosakot galvenās prioritātes uzņēmuma turpmākai attīstībai un pārvaldībai. 2024. gadā iesaistes pētījumā piedalījās 84 % no visiem uzrunātajiem AST darbiniekiem (2023. gadā – 84 %). Tika uzlabots *TRI*M* indekss par septiņiem punktiem, sasniedzot augstāko vidējo rādītāju Baltijā. Papildus aspektu novērtējumā, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, ir vērojama pozitīva dinamika attiecībā uz darbinieku iesaisti, lojalitāti, piederību uzņēmumam un uzņēmuma veiktajiem pilnveidojumiem. Nākamais darbinieku iesaistes pētījums plānots 2025. gada februārī.

Mērķrādītāji, kas noteikti, lai pārvaldītu būtisku ietekmi, riskus un iespējas attiecībā uz pašu personālu, ir attiecībā uz darba drošību, darbinieku mainības procents un darbinieku iesaistes koeficients. Mērķrādītāju noteikšanā netika iesaistītas ieinteresētā puses. Mērķrādītāji tiek noteikti katru gadu, apstiprinot uzņēmuma mērķus un valdes KPI. Izstrādājot stratēģiju nākamajam periodam, mērķrādītājus plānots precizēt, izveidojot vienotu pieeju ar ESRS, kā arī iesaistot ieinteresētās puses. 2025. gadā plānots pārskatīt darbinieku mainības rādītāja noteikšanas metodiku, salāgojot uzņēmuma mērķos noteiktā mērķrādītāja aprēķināšanas metodiku ar ESRS.

Šajā pārskatā atklātie darbinieku un darba vides rādītāji ir iegūti no Koncerna iekšējām informācijas sistēmām. Šie dati nav verificēti vai validēti ar neatkarīgas ārējas puses starpniecību.

Meitas sabiedrības 2024. gada darbinieku apmierinātības aptaujā piedalījās 233 darbinieki – 65 % no visu uzrunāto Conexus darbinieku skaita (2023. gadā – 64 %). Aptauja tika veikta, izmantojot kvantitatīvu pieeju, papildinot to ar kvalitatīvo analīzi, lai iegūtu padziļinātu izpratni par darbinieku viedokļiem un pieredzi. Salīdzinājumā ar 2023. gadu būtisku izmaiņu nav, Meitas sabiedrībā vērojama stabilitāte un nemainīgi augsti darbinieku apmierinātības rādītāji. Meitas sabiedrības darbinieki kopumā ir vairāk apmierināti ar darba organizācijas un iekšējās komunikācijas aspektiem, ir uzlabojies viedoklis attiecībā uz līderības un plānošanas aspektiem. Kopumā vēl nedaudz augstāk tiek novērtēta arī Meitas sabiedrības kultūra. Visi priekšlikumi tiek izvērtēti un ņemti vērā turpmākajos procesu uzlabojumos.

Iekšējie konkursi Mātes sabiedrībā ir būtisks instruments darbinieku karjeras attīstībai un ilgtspējas veicināšanai. Analizējot iekšējo konkursu pretendentu darba stāžu uzņēmumā, redzams, ka pieredze uzņēmumā svārstās no 1999. gada līdz pat 2023. gadam. Šis sadalījums pierāda, ka iekšējie konkursi nav ierobežoti tikai ar pieredzējušiem vai ilggadējiem darbiniekiem – iespēja tiek dota arī vidēja termiņa un jaunajiem darbiniekiem. Tas uzsver AST politikas iekļaujošo pieeju un interesi attīstīt visu pieredzes līmeņu darbiniekus. Iekšējie konkursi nodrošina darbiniekiem ne tikai vertikālo profesionālo izaugsmi, bet arī horizontālo – ļaujot darbiniekiem pāriet uz citām struktūrvienībām. Izaugsmes iespējas tiek nodrošinātas dažādos līmeņos, 2024. gadā četri no 11 iekšējiem konkursiem bija vadības līmeņa amatos. Sieviešu izaugsmes īpatsvars (viens no tiem arī vadības līmenī) 2024. gada iekšējos konkursos veido 27 %.

Lai veicinātu izpratni un piederības sajūtu uzņēmumam, uzņēmuma vadība organizē reģionālās tikšanās ar darbiniekiem, kurās informē darbiniekus par uzņēmuma stratēģiju, mērķiem, plānotajām aktivitātēm, kā arī uzklausa darbinieku

viedokļus un atbild uz jautājumiem, veidojot savstarpēju dialogu. Darbinieki uztur pozitīvu uzņēmuma reputāciju un zīmolu, kas ir svarīgi gan attiecībā uz sadarbības partneriem un klientiem, gan sabiedrību kopumā. Savstarpējās attiecības tiek veidotas, balstoties uz vispārējiem ētikas principiem, godīgumu un savstarpēju cieņu, kā arī nepieļaujot interešu konflikta situācijas.

2024. gadā AST piedalījās *Kantar* organizētajā Darba devēja tēla pētījumā Baltijas valstīs, kur AST studējošo vērtējumā tika atzīta par vienu no TOP 20 darba devējiem. 2024. gadā tika sākts darbs pie Personāla vadības stratēģijas izstrādāšanas jaunā redakcijā, ietverot kompetenču jomas, nosakot sasniedzamos mērķus un (KPI) rādītājus. Jauno personāla vadības stratēģiju plānots apstiprināt 2025. gada sākumā.

2024. gadā Mātes sabiedrība veica visaptverošu amatu vērtēšanu, izstrādājot detalizētu amatu karti. 2025. gadā plānots izstrādāt atalgojuma kārtību, nosakot katrai amata grupai algu diapazonu.

Šis process nodrošina vienotu un skaidru pieeju atalgojuma sistēmai. Prēmiju piešķiršanas pamatā ir darba uzdevumu izpilde atbilstoši noteiktajiem termiņiem, kvalitātei un kvantitātei. Papildus tiek vērtēta komunikācija, sadarbības prasmes, iniciatīva, atsaucība, zināšanu un prasmju attīstība, kā arī ētikas normu ievērošana un informācijas konfidencialitātes nodrošināšana.

Tāpat kā iepriekšējā gadā, arī 2024. gadā Koncerns turpināja iesākto attīstības virzienu attiecībā uz darbinieku kompetenču attīstību un mācību pieejamību, lai nākotnē spētu nodrošināt gan zināšanu nodošanu jaunajiem speciālistiem, gan pēctecības procesu, ņemot vērā mērķi – atbalstīt izglītību un zinātni, veicinot uz inovācijām vērstu darbinieku attīstību.

Koncerns lepojas ar savu profesionālo, augsti kvalificēto, kompetento un motivēto darbinieku komandu, kura sekmē uzņēmuma attīstību un stratēģisko mērķu sasniegšanu. Mātes sabiedrībā digitālā transformācija un darbinieku digitālo prasmju pilnveide un vadības kompetenču attīstība ir viena no prioritātēm.

Lai turpinātu iesākto darbu darbinieku digitālo prasmju attīstībā, Mātes sabiedrībā 2024. gadā realizēts sadarbības līgums ar vienu no vadošajiem programmatūras un e-kursu izstrādes un IT mācību uzņēmumiem Latvijā, kas, izmantojot dažādas apmācību metodes, nodrošina darbiniekiem sistemātisku un ilgtermiņa digitālo prasmju pilnveidi. Ar katru nodarbību tika vērota pieaugoša apmeklētības tendence, kas liecina par sekmīgu projekta virzību. Tas nākotnē pilnveidos darbinieku individuālās iemaņas un sekmēs digitālo pratību arī uzņēmumā kopumā.

Ņemot vērā Koncerna vidēja termiņa stratēģijā noteiktos mērķus, Mātes sabiedrība 2024. gadā realizēja vadītāju izglītības un pilnveides projektu – apmācību programmu, kuras ietvaros tika aplūkotas jaunākās vadītprasmju tendences Latvijā un pasaulē, attīstot vadītāju motivāciju stiprināt savus iekšējos resursus veiksmīgai un uz izcilu sniegumu orientētai komandas vadīšanai. Kopumā to apguva vairāk nekā 80 % augstākā līmeņa vadītāju un 100 % vidējā un zemākā līmeņa vadītāju.

Balstoties uz iepriekšējā gada attīstības pārrunu un mērķu izpildes rezultātiem, Mātes sabiedrība izstrādāja personāla apmācību plānu 2024. gadam, kurā tika iekļautas mācības, kas orientētas uz individuālo kompetenču paaugstināšanu. Galvenokārt tās bija balstītas uz digitālo prasmju attīstību, vispārējo prasmju un kompetenču pilnveidi, kā arī darbinieku profesionālo mācību nodrošināšanu. Mātes sabiedrība rūpīgi seko līdzi un nodrošina tehniskā personāla iemaņu atbilstību nepieciešamajām kvalifikācijas prasībām, kā arī jaunu darba paņēmienu integrēšanu un inovatīvu tehnoloģiju apguvi mūsdienīgās, konkurētspējīgās un kvalitatīvās pieaugušo profesionālās apmācībās. Profesionālās izglītības pilnveides programmas tika piemērotas, ņemot vērā Mātes sabiedrības stratēģiskos mērķus un struktūrvienību un darbinieku individuālos mērķus un uzdevumus. Apmācību un kvalifikācijas paaugstināšanas sistēma ir orientēta uz drošu darba izpildes metožu lietošanu ikdienas darbā, saglabājot visaugstākos profesionalitātes standartus. Tika realizēta kompetenču pilnveide ar iekšējo un ārējo treneru piesaisti.

AST personālam, ņemot vērā darba specifiku un uzņēmuma darbības jomu, noteikti darbinieku izglītības, kvalifikācijas un kompetences kritēriji. Elektroinženieris un AST tiem pielīdzinātie elektrisko sistēmu inženieri ietilpst enerģētikas jomas reglamentēto profesiju sarakstā, kas nosaka īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošajiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu. Šajās profesijās strādājošā personāla izglītībai un kvalifikācijai jāatbilst likumā “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” noteiktajām izglītības un kvalifikācijas prasībām. Kopumā AST nodarbināti 66 reglamentēto profesiju pārstāvji.

2024. gadā Mātes sabiedrība turpināja darbu pie uzņēmuma e-mācību platformas “Viszinis” attīstības

un integrēšanas darbinieku apmācības procesā. Tā nodrošina darbiniekiem iespēju iepazīties ar dažādām instruktāžām, veikt zināšanu pārbaudes testus pēc apmācības kursa sekmīgas pabeigšanas un saņemt novērtējumu, kā arī piedalīties dažādās uzņēmuma aptaujās. “Viszinis” platformā šobrīd ir pieejams tematisks saturs par risku pārvaldību, IT drošību, plašs digitālo prasmju pilnveides rīku spektrs, kā arī informācija par personu datu apstrādes jautājumiem.

Lai atvieglotu ikdienas komunikāciju, nodrošinātu vienotu pieeju informācijai, t. sk. normatīvajiem aktiem, aktualitātēm uzņēmumā, uzzinātu darbinieku viedokli un saņemtu atgriezenisko saiti, Mātes sabiedrībā tiek izmantots iekšējais komunikācijas kanāls ASTe. Papildus tam svarīgākās aktualitātes, kas saistītas ar darbinieka ikdienu, labklājību vai uzņēmuma kārtību, tiek komunicētas caur uzņēmuma e-pastu vai organizējot kopīgu Microsoft Teams tiešsaistes sapulci. Apzinoties problēmjautājumu aktualizēšanas būtiskumu attiecībā uz neētisku rīcību, Koncernā un Mātes sabiedrībā izveidota trauksmes celšanas sistēma, ētikas komisija un darba strīdu komisija.

Atbilstoši Mātes sabiedrības aplēsēm kopumā vidējais apmācību stundu skaits Mātes sabiedrībā 2024. gadā uz vienu darbinieku bija 58,3 stundas, kas salīdzinājumā ar 2023. gadu ir palielinājies. Īstenojot ikgadējo darbinieku novērtēšanu par 2023. gadu, pārskata gadā 96 % Mātes sabiedrības darbinieku ir saņēmuši karjeras attīstības atgriezenisko saiti (iepriekšējā pārskata gadā 70 %). 2023. gadā darbinieku vērtēšana tika veikta visiem Mātes sabiedrības darbiniekiem atbilstoši kompetenču veidiem. Vērtēšana par 2024. gadu tiks sākta 2025. gada janvārī.

Darbinieku veselība, drošība un labbūtība

Koncernā īpaša uzmanība tiek pievērsta drošas darba vides radīšanai. Veicot darba vides iekšējo uzraudzību un ievērojot Latvijas Republikas normatīvo aktu un ISO 45001 prasības, tiek izstrādāti ikgadējie darba aizsardzības pasākumu plāni, kas vērsti uz drošas darba vides uzturēšanu. Mātes sabiedrības ikgadējos mērķos, kā arī valdes KPI tiek iekļauts ar darbinieku drošību un veselību saistīts mērķrādītājs – nodrošināt drošus darba apstākļus un darbinieku kompetenci, izslēdzot smagus nelaimes gadījumus darba devēja vainas dēļ (mērķrādītājs = 0).

Koncerns nodrošina darbiniekus ar viņu vajadzībām atbilstošām darba vietām, individuāliem aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. Darba aizsardzības sistēma attiecas uz visām Koncerna darbības sfērām un darbiniekiem. Sistēma nodrošina darba vides iekšējo uzraudzību, darbinieku informētību par apdraudējumiem un riskiem ikdienas darbā, kā arī augstu reaģēšanu ārkārtas situācijā. Nodarbinātais vai nelaimes gadījuma aculiecinieki par notikušo nekavējoties ziņo tiešajam vadītājam, cietušajai personai tiek nodrošināta tūlītēja pirmā palīdzība un medicīniskā palīdzība. Vadītāja pienākums ir informēt uzņēmuma vadību un darba aizsardzības speciālistu. Reizi ceturksnī valde tiek informēta par notikušajiem nelaimes gadījumiem, negadījumiem un gandrīz notikušajiem nelaimes gadījumiem. Pēc nelaimes gadījuma tiek pārvērtēti darba vides riski, ņemot vērā nelaimes gadījuma iemeslus.

Koncerna aktivitātes drošības jomā ir augstu novērtējušas trešās puses. Koncernā un Mātes sabiedrībā arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēma atbilst ISO 45001 prasībām un ļauj mērķtiecīgi samazināt uzņēmuma arodveselības un darba drošības riskus.

Nelaimes gadījumus un darbinieku arodslimības darbā iespējams pilnībā novērst tikai tad, ja tiek garantēta droša darba vide, tādēļ ikvienam darbiniekam jāievēro visas darba aizsardzības prasības. 2024. gadā Koncernā bija viens ar darbu saistīts smags nelaimes gadījums, nāves gadījumi nav bijuši. Mātes sabiedrībā nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti un izmeklēti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos un uzņēmuma “Nelaimes gadījumu un darba vides incidentu izmeklēšanas, uzskaites un informēšanas kārtībā” noteiktajam. Reģistrējamo ar darbu saistīto traumu biežums Mātes sabiedrībā ir 1,08 (uz 1 milj. darba stundām).

Lai aprēķinātu nelaimes gadījumu biežumu uz 1 miljonu darba stundu, Mātes sabiedrība izmanto šādu biežuma aprēķina metodiku:

1. **Nelaimes gadījumu skaits:** cik nelaimes gadījumu notikuši noteiktā laika periodā (piemēram, gada laikā).
2. **Nostrādāto stundu skaits:** cik stundu kopumā ir nostrādāts šajā laika periodā.
3. Nelaimes gadījumu skaitu dala ar kopējo nostrādāto stundu skaitu, iegūstot nelaimes gadījumu biežumu uz vienu nostrādāto stundu.
4. Iegūto rezultātu reizina ar 1 000 000. Tas ļauj aprēķināt nelaimes gadījumu biežumu uz 1 miljonu nostrādāto stundu.

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA

Darba vides riski Mātes sabiedrībā tiek regulāri izvērtēti atbilstoši metodikai, ņemot vērā arī notikušos nelaimes gadījumus, tiek veikti darba vides risku samazināšanas pasākumi, nepārtraukti uzlabojot darbinieku drošību darbā un darba vidi.

Koncernā darba vides novērtēšanu veic darba aizsardzības speciālisti, piesaistot struktūrvienību vadītājus un atbildīgos darbiniekus, uzticības personas, kā arī tos darbiniekus, kas strādā konkrētajās telpās/darba vietās vai veic attiecīgos darbus. Nepieciešamības gadījumā ārpakalpojumā tiek piesaistītas kompetentās institūcijas. Attālinātā darba režīma darba vides risku novērtēšana notiek, sadarbojoties ar attālinātā darba veicējiem. Darba vides riska novērtēšanas laikā tiek apzinātas visas darba vietas un visi darba veidi. Reizi gadā tiek apkopoti darba vides riska novērtēšanas rezultāti un sastādīts darba aizsardzības pasākumu plāns darba vides riska novēršanai vai samazināšanai. Atbilstoši darba vides risku vērtējumā paredzētajam apjomam Mātes sabiedrībā darbinieki regulāri tiek apmācīti, notiek instruktāžas un regulāras zināšanu pārbaudes darbiniekiem, kas veic darbus elektroietaisēs. Apmācību nepieciešamība, instruktāžu apjoms un zināšanu pārbaudes nepieciešamība tiek noteikta, izvērtējot konkrētā darbinieka darba vides riskus.

Apmācības pārsvarā tiek nodrošinātas sadarbībā ar normatīvo aktu prasībām atbilstošām mācību iestādēm, kas organizē nepieciešamās apmācības. Apmācības ir bez maksas un galvenokārt notiek darba laika ietvaros. Meitas sabiedrībā apmācības tiek noteiktas, plānojot darba aizsardzības pasākumus, kuri apkopoti darba aizsardzības plānā, pamatojoties uz normatīvo aktu prasībām. Daļa no tiem atspoguļoti darba vides risku novērtējumā. Darba aizsardzības instruktāžas tiek veiktas visiem darbiniekiem, kā arī notiek papildu apmācības ar zināšanu pārbaudi tiem darbiniekiem, kuri veic gāzes krātuves un pārvades sistēmas tehniskās uzturēšanas darbus, strādā ar bīstamām iekārtām un elektroietaisēs. Apmācības Meitas sabiedrībā tiek organizētas atbilstoši izstrādātajai programmai (darbiniekiem, kuri veic gāzes krātuves un pārvades sistēmas tehniskās uzturēšanas darbus) un sadarbībā ar normatīvo aktu prasībām atbilstošām mācību iestādēm (darbiniekiem, kuri veic darbus ar bīstamām iekārtām un elektroietaisēs). Apmācības ir bez maksas un pārsvarā tiek organizētas darba laika ietvaros.

Darbiniekiem regulāri atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiek veiktas obligātās veselības pārbaudes un nepieciešamā vakcinācija. Saskaņā ar darba vides risku novērtējumu darbinieki tiek nodrošināti ar darbam nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un atbilstošo aprīkojumu drošai darba veikšanai.

Koncerns rūpējas par darbinieku izglītošanu, ieguldot viņu profesionālajā attīstībā un papildus piesaistot finansējumu no Eiropas Savienības struktūrfondiem. Būtisks ieguldījums ir sociālā dialoga veicināšana un darba koplīgums.

Lai mazinātu negatīvo ietekmi uz darbiniekiem, ko rada pārkārtošanās uz zaļāku, klimatneitrālu ekonomiku, ir plānots izstrādāt pārkārtošanās plānu.

S1-6

Koncerna darbinieku iezīmes

Darbinieku skaits pēc dzimuma*

Dzimums	Darbinieku skaits	
	Mātes sabiedrība	Koncerns
Vīrieši	448	748
Sievietes	92	157
Cits	-	-
Ziņas nav sniegtas	-	-
Kopējais darbinieku skaits	**540**	**905**

* Dati 2024. gada 31. decembrī atbilstoši finanšu pārskata 7. piezīmei.

Darbinieki pēc līguma veida un dzimuma*

Mātes sabiedrība				
Sievietes	**Vīrieši**	**Cits****	**Nav atklāts**	**Kopā**
Darbinieku skaits (skaits/FTE)				
92	448	-	-	540
Pastāvīgie darbinieki (skaits/FTE)				
85	440	-	-	525
Pagaidu darbinieki (skaits/FTE)				
7	8	-	-	15
Darbinieki, kuriem nav garantētas darba stundas (skaits/FTE)				
-	-	-	-	-
Pilna laika darbinieki (skaits/FTE)				
92	448	-	-	540
Nepilna laika darbinieki (skaits/FTE)				
-	-	-	-	-

* Dati 2024. gada 31. decembrī atbilstoši finanšu pārskata 7. piezīmei.
** Dzimums, ko norādījuši paši darbinieki.

SOCIĀLĀ INFORMĀCIJA

Koncerns				
Sievietes	**Vīrieši**	**Cits****	**Nav atklāts**	**Kopā**
Darbinieku skaits (skaits/FTE)				
157	748	-	-	905
Pastāvīgie darbinieki (skaits/FTE)				
148	729	-	-	877
Pagaidu darbinieki (skaits/FTE)				
9	19	-	-	28
Darbinieki, kuriem nav garantētas darba stundas (skaits/FTE)				
-	-	-	-	-
Pilna laika darbinieki (skaits/FTE)				
156	745	-	-	901
Nepilna laika darbinieki (skaits/FTE)				
1	3	-	-	4

* Dati 2024. gada 31. decembrī atbilstoši finanšu pārskata 7. piezīmei.
** Dzimums, ko norādījuši paši darbinieki.

Darbinieki pēc līguma veida un dzimuma*

Latvija	Mātes sabiedrība	Koncerns
Darbinieku skaits (skaits/FTE)	**540**	**905**
Pastāvīgie darbinieki (skaits/FTE)	525	877
Pagaidu darbinieki (skaits/FTE)	15	28
Darbinieki, kuriem nav garantētas darba stundas (skaits/FTE)	-	-
Pilna laika darbinieki (skaits/FTE)	540	901
Nepilna laika darbinieki (skaits/FTE)	-	4

* Dati 2024. gada 31. decembrī atbilstoši finanšu pārskata 7. piezīmei.

Darbinieku mainība*

Rādītāji	Mātes sabiedrība 2024	Mātes sabiedrība mērķrādītājs 2024	Mātes sabiedrība 2023	Koncerns
Darbinieki, kas pārskata periodā pārtraukuši darbu uzņēmumā	**55**		**28**	**80**
Darbinieku mainība**	**10,2 %**	**≤ 7 %**	**5.3 %**	**8,8 %**

* Dati 2024. gada 31. decembrī.
** (darbinieku skaits, kas pārskata periodā pārtraukuši darbu uzņēmumā/vidējais darbinieku skaits, ņemot vērā darbinieku skaitu gada sākumā un beigās)*100

S1-8

Koplīguma sarunu tvērums un sociālais dialogs

Gan Mātes sabiedrībā, gan Meitas sabiedrībā Darba koplīgums ir attiecināms uz visiem darbiniekiem (100 %). Dati par sociālā dialoga veidošanu ir aprēķināti pēc situācijas 2024. gada 31. decembrī, nosakot, cik darbinieku no kopējā darbinieku skaita ir pārstāvēti arodbiedrībā.

	Koplīguma sarunu tvērums Mātes sabiedrība un Koncerns		Sociālais dialogs Mātes sabiedrība	Sociālais dialogs Koncerns
Tvēruma īpatsvars	**Darbinieki** (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Ārštata darbinieki** (aplēses par reģioniem, kuros strādā vairāk nekā 50 darbi., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Pārstāvība darbavietā** (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Pārstāvība darbavietā** (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)
0–19 %	-	-	-	-
20–39 %	-	-	-	-
40–59 %	-	-	-	48 %
60–79 %	-	-	67 %	-
80–100 %	100 %	-	-	-

Dati 2024. gada 31. decembrī

	Koplīguma sarunu tvērums Mātes sabiedrība un Koncerns		Sociālais dialogs Mātes sabiedrība	Sociālais dialogs Koncerns
	Darbinieki (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Ārštata darbinieki** (aplēses par reģioniem, kuros strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Pārstāvība darbavietā** (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)	**Pārstāvība darbavietā** (valstīm, kurās strādā vairāk nekā 50 darbin., kas pārstāv >10 % no kopējā darbin. sk.)
Tvēruma īpatsvars	100 %	-	67 %	48 %

Dati 2024. gada 31. decembrī

S1-9

Daudzveidības rādītāji

Rādītāji	2024 Mātes sabiedrība	2024 Koncerns	2023 Mātes sabiedrība	2023 Koncerns
Darbinieku dzimumu pārstāvība				
Vīriešu skaits	448	748	455	744
Vīriešu īpatsvars	83 %	83 %	84 %	83 %
Sieviešu skaits	92	157	87	152
Sieviešu īpatsvars	17 %	17 %	16 %	17 %
Darbinieku sadalījums pa vecuma grupām				
Darbinieku skaits vecumā līdz 30 gadiem	48	82	49	81
Darbinieku īpatsvars vecumā līdz 30 gadiem	8 %	9 %	9 %	9 %
Darbinieku skaits vecumā no 30 līdz 50 gadiem	296	485	298	493
Darbinieku īpatsvars vecumā no 30 līdz 50 gadiem	55 %	54 %	55 %	55 %
Par 50 gadiem vecāku darbinieku skaits	196	338	195	322
Par 50 gadiem vecāku darbinieku īpatsvars	37 %	37 %	36 %	36 %

Dati 2024. gada 31. decembrī atbilstoši finanšu pārskata 7. piezīmei.

ESRS S1-10, S1-11

Adekvātas algas un sociālā aizsardzība

Katru gadu Koncerns piedalās vispārējā atalgojuma pētījumā, ko nodrošina *Figure Baltic Advisory*, un salīdzina savus atalgojuma datus ar tirgus datiem. Visi Koncerna amati ir novērtēti un iedalīti amata grupās. Pārskatot atlīdzību, tiek ņemti vērā gan vispārējā atalgojuma pētījuma dati salīdzinājumā ar esošo atlīdzības apmēru, gan amata vietas novērtējuma grupas un individuālais darba sniegums, ņemot vērā ikgadējās novērtēšanas rezultātus. Atlīdzības apmērs tiek noteikts pēc veicamajiem amata pienākumiem, nevis pēc darbinieka dzimuma.

S1-12

Personas ar invaliditāti

Rādītāji	2024 Mātes sabiedrība	2024 Koncerns
Darbinieku skaits ar invaliditāti īpatsvars, t.sk.	3 %	2 %
Vīrieši	15	18
Sievietes	-	2

Dati 2024. gada 31. decembrī, aprēķināti, ņemot vērā darbinieku sniegto informāciju EDS.

S1-13

Apmācības un prasmju pilnveides rādītāji

Rādītāji	2024 Mātes sabiedrība	2024 Koncerns
Darbinieku īpatsvars, kuri piedalījušies regulāros darbības rezultātu uzlabošanas un karjeras attīstības izvērtēšanas pasākumos	94,3 %**	93,5 %
Vīrieši	432	710
Sievietes	77	136
Vidējais apmācības stundu skaits uz vienu darbinieku	58,3***	47,5
Vīrieši*	-	-
Sievietes*	-	-

Koncerna apmācību un prasmju pilnveides rādītāji netiek uzskaitīti dalījumā pa darbinieku līmeņiem vai funkcijām.

* Sadalījums netiek uzskaitīts.
** Dati par 2023. gadu, kas iegūti no novērtēšanas sistēmā apstiprinātajām anketām.
*** Dati 2024. gada 31. decembrī, apmācībās pavadīto stundu skaitu dalot ar darbinieku skaitu.

ESRS S1-14

Darba aizsardzības rādītāji

	Augstsprieguma tīkls	
Rādītāji	**2024**	**2023**
Darbinieku procentuālais īpatsvars, uz kuriem attiecas uzņēmuma darba aizsardzības pārvaldības sistēma	100 %	100 %
Nāves gadījumu skaits ar darbu saistītu traumu un ar darbu saistītu slimību rezultātā	0	0
Reģistrējamo ar darbu saistīto nelaimes gadījumu skaits*	1	1
Reģistrējamo ar darbu saistīto nelaimes gadījumu biežums	1,08	1,1
Reģistrējamo ar darbu saistīto slimības gadījumu skaits	2	2
Dienu skaits, kas zaudētas ar darbu saistītu traumu un nelaimes gadījumu izraisītu nāves gadījumu dēļ un ar darbu saistītas slimības un šādas slimības izraisīta nāves gadījuma dēļ**	68	N/A
Dienu skaits, kas zaudētas ar darbu saistītu traumu un nelaimes gadījumu izraisītu nāves gadījumu dēļ un ar darbu saistītas slimības un šādas slimības izraisīta nāves gadījuma dēļ**	68	N/A

* Netiek ņemti vērā ar inficēšanās risku saistītie nelaimes gadījumi, inficēšanās risks saistīts ar ērču kodumiem energoapgādes tīklu apsaimniekošanas laikā.
** Netiek uzskaitīts dienu skaits, kas zaudētas ar darbu saistītas slimības un šādas slimības izraisīta nāves gadījuma dēļ.

	Koncerns	
Rādītāji	**2024**	**2023**
Darbinieku procentuālais īpatsvars, uz kuriem attiecas uzņēmuma darba aizsardzības pārvaldības sistēma	100 %	100 %
Nāves gadījumu skaits ar darbu saistītu traumu un ar darbu saistītu slimību rezultātā	-	-
Reģistrējamo ar darbu saistīto nelaimes gadījumu skaits*	2	1
Reģistrējamo ar darbu saistīto nelaimes gadījumu biežums	2,68	1,1
Reģistrējamo ar darbu saistīto slimības gadījumu skaits	8	7
Dienu skaits, kas zaudētas ar darbu saistītu traumu un nelaimes gadījumu izraisītu nāves gadījumu dēļ un ar darbu saistītas slimības un šādas slimības izraisīta nāves gadījuma dēļ**	260	89

* Netiek ņemti vērā ar inficēšanās risku saistītie nelaimes gadījumi, inficēšanās risks saistīts ar ērču kodumiem energoapgādes tīklu apsaimniekošanas laikā.
** Netiek uzskaitīts dienu skaits, kas zaudētas ar darbu saistītas slimības un šādas slimības izraisīta nāves gadījuma dēļ.

S1-15

Darba un privātās dzīves līdzsvara rādītāji

Rādītāji	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	Sievietes	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši
Darbinieku skaits, kuriem ir tiesības izmantot atvaļinājumus ģimenes apstākļu dēļ	92	448	157	748
Darbinieku īpatsvars, kuriem ir tiesības izmantot atvaļinājumus ģimenes apstākļu dēļ	100 %	100 %	100 %	100 %
Darbinieku skaits, kuri devās atvaļinājumā ģimenes apstākļu dēļ	14	68	18	80
Darbinieku īpatsvars, kuri devās atvaļinājumā ģimenes apstākļu dēļ	15 %	15 %	11 %	11 %

Dati 2024. gada 31. decembrī.

SKARTĀS KOPIENAS

ESRS S3

Augstsprieguma tīkla koncerna kā elektroenerģijas un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora darbību būtiski ietekmē skarto kopienu intereses, viedokļi un tiesības, tostarp cilvēktiesību ievērošana. Koncerna stratēģija un darbības modelis ir veidots tā, lai ņemtu vērā sabiedrības vajadzības un rastu līdzsvaru starp ekonomisko attīstību, vides aizsardzību un sociālo atbildību.

Kā pārvades sistēmas operatori, AST un Conexus ir atbildīgi par energoapgādes drošību un nepārtrauktību visā valstī, taču tā infrastruktūras projekti nereti ietekmē vietējās kopienas, to dzīves kvalitāti un vidi. Tāpēc Koncerna stratēģijā liela nozīme tiek pievērsta atvērtai un iekļaujošai komunikācijai ar visām ieinteresētajām pusēm. Koncerns veido dialogu ar iedzīvotājiem, uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām, lai nodrošinātu, ka viņu viedokļi tiek uzklausīti un ņemti vērā lēmumu pieņemšanas procesā.

Sabiedrības līdzdalība ir svarīgs elements Koncerna darbībā. Pirms jaunu pārvades līniju izbūves vai esošās infrastruktūras modernizācijas tiek organizētas sabiedriskās apspriedes un konsultācijas. Šajā procesā tiek skaidroti projekta mērķi, iespējamie ieguvumi un ietekme, kā arī meklēti risinājumi, kas vislabāk atbilst kopienas interesēm. Augstsprieguma tīkla koncerns balstās uz caurskatāmību un uzticību, nodrošinot, ka visas pieņemtās darbības ir pamatotas un atbilst tiesiskajam regulējumam.

Īpaša uzmanība tiek pievērsta cilvēktiesību ievērošanai, it īpaši attiecībā uz īpašumtiesībām un ietekmi uz vietējo iedzīvotāju dzīves apstākļiem.

Attiecībā uz skartajām kopienām pārskata periodā nav identificēti cilvēktiesību pārkāpumu gadījumi, ne saistībā ar Koncerna pašu darbībām, ne tā vērtības ķēdi.

Augstsprieguma tīkls ievēro taisnīgas kompensācijas principus, ja projekti skar privātīpašumus, un cenšas piedāvāt risinājumus, kas samazina iespējamo diskomfortu un ilgtermiņa sekas vietējai kopienai. Uzņēmums rūpīgi izvērtē arī vides ietekmi, lai nodrošinātu, ka tā darbība veicina ilgtspējīgu attīstību un minimizē negatīvo ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un ainavu.

Augstsprieguma tīkls regulāri informē sabiedrību par pārvades sistēmas attīstības plāniem, elektroenerģijas tirgus tendencēm un energoefektivitātes iespējām. Uzņēmums uzskata, ka informēta sabiedrība spēj labāk pielāgoties enerģētikas nozares pārmaiņām un aktīvi iesaistīties kopējā enerģētikas attīstībā.

Kopumā skarto kopienu intereses un tiesības ir Augstsprieguma tīkla darbības neatņemama sastāvdaļa. Uzņēmums ir apņēmies strādāt atbildīgi, ievērojot augstākos ētikas un sociālās atbildības standartus, lai nodrošinātu ilgtermiņa labumu gan sabiedrībai, gan enerģētikas nozarei kopumā.

AS “Augstsprieguma tīkls” un AS “Conexus Baltic Grid” ir elektroenerģijas un gāzes pārvades sistēmas operatori, kuru darbībām ir potenciāla negatīva ietekme uz vietējām kopienām. Šī ietekme var būt saistīta gan ar faktisku, gan iespējamu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, ekonomiku un sabiedrību, jo īpaši attiecībā uz infrastruktūras izveidi, tās uzturēšanu un iespējamiem zaudējumiem, kas var rasties saistībā ar zemes apgūšanu un iedzīvotāju dzīves apstākļiem. Papildus informāciju skatīt nodaļā "Ieinteresēto personu iesaiste".

Darbības vietas un iespējamā negatīvā ietekme

Abi uzņēmumi bieži īsteno projektus, kas prasa jaunu pārvades līniju, gāzes cauruļvadu vai apakšstaciju, gaisvadu līniju būvniecību, kas var ietekmēt zemes īpašniekus. Dažos gadījumos tas var radīt nepieciešamību izmantot lauksaimniecības, mežsaimniecības vai apdzīvojamos zemes gabalus, kas var konfliktēt ar konkrēto zemes īpašnieku interesēm. Iedzīvotāji, kuri dzīvo vai strādā elektroenerģijas vai gāzes līniju tuvumā, var arī saskarties ar trokšņa, vizuālās estētikas vai vides piesārņojuma problēmām.

Ietekme uz stratēģiju un biznesa modeli

Stratēģijā un biznesa modelī ir ņemta vērā nepieciešamība minimizēt šādas negatīvās sekas un risināt potenciālās pretestības no vietējo kopienu puses. Piemēram, pamatojoties uz veiktajiem pētījumiem par pārvades tīkla pastiprināšanas nepieciešamību Kurzemē, 2024. gada novembrī AST organizēja sākotnējās sabiedriskās apspriešanas Ventspils, Kuldīgas un Saldus novados par projekta “330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva izbūve” ieceri (skat. papildus informāciju nodaļā "Īstenotās un plānotās aktivitātes"). Informāciju par sabiedriskajām apspriešanām publicē arī iesaistīto novadu pašvaldības, lai veicinātu plaša interesentu loka aptveršanu. Individuāli tiek informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki, kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Secīgi tiek īstenots ietekmes uz vidi novērtējums un tiek rīkotas atkārtotas sabiedriskās apspriešanas, lai iepazīstinātu ar IVN ziņojumu. Šī pieeja ir būtiska, lai veicinātu sabiedrības atbalstu un nodrošinātu veiksmīgu projektu īstenošanu. Turklāt tiek plānots attiecīgais finansējums, kas nepieciešams kompensācijām un atbalsta pasākumiem ietekmētajām kopienām.

Saskaņā ar Enerģētikas likuma 24. pantu un Ministru kabineta 2006. gada 25. jūlija noteikumu Nr. 603 “Kārtība, kādā aprēķināma un izmaksājama atlīdzība par energoapgādes objekta ierīkošanai vai rekonstrukcijai nepieciešamā zemes īpašuma lietošanas tiesību ierobežošanu” 1. un 6. punktu, ir noteikts, kā energoapgādes komersants atlīdzina nekustamā īpašuma īpašniekam zaudējumus, kas tieši saistīti ar jaunu objektu ierīkošanu vai esošo objektu ekspluatācijas un remonta nodrošināšanu.

Riski un iespējas

Iedzīvotāju iebildumi pret projektiem ir viens no galvenajiem riskiem, jo īpaši attiecībā uz zaudējumu atlīdzināšanu un iespējamiem iebildumiem. Šis risks saistīts ar juridiskiem un finansiāliem jautājumiem, kā arī uzņēmuma reputāciju. Izmaksu risks saistīts ar nepieciešamību kompensēt īpašumtiesību zaudējumus vai pagaidu ietekmi uz kopienu dzīves apstākļiem.

No otras puses, veiksmīga kopienu iesaistīšana un efektīva sabiedriskā dialoga īstenošana var atklāt iespējas ilgtermiņa attiecību veidošanai ar vietējām kopienām, kas var būt noderīgi arī nākotnes projektiem. Ietekmes uz vidi mazināšana un sabiedrības labklājības veicināšana var uzlabot uzņēmuma tēlu.

Saistība ar uzņēmuma stratēģiju un biznesa modeli

Izvērtējot ietekmi uz vietējām kopienām, uzņēmums atzīst nepieciešamību pielāgot savu darbības modeli, lai mazinātu negatīvo ietekmi. Šīs izmaiņas var ietvert pārbūves plānu izmaiņas, jaunas tehnoloģijas izmantošanu, kas samazina vidi ietekmējošos

faktorus (piemēram, troksni, vibrācijas) un papildu atbalsta mehānismus attiecībā uz sabiedrību.

Skarto kopienu novērtējums

Izvērtējot skarto kopienu veidus, jāņem vērā, ka šīs kopienas var atrasties tieši pie pārvades līnijām vai gāzes cauruļvadiem, bet ietekme var izplatīties arī uz kopienām, kas ir ekonomiski saistītas ar šiem projektiem. Tas ietver kopienas, kas sniedz materiālus, pakalpojumus vai citus resursus, piemēram, viesu nami, ēdināšana, un tās kopienas, kuru uzņēmējdarbība var tikt traucēta, piemēram, lauksaimnieki vai tūrisma operatori.

Būtiska negatīva ietekme

Dažkārt šī ietekme var būt plaši izplatīta, piemēram, ja projekts prasa lielas zemes platības vai ja ietekmētās teritorijas ietver vairākas kopienas. Tomēr konkrētās ietekmes var būt atkarīgas no vietējās situācijas un sabiedriskās reakcijas uz konkrēto projektu. Negatīva ietekme var būt saistīta arī ar atsevišķiem incidentiem, piemēram, īslaicīgiem traucējumiem vietējās infrastruktūras darbībā vai pārvades līniju izbūves laikā.

AS “Augstsprieguma tīkls” apkalpo visas Latvijas teritorijā esošās 330 kV un 110 kV elektropārvades līnijas, lai nodrošinātu to efektīvu ekspluatāciju, apkopi un remontu. Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir izveidotas speciālas aizsargjoslas, kuru galvenais uzdevums ir nodrošināt elektroenerģijas infrastruktūras drošu un efektīvu darbību. Tā rezultātā zemes īpašniekiem jābūt gataviem uz regulārām elektrolīniju pārbaudēm un plānotajiem remontdarbiem, par kuriem viņi tiek brīdināti iepriekš, kā arī avāriju novēršanas darbiem, kuru laikā īpašnieki var nebūt iepriekš informēti. Pēc veiktajiem darbiem AS “Augstsprieguma tīkls” ir atbildīgs par to, lai zemes platības būtu atjaunotas un atkal izmantojamas sākotnējām vajadzībām. Turklāt ir jānodrošina atbilstoša zaudējumu atlīdzība zemes īpašniekiem vai lietotājiem, ja darba gaitā ir nodarīti zaudējumi, un šī atlīdzība tiek veikta saskaņā ar likumā noteikto kārtību vai pēc savstarpējas vienošanās.

AST ir atbildīga arī par bīstamu koku zāģēšanu, ja tie apdraud elektropārvades līniju drošību, kā arī par līniju trases tīrīšanu no augiem, kas var traucēt darbību. Zemniekiem ir aizliegts audzēt kokus un krūmus elektropārvades līniju aizsargjoslās, īpaši meža zemēs, bet ārpus meža zemēm iespējams audzēt augus tikai ar iepriekšēju rakstveida vienošanos ar tīkla īpašnieku. Gaisvadu elektrolīniju aizsargjoslās, kas šķērso meža teritorijas, tiek veikta regulāra meža apstrāde — izcirtumi un koku apzāģēšana, lai novērstu iespējamus apdraudējumus elektrolīnijām. Šie pasākumi ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu tīkla drošību, novērstu avārijas un uzturētu elektropārvades līnijas darbības kvalitāti.

Visa nepieciešamā informācija par šiem jautājumiem tiek nodrošināta AS “Augstsprieguma tīkls” tīmekļa vietnē, kur zemes īpašnieki un citi ieinteresētie var iepazīties ar visiem noteikumiem un procedūrām, kas attiecas uz viņu īpašumiem un tiesībām.
Gan Latvijas, gan Eiropas Savienības līmenī ir noteiktas maksimāli pieļaujamās elektromagnētiskā lauka (EML) normas, lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību. Latvijā elektrotīkls darbojas ar 50 Hz frekvenci, un šīs frekvences EML pieļaujamos robežlielumus elektriskā lauka intensitātei (maksimāli 5000 V/m) un magnētiskās plūsmas blīvumam (maksimāli 100 μT) nosaka Eiropas Savienības rekomendācija iedzīvotāju aizsardzībai pret elektromagnētiskā lauka iedarbību – Padomes 1999. gada 12. jūlija rekomendācija elektromagnētisko lauku (0 Hz līdz 300 GHz) iedarbības uz vispārējo sabiedrību ierobežošanai (1999/519/EK). Šīs prasības ir integrētas arī Latvijas normatīvajos aktos, proti, Ministru kabineta noteikumos Nr. 637 (2018. gada 16. oktobris).

Magnētiskā lauka intensitāte tiešā augstsprieguma elektropārvades līniju tuvumā parasti ir robežās no 25 līdz 30 μT, savukārt pie aizsargjoslas robežas tā praktiski sasniedz nulles līmeni. Šīs vērtības ir 3–4 reizes zemākas par Latvijā un starptautiski atļauto maksimālo robežu – 100 μT, tādējādi nodrošinot iedzīvotāju drošību.

AST, projektējot un pārbūvējot elektropārvades līnijas un apakšstacijas, ievēro visas attiecīgās normatīvo aktu prasības attiecībā uz vides aizsardzību un veselības nekaitīgumu, stingri ievērojot noteiktās EML robežvērtības.

AST Tehniskās ekspertīzes dienests (turpmāk arī – AST TED) ir akreditēts veikt elektromagnētiskā lauka mērījumus (LATAK reģistrācijas Nr. LATAK–I–166). Tomēr AST TED neveic EML ietekmes izvērtēšanu uz cilvēku veselību un nesniedz rekomendācijas attiecībā uz mājas celtniecību elektropārvades līniju tuvumā.

AST veic trokšņu mērījumus pie apakšstacijām un, balstoties uz saņemtajām sūdzībām, izvērtē trokšņa līmeni atbilstoši spēkā esošajiem Ministru kabineta noteikumiem.

Būtiska pozitīva ietekme

Pozitīvā ietekme, ko nodrošina pārvades operatoru īstenotie projekti, uzlabo elektroapgādes kvalitāti un pieejamību reģionos, kas iepriekš bija atkarīgi no nestabilām energoapgādes sistēmām. Turklāt iedzīvotājiem, kas dzīvo vai strādā elektroenerģijas vai gāzes pārvades tīkla tuvumā, šādas sistēmas nodrošina ilgtermiņa stabilitāti un attīstību. Tāpat jauni projekti var radīt darbavietas un veicināt reģionālās attīstības iespējas, kas ir pozitīva ietekme uz kopienām. Ilgtspējas pārskatā ir plaši aprakstīta sinhronizācijas un citu projektu pozitīvā ietekme uz Latvijas iedzīvotājiem.

Riska un iespēju analīze

Būtiskākie riski, kas izriet no uzņēmuma ietekmes uz kopienām, ietver pretestību projektiem un nepieciešamību pielāgoties sabiedrības bažām. Tādēļ ir svarīgi nepārtraukti uzraudzīt sabiedrības reakciju un pielāgot darbības, lai maksimāli mazinātu šo risku. Radušās iespējas ietver attiecību stiprināšanu ar kopienām, efektīva dialoga veidošanu un projektu īstenošanu, kas sniedz ilgtermiņa ieguvumus visām iesaistītajām pusēm.

S3-1

Rīcībpolitika attiecībā uz skartajām kopienām

AST darbība balstās uz diviem attīstības plānošanas dokumentiem:

- Eiropas kopienas 10 gadu attīstības plāns, ko sagatavo ENTSO-E un kas ietver reģionālos projektus, nodrošinot saskaņotu pieeju elektroenerģijas pārvades sistēmu attīstībai visā Eiropā,
- Latvijas nacionālais 10 gadu attīstības plāns, kas papildus ENTSO-E plānā ietvertajiem reģionālajiem projektiem, ļauj plānot un realizēt nacionālas nozīmes projektus, efektīvi attīstot Latvijas elektropārvades infrastruktūru.

Plāni aptver visas AST darbības jomas, tostarp elektropārvades tīklu uzturēšanu, attīstību un modernizāciju, nodrošinot drošu un nepārtrauktu elektroapgādi visiem tiešajiem lietotājiem, t. i., elektroenerģijas patērētājiem, ražotājiem un sadales sistēmas operatoriem. Par plānu īstenošanu atbild augstākais vadības līmenis – AST valde, kas nodrošina, ka visi aspekti tiek integrēti organizācijas stratēģiskajās prioritātēs un operacionālajos procesos.

Plāni aptver nozīmīgas tēmas, kas saistītas ar skartajām kopienām, tostarp ietekmi uz vidi, zemes izmantošanu, sabiedrības veselību un drošību, informētības palielināšanu par AST darbību un ilgtspējīgu attīstību. Plāna veidošanas procesā tiek iesaistīti dažādi partneri un ieinteresētās puses, tostarp valsts pārvaldes institūcijas, pašvaldības, NVO, biznesa sektors un sabiedrība, piedaloties publiskajās apspriešanās un konsultācijās. Plāni ir publiski pieejami AST oficiālajā interneta vietnē, turklāt par to tiek sniegta informācija ieinteresētajām personām, izmantojot regulāras sanāksmes, informatīvās kampaņas un sadarbības platformas. AST apzinās savu atbildību par cilvēktiesību ievērošanu un ir apņēmusies ievērot gan ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipus, gan SDO Deklarāciju par pamatprincipiem un tiesībām darbā. Šīs saistības ir ietvertas AST Ētikas kodeksā, kas ir publiski pieejams AST tīmekļa vietnē.

Attiecībā uz skartajām kopienām AST ir apņēmusies:

- ievērot kopienu tiesības uz pašnoteikšanos, kultūru un tradīcijām;
- nodrošināt, ka AST darbība neierobežo kopienu piekļuvi resursiem un pakalpojumiem, kas ir būtiski to izdzīvošanai un labklājībai;
- veicināt atklātu dialogu un sadarbību ar skartajām kopienām, lai izprastu to vajadzības un bažas, kā arī iesaistītu tās lēmumu pieņemšanas procesā.

AST ir izveidots ziņošanas mehānisms, kas ir pieejams gan darbiniekiem, gan skartajām kopienām, lai ziņotu par iespējamiem pārkāpumiem, t. sk. cilvēktiesību. Saņemtie ziņojumi tiek rūpīgi izskatīti un, ja nepieciešams, tiek veikti korektīvi pasākumi, lai novērstu pārkāpumus un atlīdzinātu cietušajiem.

Turklāt AST regulāri proaktīvi veic ietekmes izvērtējumus, t. sk. uz kopienām, lai identificētu iespējamos riskus un laikus veiktu preventīvus pasākumus.

AST rīcībpolitika attiecībā uz skartajām kopienām ir saskaņota ar ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipiem un SDO Deklarāciju par pamatprincipiem un tiesībām darbā.

AST ir apņēmusies nodrošināt caurskatāmību attiecībā uz iespējamiem cilvēktiesību pārkāpumiem. AST regulāri ziņo vadībai par saviem ilgtspējas rādītājiem, kas ietver informāciju arī par cilvēktiesību jautājumiem. 2024. gadā nav bijuši pieteikumi par cilvēktiesību pārkāpumiem. Detalizēta informācija par AST rīcībpolitiku pieejama nodaļā " Darījumdarbības politika un korporatīvā kultūra", kur sniegta informācija par politikām un citiem iekšējiem normatīviem dokumenti, ar kuriem AS "Augstsprieguma tīkls" pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas. Šī informācija ir pieejama AST tīmekļa vietnē.

S3-2

Procesi skarto kopienu iesaistei un bažu paušanai

Koncerns sazinās ar skartajām kopienām, izmantojot vairākus kanālus un procesus, lai nodrošinātu caurskatāmu un efektīvu informācijas apmaiņu.

- Tiešā saziņa ar kopienu: rīkojam atklātas sanāksmes, sabiedrības uzklausīšanas pasākumus un aptaujas, lai iegūtu tiešu atgriezenisko saiti.
- Saziņa ar kopienas pārstāvjiem: sadarbojamies ar NVO, vietējām pašvaldībām un nozares ekspertiem, lai nodrošinātu efektīvu un strukturētu komunikāciju.
- Izmantojam sociālos medijus, tīmekļa vietnes un e-pasta izplatīšanas sarakstus, lai regulāri informētu kopienu par aktualitātēm.

Mātes sabiedrībā par komunikāciju un iesaisti ir atbildīga Komunikācijas daļa, kura koordinē visus saziņas pasākumus un sadarbojas ar citiem departamentiem.

Regulāri tiek veiktas apmierinātības aptaujas un komunikācijas veiktspējas analīze. No iesaistes izriet konkrētas vienošanās par rīcības plāniem un uzraudzību.

Gadījumos, kad konkrētas kopienas nav iepriekš tikušas iesaistītas, tiek izstrādāts plāns, lai nodrošinātu atbilstošu saziņas ieviešanu turpmākajā gadā.

S3-3

Procesi negatīvās ietekmes remediācijai un kanāli skartajām kopienām bažu paušanai

Koncerna pieeja un procesi, lai novērstu negatīvo ietekmi uz skartajām kopienām, balstās uz proaktīvu iesaisti, regulāru saziņu un caurskatāmu atbildību. Tiek veikti ietekmes novērtējumi un veidota sadarbība ar vietējām kopienām, lai izstrādātu preventīvos un mazināšanas pasākumus.
AST regulāri veic:

- aptaujas un intervijas ar skartajām kopienām;
- neatkarīgus auditus un pārskatus;
- analīzi, balstoties uz kopienas atsauksmēm un ieteikumiem.

Tiek veiktas informēšanas kampaņas, organizētas izglītojošas sesijas. Tiek izstrādāti regulāri pārskati un organizētas tikšanās ar ieinteresētajām pusēm, lai uzraudzītu sūdzību risināšanas progresu un nodrošinātu nepārtrauktus uzlabojumus.

Koncerna sabiedrībās ir izveidoti vairāki saziņas kanāli, ar kuru palīdzību arī skarto kopienu pārstāvji var paust savas bažas vai uzdot jautājumus, sūdzības var iesniegt arī caur Koncerna sabiedrību trauksmes celšanas sistēmām (skatīt nodaļas “Kanāli bažu paušanai” un “Trauksmes cēlēju aizsardzība”).

Koncerna infrastruktūras objektu tiešā tuvumā izvietotas norādes, kurā redzams Koncerna sabiedrību kontakttālrunis. Iedzīvotājiem izsūtītajos informatīvajos materiālos ir norādīta kontaktinformācija papildu informācijas saņemšanai un informēšanai par ārkārtas situāciju.

Saņemot sūdzības no nekustamā īpašuma īpašniekiem par iespējamu Koncerna sabiedrību nodarītu kaitējumu nekustamajā īpašumā darbu veikšanas laikā (infrastruktūras objektu remontdarbi, atjaunošanas vai pārbūves darbi), pēc darbu veikšanas attiecīgais nekustamais īpašums tiek apsekots un Koncerna sabiedrības ar nekustamā īpašuma īpašnieku vienojas par nodarītā kaitējuma novēršanu.

Lai nodrošinātu taisnīgu nodarītā kaitējuma novērtēšanu un atlīdzināšanu saistībā ar bojātiem kultūraugiem, Conexus ir noslēdzis sadarbības līgumu ar Latvijas lauku un konsultāciju un izglītības centru (LLKIC). Nodarītā kaitējuma apmērs par bojātiem kultūraugiem tiek aprēķināts atbilstoši LLKIC veiktajam aprēķinam. Cita veida nodarītā kaitējuma apmēra noteikšanai Conexus ar nekustamā īpašuma īpašnieku vienojas savstarpēji, ievērojot kaitējuma raksturu, apmēru, nodarītos zaudējumus un attiecīgas lietas tirgus vērtību, ja tādu var noteikt.

AST ir izveidojusi iekšēju monitoringa sistēmu, lai izsekotu un uzraudzītu izvirzītos un risināmos jautājumus, kas saistīti ar skartajām kopienām. Šī sistēma ietver regulāras sanāksmes ar atbildīgajiem darbiniekiem, kā arī datu analīzi un uzskaiti par sūdzību izskatīšanas gaitu un rezultātiem. 2024. gadā tika apkopotas 14 pretenzijas, no tām, apzinot situāciju un izvērtējot, 10 pretenzijas atzītas par nepamatotām, 3 atzītas par pamatotām darbuzņēmēju vainas dēļ un 1 gadījums uzskatāms par saņemtu pateicību. Informācija par katru fiksēto gadījumu tiek apkopota tabulā, veidojot vienotu reģistru un sūdzību arhīvu.
Lai nodrošinātu kanālu efektivitāti, AST regulāri veic aptaujas un intervijas ar skartajām kopienām, lai saņemtu atsauksmes par to, cik apmierinātas tās ir ar pieejamajiem saziņas kanāliem un sūdzību izskatīšanas procesiem. Turklāt AST analizē saņemto sūdzību datus, lai identificētu iespējamās nepilnības un uzlabotu kanālu darbību.

AST komunikācijas stratēģija paredz informēt skartās kopienas par pieejamajiem saziņas kanāliem un sūdzību izskatīšanas procesiem. Šī stratēģija ietver informatīvus materiālus, publiskas sanāksmes un regulāru saziņu ar kopienu pārstāvjiem.

Lai novērtētu, vai kopienas apzinās un uzticas šīm struktūrām un procesiem, AST regulāri veic aptaujas un intervijas, kā arī analizē saņemto sūdzību skaitu un raksturu. Ja tiek konstatēts, ka kopienas nav pietiekami informētas vai neuzticas pieejamajiem mehānismiem, AST veic papildu pasākumus, lai uzlabotu komunikāciju un veicinātu uzticēšanos.

Ja AST konstatē, ka tā darbība ir radījusi vai veicinājusi būtisku negatīvu ietekmi uz skartajām kopienām, uzņēmums ir apņēmies nodrošināt vai veicināt tiesisko aizsardzību. Tas ietver kompensāciju izmaksu, rehabilitācijas pasākumus vai cita veida atbalstu, kas ir samērīgs konkrētajai situācijai.
AST sadarbojas ar skartajām kopienām, valsts iestādēm un citām ieinteresētajām pusēm, lai izstrādātu un īstenotu efektīvus tiesiskās aizsardzības pasākumus. Uzņēmums nodrošina, ka šie pasākumi ir taisnīgi, atbilstoši un savlaicīgi.

AST aktīvi iesaistās dialogā ar dažādām ieinteresētajām pusēm, tostarp valsts iestādēm, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām, lai veicinātu un atbalstītu efektīvu saziņas kanālu pieejamību. Uzņēmums ir izveidojis partnerības ar vairākām organizācijām, kas palīdz nodrošināt, ka skartajām kopienām ir pieejami uzticami un iedarbīgi veidi, kā paust savas bažas un vajadzības.
AST ir ieviesusi rīcībpolitiku, lai aizsargātu personas, kas ziņo par iespējamiem pārkāpumiem vai pauž bažas par uzņēmuma darbību, pret jebkāda veida represijām. Šī politika ietver konfidencialitātes nodrošināšanu un citus pasākumus, kas nodrošina, ka personas var brīvi un droši paust savas bažas. Šī rīcībpolitika ir publiski pieejama AST tīmekļa vietnē.

S3-4

Rīcība saistībā ar būtisku ietekmi uz skartajām kopienām

Piesārņojošo darbību pārvaldība

Koncerna sabiedrībās ik gadu tiek novērtēti vides aspekti, riski un to būtiskums. Meitas sabiedrība 2024. gadā ir saņēmusi A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju, veikts ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums plānotajai darbībai (2026. gadā), novērtēts, ka plānotā un esošā darbība neradīs tādu ietekmi, kas būs negatīva apkārtējai videi.

Rūpnieciskā riska objekta un civilās aizsardzības pārvaldība

2024. gadā atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja noteiktajiem uzdevumiem un termiņam Meitas sabiedrība ir aktualizējusi Drošības pārskatu.

Jaunajā versijā iekļauta informācija par pēdējos gados veiktajiem un uzsāktiem modernizācijas projektiem, ka arī veikta Inčukalna PGK objekta rūpniecisko avāriju riska pārvērtēšana, lietojot kvantitatīvu riska novērtēšanas programmas jauno versiju.
2024. gada 3. martā tika organizētas dabasgāzes pārvades sistēmas vietējā līmeņa teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas mācības.

Mācībās bija iesaistīti valsts operatīvie dienesti, AS “Sadales tīkls”, Ķekavas novada dome. Mācību laikā tika izspēlēts pārvades sistēmas gāzesvada plīsums visā cauruļvada diametrā ar dabasgāzes noplūdi ar aizdegšanos.

AST ir izstrādāts rīcības plāns, kas ietver konkrētus pasākumus un atbildības jomas, lai pārvaldītu uzņēmuma radīto būtisko ietekmi, riskus un iespējas, kas saistītas ar ietekmētajām kopienām. Šis plāns ir integrēts uzņēmuma ilgtspējas stratēģijā un tiek regulāri atjaunināts. AST ir piešķīris atbilstošus resursus, tostarp finanšu un cilvēkresursus, lai īstenotu šo rīcības plānu.

Lai novērstu, mazinātu vai koriģētu būtisku negatīvu ietekmi uz ietekmētajām kopienām, uzņēmums veic tādus pasākumus kā ietekmes uz vidi novērtējumi, sabiedriskās apspriešanas un sadarbība ar vietējām kopienām. Piemēram, būvniecības projektu laikā AST dara visu iespējamo, lai minimizētu trokšņa un putekļu piesārņojumu, kā arī nodrošina kompensāciju par iespējamiem zaudējumiem.

AST ir izveidots ziņošanas mehānisms, kas ir pieejams ietekmētajām kopienām, lai informētu par iespējamiem pārkāpumiem vai negatīvu ietekmi. Saņemtie ziņojumi tiek rūpīgi izskatīti un, ja nepieciešams, tiek veikti korektīvi pasākumi, lai novērstu pārkāpumus un atlīdzinātu cietušajiem.

Lai sniegtu pozitīvu ietekmi uz ietekmētajām kopienām, Koncerns īsteno dažādas papildu iniciatīvas, piemēram, sniedz atbalstu kultūras pasākumiem un sociālajiem projektiem.

Koncerns regulāri veic iekšējos auditus un ārējos novērtējumus, lai izsekotu un novērtētu savu darbību un iniciatīvu efektivitāti. Uzņēmums izmanto dažādus rādītājus, lai mērītu savu progresu un nodrošinātu, ka tā darbība atbilst ilgtspējas mērķiem. Piemēram, sūdzību skaita dinamika, aptauju rezultāti, tādi ietekmes uz vidi rādītāji kā trokšņa līmenis, gaisa un ūdens piesārņojuma rādītāji, kas saistīti ar Koncerna darbību, izmaksāto kompensāciju apjoms, atbalstīto projektu skaits un apjoms, dalībnieku skaits, apmierinātības līmenis ar sadarbību u. c.

AST pieeja ir balstīta uz proaktīvu iesaisti, regulāru saziņu un caurskatāmu atbildību. Uzņēmums cenšas identificēt iespējamos riskus jau iepriekš un veikt preventīvus pasākumus, lai novērstu vai mazinātu negatīvu ietekmi. Uzņēmums nodrošina, ka procesi, kuru mērķis ir veicināt tiesiskās aizsardzības līdzekļus būtiskas negatīvas ietekmes gadījumā, ir pieejami un efektīvi. Regulāri tiek pārskatītas un uzlabotas esošās procedūras, lai nodrošinātu to efektivitāti.

AST veic preventīvas darbības, lai identificētu iespējamās atkarības no skarto kopienu ārējām izpausmēm, veicot aptaujas, mediju un sociālo tīklu monitoringu, un nepieciešamības gadījumā iesaistās situācijas risināšanā, lai identificētās atkarības no skarto kopienu ārējām izpausmēm nekļūtu par riskiem.

ESRS S3-5

Koncernā formāli nav noteikti mērķrādītāji saistībā ar skartajām kopienām, darbības tiek veiktas saskaņā ar tiesiskā regulējuma prasībām un iekšējām procedūrām, kas nodrošina, ka ietekmēto kopienu tiesības un intereses tiek ņemtas vērā.

Uzņēmums apzinās savu atbildību pret ietekmētajām kopienām un strādā, lai nodrošinātu, ka tā darbība ir ilgtspējīga un atbildīga. AST ievēro vairākus principus un procesus, kas nodrošina ietekmes mazināšanu un pozitīvas ietekmes veicināšanu. Mērķi attiecībā uz ietekmētajām kopienām ir ietverti Koncerna ilgtspējas iniciatīvās un iekšējās procedūrās. Tie ietver:

- **negatīvās ietekmes mazināšanu:** uzņēmums cenšas minimizēt savu ietekmi uz vidi un sabiedrību, ievērojot augstākos standartus un izmantojot labākās pieejamās tehnoloģijas;
- **pozitīvās ietekmes veicināšana:** uzņēmums atbalsta vietējās kopienas, piedaloties izglītības, kultūras un sociālās attīstības aktivitātēs;
- **risku un iespēju pārvaldība:** uzņēmums identificē un pārvalda riskus un iespējas, kas saistītas ar ietekmētajām kopienām, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību.

Uzņēmums regulāri iesaistās dialogā ar ietekmētajām kopienām, lai izprastu to vajadzības un raizes. Šis dialogs notiek dažādos formātos, piemēram, sabiedriskās apspriešanas, tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem un sadarbība ar NVO. Uzņēmums ņem vērā kopienu viedokli, pieņemot lēmumus un plānojot savu darbību. Tādējādi ietekmētās kopienas netieši piedalās gan mērķu noteikšanā, gan darbības rezultātu izsekošanā, gan arī mācību un uzlabojumu apzināšanā, jo viņu viedoklis tiek uzklausīts un ņemts vērā uzņēmuma lēmumu pieņemšanas procesā.

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

DARĪJUMDARBĪBAS POLITIKA UN KORPORATĪVĀ KULTŪRA

ESRS GOV-1, G1-1, G1-3

Koncerna vadība veicina uz godprātīgiem principiem balstītu komercdarbību, atbilstību ētikas normām, kā arī veic nepieciešamās darbības, lai novērstu krāpšanas un korupcijas riskus un nodrošinātu kontroles vides pilnveidi. Koncernā ir noteikta absolūta neiecietība attiecībā uz darbinieku un amatpersonu jebkāda veida ļaunprātīgu, nepareizu vai nelikumīgu rīcību personīgā labuma gūšanai un ir noteikta nulles tolerance pret korupcijas un krāpšanas risku.

Gan Mātes sabiedrībā, gan Meitas sabiedrībā ir izstrādāts un spēkā esošs Ētikas kodekss (turpmāk – Kodekss). Katra Kodeksa mērķis ir izveidot vienotu ētikas uzvedības normu kopumu attiecīgajā sabiedrībā un stiprināt sabiedrības iekšējo kultūru, biznesa praksi un reputāciju, nosakot uz sabiedrības pamatvērtībām balstītus ētikas pamatprincipus un iekšējās organizācijas pasākumus, kā arī veicinot drošu un iekļaujošu darba vidi.

Kodekss ir saistošs visiem darbiniekiem un ievēlētajām amatpersonām, un tas nosaka:

- aizliegumu iesaistīties koruptīvās vai krāpnieciskās darbībās;
- principus interešu konfliktu pārvaldībai;
- ētikas prasības sadarbībā ar darbiniekiem, klientiem un partneriem;
- dāvanu pieņemšanas un sniegšanas noteikumus.

2024. gadā AST ir izstrādāts pretkorupcijas un kukuļdošanas apkarošanas politikas projekts, kas saskaņots ar ANO Pretkorupcijas konvenciju, politiku plānots apstiprināt 2025. gadā.

AST un Conexus politikās un citos iekšējos normatīvajos aktos ir noteikti atbildīgie par politiku ieviešanu un uzraudzību, kā arī noteikts termiņš politiku aktualizēšanai. Valde ir kopumā atbildīga par politiku ieviešanu attiecīgajā sabiedrībā, savukārt politiku īstenošanas pārraudzību veic padome.

Pārskata periodā ieinteresētās puses netika tieši iesaistītas Koncerna politiku izstrādē un/ vai aktualizēšanā.

Struktūrvienību vadītāji atbild par iekšējās kontroles sistēmas īstenošanu tiem deleģēto pienākumu un funkciju ietvaros (t. sk. par politiku un citu normatīvo aktu ieviešanu savā darbības jomā), iekšējās kontroles sistēmas pārvaldību veic valde, uzraudzību – padome, savukārt sistēmas efektivitāti uzrauga par iekšējo auditu atbildīgā struktūrvienība.

AST un Conexus nav noteikušas konkrētus mērķrādītājus politiku efektivitātei, tomēr vienlaikus katru gadu tiek izvirzīti Sabiedrību mērķrādītāji, par kuru izpildi kopumā ir atbildīga AST vai Conexus valde (detalizētu informāciju skatīt nodaļā “GOV-3 Ar ilgtspēju saistītu darbības rezultātu iekļaušana stimulēšanas shēmās”).

Atbilstoši Conexus Kodeksa noteikumiem darbinieki ir aicināti saņemt konsultācijas par ētikas jautājumiem, kā arī būt sociāli atbildīgiem un reaģēt, ja tiek konstatēta Kodeksa neievērošana vai cits pārkāpums, informējot par to tiešo vadītāju, valdes locekli vai iesniedzot trauksmes cēlēja ziņojumu iekšējos trauksmes celšanas noteikumos noteiktajā kārtībā. Meitas sabiedrībā Ētikas kodeksa normu ievērošana ir viens no darbinieku vērtēšanas kritērijiem un tiek ņemta vērā, veicot darbinieka darba snieguma novērtēšanu un izskatot darbinieku priekšrocības iekšējos personāla atlases konkursos un darba attiecību saglabāšanā.

Koncerna ētikas pamatprincipi tiek ievēroti visās Koncerna organizētajās iepirkumu procedūrās, tostarp parakstot Piegādātāja deklarāciju, kā arī slēdzot līgumus ar sadarbības partneriem, kā arī visā sadarbības laikā. Detalizētāka informācija pieejama nodaļā “GOV-4 Paziņojums par pienācīgu rūpību”.

Ņemot vērā to, ka politikas nosaka tikai galvenos AST vai Conexus pārvaldības vai darbības īstenošanas un konkrētu sistēmu veidošanas principus, to ieviešanai tiek izdoti iekšējie normatīvie dokumenti: noteikumi, kārtības, instrukcijas, t. sk. iekšējie normatīvie dokumenti, kas piemērojami biznesa attiecībās ar ārējiem partneriem, piemēram, iepirkumu organizēšanu regulējošie iekšējie noteikumi.

Iekšējais audits ik gadu sniedz vispārēju atzinumu par iekšējās kontroles un risku vadības sistēmu efektivitāti un priekšlikumus to pilnveidei. Koncernā ir ieviesti un pastāvīgi tiek pilnveidoti integrēti kontroles pasākumi – politikas, struktūrvienību nolikumi, darbinieku pienākumu un atbildības sadalījumi utt. Atbilstoši AST Kodeksā noteiktajam darbiniekus ar minēto dokumentu iepazīstina Personāla daļa, uzsākot darba attiecības pirmajā darba dienā, kā arī 30 dienu laikā pēc Kodeksa vai tā grozījumu spēkā stāšanās, ko nodrošina Personāla daļa vai attiecīgās struktūrvienības vadītājs.

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Pēc jaunas politikas vai cita iekšējā normatīvā akta spēkā stāšanās atbildīgais darbinieks nodrošina, lai darbinieki, uz kuriem normatīvais dokuments attiecas, ir informēti par saviem no normatīvā dokumenta izrietošajiem pienākumiem un tiesībām. Ja nepieciešams, tiek organizētas apmācības, t. sk. izvērtējot apmācību organizēšanas nepieciešamību, to formātu (klātiene, tiešsaiste, e-apmācību platformas) un regularitāti. Apmācību nepieciešamību un efektivitāti ļauj izvērtēt tas, vai un cik bieži tiek konstatētas neatbilstības iekšējo normatīvo dokumentu piemērošanā.

AST darbinieki ir informēti par AST krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības regulējuma prasībām. Piegādātājiem un citām ieinteresētajām pusēm AST tīmekļa vietnē ir pieejama informācija par AST rīcībām, kas vērstas uz atbildīgas uzņēmējdarbības nodrošināšanu, kas papildus Ētikas kodeksam un informācijai par trauksmes celšanu ietver informāciju par krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldību, iepirkumu politiku, piegādātāja deklarāciju, privātuma politiku, nekustamo īpašumu nomāšanu/iznomāšanu, mantiskā ieguldījuma novērtēšanu. AST piegādātāji ar Piegādātāja deklarācijas palīdzību apliecina apņemšanos ievērot godīgas konkurences principus, likumus un līgumu noteikumus, konfidencialitāti, interešu konfliktu, krāpšanas un korupcijas situāciju nepieļaušanu, diskriminācijas nepieļaušanu, nodrošināt ilgtspējas attīstību, ievērot sociālo atbildību un veikt darījumu un finanšu uzskaiti.

Atbilstoši Conexus Kodeksā noteiktajam Darbinieki ir aicināti saņemt konsultācijas par ētikas jautājumiem, kā arī būt sociāli atbildīgiem un reaģēt, ja tiek konstatēta Kodeksa neievērošana vai cits pārkāpums, informējot par to tiešo vadītāju, valdes locekli vai iesniedzot trauksmes cēlēja ziņojumu iekšējos trauksmes celšanas noteikumos noteiktajā kārtībā. Detalizēta informācija par ieviesto trauksmes celšanas mehānismu un saziņas kanāliem ir pieejama Conexus tīmekļa vietnē. Darbinieki tiek informēti par šo iespēju obligātajās ētikas apmācībās, kā arī trauksmes celšanas noteikumi tiek izsūtīti visiem darbiniekiem elektroniski, un informācija par ziņojumu iesniegšanu papīra formā bija izvietota uz informācijas dēļiem, kad sistēma tika ieviesta.

Politikas un citi iekšējie normatīvie dokumenti, ar kuriem AS “Augstsprieguma tīkls” pārvalda būtiskās ilgtspējas jomas:

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Iekšējais normatīvais dokuments	Dokumenta saturs	Dokumenta tvērums	Atbildība par īstenošanas kontroli	Risina cilvēktiesību jautājumus	Sasaiste ar regulējumu, standartiem	Dokumenta pieejamība
Korporatīvās pārvaldības politika	Noteikt vienotus principus, saskaņā ar kuriem AST īsteno korporatīvo pārvaldību, veicinot ētisku, atbildīgu un caurskatāmu korporatīvās pārvaldības praksi.	AS “Augstsprieguma tīkls” AS “Conexus Baltic Grid” – politikā ietverto principu ieviešana tiek nodrošināta tādā apjomā, kādu sniedz balsstiesību apjoms.	Valdes birojs Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Komerclikums NASDAQ OMX Riga, AS Korporatīvās pārvaldības principi un ieteikumi to ieviešanā, Eiropas Savienības un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumi kapitālsabiedrības korporatīvajai pārvaldībai, Korporatīvās pārvaldības kodekss MK noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrībā un publiski privātā kapitālsabiedrībā piemērojamajiem korporatīvās pārvaldības ieteikumiem Nr. 175 Korporatīvās pārvaldības kodekss	Dokumentu vadības elektroniskā sistēma (DVES) Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem AST tīmekļa vietne
Ētikas kodekss	Izveido vienotu ētikas uzvedības normu kopumu un stiprina AST iekšējo kultūru, biznesa praksi un reputāciju, nosakot uz AST pamatvērtībām balstītus ētikas pamatprincipus un iekšējās organizācijas pasākumus, kā arī veicinot drošu un iekļaujošu darba vidi, nepieļaujot tiešu vai netiešu diskrimināciju.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Personāla daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Vispārējo cilvēktiesību deklarācija, Starptautiskās Darba organizācijas Deklarācija par pamatprincipiem un tiesībām darbā Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvenciju un Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma desmit principi Darba likums	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem AST tīmekļa vietne
Trauksmes celšanas kārtība	Izveido AST iekšējās trauksmes celšanas sistēmu, nosaka kārtību, kā trauksmes cēlējam jārīkojas gadījumā, ja tas vēlas ziņot par iespējamiem pārkāpumiem, pasākumus, lai nodrošinātu trauksmes cēlēja anonimitāti un aizsardzību, kā arī tā iesniegtā ziņojuma izskatīšanas kārtību AST.	AS “Augstsprieguma tīkls” Ieinteresētās personas	Juridiskā nodrošinājuma daļa Personāla daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde un padome	Jā	Trauksmes celšanas likums Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 23. oktobra direktīva (ES) 2019/1937 par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem Eiropas Padomes Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija Eiropas Savienības Pamattiesību harta	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem AST tīmekļa vietne

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Iekšējais normatīvais dokuments	Dokumenta saturs	Dokumenta tvērums	Atbildība par īstenošanas kontroli	Risina cilvēktiesību jautājumus	Sasaiste ar regulējumu, standartiem	Dokumenta pieejamība
Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības noteikumi	Nosaka krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības ietvaru, kas vērsts uz aktīvu risku identificēšanu, uzraudzību un novēršanu.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde		Likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 2017. gada 17. oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā”	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Finanšu risku pārvaldības politika	Raksturo AST noteiktās pamatnostādnes finanšu risku pārvaldībai. Tā ietver finanšu risku pārvaldības pamatprincipus, galvenās darbības finanšu risku pārvaldības jomā, veicinot ilgtspējīgu AST attīstību.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Finanšu un grāmatvedības departaments Īstenošanas uzraudzība: Valde		Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss Finanšu instrumentu tirgus likums	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Korporatīvās sociālās atbildības politika	Definē AST piemērotākās aktivitātes un pamatprincipus korporatīvās sociālās atbildības jomā, lai veicinātu AST stratēģijas īstenošanu un ilgtspējīgu attīstību.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Komunikācijas daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālā līguma un korporatīvās sociālās atbildības 10 pamatprincipi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem AST tīmekļa vietne
Iepirkumu politika	Nosaka vienotus pamatprincipus, kā AST veic preču, pakalpojumu vai būvdarbu iegādi.	AS “Augstsprieguma tīkls” Piegādes ķēde	Iepirkumu daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss	Iepirkumu politika pieejama AST darbiniekiem DVS Lietvaris, kā arī AST tīmekļa vietnē AST Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām pieejami AST darbiniekiem DVS Lietvaris

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Iekšējais normatīvais dokuments	Dokumenta saturs	Dokumenta tvērums	Atbildība par īstenošanas kontroli	Risina cilvēktiesību jautājumus	Sasaiste ar regulējumu, standartiem	Dokumenta pieejamība
Atalgojuma politika	Uztur konkurētspējīgu un motivējošu darba samaksas sistēmu, nosakot vienotus un taisnīgus principus darbinieku monetārajai atalgošanai, racionāli izmantojot finanšu resursus.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Personāla daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Darba likums Starptautiskās darba organizācijas konvencija par vienlīdzīgu atlīdzību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Risku pārvaldības politika	Nodrošina vienotus riska pārvaldības pamatprincipus, lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos AST darbību negatīvi ietekmējošos faktorus, nodrošinot stratēģisko mērķu sasniegšanu, veiksmīgu attīstību un samazinot potenciālos zaudējumus un/vai reputācijas kaitējumu.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde		Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss LVS EN ISO 9001 LVS EN ISO 31000	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Risku pārvaldības koncepcija	Nosaka vienotus risku pārvaldības principus visās risku jomās, kurās AST veic aktīvu risku pārvaldību.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde		Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss LVS EN ISO 9001 LVS EN ISO 31000	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Kvalitātes politika	Kvalitātes politika ir orientēta uz AST misijas (nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā) īstenošanu, darbības efektivitāti un ilgtspējīgu attīstību. Mērķis ir nepārtraukti uzlabot AST sniegumu, izpildot tiesību aktu un normatīvu prasības, uzturot un attīstot mūsu vērtības (uzticība, drošums, attīstība, komanda) un rīcības (godīgi, atbildīgi, gudri, kopīgi), pārvaldot riskus un izmantojot pilnveides un attīstības iespējas.	AS “Augstsprieguma tīkls” Piegādes ķēde	Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde		Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss LVS EN ISO 9001 LVS EN ISO/IEC 17020 LVS EN ISO/IEC 17025	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem Informācija par kvalitātes sistēmu un politikas pamatprincipiem pieejama: AST tīmekļa vietne

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Iekšējais normatīvais dokuments	Dokumenta saturs	Dokumenta tvērums	Atbildība par īstenošanas kontroli	Risina cilvēktiesību jautājumus	Sasaiste ar regulējumu, standartiem	Dokumenta pieejamība
Darba aizsardzības politika	Reglamentē darba aizsardzības sistēmas darbību AST, tās mērķis ir garantēt drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus un pastāvīgi uzlabot AS “Augstsprieguma tīkls” darba vidi.	AS “Augstsprieguma tīkls”	Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā cilvēktiesību deklarācija Starptautiskās darba organizācijas konvencija Nr. 155 Konvencija par darba drošību un veselību un darba vidi Padomes 1989. gada 12. jūnija direktīva 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā Darba likums Darba aizsardzības likums Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss Latvijas Elektrotehniskās komisijas energostandarti ISO 45001	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem
Vides un energopārvaldības politika	Raksturo AST attieksmi pret apkārtējo vidi un energopārvaldību. Tā ietver vides un energopārvaldības pamatprincipus, veicinot ilgtspējīgu AST darbību un attīstību. Politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot AST vides un energosniegumu, ieviešot optimālākos tehniskos paņēmienus un tehnoloģijas, samazinot resursu zudumus un radīto atkritumu daudzumu, piesārņojošo vielu emisijas vidē, ietekmi uz klimata pārmaiņām un bioloģisko daudzveidību.	AS “Augstsprieguma tīkls” Vērtības ķēde	Kvalitātes sistēmas un risku vadības daļa Īstenošanas uzraudzība: Valde	Jā	Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums Korporatīvās pārvaldības kodekss Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvie akti vides un energoefektivitātes jomā LVS EN ISO 14001 LVS EN ISO 50001	DVES Lietvaris, pieejama AST darbiniekiem Informācija par politikas principiem pieejama: AST tīmekļa vietne

INTEREŠU PĀRSTĀVĪBA

ESRS G1-5

Koncerna intereses valsts līmenī pārstāv Klimata un enerģētikas ministrija, kas ir galvenā valsts institūcija klimata un enerģētikas politikas nozarē, un kas Koncernam ir būtiska normatīvā regulējuma izstrādē.

Eiropas Savienības līmenī Koncerna interešu pārstāvība notiek caur dalību nevalstiskajās organizācijās. Galvenās Koncerna interešu tēmas tiek ietvertas šādu organizāciju dienaskārtībās:

- **ENTSO-E (Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls)** – reģistrēts Eiropas Savienības Pārredzamības reģistrā (25805148045-87), piedaloties nozarei un Mātes sabiedrībai aktuālā Eiropas Savienības normatīvā regulējuma izstrādē;
- **ENTSOG (Gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls)** – reģistrēts Eiropas Savienības Pārredzamības reģistrā (565032821273-72), kur Meitas sabiedrība piedalās darba grupās par tirgus attīstību, investīcijām, sistēmas pārskatāmību un koordinētu sadarbību un drošu sistēmas ekspluatāciju ilgtermiņā visā Eiropas Savienībā;
- **GIE (*Gas Infrastructure Europe*)** – reģistrēts Eiropas Savienības Pārredzamības reģistrā (7613099207-15), nodrošinot dalību nozarei un Meitas sabiedrībai aktuālā Eiropas Savienības normatīvā regulējuma attīstībā tādos jautājumos kā gāzapgādes drošība, iekšējais gāzes tirgus, tīklu kodeksi, ūdeņraža jautājumi.

Ievērojot to, ka Koncerna interešu pārstāvības process norit atbilstoši Interešu pārstāvības likumam, kā arī ENTSO-E un ENTSOG, kas izveidoti, lai veicinātu Eiropas Savienības enerģētikas politikas ieviešanu un mērķu sasniegšanu, netiek veikti politiski naudas ieguldījumi vai ieguldījumi natūrā, tāpēc šādu ieguldījumu summa 2024. gadā bija 0 EUR.

AST un Conexus nav izveidota kārtība vai noteikta atbildība par politiskās ietekmes un lobēšanas darbību pārraudzību.

KORUPCIJAS UN KUKUĻOŠANAS NOVĒRŠANA UN ATKLĀŠANA

ESRS G1-3, G-14

Mātes sabiedrībā krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu riski tiek vērtēti visām uzņēmuma struktūrvienībām (100 %), visiem amatiem. Riski tiek grupēti pa amatu grupām, ja potenciālie riski ir samērojami.

opumā AST ir identificēts 41 unikāls ar krāpšanu, korupciju un interešu konfliktu saistīts risks. Katrs amats tiek novērtēts atsevišķi ar konkrētajam amatam saistošajiem riskiem. Būtiskākie riski saistās ar iepirkumiem, līgumu uzraudzību, elektroenerģijas iepirkšanu biržā, pārvadītās elektroenerģijas uzskaites kontroli un sadarbību ar trešām pusēm. Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku uzraudzības pasākumu tvērumā ietilpst AST darbinieku interešu konflikta deklarācijas par atbilstošo gadu, AST darbinieku datu monitorings “Lursoft” datubāzēs, iekšējās un ārējās vides monitorings. Visi šie pasākumi kopā norāda, vai AST darbinieki praktiski ievēro AST noteiktās prasības krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta risku vadības jomā.
Pārskata periodā būtiski finanšu ieguldījumi korupcijas un kukuļošanas novēršanas un atklāšanas jomā netika veikti, jo iepriekšējos periodos ir izveidoti nepieciešamie mehānismi, tostarp, kontroles. Šobrīd tiek nodrošināta šo mehānismu uzturēšana un darbinieku izpratnes stiprināšana.

KONCERNA KORUPCIJAS VAI KUKUĻOŠANAS INCIDENTI

Rādītāji	2024	2023
Kopējais apstiprināto korupcijas vai kukuļdošanas gadījumu skaits	0	0
Apstiprināto incidentu skaits, kad uzņēmuma pašu strādājošie tikuši atlaisti no darba vai saņēmuši disciplinārsodu	0	0
Apstiprināto incidentu skaits saistībā ar līgumiem ar darījumu partneriem, kuri tikuši izbeigti vai nav pagarināti ar korupciju vai kukuļošanu saistītu pārkāpumu dēļ	0	0

Iekšējās procedūras paredz kārtību, kādā valde ne retāk kā reizi gadā tiek informēta par visiem pārskata perioda ietvaros konstatētajiem krāpšanas riska notikumiem un saņemtajiem ziņojumiem, kā arī par pieņemtajiem lēmumiem un riska un/vai ietekmes mazināšanas pasākumiem. Par krāpšanas riska notikumiem, kas var nodarīt būtisku kaitējumu Koncerna reputācijai vai radīt zaudējumus, nekavējoties tiek informēta arī padome. Pārskata perioda ietvaros netika konstatēti būtiski riska notikumi vai sūdzības, par kurām būtu nekavējoties jāinformē padome.
Struktūrvienību vadītāji reizi nedēļā informē valdi par mērķu izpildes gaitu un būtiskākajiem notikumiem, t. sk., ja tiek konstatētas problēmas iekšējo normatīvo aktu ieviešanā. Tiek rīkotas arī regulāras vadītāju sanāksmes ar valdi, kurā tiek pārrunāti būtiskie jautājumi un darbu izpildes gaita. Jautājumi, kas attiecas uz visiem darbiniekiem, tiek apspriesti arī valdes tiešsaistes sanāksmēs ar darbiniekiem. Turklāt darbinieku snieguma novērtēšanā kā viens no vērtēšanas kritērijiem ir iekšējo normatīvo dokumentu ievērošana darbā.
Atbilstoši Conexus Kodeksam padome pārvalda tās interešu konfliktu situācijas, kurās ir iesaistīti padomes un valdes locekļi vai ar tiem saistītas personas. Valde pārvalda tās interešu konflikta situācijas, kurās ir iesaistīti uzņēmuma darbinieki, kā arī uzrauga sabiedrības darījumus ar bijušajiem valdes un padomes locekļiem, kā arī personām, kuras ir saistītas ar viņiem. Ja interešu konflikts atklāts attiecībā uz valdes vai padomes locekli, šī informācija tiek sniegta attiecīgi padomei vai valdei. Ja interešu konflikta situācija atklāta attiecībā uz darbinieku, informācija tiek atklāta struktūrvienības vadītājam un/vai atbildīgajam valdes loceklim.
AST papildu korupcijas un interešu konflikta riska pasākumi valdes un padomes darbībā ir ietverti attiecīgi valdes un padomes nolikumos, tajā skaitā paredzot pienākumu valdes vai padomes loceklim nepiedalīties tāda lēmuma pieņemšanā vai veikt citas ar amata pienākumu pildīšanu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt attiecīgās amatpersonas, tās ģimenes locekļu vai radinieku, vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses.

INFORMĀCIJA PAR DARĪJUMDARBĪBU

Potenciālie korupcijas un kukuļdošanas gadījumi tiek izmeklēti, ja tiek saņemti konkrēti ziņojumi par iespējamiem pārkāpumiem vai arī ja iekšējās kontroles sistēmas veiktajās pārbaudēs tiek identificēta informācija, kas liecina par potenciāliem pārkāpumiem. Potenciālo pārkāpumu gadījumos izmeklēšanas funkciju nodrošina darbinieki, kuri ir nošķirti no konkrētajā gadījumā iesaistītās vadības ķēdes, nodrošinot izmeklētāju neatkarību un objektivitāti.

AST procedūras paredz, ka tad, ja aizdomas par potenciālajiem pārkāpumiem ir pirmsšķietami pamatotas un tās ir traktējamas kā likumpārkāpums, izmeklēšanā iegūtie materiāli tiek nodoti Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB) kā kompetentajai izmeklēšanas iestādei, nodrošinot pilnīgu sadarbību no AST puses. Soda mēri par atklātajiem pārkāpumiem tiek pieņemti atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
Mātes sabiedrība regulāri nodrošina personu, uz kurām attiecas interešu konflikta novēršanas pienākums, apmācību par rīcību interešu konflikta situācijās. Vienu reizi gadā elektroniski tiek nosūtīts mācību materiāls un tests zināšanu pārbaudei, bet ne retāk kā reizi trijos gados tiek nodrošinātas klātienes apmācības ar KNAB speciālistu piesaisti.

Pēdējās šāda veida apmācības, piesaistot KNAB speciālistu, tika organizētas 2024. gada 1. februārī.

2024. gadā AST iekšējā apmācības sistēmā Viszinis tika īstenotas darbinieku apmācības ar zināšanu pārbaudi par krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta jautājumiem, kas bija obligātas visiem tiem darbiniekiem, kuriem bija konstatēts vismaz viens vidējs risks. Apmācības tika īstenotas, izmantojot IT risinājumus, kas ļāva darbiniekiem ar mācību materiāliem iepazīties attālināti. Mācību materiāli ir pieejami visiem AST darbiniekiem.

Visi Conexus darbinieki ir informēti par Conexus korupcijas novēršanas regulējumu un procedūrām un ir izgājuši ētikas apmācības, kurās tika apskatīti arī interešu konflikta un korupcijas novēršanas jautājumi. Visi Conexus sadarbības partneri ir informēti par Conexus korupcijas novēršanas regulējumu un procedūrām, jo, piedaloties Conexus organizētajos iepirkumos, visiem piegādātājiem ir pienākums apliecināt minēto ētikas pamatprincipu ievērošanu, savukārt pārējiem piegādātājiem ir iespēja ar tiem iepazīties Conexus tīmekļa vietnē.

Gan Kodekss, gan normatīvie akti, kuros ietverts regulējums attiecībā uz korupcijas un interešu konflikta novēršanu atbilst labākajiem pretkorupcijas principiem un normatīvajiem aktiem, t. sk. Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijai.

MĀTES SABIEDRĪBAS MĀCĪBAS KORUPCIJAS UN KUKUĻOŠANAS NOVĒRŠANAI

2024. gads	Riskam pakļautie darbinieki	Vadītāji	Citi darbinieki
Mācību tvērums			
Kopējais skaits	169	45	371
Mācību dalībnieku skaits	165	41	1
Mācību dalībnieki pret kopējo skaitu, %	98 %	91 %	0.3%
Pasniegšanas metodes un ilgums			
Apmācība klātienē	111	22	-
Datorizēta apmācība	165	41	1
Biežums			
Cik bieži mācības nepieciešamas	1x gadā – datorizēti; 1x 3 gados - klātienē	1x gadā – datorizēti; 1x 3 gados -klātienē	1x gadā
Mācībās ietvertie temati			
Korupcijas definīcija	x	x	x
Rīcībpolitika	x	x	x

KANĀLI BAŽU PAUŠANAI

ESRS G1-1

Saskaņā ar AST Kodeksa noteikumiem ikvienam darbiniekam ir jārīkojas, lai novērstu neētisku rīcību, ja ir konstatēts Kodeksa prasību pārkāpums vai ja rodas aizdomas par šādu pārkāpumu. Ikvienam darbiniekam ir tiesības iesniegt Personāla daļā sūdzību par Kodeksa pārkāpumiem. Jautājumus un/vai informāciju, kas saistīti ar Kodeksu vai tā pārkāpumiem, var iesniegt, izmantojot AST tīmekļvietni vai e-pastu: etika@ast.lv, vēršoties pie sava tiešā vadītāja, struktūrvienības vadītāja vai Personāla daļas.

Krāpšanas un korupcijas, kā arī cita veida pārkāpumu vai negodprātīgas rīcības konstatēšanai un novēršanai Koncernā ir ieviesta trauksmes celšanas sistēma. Koncernā izveidotos ziņošanas jeb trauksmes celšanas kanālus var izmantot arī klienti un citas ieinteresētās puses, lai iesniegtu jebkāda veida sūdzību par Koncerna darbību vai aizskartajām personas interesēm. Saņemtie ziņojumi Koncernā tiek novirzīti pēc atbildības. Sūdzību izskatīšana par krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta gadījumiem tiek veikta atbilstoši Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldības noteikumos noteiktajai kārtībai.

Detalizēta informācija par ieviesto trauksmes celšanas mehānismu un saziņas kanāliem ir pieejama AST un Conexus tīmekļvietnēs.

Pirms trauksmes celšanas, ja ir jautājumi vai šaubas, ir iespējams saņemt konsultāciju (arī anonīmi) AST, kuru sniedz AST kontaktpersona trauksmes celšanas jautājumos – Juridiskā nodrošinājuma daļas vadītājs, izmantojot AST tīmekļa vietnē norādītos komunikācijas kanālus. Informācija, kuru konsultācijas ietvaros ir saņēmusi kontaktpersona, ir konfidenciāla. Personāla daļa informē par trauksmes celšanas kārtības pieejamību katru praktikantu vai darbinieku vienlaikus ar prakses vai darba tiesisko attiecību ar AST uzsākšanu.

Conexus darbinieki tiek informēti par šo iespēju obligātajās ētikas apmācībās, kā arī trauksmes celšanas noteikumi tiek izsūtīti visiem darbiniekiem elektroniski, un informācija par ziņojumu iesniegšanu papīra formā bija izvietota uz informācijas dēļiem, kad sistēma tika ieviesta. Neētiskas rīcības gadījumā darbinieku ir iespējams saukt pie disciplināratbildības saskaņā ar Conexus darba kārtības noteikumiem.

Lai nodrošinātu taisnīgu un objektīvu no Kodeksa izrietošo strīdu izskatīšanu, AST valdes priekšsēdētājs konkrētā strīda izšķiršanai ar rīkojumu izveido Ētikas komisiju piecu locekļu sastāvā, no kuriem viens komisijas loceklis ir darbinieku pārstāvis (Latvijas arodbiedrības "Enerģija" patstāvīgās vienības "Augstsprieguma tīkla" arodorganizācijas pārstāvis).

Pēc visu apstākļu noskaidrošanas un darbinieka paskaidrojuma izvērtēšanas Ētikas komisija sagatavo ierosinājumu AST valdei lēmuma pieņemšanai. Ja darbinieks nepiekrīt valdes pieņemtajam lēmumam, viņš raksta valdes priekšsēdētājam adresētu iesniegumu, norādot detalizētus iebildumus.

Ja sūdzība tiek iesniegta par valdes locekļa iespējamo Kodeksa pārkāpumu, jautājumu izskata AST padome. Ja sūdzība tiek iesniegta kā trauksmes cēlēja ziņojums, tā izskatāma saskaņā ar AST spēkā esošo trauksmes celšanas kārtību.

Meitas sabiedrībā, saņemot trauksmes cēlēja ziņojumu vai cita veida informāciju par koruptīvu darbību/tās mēģinājumu, to izmeklē komisija, kuras sastāvā iekļauj darbiniekus, kuriem ir atbilstošas zināšanas izskatāmajā jautājumā un kuriem nav interešu konflikta, par rezultātiem informējot valdi, un darbinieku pārkāpumu gadījumā var tikt lemts par disciplinārsoda piemērošanu.

TRAUKSMES CĒLĒJU AIZSARDZĪBA

ESRS G1-1

Koncerns nodrošina trauksmes cēlēju aizsardzību, garantējot, ka ziņošana par pārkāpumiem neradīs nelabvēlīgas sekas trauksmes cēlējam, viņa radiniekiem vai citām saistītajām personām.

Saskaņā ar AST trauksmes celšanas kārtību trauksmes cēlējam nedrīkst radīt nekādas nelabvēlīgas sekas saistībā ar iesniegto ziņojumu, tostarp:

- disciplināri vai citādi sodīt;
- atbrīvot no darba vai amata, tostarp nepagarinot darba līgumu vai neieceļot amatā uz nenoteiktu laiku, ja bija pamats domāt, ka tas tiks darīts;
- pārcelt citā darbā vai amatā;
- liegt paaugstinājumu, profesionālo apmācību vai kvalifikācijas paaugstināšanu;
- mainīt darba vai amata pienākumus, darba laiku un vietu vai darba samaksu;
- sniegt negatīvu darba, amata pienākumu novērtējumu;
- aizskart godu, cieņu un reputāciju;
- anulēt licences un atļaujas;
- vienpusēji atkāpties no līguma par preces piegādi, pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu vai izbeigt to;
- pieprasīt ārsta atzinumu;
- citādi tieši vai netieši radīt nelabvēlīgas sekas, tostarp pārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu.

AST ir tiesības atklāt trauksmes cēlēja identitāti tikai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par identitātes izpaušanu informē trauksmes cēlēju, izņemot gadījumu, kad informēšana kaitētu trauksmes cēlēja ziņojuma vai uz tā pamata ierosinātas pārkāpuma lietas izskatīšanai.

Saskaņā ar Conexus Kodeksa un trauksmes celšanas kārtības noteikumiem arī Meitas sabiedrība nepiemēro nekādas sankcijas vai citas nelabvēlīgas sekas pret darbinieku, kurš informējis par Kodeksa normu vai citu pārkāpumu, izņemot gadījumus, kad apzināti sniegta nepatiesa informācija. Lai aizsargātu trauksmes cēlēju no negatīvām sekām (represijām, atriebības un citām iespējamām sekām), trauksmes cēlēja pieteikumus saņem Iekšējā audita departamenta vadītājs, kurš saglabā personas datus vienīgi sākotnējā trauksmes cēlēja ziņojumā un pseidonimizē tos.

ATTIECĪBU AR PIEGĀDĀTĀJIEM PĀRVALDĪBA

ESRS G1-2, G1-6

Koncerns veic iepirkuma procedūras saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem. Galvenie šī procesa mērķi ir nodrošināt atklātu iepirkuma procesu, sekmēt piegādātāju brīvu konkurenci, nodrošināt vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret visiem dalībniekiem, efektīvi izmantot līdzekļus un veicināt ilgtspējīgu komercdarbību.

Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības iekšējie pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām ir izstrādāti, ņemot vērā publisko iepirkumu normatīvo regulējumu, ieskaitot Iepirkumu uzraudzības biroja iepirkumu vadlīnijas un skaidrojumus. Vienlaikus Koncerns iepērk būvdarbus, preces un pakalpojumus ar centralizēto iepirkumu starpniecību, piemēram, izmantojot Elektronisko iepirkumu sistēmas e-pasūtījumu apakšsistēmu, kur iepirkuma procedūras ir veikusi Valsts digitālās attīstības aģentūra.

Atsevišķos gadījumos Koncerns veic centralizētus iepirkumus, kur Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības vai vairāki sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji no dažādām Eiropas Savienības dalībvalstīm kopīgi piešķir līguma slēgšanas tiesības. Lai nodrošinātu brīvu un tiešu pieeju iepirkuma dokumentiem un novērstu korupcijas risku, Koncerna izsludinātie iepirkumi tiek publicēti Elektronisko iepirkumu sistēmas (www.eis.gov.lv) e-konkursu apakšsistēmā, Iepirkumu uzraudzības biroja Publikāciju vadības sistēmā, Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī (ja attiecināms) un attiecīgajās Mātes sabiedrības un Meitas sabiedrības tīmekļa vietnēs.

Publiskie iepirkumi tiek veikti, lai iegādātos pakalpojumus, preces un būvdarbus, taču tas vienlaikus ir arī instruments stratēģisko mērķu sasniegšanai. Ar stratēģisko publisko iepirkumu saprot tādu publisko iepirkumu, ar kura palīdzību var sasniegt kādu no mērķiem sociālajā, vides vai inovāciju jomā. Koncerns īsteno arī ilgtspējīgus iepirkumus, kuru rezultātā iegādātie pakalpojumi, preces un būvdarbi visā to dzīves ciklā rada pozitīvu ietekmi uz vidi, sabiedrību un ekonomiku, vienlaikus samazinot iespējamo negatīvo ietekmi.

Zaļie publiskie iepirkumi

Zaļie publiskie iepirkumi (turpmāk arī – ZPI) veicina vides aizsardzību, iekļaujot prasības, kas samazina negatīvo ietekmi uz vidi, piemēram, izvēloties energoefektīvas ierīces un aprīkojumu. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Koncernam jāpiemēro ZPI prasības šādos iepirkumos: biroja papīrs, drukas iekārtas, datortehnika, tīrīšanas līdzekļi, iekštelpu apgaismojums, ēku būvniecība, pārbūve, remonts un vieglo automobiļu iegāde. ZPI ietvaros tiek vērtētas produkta, pakalpojuma vai būvdarbu aprites cikla izmaksas, ieskaitot iegādes, lietošanas (piemēram, enerģijas un resursu patēriņa), apkopes, kā arī aprites cikla beigu izmaksas (piemēram, savākšanas un reģenerācijas izmaksas).

Atsevišķos iepirkumos priekšrocība tiek dota pretendentiem, kas atbilst starptautiskajiem vai nacionālajiem vides standartiem (piemēram, ISO 14001:2015).

Sociāli atbildīgi publiskie iepirkumi

Sociāli atbildīgi publiskie iepirkumi paredz nosacījumus attiecībā uz pienācīgu darba apstākļu nodrošināšanu un taisnīgāku atalgojumu. Atsevišķos iepirkumos tiek noteiktas prasības, ka būvkomersantu un viņu apakšuzņēmēju darbinieku vidējā stundas tarifa likme nedrīkst būt mazāka par 80 % no vidējās tarifa likmes attiecīgajā profesiju grupā vai valsts noteiktās minimālās stundas tarifa likmes.

Inovāciju iepirkumi

Inovāciju iepirkumi tiek veikti, lai attīstītu un ieviestu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmas situācijās, kad tirgū nav pieejams gatavs risinājums. Šāda pieeja veicina resursu efektīvu izmantošanu, kā arī stimulē ieguldījumus pētniecībā, attīstībā un inovācijās.

Pretendentu izslēgšanas nosacījumi

Koncerns izslēdz kandidātu vai pretendentu no iepirkuma procedūras, ja ir konstatēti Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 48. pantā minētie izslēgšanas iemesli (piemēram, noziedzīgi nodarījumi, neizpildītas nodokļu saistības, pārkāpumi vides, sociālo vai darba tiesību jomā).
Kandidāts tiek izslēgts arī tad, ja tam ir piemērotas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts sankcijas, kas kavē līguma izpildi. Šis ir pamats Koncernam vienpusēji atkāpties no līguma izpildes.

Ikviens AST piegādātājs, iesniedzot pieteikumu dalībai AST iepirkumā, paraksta Piegādātāja deklarāciju (pieejama: https://www.ast.lv/lv/content/atbildiga-uznemejdarbiba), apņemoties ievērot šādus principus:

- godīga konkurence,
- likumu un līgumu ievērošana,
- interešu konflikta novēršana,
- krāpšanas un korupcijas aizliegums,
- diskriminācijas aizliegums,
- ilgtspējas attīstība,
- sociālā atbildība.

Norēķinu prakse

Mātes sabiedrības standarta samaksas nosacījumi noteikti iekšējos noteikumos “Pamatnoteikumi iepirkumu procedūrām”, kas paredz apmaksu 30 dienu laikā pēc preces vai pakalpojuma saņemšanas, būvdarbu izpildes un rēķina saņemšanas. Atsevišķos gadījumos iespējami arī citi apmaksas nosacījumi, ja tie ir pamatoti ar iepirkuma specifiku.

2024. gadā Mātes sabiedrība 96 % no visiem saņemtajiem rēķiniem apmaksāja 30 dienu laikā pēc rēķina saņemšanas, 4 % rēķinu tiek samaksāti ilgāk nekā 30 dienu laikā. 2024. gadā vidējais rēķinu apmaksas laiks bija 22 dienas. Norādītā informācija balstās uz faktiskajiem rēķinu apmaksas datiem Mātes sabiedrības finanšu uzskaites sistēmā.

Starptautisko sankciju regulējuma izpildes rezultātā Mātes sabiedrībai ir 1 (viena) nepabeigta tiesvedība saistībā ar maksājuma kavējumu. Stokholmas Starptautiskajā arbitrāžā uzsākta tiesvedība pret pārvades sistēmas operatoriem, tostarp AS “Augstsprieguma tīkls”. Tiesvedība saistīta ar to, ka, ievērojot starptautisko sankciju regulējumu, operatori nav veikuši norēķinus. Ņemot vērā Stokholmas Starptautiskās arbitrāžas noteikumus, šobrīd detalizētāka informācija uzskatāma par konfidenciālu. Meitas sabiedrībai nav tiesas procesu saistībā ar maksājumu kavējumiem.

Meitas sabiedrībai nav noteikta atsevišķa rīcībpolitika, ar ko novērš maksājumu kavējumus, un mērķa rādītāji, bet praksē tiek izmantots standarta maksājumu termiņš, kas ir 1–3 dienas pirms rēķinā vai līgumā noteiktā maksāšanas termiņa iestāšanās dienas. Uz visiem piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem tiek attiecināti vienādi apmaksas nosacījumi.

Saskaņā ar Meitas sabiedrības iekšējo kārtību “Saņemto rēķinu aprites kārtība”, ja rēķinā nav norādīts samaksas termiņš un ar partneri nav noslēgts līgums, rēķina apmaksas termiņš tiek noteikts 30 dienu laikā no vēlākā datuma – vai nu no rēķina izrakstīšanas, vai tā saņemšanas dienas. Saņemto rēķinu aprites kārtībā ir noteikti rēķinu apstrādes principi gadījumos, ja saņemtā rēķina maksāšanas termiņš ir īsāks par septiņām dienām.

2024. gadā Meitas sabiedrībā veikta iekšējā audita pārbaude, kuras laikā maksājumu kavējumi netika konstatēti.

INFORMĀCIJA PAR ZAĻAJIEM PROJEKTIEM

PĀRSKATS PAR ZAĻAJIEM PROJEKTIEM

Mātes sabiedrība ir pirmais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators Baltijā, kas ir emitējis zaļās obligācijas.

Zaļo obligāciju pirmreizēja emisija 2021. gadā bija nozīmīgs solis AST attīstībā, realizējot vērienīgus kapitālieguldījumu projektus un nodrošinot virzību uz Latvijas un Baltijas elektroenerģijas pārvades tīklu sinhronizāciju ar Eiropas tīkliem.

Obligāciju emisijas programma tika uzsākta 2021. gada oktobrī, veicot zaļo obligāciju emisiju 100 milj. EUR apmērā. AS "Augstsprieguma tīkls" obligācijas iekļautas Baltijas parāda vērtspapīru sarakstā un tiek kotētas AS "Nasdaq Riga". Turpmākas obligāciju emisijas programmas ietvaros nav veiktas. Pārskata perioda beigās neatmaksāto obligāciju apmērs ir 100 milj. EUR, kas veido 100 % no Mātes sabiedrības kopējiem aizņēmumiem.

Saskaņā ar Mātes sabiedrības mērķi – nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā – AST izstrādāja zaļo obligāciju ietvaru, kas paredz nodrošināt piesaistīto līdzekļu izmantošanu videi draudzīgos projektos, kā arī to pārvaldības kārtību un uzraudzību.

Zaļo obligāciju ietvars nosaka vadlīnijas ieņēmumu no obligāciju emisijas izmantošanai ilgtspējīgai attīstībai, zaļo projektu atlases un izvēles procesam, ieņēmumu no obligāciju emisijas pārvaldei un ziņošanai.

Izvērtējot AST zaļo obligāciju ietvaru, tika saņemts neatkarīga eksperta Standard & Poor's Financial Services LLC atzinums par tā atbilstību Starptautiskās Kapitāla tirgus asociācijas 2021. gada Zaļo obligāciju principiem.

Atbilstoši Zaļo obligāciju ietvaram projekti iedalāmi trijās grupās:

- atjaunīgā enerģija;
- energoefektivitāte;
- elektroenerģijas pārvades infrastruktūras kvalitāte, drošība un noturība.

Obligāciju emisijas ietvaros piesaistītie līdzekļi 100 milj. EUR apmērā tika pilnībā apgūti līdz 2022. gada 31. decembrim, detalizēta informācija sniegta AST 2022. gada Ilgtspējas pārskatā (skat. https://www.ast.lv/sites/default/files/editor/Gada_parskats_2022_LVL_APSTIPRINATS.pdf).

Nosakot attiecināmos projektus, Mātes sabiedrība vadījās no Zaļo obligāciju ietvara.

Papildus, ņemot vērā, ka ES Taksonomijas un Deleģētās regulas paredz noteiktu kritēriju kopumu (Avots: Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/2139, punkts 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale"), lai noteiktu, kuras darbības sniedz būtisku ieguldījumu klimata mērķu sasniegšanā, pēc minētajiem kritērijiem novērtēti Mātes sabiedrības realizētie kapitālieguldījumu projekti. Nodrošinot vienotu pieeju, minētie kritēriji un principi ir piemēroti arī attiecībā uz zaļiem projektiem.

Izvērtējot atbilstību ES Taksonomijas un Deleģētās regulas kritērijiem, secināms, ka AST realizētie transformatoru nomaiņas projekti atbilst Deleģētās regulas (ES) 2021/2139 punkta 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale" c) kritērijam. Projekti "Transformatoru nomaiņa" tiek realizēti, ievērojot jaudas transformatoru ekodizaina prasības (saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK) un dzīves cikla izmaksu aprēķinu. Tādā veidā tiek panākts balanss starp transformatora cenu, zudumu līmeni dzīves ciklā un zudumu izmaksām (transformatori ir efektīvi un netiek pārkapitalizēti).

AST realizēto apakšstaciju pārbūves projektu ietvaros tiek pilnībā nomainītas tajā uzstādītās, savu laiku nokalpojušās iekārtas – jaudas slēdži, atdalītāji, mērmaiņi u. c., kā arī nomainītas tīkla elementu aizsardzības iekārtas, esošo elektromehānisko releju vietā uzstādot digitālas un ātrdarbīgas iekārtas ar daudz plašāku funkcionalitāti. Papildus tam, modernizējot komunikāciju risinājumus, tiek nodrošināts, ka pārbūvētā apakšstacija var tikt vadīta ne tikai no darba vietas pašā apakšstacijā, bet arī attālināti no centrālā dispečeru centra, turklāt dispečeram nepastarpināti saņemot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai un rīcībai gan sistēmas normālā darba režīmā, gan arī dažādās ārkārtas situācijās.

Papildus iepriekš minētajām aktivitātēm apakšstacijas pārbūves rezultātā tiek izbūvēta jauna energoefektīva vadības ēka, kurā izvietotas jaunās releju aizsardzības un dispečervadības sistēmas, kā arī aktualizēti objekta apsardzes un ugunsaizsardzības risinājumi.

Izvērtējot atbilstību Taksonomijas un Deleģētās regulas kritērijiem, secināms, ka apakšstaciju pārbūves un atjaunošanas projekti atbilst Deleģētās regulas (ES) 2021/2139 punkta 4.9. "Elektroenerģijas pārvade un sadale" e) kritērijam: tiek uzstādīts aprīkojums, kura mērķis ir palielināt elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību un pavērt iespējas attīstīt un integrēt atjaunīgos energoresursus.

Papildus iepriekš minētajam, secināms, ka apakšstaciju pārbūve un atjaunošana dzīves cikla laikā samazina CO_2 emisijas. Aizvietojot novecojušos jaudas slēdžus, atdalītājus, releju aizsardzību un automātiku, dispečervadības iekārtas, tiek panākts, ka šo iekārtu uzturēšanas un atjaunošanas remonti ir jāveic retāk, t. i. remontā izdalītās CO_2 ekv. t emisijas ir mazākas.

INFORMĀCIJA PAR ZAĻAJIEM PROJEKTIEM

ZAĻO OBLIGĀCIJU PROGRAMMAS ATTIECINĀMIE PROJEKTI

Attiecināmie zaļie projekti	Projekta kategorija atbilstoši Zaļo obligāciju ietvaram	Mērķi un ieguvumi	Attiecinātās izmaksas, tūkst. EUR	Ieguvumi no projekta realizācijas	Projekta izpildes statuss
330 kV EPL "Kurzemes loks"	ATJAUNĪGĀ ENERĢIJA	Projekta realizācijas rezultātā izveidotā infrastruktūra sniedz iespējas pieņemt pārvades tīklā elektroenerģiju, kas saražota no atjaunīgiem enerģijas avotiem	60 493.8	Zaļajai enerģijai pieejamā kapacitāte 2021. gadā, 95.5% no EL kopējās kapacitātes	Projekts pabeigts
	NEPĀRTRAUKTA, DROŠA UN ILGTSPĒJĪGI EFEKTĪVA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE	Elektroapgādes pārtraukuma laika samazinājums, energoapgādes drošība un nepārtrauktība sinhronizējoties ar kontinentālās Eiropas tīklu		Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, CAIDI (h)	
Igaunijas – Latvijas trešais 330 kV starpsavienojums	ATJAUNĪGĀ ENERĢIJA	Projekta realizācijas rezultātā izveidotā infrastruktūra sniedz iespējas pieņemt pārvades tīklā elektroenerģiju, kas saražota no atjaunīgiem enerģijas avotiem	3 137.3	Zaļajai enerģijai pieejamā kapacitāte, 77.1% no EL kopējās kapacitātes	Projekts pabeigts
	NEPĀRTRAUKTA, DROŠA UN ILGTSPĒJĪGI EFEKTĪVA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE	Elektroapgādes pārtraukuma laika samazinājums, energoapgādes drošība un nepārtrauktība sinhronizējoties ar kontinentālās Eiropas tīklu		Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, CAIDI (h)	
330 kV elektrolīnija "Rīgas TEC-2 – Rīgas HES"	ATJAUNĪGĀ ENERĢIJA	Projekta realizācijas rezultātā izveidotā infrastruktūra sniedz iespējas pieņemt pārvades tīklā elektroenerģiju, kas saražota no atjaunīgiem enerģijas avotiem	96.4	Zaļajai enerģijai pieejamā kapacitāte, 95.3% no EL kopējās kapacitātes	Projekts pabeigts
	NEPĀRTRAUKTA, DROŠA UN ILGTSPĒJĪGI EFEKTĪVA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE	Elektroapgādes pārtraukuma laika samazinājums, energoapgādes drošība un nepārtrauktība sinhronizējoties ar kontinentālās Eiropas tīklu		Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, CAIDI (h)	
Transformatoru nomaiņa	ENERGOEFEKTIVITĀTE	Energoieguvums,MWh Ietaupītais CO_2	12 022.8	Energoieguvums, MWh Ietaupītais CO2 (skat.rādītājus tabulā zemāk)	Zaļo projektu sarakstā ietvertie transformatoru nomaiņas projekti pilnībā pabeigti
Apakšsatciju pārbūve un atjaunošana*	ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA	Projekta realizācijas rezultātā izveidotā infrastruktūra sniedz iespējas palielināt elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību, kā arī paver iespējas attīstīt un integrēt atjaunīgos energoresursus	24 249.6	Zaļajai enerģijai pieejamā kapacitāte	No Zaļo projektu sarakstā ietvertajiem 15 projektiem 9 ir pilnībā pabeigti, 1 projektam pabeigts 1.etaps, 1 projektam pabeigts 1. un 2.etaps, 4 projekti ir realizācijā
	NEPĀRTRAUKTA, DROŠA UN ILGTSPĒJĪGI EFEKTĪVA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE	Elektroapgādes pārtraukuma laika samazinājums, energoapgādes drošība un nepārtrauktība		Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju, CAIDI (h)	
			100 000.0		

INFORMĀCIJA PAR ZAĻAJIEM PROJEKTIEM

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Viena gada energoieguvums MWh attiecīgajā gadā nomainītajiem transformatoriem	-	3 217	2 451	1 978	2 464	3 610	744	1 258
Energoieguvums MWh dzīves cikla laikā attiecīgajā gadā nomainītajiem transformatoriem	-	38 600	122 636	198 333	83 093	201 583	22 295	45 699
Ietaupītās CO2 ekvivalenta tonnu emisijas nomainīto transformatoru dzīves ciklā	-	3 539	2 696	2 176	2 710	221 741	24 524	39 664

Mātes sabiedrības īstenotie ieguldījumi apakšstacijās un elektropārvades līnijās uzlabo pakalpojuma kvalitāti, savukārt šie uzlabojumi palīdz mazināt ārējās iedarbības ietekmi un novērst patērētāju atslēgšanos no elektroapgādes nelabvēlīgas ārējās vides apstākļos. Izvērtējot CAIDI rādītāju, jāņem vērā, ka būtiski iespaido laikapstākļi. CAIDI pieaugums 2024. gadā saistīts ar spēcīgām vētrām 2024. gada septembrī un novembrī, kad vēja ātrums brāzmās sasniedza 30 m/s un vairākās apakšstacijas iestājās elektroenerģijas pārvades pārrāvumi.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
CAIDI, h	0.83	0.74	0.47	0.54	0.22	0,39	0,78	2.83
ASAI, %	99.76	99.85	99.94	99.74	100.00	99,99	99,99	99.95

CAIDI – vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilgums uz apakšstaciju.
ASAI – vidējais pārvades pakalpojuma pieejamības indekss.

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

RĀDĪTĀJI PAR KAPITĀLIEGULDĪJUMU, DARBĪBAS IZDEVUMU UN APGROZĪJUMA PROPORCIJU 2024. PĀRSKATA GADĀ, KAS ATBILST ES TAKSONOMIJAS REGULAS PRASĪBĀM

Eiropas zaļais kurss ir Eiropas jaunā stratēģija ilgtspējīgai un efektīvai izaugsmei. Lai sasniegtu izvirzītos ES klimata un enerģētikas mērķus, ir ļoti svarīgi, lai investīcijas virzītu uz ilgtspējīgiem projektiem un darbībām.

ES Taksonomija ir viens no Eiropas zaļā kursa stūrakmeņiem, kuras mērķis ir sekmēt kapitāla plūsmu novirzīšanu ilgtspējīgākām darbībām. Taksonomija ir vienota ilgtspējīgu ekonomisko darbību klasifikācijas sistēma, kas katrai nozarei nosaka to saimniecisko darbību kopumu, kas uzskatāmas par ilgtspējīgām un dod būtisku ieguldījumu vienā vai vairākos no sešiem vides aizsardzības mērķiem – klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ilgtspējīgu ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība, pāreja uz aprites ekonomiku, piesārņojuma novēršana un kontrole, bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu atjaunošana un aizsardzība.
Saskaņā ar ES deleģētās Regulas 2021/2178 10. panta 2. punktu AS “Augstsprieguma tīkls” atklāj kvantitatīvo informāciju par Taksonomijai atbilstīgo un neatbilstīgo saimniecisko darbību proporciju katrā no trīs izvirzītajiem rādītājiem (KPI) — apgrozījums, kapitālieguldījumi (CapEx), darbības izmaksas (OpEx).

Ilgtspējības ziņošanas, tostarp Taksonomijas, ietvaros AST ietver informāciju par Mātes sabiedrību, neietverot meitas sabiedrību AS “Conexus Baltic Grid”.

Pēc vadības domām, minētais apstāklis nerada negatīvu ietekmi uz Mātes sabiedrības spēju piesaistīt finansējumu. Meitas sabiedrība strādā pie ES Taksonomijas ziņošanas prasību ieviešanas, informāciju par Meitas sabiedrības plānots ietvert Koncerna konsolidētajā ziņojumā turpmākajos periodos.

Lai identificētu, vai AST saimnieciskā darbība 2024. gadā ir bijusi piederīga un atbilstīga Taksonomijai, tika veikta saimnieciskās darbības izvērtēšana, lai noteiktu, vai tā saistīta ar darbībām, kas publicētas deleģētajā Regulā 2021/2139 un jāidentificē kā Taksonomijai piederīgas un atbilstīgas saimnieciskās darbības. Taksonomijai piederīgo un atbilstīgo darbību īpatsvars noteikts, balstoties uz darbības segmentu sadalījumu (skat. detalizētu informāciju finanšu pārskata 3. pielikumā).

Augstsprieguma tīkla koncerna mātes sabiedrība AS “Augstsprieguma tīkls” savu darbību definē vienā galvenajā darbības segmentā – elektroenerģijas pārvade. Minētā darbības veida piederība Taksonomijas prasībām veikta, pamatojoties uz ES deleģētas Regulas 2021/2178 4.9. punktā noteiktajiem kritērijiem. Ievērojot to, ka Mātes sabiedrības darbības veids – elektroenerģijas pārvade – tiek īstenots, izmantojot vienotu elektroenerģijas pārvades tīklu, kas ir starpsavienota Eiropas sistēma, Koncerna vadība visas saimnieciskās darbības aktivitātes ir novērtējusi (un attiecīgi ziņojusi darbības rezultātus izvirzītajos rādītājos (KPI) - apgrozījums, kapitālieguldījumi (CapEx), darbības izmaksas (OpEx)) kā Taksonomijai piederīgas darbības vienā saimnieciskās darbības kategorijā (kods 4.9). Šis Koncerna vadības novērtējums un secinājums ir būtisks spriedums ES Taksanomijas piederības un secīgi atbilstības izvērtējumā un tiks piemērots konsekventi pārskata un turpmākajos periodos.

Koncerns vēl nav ieviesis atbilstības kritēriju izvērtējumu, t.sk. obligāto kritēriju "nenodarīt būtisku kaitējumu" un minimālo sociālo aizsargpasākumu izvērtējumu. Koncerns realizē atbildīgu politiku attiecībā uz vides, sociālās aizsardzības jautājumiem. Detalizēta informācija par Koncerna rīcībpolitiku attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, bioloģisko daudzveidību, pieeju aprites ekonomikai sniegta Ilgtspējas pārskata Vides sadaļā. Detalizēta informācija par Koncerna rīcībpolitiku attiecībā uz skartajām kopienām, negatīvās ietekmes mazināšanu un cilvēktiesībām sniegta Ilgtspējas pārskata nodaļā "Skartās kopienas".

Detalizētu īpatsvaru atšifrējumu sk. pielikumā “ES taksonomijas tabulas”.

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

2024. gads			
Kvantitatīvā informācija	**Atbilstība Taksonomijai***		**Nav attiecināms**
	Taksonomijai Atbilstīgs	Taksonomijai Neatbilstīgs	
Apgrozījums, tūkst. EUR**	154 011	-	0
	100 %	-	0 %
Kapitālieguldījumi (CapEx), tūkst. EUR	162 245	-	0
	100 %	-	0 %
Darbības izdevumi (OpEx), tūkst. EUR***	125 495	-	0
	100 %	-	0 %

2023. gads			
Kvantitatīvā informācija	**Atbilstība Taksonomijai***		**Nav attiecināms**
	Taksonomijai Atbilstīgs	Taksonomijai Neatbilstīgs	
Apgrozījums, tūkst. EUR**	158 012	-	0
	100 %	-	0 %
Kapitālieguldījumi (CapEx), tūkst. EUR	52 188	-	938
	98 %	-	2 %
Darbības izdevumi (OpEx), tūkst. EUR***	126 692	-	0
	100 %	-	0 %

* AST apliecinātā atbilstība saskaņā ar pašreizējo Taksonomijas regulējumu un uzņēmuma apkopoto informāciju par attiecīgajiem rādītājiem. Pilnā mērā Taksonomijas prasību ieviešana un vērtēšana AST vēl ir procesā un tiks no jauna pārskatīta atbilstoši ES Taksonomijas regulas deleģētajiem aktiem nākamajā pārskata periodā.
** Atbilstoši ES Taksonomijas regulas (2021/2139) 4.9. panta prasībām.
*** Izdevumi, kas saistīti ar iepriekšējo gadu kapitālieguldījumu uzturēšanu.

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

APGROZĪJUMS

Saskaņā ar izsniegto licenci AS “Augstsprieguma tīkls” ir Latvijā vienīgais elektroenerģijas pārvades sistēmas operators. Elektroenerģijas pārvade ir regulēts sabiedriskais pakalpojums, attiecīgi AST ieņēmumi un peļņa veidojas atbilstoši “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikai” (Metodika). Atbilstoši Metodikai pārvades sistēmas operators lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kas saskaņots ar SPRK, sabiedrības peļņu veido atļautie ieņēmumi, kas sedz ar pārvades pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas. Atbilstoši izmaksu attiecināšanas modelim, kas saskaņots ar SPRK, visas Mātes sabiedrības izmaksu un ieņēmumu pozīcijas (izņemot jaudas pārslodzes vadību) iekļautas elektroenerģijas pārvades tarifā, attiecīgi visi Mātes sabiedrības ieņēmumi un darbības izmaksas attiecināmas uz elektroenerģijas pārvades pakalpojumiem.

Lai arī jaudas pārslodzes novēršanas ieņēmumi un izmaksas nav ietvertas elektroenerģijas pārvades tarifu aprēķinā, tomēr minētās darbības ir nesaraujami saistītas ar elektroenerģijas pārvades tīkla pārvaldību, attiecīgi ir attiecināmas uz elektroenerģijas pārvadi kā darbības veidu. Elektroenerģijas pārvade (NACE kods 35.12) ir ietverta Taksonomijā, un tai ir izstrādāti tehniskās pārbaudes kritēriji (piemēram, starpsavienota sistēma), tādējādi AS “Augstsprieguma tīkls” saimnieciskā darbība ir Taksonomijai piederīga darbība (100 %) atbilstoši regulai 2021/2139 (4.9. punkts). Taksonomijai piederīgais apgrozījums noteikts atbilstoši ieņēmumu apjomam Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskatā. Mātes sabiedrībai nav citu ieņēmumu, kā vien no elektroenerģijas pārvades gūtie ieņēmumi, tādēļ viss uzņēmuma apgrozījums uzskatāms par atbilstīgu Taksonomijas kritērijiem. Detalizēta informācija par Mātes sabiedrības grāmatvedības politiku ieņēmumu uzskaiti atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.9.

KAPITĀLIEGULDĪJUMI

Mātes sabiedrība veic kapitālieguldījumus elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvos saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu attīstības plānu 10 gadu periodam. 2024. gadā ieguldījumi pārvades sistēmā veikti saskaņā ar SPRK apstiprināto “Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu 2024.–2033. gadam”, Mātes sabiedrības valdes un padomes apstiprināto ikgadējo kapitālieguldījumu plānu. Detalizēta informācija par Mātes sabiedrības realizētajiem ieguldījumiem pieejama Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskata vadības ziņojumā, kā arī tīmekļa vietnē https://www.ast.lv/lv/content/ elektroenergijas-parvades-sistemas-attistibas-plans.

Taksonomijai piederīgais kapitālieguldījumu apjoms noteikts atbilstoši Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskata 10.1. un 10.2. pielikumā noteiktajam ieguldījumu apjomam 2024. gadā.

Kapitālieguldījumi ietver kapitalizētās aizņēmumu un projektu vadības izmaksas. Detalizēta informācija par Mātes sabiedrības grāmatvedības politiku kapitālieguldījumu uzskaitei atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.3.

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

INFORMĀCIJA PAR PROJEKTIEM, KAS ĪSTENOTI 2024. GADĀ, VEICOT ATBILSTOŠUS KAPITĀLIEGULDĪJUMUS, DETALIZĒTI SNIEGTA TABULĀ.

Projekts	Ieguldījumi 2024. gadā, tūkst. EUR	Ieguldījumi 2023. gadā, tūkst. EUR
Taksonomijai atbilstīgi projekti	162 245	52 188
Baltijas valstu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu	97 477	34 188
AER pieslēgumu izveide	16 375	-
330/110 kV gaisvadu elektropārvades līniju atjaunošana	13 771	5 850
110 kV apakšstaciju jaunbūve, atjaunošana un pārbūve	16 574	7 171
330/110 transformatoru nomaiņa	75	13
Pārējie projekti	17 973	4 966
Nav attiecināms	**-**	**938**
Ieguldījumi kopā	**162 245**	**53 126**

ATBILSTĪBA ES TAKSONOMIJAS PRASĪBĀM

DARBĪBAS IZMAKSAS

Darbības izmaksas atspoguļo Mātes sabiedrības izmaksas, kas nepieciešamas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšanai. Darbības izdevumi sedz nekapitalizētas izmaksas, kas saistītas ar uzņēmuma aktīvu uzturēšanu un apkalpošanu un ir nepieciešamas efektīvai un ilgtspējīgai elektroenerģijas pārvades pakalpojuma nodrošināšanai.

Taksonomijai piederīgās darbības izmaksas noteiktas atbilstoši Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskatam un ietver Taksonomijai piederīgo aktīvu uzturēšanai nepieciešamās materiālu un remontu izmaksas, to apkalpošanai nepieciešamās personāla izmaksas, kā arī pārējās Taksonomijai piederīgās saimnieciskās darbības izmaksas, kas netiek kapitalizētas. Detalizēta informācija par Mātes sabiedrības grāmatvedības politiku darbības izmaksu uzskaitei atbilstoši Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem sniegta Mātes sabiedrības 2024. gada finanšu pārskatā, pielikumā Nr. 2.

APGROZĪJUMS – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
A. Taksonomijai piederīgas darbības			**100%**																	
A.1. Vides ziņā ilgtspējīgas darbības (taksonomijai atbilstīgas)																				
Elektroenerģijas pārvade	4.9.	154 011	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	Jā	Jā	N/A	Jā	Jā	Jā	Jā	100%	100%	V	
A.2. Taksonomijai piederīgas, bet neatbilstīgas darbības	4.9.	0	**0%**																	
Kopā (A.1. + A.2.)	**4.9.**	**154 011**	**100%**																	

APGROZĪJUMS – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
B. TAKSONOMIJAI NEPIEDERĪGAS DARBĪBAS																				
Taksonomijai nepiederīgu darbību apgrozījums		0	0%																	
Kopā (A + B)		**154 011**	**100%**																	

KAPITĀLIEGULDĪJUMI – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā Cpex proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā Cpex proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
A. Taksonomijai piederīgas darbības			**100%**																	
A.1. Vides ziņā ilgtspējīgas darbības (taksonomijai atbilstīgas)																				
Elektroenerģijas pārvade	4.9.	162 245	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	Jā	Jā	N/A	Jā	Jā	Jā	Jā	100%	100%	V	
A.2. Taksonomijai piederīgas, bet neatbilstīgas darbības	4.9.	0	**0%**																	
Kopā (A.1. + A.2.)	**4.9.**	**162 245**	**100%**																	

KAPITĀLIEGULDĪJUMI – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā Cpex proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā Cpex proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
B. TAKSONOMIJAI NEPIEDERĪGAS DARBĪBAS																				
Taksonomijai nepiederīgu darbību apgrozījums		0	0%																	
Kopā (A + B)		**162 245**	**100%**																	

DARBĪBAS IZMAKSAS – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā Opex proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā Opex proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
A. Taksonomijai piederīgas darbības			**100%**																	
A.1. Vides ziņā ilgtspējīgas darbības (taksonomijai atbilstīgas)																				
Elektroenerģijas pārvade	4.9.	125 495	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	Jā	Jā	N/A	Jā	Jā	Jā	Jā	100%	100%	V	
A.2. Taksonomijai piederīgas, bet neatbilstīgas darbības	4.9.	0	**0%**																	
Kopā (A.1. + A.2.)	**4.9.**	**125 495**	**100%**																	

DARBĪBAS IZMAKSAS – PROPORCIJA NO PRODUKTIEM VAI PAKALPOJUMIEM, KAS SAISTĪTI AR TAKSONOMIJAI ATBILSTĪGĀM SAIMNIECISKAJĀM DARBĪBĀM, 2024. GADĀ

Saimnieciskā darbība	Taksonomijas kods	Absolūtais apgrozījums	Apgrozījuma proporcija	Būtiska ieguldījuma kritēriji						Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH kritēriji)						Minimālie aizsarg-pasākumi	Taksonomijai atbilstīgā Opex proporcija, 2024. gads	Taksonomijai atbilstīgā Opex proporcija, 2023. gads	Kategorija (veicinoša darbība)	Kategorija (pārejas darbība)
				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un	Pāreja uz aprites ekonomiku	Piesārņojuma novēršana un kontrole	Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana					
		EUR, tūkst.	%	%	%	%	%	%	%	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē	Jā/Nē			V	P
B. TAKSONOMIJAI NEPIEDERĪGAS DARBĪBAS																				
Taksonomijai nepiederīgu darbību apgrozījums		0	0%																	
Kopā (A + B)		**125 495**	**100%**																	

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

NEATKARĪGA REVIDENTA APLIECINĀJUMA ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

Revidentu ziņojums pieejams publicētajā "Augstsprieguma tīkls koncerna konsolidētajā ilgtspējas pārskatā un AS "Augstsprieguma tīkls" koncerna konsolidētajā un AS "Augstsprieguma tīkls" atsevišķajā gada pārskatā 2024", saite uz pārskatu: Pārskats 2024

AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" KONCERNA KONSOLIDĒTAIS UN AS "AUGSTSPRIEGUMA TĪKLS" ATSEVIŠĶAIS GADA PĀRSKATS

Par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem

INFORMĀCIJA PAR KONCERNU UN MĀTES SABIEDRĪBU

MĀTES SABIEDRĪBAS NOSAUKUMS	AS "Augstsprieguma tīkls"
JURIDISKAIS STATUSS	Akciju sabiedrība
MĀTES SABIEDRĪBAS REĢISTRĀCIJAS NUMURS, VIETA UN DATUMS	000357556 Rīga, 2001. gada 28. decembris Veikta pārreģistrācija Komercreģistrā 2004. gada 13. novembrī ar vienoto reģistrācijas numuru 40003575567
ADRESE	Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija
MĀTES SABIEDRĪBAS PAMATDARBĪBAS VEIDS	Elektroenerģijas apgāde, NACE kods 35.12

INFORMĀCIJA PAR KONCERNU UN MĀTES SABIEDRĪBU

KONCERNA PAMATDARBĪBAS VEIDS	Elektroenerģijas apgāde, NACE kods 35.12., un cauruļvadu transports, NACE kods 49.50
MĀTES SABIEDRĪBAS AKCIONĀRS	Latvijas Republika, Klimata un enerģētikas ministrijas personā (100 %)
VALDES LOCEKĻI UN VIŅU IEŅEMAMIE AMATI	Rolands Irklis - valdes priekšsēdētājs Imants Zviedris – valdes loceklis Gatis Junghāns – valdes loceklis Arnis Daugulis – valdes loceklis Ilze Znotiņa – valdes locekle (no 01.02.2024.)
PADOMES LOCEKĻI UN VIŅU IEŅEMAMIE AMATI	Kaspars Āboliņš – padomes priekšsēdētājs (līdz 30.12.2024.) Olga Bogdanova – padomes priekšsēdētāja vietniece (līdz 30.12.2024.) Olga Bogdanova – padomes priekšsēdētāja (no 31.12.2024.) Armands Eberhards – padomes loceklis (līdz 30.12.2024.) Aigars Ģērmanis – padomes loceklis (līdz 30.12.2024.) Līga Rozentāle – padomes priekšsēdētāja vietniece (no 31.12.2024.)

INFORMĀCIJA PAR KONCERNU UN MĀTES SABIEDRĪBU

LĪDZDALĪBA CITĀS SABIEDRĪBĀS	AS "Conexus Baltic Grid'" (68,46%)
PĀRSKATA PERIODS	2024. gada 1. janvāris – 2024. gada 31. decembris
REVIDENTA VĀRDS UN ADRESE	SIA "KPMG Baltics" Komercsabiedrības licence Nr. 55 Roberta Hriša iela 1, Rīga, LV-1045
ATBILDĪGĀ ZVĒRINĀTĀ REVIDENTE:	Armine Movsisjana, sertifikāts Nr. 178

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

GALVENIE FINANŠU UN DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

	Koncerns*			Mātes sabiedrība				
	2024	**2023**	**2022**	**2024**	**2023**	**2022**	**2021**	**2020**
FINANŠU RĀDĪTĀJI								
Ieņēmumi, tūkst. EUR	258 607	245 573	386 150	154 011	158 012	296 000	125 787	146 849
EBITDA, tūkst. EUR	108 272	88 972	72 534	40 549	39 018	40 319	35 578	42 351
Peļņa, tūkst. EUR	22 672	10 235	16 160	14 764	11 222	10 990	54 846	9 999
	31.12.2024.	**31.12.2023.**	**31.12.2022.**	**31.12.2024.**	**31.12.2023.**	**31.12.2022.**	**31.12.2021.**	**31.12.2020.**
Aktīvu kopsumma, tūkst. EUR	1 529 000	1 346 940	1 276 497	1 192 977	1 022 759	957 791	909 279	905 527
Pašu kapitāls, tūkst. EUR	641 084	632 193	631 287	456 785	452 018	447 520	465 343	384 809
Aizņēmumi, tūkst. EUR	167 038	179 937	182 797	100 420	100 393	100 367	99 966	203 284
Pamatdarbības neto naudas plūsma, tūkst. EUR	130 588	81 620	69 688	66 927	41 083	38 055	32 745	48 181
Nauda un īstermiņa depozīti, tūkst. EUR	92 845	44 900	103 010	68 394	31 947	92 043	48 514	57 225
FINANŠU KOEFICIENTI								
Likviditātes kopējais koeficients (≥1.2)**	0.9	1.4	1.7	1.0	1.6	2.5	1.7	4.8
EBITDA rentabilitāte	42%	36%	19%	26%	25%	14%	28%	29%
Pašu kapitāla īpatsvars (≥35%)**	42%	47%	49%	38%	44%	47%	51%	42%
Neto aizņēmumi pret EBITDA (≤5.0)**	0.7	1.5	1.1	0.8	1.8	0.2	1.4	3.4
DARBĪBAS RĀDĪTĀJI								
Latvijas lietotājiem pārvadītā elektroenerģija, GWh	6 015	6 024	6 193	6 015	6 024	6 193	6 312	5 961
Pārvadītā dabasgāze, TWh	25.2	29.1	31.4		-	-	-	-
Dabasgāze Latvijas patēriņam, TWh	8.8	8.2	8.8		-	-	-	-
Vidējais darbinieku skaits	905	891	878	544	530	522	534	546

EBITDA = peļņa pirms nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu nolietojuma, amortizācijas un vērtības samazinājuma, no meitas sabiedrības saņemtajām dividendēm, finanšu ieņēmumiem, finanšu izmaksām un uzņēmumu ienākuma nodokļa

Likviditātes kopējais koeficients = apgrozāmie līdzekļi/īstermiņa saistības (neietverot refinansējamo īstermiņa aizņēmuma daļu 2020. gada salīdzinošajā rādītājā)

EBITDA rentabilitāte = EBITDA/ieņēmumi

Pašu kapitāla īpatsvars = pašu kapitāls/bilances kopsumma

Neto aizņēmumi = aizņēmumi – nauda – īstermiņa depozīti ar termiņu līdz trim mēnešiem

*Koncerna finanšu un darbības rādītāji norādīti par finanšu gadiem pēc izšķirošās ietekmes iegūšanas AS "Conexus Baltic Grid".
**Pie finanšu rādītājiem iekavās norādīti Mātes sabiedrības izvirzītie mērķa rādītāji.
Mātes sabiedrības un Koncerna likviditātes kopējo rādītāju negatīvi ietekmē īstermiņa kreditoru sastāvā ietvertie nākamo periodu ieņēmumi 83 943 tūkst. EUR apmērā, kas cita starpā ietver saņemtos pārslodzes maksas ieņēmumus 43 450,5 tūkst. EUR apmērā, kurus atbilstoši SPRK lēmumam atļauts izmantot pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai 2025.gadā (skat. arī 4. pielikumu).

VADĪBAS ZIŅOJUMS

NOZĪMĪGI FAKTI UN NOTIKUMI

Baltijā pāriets uz 15 minūšu tirdzniecību tekošās dienas tirgū

2024. gada decembrī Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori (turpmāk arī - PSO) veiksmīgi realizēja elektroenerģijas tekošās dienas tirgus pāreju no 60 uz 15 minūšu tirdzniecību. Pāreja uzlabos elektroenerģijas tirgus efektivitāti un ļaus veiksmīgāk integrēt tirgū atjaunīgo enerģiju.

Tāpat minētās izmaiņas sniedz iespēju elektroenerģijas ražotājiem, tirgotājiem vai balansēšanas pakalpojumu sniedzējiem iegādāties un pārdot elektroenerģiju īsākos laika intervālos, tādējādi daudz precīzāk sabalansējot iepriekš plānoto ražošanu vai patēriņu ar reālo situāciju.

Atklāta pārbūvētā 330 kV elektropārbūves līnija "Valmiera–Tsirguliina"

2024. gada jūnijā tika atklāta pārbūvētā 330 kV elektropārvades līnija “Valmiera–Tsirgulīna”.

Valmieras–Tsirguliina līnijas pārbūve bija viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem Baltijas elektrotīklu sinhronizācijai ar Eiropu. Baltijas tīklu sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu palielina elektroenerģijas apgādes drošumu reģionā, vienlaikus veicinot Eiropas iekšējā enerģijas tirgus attīstību un radot jaunas uzņēmējdarbības iespējas. Tāpat projekta ietvaros veiktie ieguldījumi iekārtās un tehnoloģijās ir viens no priekšnosacījumiem, lai pārvades tīklam varētu droši pieslēgt liela apjoma atjaunīgās enerģijas avotus un izpildīt Eiropas zaļā kursa mērķus. Projekta realizācijā tika ieguldīti 14 milj. EUR, no kuriem 75 % līdzfinansēja Eiropas Savienības (ES) fondi.

Latvijā piegādātas energosistēmas drošumam paredzētās AS "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas baterijas iekārtas

Vācijas uzņēmums Rolls-Royce Solutions GmbH (*Rolls-Royce*) piegādāja visas iekārtas elektroenerģiju uzkrājošo bateriju sistēmu (BESS – *Battery Energy Storage System*) izveidei AS "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk arī – AST vai Mātes sabiedrība) apakšstacijās Rēzeknē un Tumē.

BESS staciju izveide ir īpaši svarīga Latvijas energoapgādes drošumam un stabilitātei pēc sinhronizācijas ar Eiropas energosistēmu un energosistēmas balansēšanai, ienākot tīklā arvien lielākam atjaunīgās elektroenerģijas apjomam.

Bateriju stacijas tiek veidotas, lai nodrošinātu balansu starp ražošanu un patēriņu elektroapgādes sistēmā par iespējami zemākām izmaksām, vienlaikus nodrošinot tik ļoti nepieciešamās ātrdarbīgās automātiskās rezerves frekvences regulēšanai.

Bateriju sistēmu piegādei un uzstādīšanai Rēzeknē piesaistīts Eiropas Savienības finansējums no Atveseļošanas un noturības mehānisma struktūrfondiem (RePowerEU) 100 % apmērā.

Vienlaikus BESS Tumē un ar BESS pieslēgšanu saistītos apakšstaciju paplašināšanas darbus Tumē un Rēzeknē 75 % apjomā līdzfinansē no Eiropas Savienošanas instrumenta (*Connecting Europe Facility* – CEF). AST aplēses liecina, ka projekta realizācijas rezultātā patērētāju ieguvumi tuvāko trīs gadu laikā mērāmi aptuveni 60 miljonu EUR apmērā.

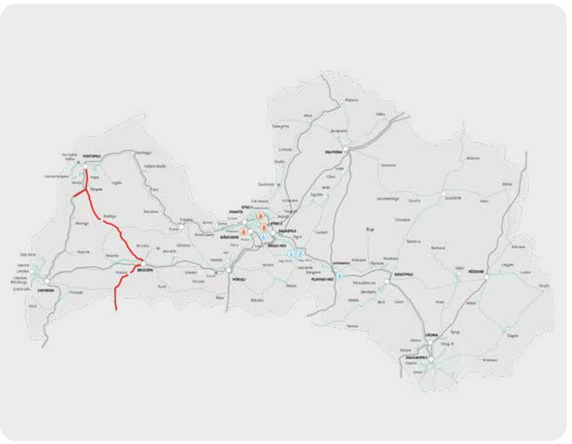

Ar sabiedrisko apspriešanu Kurzemē AS "Augstsprieguma tīkls" uzsāk darbu pie jaunas 330 kV elektrolīnijas būvniecības no Ventspils uz Lietuvu

Latvijas pārvades sistēmas operators AS "Augstsprieguma tīkls" ir uzsācis darbu pie Kurzemei un visai Latvijai nozīmīga energosistēmas drošuma projekta ieceres – jaunas 330 kV elektrolīnijas izbūves no Ventspils uz Lietuvu. Šis Eiropas Savienības kopīgo interešu projekts galvenokārt plānots jau esošajās elektrolīniju trasēs. Lai informētu iedzīvotājus par projekta ieceri, AST organizē sabiedriskās apspriešanas Tārgalē, Kuldīgā un Saldū. Projekta īstenošana plānota līdz 2033. gadam. Projekta realizācija paaugstinās Latvijas elektroapgādes drošumu un stabilitāti, Baltijas valstu enerģētisko neatkarību un ļaus pieslēgt tīklam lielāku atjaunīgo energoresursu apjomu, nākotnē samazinot elektroenerģijas cenu Latvijā.

pieslēguma uzstādītā jauda ir mazāka par 25 MW, un 90 % apmērā, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir 25 MW vai lielāka. Atlaides piemērošana jauniem pārvades sistēmas lietotājiem sniegs ieguvumus ne tikai visiem elektroenerģijas patērētājiem, bet ir arī solis pretī Latvijas valsts investīciju vides konkurētspējas palielināšanai, jo rada labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai.

Radīta iespēja piemērot atlaidi elektroenerģijas pārvades sistēmas jaunajiem lietotājiem – risinājums ražošanas investīciju piesaistei

2024. gada oktobrī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk arī - SPRK) apstiprināja kārtību atlaides piemērošanai elektroenerģijas pārvades tarifam. Minētā kārtība paredz, ka tarifa atlaide tiks piemērota maksai par jaudas uzturēšanu. Atlaide lietotāja maksai par pārvades jaudas uzturēšanu attiecināma uz divām lietotāju grupām – 80 % apmērā, ja jauna

Piesaistīts finansējums 73,2 milj. EUR Eiropas Savienības Atveseļošanās un noturības mehānisma ietvaros

2024. gada oktobrī AST noslēdza divus līgumus ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru (CFLA) par Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma RePowerEU plāna finansējuma 73,2 milj. EUR apmērā saņemšanu. ES atbalstītās enerģētikas sektora transformācijas ietvaros AST investēs elektroenerģijas pārvades tīkla attīstībā un Baltijas valstu sinhronizācijā ar Eiropu. Piesaistītais

RePowerEU finansējums ir nozīmīgs atbalsts AST pārvades tīkla investīciju projektu īstenošanā. Tie veicinās Latvijas klimata mērķu sasniegšanu un atjaunīgas enerģijas īpatsvara palielinājumu, kā arī pārvades tīkla un elektroapgādes drošumu Baltijā.

NBHC
NORDIC-BALTIC
HYDROGEN CORRIDOR

Starptautiskā projekta "Ziemeļu – Baltijas ūdeņraža koridora izveide" ietvaros pabeigts priekšizpētes pētījums

Piedaloties starptautiskajā projektā par Ziemeļu – Baltijas ūdeņraža koridora izveidi, Eiropas gāzes pārvades sistēmas operatori Conexus, “Gasgrid Finland” (Somija), “Elering” (Igaunija), “Amber Grid” (Lietuva), “GAZ-SYSTEM” (Polija) un “ONTRAS” (Vācija) pārskata gadā pabeidza priekšizpētes pētījumu. Pētījumā tika aptverti tehniskie, juridiskie, organizatoriskie un ekonomiskie aspekti, kas ir nepieciešami, lai īstenotu projektu. Pēc veiksmīgi pabeigta priekšizpētes posma, tiks uzsākta detalizēta projekta izpēte katrā no iesaistītajām valstīm. Projektam piešķirts arī Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta līdzfinansējums 6,8 milj. EUR apmērā, lai atbalstītu izpētes darbus.

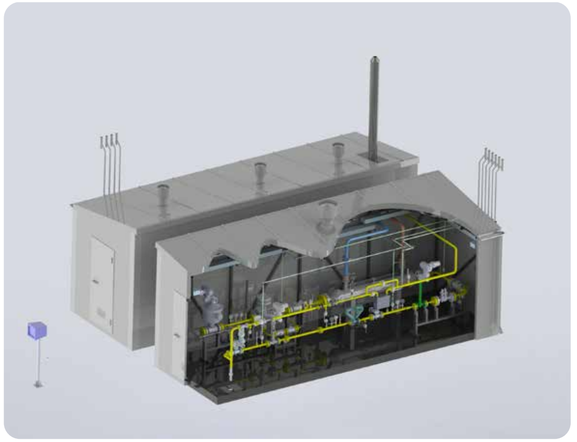

Meitas sabiedrība attīsta risinājumus biometāna ievadīšanai dabasgāzes pārvades sistēmā

2024. gada martā un jūlijā darbību uzsāka dabasgāzes sadales sistēmai izveidoti tiešie pieslēgumi, pa kuriem biometāna ražotnēs saražotais biometāns tiek ievadīts savstarpēji savienotā gāzes sistēmā. Šie ir pirmie šāda veida pieslēgumi Latvijā.

Tāpat, lai veicinātu biometāna ražošanu Latvijā, Conexus attīsta risinājumu, kas piedāvās publiski pieejamu biometāna ievadīšanu dabasgāzes pārvades sistēmā. Conexus ir noslēdzis līgumus par aprīkojuma iegādi biometāna ievades punktam Džūkstes pagastā, kā arī tā projektēšanas un būvniecības darbiem. Projekta kopējais finansējums, piesaistot Eiropas Savienības līdzekļus, pārsniedz 1,5 milj. EUR. Projekta realizācija ir nozīmīgs solis Conexus ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, veicinot zaļās enerģijas integrāciju un vietējo resursu efektīvāku izmantošanu.

Dabas daudzveidības veicināšanai AST veidos pilsētas pļavas savās apakšstacijās

Sniedzot pienesumu dabas daudzveidības saglabāšanā un attīstībā, AST sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu (LDF) veidos pilsētas pļavas 1800 kvadrātmetru platībā apakšstacijās Rīgā un Mārupē. Veiksmīgi īstenojot šo pilotprojektu, AST vērtēs iespēju pilsētas pļavas veidot arī citās savās apakšstacijās visā Latvijā. AST pamatdarbības fokusā ir elektroenerģijas pieejamība, investējot elektroenerģijas pārvades sistēmas uzturēšanā un attīstībā, tostarp pieslēdzot tīklam atjaunīgos energoresursus. Vienlaikus AST raugās, lai visos ikdienas procesos darbība atbilst ilgtspējas principiem, tai skaitā veicinot vides ilgtspējas mērķu sasniegšanu. Pilsētas pļavu projekts ir viens no piemēriem, kā, īstenojot izmaiņas apakšstaciju apsaimniekošanā, varam sniegt papildu pievienoto vērtību apkārtējai videi.

ILGTSPĒJAS INDEKSS

Ilgtspējas indeksā iegūts augstais Platīna novērtējums

Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā "Ilgtspējas indeksā" AST saņēmis augsto Platīna novērtējumu, kas apliecina korporatīvās atbildības līmeņa atbilstību visaugstākajiem standartiem, kā arī rūpes par savu darbinieku un klientu labklājību. Novērtējums apliecina arī augsto sociālās atbildības kultūru un uzņēmuma ilgtspējas sniegumu, kā arī atklātību un caurskatāmību uzņēmuma darbībā un komunikācijā.

KOMERCDARBĪBAS MODEĻA APRAKSTS

Mūsu misija ir nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu energoapgādi visā Latvijā.

Detalizēta informācija par Koncerna komercdarbības modeli, vispārējo stratēģisko mērķi, vidēja termiņa darbības stratēģiju sniegta Ilgtspējas pārskata nodaļā "Komercdarbības modelis un stratēģija".

Informāciju par līdzdalības daļu Meitas sabiedrībā un asociētajā sabiedrībā Baltic RCC, to atrašanās vietu skatīt finanšu pārskata 8. pielikumā.

Augstsprieguma tīkla koncerna struktūra ir organizēta trīs darbības segmentos – elektroenerģijas pārvade, dabasgāzes pārvade un dabasgāzes uzglabāšana. Dalījums veikts, pamatojoties uz Koncerna iekšējo organizatorisko struktūru, kas veido pamatu segmentu darbības rezultātu uzraudzībai un kontrolei. Vairāk informācijas par darbības segmentiem un Mātes sabiedrību, darbības vides raksturojumu, kā arī darbības segmentu attīstību skatīt Ilgtspējas pārskata sadaļā "Darbības segmenti".

VĒRTĪBAS

GODĪGI

Neatkarīgi, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem.

GUDRI

Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana.

ATBILDĪGI

Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu.

KOPĪGI

Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina.

FINANŠU REZULTĀTI

Pārskata periodā Augstsprieguma tīkla koncerna neto apgrozījums bija 258 607 tūkst. EUR, neto peļņa sasniedza 22 672 tūkst. EUR.

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SEGMENTS

Izvērtējot segmenta finansiālo rezultātu rādītājus un saimnieciskās darbības rezultātus, jāņem vērā, ka saskaņā ar Enerģētikas likuma 5. pantu elektroenerģijas pārvade ir regulēta nozare, SPRK nosaka atļauto peļņu, nosakot kapitāla atdeves likmi, apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus.

Segmenta neto apgrozījums pārskata periodā bija 154 011 tūkst. EUR, tai skaitā ieņēmumi par elektroenerģijas pārvades tīkla pakalpojumiem 93 658 tūkst. EUR. Ieņēmumu samazinājums par 4 001 tūkst. EUR vai 2,5 %, salīdzinot ar 2023. gada atbilstošo periodu, galvenokārt saistīts ar pārslodzes likvidācijas ieņēmumu samazinājumu (-5 167 tūkst. EUR), kā arī pārslodzes vadības ieņēmumu, kas novirzīti izmaksu segšanai, samazinājumu (-9 636 tūkst. EUR). Vienlaikus ieņēmumi no pārvades pakalpojumiem palielinājušies par 8 096 tūkst. EUR elektroenerģijas pārvades tarifu izmaiņu no 2023. gada 1. jūlija rezultātā.

2024. gadā Mātes sabiedrība sasniegusi peļņu 14 764 tūkst. EUR apmērā, tai skaitā dividendes no Meitas sabiedrības 8 171 tūkst. EUR. Ar SPRK padomes 2023. gada 22. maija lēmumu tika apstiprināti jauni elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifi, nosakot to spēkā stāšanos no 2023. gada 1. jūlija. Vienlaikus ar minēto lēmumu ir sniegta atļauja līdz 2025. gada beigām izmantot uzkrātos pārslodzes vadības ieņēmumus pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai kopumā līdz 62,1 milj. EUR apmērā, no kā 2024. gadā izmaksu segšanai izmantoti un ieņēmumos atzīti 4 492 tūkst. EUR (detalizēti skat. 4. pielikumā).

Īstenojot ar enerģētiskās neatkarības un drošumu, kā arī ar Latvijas klimatneitralitātes stratēģiju saistītos pasākumus – sinhronizāciju, aizsardzību pret kiberuzbrukumiem un fiziskiem uzbrukumiem, atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudu palielināšanu, kā arī sniedzot kvalitatīvu elektroenerģijas pārvades pakalpojumu par iespējami zemākiem tarifiem, AS “Augstsprieguma tīkls” nepārtraukti turpina strādāt pie efektivitātes pilnveidošanas. Eiropas Enerģētikas Regulatora veiktajā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru efektivitātes salīdzinājumā (Council of European Energy Regulators, Transmission System Cost Benchmarking) AS “Augstsprieguma tīkls” novērtēta kā pilnībā efektīva. Tomēr bez atbilstošiem finanšu un cilvēkresursiem – spēcīgas un motivētas komandas – AS “Augstsprieguma tīkls” nespēs nodrošināt iepriekš minēto papildus valsts deleģēto pasākumu izpildi. Vakanču aizpildīšana jau šobrīd sagādā būtiskus izaicinājumus, un ilgstoši neizdodas piesaistīt atbilstošus profesionāļus, kas savukārt rada pārslodzes riskus esošajiem darbiniekiem un apdraud pakalpojuma kvalitāti. Par spīti aktīvam atlases procesam 2024. gada 31. decembrī AS “Augstsprieguma tīkls” bija neaizpildītas 27 vakantas amata vietas, kuras nepieciešams aizpildīt 2025. gada laikā. 2024. gadā personāla izmaksu budžeta ietaupījums bija 2 009 tūkst. EUR

DABASGĀZES PĀRVADES SEGMENTS

Dabasgāzes pārvades segmenta ieņēmumi pārskata periodā bija 44 364 tūkst. EUR un EBITDA sasniedza 20 244 tūkst. EUR, kas veidoja 30 % no Conexus kopējās EBITDA. Pārvades segmenta peļņa pirms nodokļiem sasniedza 3 994 tūkst. EUR, kas ievērojami pārsniedz peļņas rādītājus iepriekšējā gadā. Conexus darbība ir regulēta, un regulatīvie periodi atšķiras no finanšu pārskata gada. Saskaņā ar Dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku, tarifu periodā var veidoties ieņēmumu un izmaksu novirzes pret atļautajiem apjomiem, kas ietekmēs tarifu vērtības nākamajos tarifu ciklos. Dabasgāzes pārvades segments ieņēmumus gūst no jaudu tirdzniecības gan dabasgāzes patēriņam Latvijā, gan starptautiskiem dabasgāzes pārvadājumiem.

No 2023. gada 1. decembra spēkā esošie dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifi ir apstiprināti ar SPRK padomes 2023. gada 26. oktobra lēmumu Nr. 119 (skat. vietnē https://likumi.lv/ta/id/346867). Atbilstoši minētajam lēmumam no 2023. gada 1. decembra, kad sākās dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma regulatīvais periods, tiek piemērota maksa par izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei, kas ir lielāka nekā iepriekšējā regulatīvajā periodā piemērotā. Maksas palielinājums saistīts gan ar to, ka iepriekšējā regulatīvajā periodā gūtie ieņēmumi nav noseguši visas pakalpojuma izmaksas, gan arī ar to, ka dabasgāzes patēriņa apjoms Latvijā ir samazinājies.

DABASGĀZES UZGLABĀŠANAS SEGMENTS

Dabasgāzes uzglabāšanas segmenta ieņēmumi pārskata periodā bija 60 233 tūkst. EUR un EBITDA sasniedza 47 480 tūkst. EUR. Uzglabāšanas segmenta peļņa pirms nodokļiem sasniedza 37 355 tūkst. EUR.

Dabasgāzes uzglabāšanas segments ieņēmumus gūst no krātuves jaudu rezervācijas, kas sistēmas lietotājiem krātuves cikla ietvaros tiek piešķirtas krātuves jaudu izsolēs. Krātuves cikls ilgst no 1. maija līdz nākamā gada 30. aprīlim. No 2024. gada 1. maija ir spēkā jauni dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojuma tarifi (skat. SPRK lēmums).

Pamata produktiem, kas ir viena gada grupētās jaudas produkts un divu gadu grupētās jaudas produkts, tarifi saglabājas nemainīgi. Krājumu pārcelšanas produkta tarifs palielinās no 1,3581 EUR/MWh/krātuves ciklā uz 3,2260 EUR/MWh/krātuves ciklā. Krājuma pārcelšanas produkta tarifu nosaka iepriekšējās sezonas divu gadu grupētās jaudas produkta izsoļu rezultāti, ko savukārt nosaka tirgus pieprasījums.

INVESTĪCIJAS

Elektroenerģijas pārvades segments

Kapitālieguldījumi elektroenerģijas pārvades sistēmā tiek realizēti saskaņā ar SPRK apstiprināto Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu, īstenojot projektus, kas nepieciešami droša un kvalitatīva elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanai. Lai iespējami samazinātu plānoto ieguldījumu ietekmi uz elektroenerģijas pārvades tarifu, ieguldījumi esošo aktīvu pārbūvē un atjaunošanā tiek plānoti nolietojuma apmērā, savukārt uz tīkla attīstību vērsto projektu finansēšanai tiek aktīvi piesaistīts ES līdzfinansējums, kā arī uzkrātie pārslodzes maksas ieņēmumi.

Elektroenerģijas pārvades segmenta aktīvi pārskata perioda beigās bija 1 059 milj. EUR. 2024. gadā elektroenerģijas pārvades aktīvos realizēti ieguldījumi 162 245 tūkst. EUR apmērā, tai skaitā būtiskākie:

- Sinhronizācijā ar Eiropas elektroenerģijas pārvades tīklu (1. un 2. fāze) ieguldīti 97 477 tūkst. EUR – atbilstoši aktuālajai prognozei Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu 1. fāzes un 2. fāzes projektos kopumā plānots ieguldīt 236 680 tūkst. EUR. Projekta mērķis ir Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, sinhronizējot Latvijas elektroenerģijas pārvades tīklu ar kontinentālās Eiropas tīklu, ievērojot drošuma un izmaksu efektivitātes principu atbilstību.
- Apakšstaciju pārbūvē un atjaunošanā ieguldīti 16 649 tūkst. EUR – apakšstacijas pārbūves un atjaunošanas projektu ietvaros tiek pilnībā nomainītas tajā uzstādītās savu laiku nokalpojušās iekārtas, kā arī nomainītas tīkla elementu aizsardzības iekārtas, uzstādot digitālas un ātrdarbīgas iekārtas ar plašu funkcionalitāti. Papildus tam, modernizējot komunikāciju risinājumus, tiek nodrošināts, ka pārbūvētā apakšstacija var tikt vadīta ne tikai no darba vietas apakšstacijā, bet arī attālināti no centrālā dispečeru centra, turklāt dispečeram nepastarpināti saņemot visu nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai un rīcībai gan sistēmas normāla darba režīmā, gan arī dažādās ārkārtas situācijās. Minētie projekti palielina elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību, kā arī paver iespējas attīstīt un integrēt atjaunīgos energoresursus.

Dabasgāzes pārvades segments

Pārvades segmenta aktīvi pārskata perioda beigās bija 234 milj. EUR, kas veidoja 49 % no kopējiem Meitas sabiedrības aktīviem. Pārskata periodā veiktas investīcijas 9 742 tūkst. EUR apmērā, tai skaitā būtiskākās:

- veikti pārvades gāzesvadu posmu un to pretkorozijas izolācijas remonti – 3 257 tūkst. EUR;
- gāzesvada izolācijas nomaiņa posmā “Izborska–Inčukalna PGK” 1 952 tūkst. EUR apmērā;
- SCADA pārvades kontroles sistēmas izveidei ieguldīti 1 057 tūkst. EUR.

Dabasgāzes uzglabāšanas segments

Segmenta aktīvi pārskata perioda beigās bija 247 milj. EUR, kas veidoja 51 % no kopējiem Meitas sabiedrības aktīviem.
Pārskata periodā veiktas investīcijas 37 813 tūkst. EUR apmērā, tai skaitā būtiskākās:

- urbumu pārbūve, jauna gāzes pārsūknēšanas agregāta uzstādīšana un gāzes savākšanas punkta Nr. 3 pārbūve – ieguldīti 32 837 tūkst. EUR. Projekts tiek realizēts vērienīgā Eiropas

kopējās nozīmes projekta PCI 8.2.4 “Inčukalna pazemes gāzes krātuves darbības uzlabošana” ietvaros;
- SCADA krātuves kontroles sistēmas izveidei ieguldīti 1 059 tūkst. EUR.

KONCERNA TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Elektroenerģijas pārvade

Atbilstoši SPRK apstiprinātajam Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam turpmākajos 10 gados pārvades sistēmas attīstībā plānots ieguldīt 445 milj. EUR, no kuriem 82 milj. EUR līdzfinansēs Eiropas Savienības fondi. Pārvades tīkla infrastruktūrā un vadības tehnoloģijās tiek veiktas fundamentālas izmaiņas, lai Latvijas pārvades sistēma tiktu pilnībā sagatavota sinhronam darbam ar kontinentālo Eiropu.

Papildus tam nākamajos gados AST prioritāte būs arī liela apjoma atjaunīgo energoresursu elektrostaciju pieslēgšana pie pārvades tīkla.

Atjaunīgo energoresursu elektrostaciju attīstībai ir būtisks pienesums Latvijas enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanā. Lai nodrošinātu iespējami mazāku plānoto kapitālieguldījumu ietekmi uz elektroenerģijas pārvades tarifiem, AST ir veiksmīgi piesaistījusi ES līdzfinansējumu Attīstības plānā iekļautajiem Eiropas kopējo interešu projektiem, kā arī novirza to finansēšanai uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus. Detalizēta informācija par elektroenerģijas pārvades sistēmas turpmāko attīstību, kā arī sistēmas vadības un tirgus attīstību, inovācijām un pētniecību sniegta Ilgtspējas pārskata nodaļā "Darbības segmenti".

Dabasgāzes pārvade un uzglabāšana

Meitas sabiedrības turpmākā attīstība vērsta uz klimatam draudzīgu un ilgtspējīgu enerģijas risinājumu ieviešanu. Lai veicinātu biometāna ražošanu Latvijā, Conexus attīsta risinājumu, kas piedāvās biometāna ievadīšanu dabasgāzes pārvades sistēmā tiem ražotājiem, kuru esošās vai nākotnē paredzētās biometāna stacijas atrodas salīdzinoši tālu no esošās dabasgāzes pārvades infrastruktūras. Dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības plānā 2024.-2033. gadam ir paredzēts izbūvēt četrus biometāna ievades punktus, tādā veidā attīstot dabasgāzes pārvades sistēmu Latvijā. Tāpat Meitas sabiedrība piedalās starptautiskajā projektā par Ziemeļu–Baltijas ūdeņraža koridora izveidi. Minētais projekts ir svarīga sastāvdaļa Eiropas pārejā uz ilgtspējīgu un dekarbonizētu energosistēmu. Detalizēta informācija par dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas segmentu turpmāko attīstību sniegta Ilgtspējas pārskata nodaļā "Darbības segmenti".

FINANSĒŠANA UN LIKVIDITĀTE

Kapitālieguldījumu projektu finansēšanu Koncerns veic no pašu līdzekļiem un ārējā aizņemtā ilgtermiņa finansējuma, kas tiek regulāri un savlaicīgi piesaistīts finanšu un kapitāla tirgos. Savlaicīgi plānota aizņemtā finansējuma piesaiste ir būtiska optimālas aizdevumu refinansēšanās riska vadības nodrošināšanai, kā arī aizdevumu pamatsummu atmaksu veikšanai saistošajā termiņā.

2024. gada 31. decembrī Mātes sabiedrības aizņēmumu kopējais apjoms ir 100 420 tūkst. EUR (2023. gada 31. decembrī – 100 393 tūkst. EUR), kurus veido ilgtermiņa aizņēmumi no 2021. gadā emitētajām zaļajām obligācijām (skat. arī 20. pielikumu). Lai nodrošinātu pieejamos resursus apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, 2022. gada 9. decembrī ar AS “Swedbank” noslēgts overdrafta līgums līdz 10 000 tūkst. EUR ar termiņu līdz 2025. gada 9. decembrim. Papildu likviditātes nodrošināšanai 2025. gada 13. janvārī ar AS “SEB banka” noslēgts overdrafta līgums līdz 10 000 tūkst. EUR ar termiņu 2027. gada 10. janvāris. Pārskata periodā overdrafta līguma ietvaros AS “Augstsprieguma tīkls” aizņēmumus nav saņēmusi.

Papildus iepriekš minētajam, lai nodrošinātu kapitālieguldījumu finansēšanu, 2024. gada 20. decembrī noslēgts kredīta līgums ar Luminor Bank AS ar limitu līdz 80 000 tūkst. EUR un pieejamību līdz 2025. gada 20. decembrim. Pārskata periodā Mātes sabiedrība minētā kredīta līguma ietvaros aizņēmumu nav saņēmusi. Pārskata perioda beigās 100 % no Mātes sabiedrības kopējā ilgtermiņa kredītu apjoma ir ar fiksētu aizdevuma procentu likmi (2023. gada 31. decembrī: 100 %). Pārskata perioda beigās Mātes sabiedrības ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā procentu likme ir palikusi nemainīga 0,5 % (2023. gada 31. decembrī: 0,5 %).

Koncerna kopējais aizņēmumu apjoms 2024. gada 31. decembrī ir 167 038 tūkst. EUR, tai skaitā emitētās obligācijas 100 420 tūkst. EUR, aizņēmumi no kredītiestādēm 66 619 tūkst. EUR. Dabasgāzes operators AS “Conexus Baltic Grid” ārējo finansējumu piesaista ar saviem resursiem. Pārskata perioda beigās 76 % no Koncerna kopējiem ilgtermiņa kredītiem ir ar fiksētu kredīta procentu likmi (2023. gada 31. decembrī: 71 %), tādējādi procentu likmju pieaugums finanšu tirgū neatstāj būtisku ietekmi uz Koncernu. Koncerna vidējā svērtā ilgtermiņa kredītu procentu likme pārskata perioda beigās bija 1,50 % (2023. gada 31. decembrī: 1,74 %). Visi Koncerna aizņēmumi ir eiro valūtā un bez nodrošinājuma.

Latvijas valsts ilgtermiņa kredītreitinga samazinājuma ietekmē starptautiskā kredītreitingu aģentūra “S&P Global Ratings” pārskatījusi AS “Augstsprieguma tīkls” augstā investīciju pakāpes kredītreitinga A- nākotnes perspektīvu no pozitīvas uz stabilu.

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA

Vienlaikus Augstsprieguma tīkls koncerna finanšu rezultātiem ir publicēts arī AS “Augstsprieguma tīkls” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2024. gadu. Ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu un Ministru kabineta 2022. gada 15. marta noteikumus Nr. 175, Korporatīvās pārvaldības ziņojums sagatavots atbilstoši Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksam "Labas korporatīvās pārvaldības ieteikumi uzņēmumiem Latvijā".

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2024. gadā, valde uzskata, ka AS “Augstsprieguma tīkls” būtiskos aspektos ir ievērojusi visus kodeksā noteiktos principus.

Detalizēta informācija ir pieejama AS "Augstsprieguma tīkls" Korporatīvās pārvaldības ziņojumā par 2024. gadu, kas publicēts Mātes sabiedrības mājaslapā.: https://www.ast.lv/lv/content/korporativas-parvaldibas-modelis.

NEFINANŠU PAZIŅOJUMS

Augstsprieguma tīkls koncerna nefinanšu paziņojums (Ilgtspējas pārskats) ir sagatavots, izpildot Ilgtspējas informācijas atklāšanas likuma, kā arī Finanšu instrumentu tirgus likuma 56. panta prasības.

Augstsprieguma tīkls koncerna konsolidētais un AS "Augstsprieguma tīkls" atsevišķais nefinanšu paziņojums (Ilgtspējas pārskats) sagatavots atbilstoši Eiropas ilgtspējas ziņošanas standartu (turpmāk arī - ESRS) tematisko standartu prasībām un tiek publicēts kopā ar vadības ziņojumu kā konsolidētā gada pārskata sastāvdaļa. Šis ir pirmais pārskats, kas sagatavots atbilstoši ESRS prasībām. Līdz šim nefinanšu paziņojums (Ilgtspējas pārskats) tika sagatavots atbilstoši Globālās ziņošanas iniciatīvas standartu (*GRI Standards*) prasībām.

Minētais pārskats ir publiski pieejams Mātes sabiedrības mājaslapā un iekļauts šajā Koncerna gada pārskatā: https://www.ast.lv/lv/content/ilgtspejas-parskati

FINANŠU RISKU VADĪBA

Augstsprieguma tīkla koncerna finanšu risku vadība tiek īstenota saskaņā ar Finanšu risku pārvaldības politiku un tai pakārtotajiem Finanšu risku pārvaldības noteikumiem.

Koncerna Meitas sabiedrība izstrādā un apstiprina savas Finanšu risku vadības politikas, kas ir saskaņotas ar Koncerna politikā ietvertajiem pamatprincipiem.

Finanšu resursu pārvaldība vērsta uz saimnieciskās darbības finansējuma un finansiālās stabilitātes nodrošināšanu, realizējot konservatīvu finanšu risku vadību. Finanšu risku vadības ietvaros Koncerns un Mātes sabiedrība izmanto finanšu risku kontroles un veic risku ierobežošanas pasākumus, samazinot risku atvērtajās pozīcijās.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks ir saistīts ar Koncerna un Mātes sabiedrības spēju izpildīt saistības noteiktajos termiņos. Operatīvās darbības riska radītiem neprognozējamiem naudas plūsmas svārstību gadījumiem un īstermiņa likviditātes riska ierobežošanai Koncerns un Mātes sabiedrība nodrošina rezervi naudas līdzekļu vai parakstītu un neatsaucami pieejamu kredītlīdzekļu formā turpmākajiem 24 mēnešiem.

Koncerns un Mātes sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. Nodrošinot nepieciešamos finanšu resursus saistību segšanai, Mātes sabiedrībai 2024. gada 31. decembrī bija pieejams ilgtermiņa aizdevuma līgums 80 000 tūkst. EUR apmērā, kā arī overdrafts 10 000 tūkst. EUR apmērā. Papildu likviditātes nodrošināšanai Mātes sabiedrība 2025. gada janvārī noslēdza overdrafta līgumu 10 000 tūkst. EUR apmērā. Koncernam pārskata perioda beigās bija pieejams ilgtermiņa aizdevuma līgums 125 000 tūkst. EUR apmērā (skat. arī “Finansēšana un likviditāte”).

Vadība uzskata, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Augstsprieguma tīkla koncerns varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos. Vadība uzskata, ka Augstsprieguma tīkla koncernam būs pietiekami naudas resursi, lai tā likviditāte nebūtu apdraudēta.

PROCENTU LIKMJU RISKS

Procentu likmju risks rodas galvenokārt no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka procentu likmju pieauguma dēļ nozīmīgi pieaug finanšu izmaksas. Riska ierobežošanai Koncerna un Mātes sabiedrības Finanšu risku pārvaldības noteikumos noteikts, ka fiksētās likmes vai likmes ar ierobežotu kāpumu īpatsvars aizņēmumu portfelī nedrīkst būt mazāks par 35 %. Pārskata perioda beigās 100 % no Mātes sabiedrības un 76 % no Koncerna ilgtermiņa aizņēmumiem bija ar fiksētu kredīta procenta likmi.

KREDĪTRISKS

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Koncernu un Mātes sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un parādi no līgumiem ar klientiem. Kredītrisks var būt saistīts ar finanšu darījumu partneru risku un darījumu partneru risku.

Veicot saimniecisko darbību, Koncerns un Mātes sabiedrība sadarbojas ar vietējām un ārvalstu finanšu institūcijām. Līdz ar to rodas finanšu darījumu partneru risks – sadarbības partneru maksātnespējas vai darbības apturēšanas gadījumā Koncerns un Mātes sabiedrība var ciest zaudējumus. Piesaistītā ārējā finansējuma gadījumā risks pastāv līdz brīdim, kamēr aizņēmums tiek izņemts un pārskaitīts uz kādu no Koncerna vai Mātes sabiedrības sadarbības bankām.

Kredītrisks, kas izriet no Koncerna un Mātes sabiedrības naudas līdzekļiem norēķinu kontos, tiek pārvaldīts saskaņā ar Koncerna Finanšu risku pārvaldības politiku un Finanšu risku pārvaldības noteikumiem, sabalansējot finanšu līdzekļu izvietojumu.

Saskaņā ar Finanšu risku pārvaldības politiku sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Veicot saimniecisko darbību, Koncerns un Mātes sabiedrība sadarbojas ar vietējiem un ārvalstu komersantiem. Līdz ar to rodas darījumu partneru vai debitoru risks – sadarbības partneru maksātnespējas vai darbības apturēšanas gadījumā Koncerns vai Mātes sabiedrība var ciest zaudējumus. Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums nosaka finanšu un civiltiesiskos ierobežojumus sankciju sarakstā iekļautajiem

subjektiem, tostarp finanšu līdzekļu iesaldēšanu. Ievērojot iepriekš minēto, papildus tiesiskajiem un reputācijas riskiem sadarbība ar sankciju sarakstā iekļautu subjektu Koncernam vai Mātes sabiedrībai rada līguma saistību neizpildes risku.

Mātes sabiedrība izstrādājusi iekšējās procedūras minēto risku pārvaldībai, tostarp nodrošinot sadarbības partneru monitoringu, kā arī iepirkuma līgumos paredzot tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka attiecībā uz darījuma partneri ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.

Lai gan Koncernam un Mātes sabiedrībai ir nozīmīga debitoru riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks ir vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība – akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības, ar augstu kredītreitingu Baa2 (investīciju kategorijas reitings) un stabilu nākotnes perspektīvu, ko "Moody's" piešķīris AS "Latvenergo" grupai.

Ar debitoru parādiem saistītais kredītrisks tiek vadīts atbilstoši Finanšu risku pārvaldības noteikumos noteiktajiem risku pārvaldības pasākumiem, ik mēnesi, bet ne retāk kā reizi ceturksnī, veicot debitoru parādu analīzi.

KAPITĀLA RISKA VADĪBA

Mātes sabiedrības akcionārs ir Latvijas Republika (100%). Kapitāla riska vadības mērķis ir nodrošināt Koncerna un Mātes sabiedrības ilgtspējīgu darbību un attīstību, attīstības plāna pārvades aktīvos realizācijai nepieciešamo finansējumu, aizņēmuma līgumos noteikto ierobežojošo nosacījumu izpildi. Aizņēmumu līgumos noteiktie ierobežojošie nosacījumi nav pārkāpti. Lai nodrošinātu aizņēmuma līgumos noteikto ierobežojošo nosacījumu izpildi, tiek veikta regulāra pašu kapitāla rādītāja analīze.

APSTĀKĻI UN NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

Stiprinot reģiona enerģētisko noturību un neatkarību, 2025. gada 9. februārī Baltijas valstis veiksmīgi sinhronizēja savas elektroenerģijas pārvades sistēmas ar kontinentālo Eiropu. Sinhronizācija ļauj Baltijas valstīm ciešā sadarbībā ar citām kontinentālās Eiropas valstīm pārvaldīt savus elektroenerģijas tīklus, nodrošinot stabilu un uzticamu frekvences kontroli, tādējādi būtiski uzlabojot enerģētisko drošību reģionā.

Laika posmā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu AS “Augstsprieguma tīkls” koncerna un AS “Augstsprieguma tīkls” finanšu pārskatus.

PRIEKŠLIKUMS PAR PEĻŅAS SADALI

Par 2024. gada peļņas sadali lemj AS "Augstsprieguma tīkls" akcionāru sapulce. AS “Augstsprieguma tīkls” 2024. gada peļņa ir 14 764 tūkst. EUR.

Rolands Irklis	Arnis Daugulis	Imants Zviedris	Gatis Junghāns	Ilze Znotiņa
valdes priekšsēdētājs	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes locekle

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

AS "Augstsprieguma tīkls" valde ir atbildīga par Augstsprieguma tīkla koncerna un AS "Augstsprieguma tīkls" finanšu pārskatu sagatavošanu.
Pamatojoties uz AS "Augstsprieguma tīkls" valdes rīcībā esošo informāciju, Augstsprieguma tīkla koncerna un AS "Augstsprieguma tīkls" 2024. gada pārskati, kas sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Augstsprieguma tīkla koncerna un AS "Augstsprieguma tīkls" aktīviem, pasīviem, finanšu stāvokli un peļņu vai zaudējumiem un to naudas plūsmām. Vadības ziņojumā sniegtā informācija ir patiesa.

Rolands Irklis	Arnis Daugulis	Imants Zviedris	Gatis Junghāns	Ilze Znotiņa
valdes priekšsēdētājs	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes locekle

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTIE UN ATSEVIŠĶIE FINANŠU PĀRSKATI

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU PĀRSKATS

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 (pārklasificēts) EUR
Ieņēmumi**	4	154 010 651	158 012 093	258 607 128	245 572 646
Pārējie ieņēmumi	5	12 033 125	7 697 696	14 020 475	8 746 743
Izlietotās izejvielas un materiāli**	6	(77 334 682)	(75 454 444)	(94 873 293)	(93 344 198)
Personāla izmaksas	7	(23 469 152)	(21 970 852)	(40 799 189)	(37 956 505)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	8	(24 691 284)	(29 266 278)	(28 682 732)	(34 046 785)
EBITDA*		**40 548 658**	**39 018 215**	**108 272 389**	**88 971 901**
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	10.4	(36 207 837)	(35 359 819)	(83 319 835)	(77 040 697)
Saimnieciskās darbības peļņa		**4 340 821**	**3 658 396**	**24 952 554**	**11 931 204**
Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā		20 000	8 333	20 000	8 333
No Meitas sabiedrības saņemtās dividendes	11.1	8 170 968	5 719 677	-	-
Finanšu ieņēmumi	9a	2 645 574	2 518 116	3 350 090	2 604 691
Finanšu izmaksas	9b	(412 912)	(682 206)	(3 005 124)	(3 072 095)
Peļņa pirms nodokļa		**14 764 451**	**11 222 316**	**25 317 520**	**11 472 133**
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	15	-	-	(2 645 051)	(1 237 036)
Pārskata gada peļņa		**14 764 451**	**11 222 316**	**22 672 469**	**10 235 097**
Attiecināma uz:					
Mātes sabiedrības akcionāru**		14 764 451	11 222 316	17 601 157	8 742 479
Nekontrolējošo līdzdalību**		-	-	5 071 312	1 492 618

* Skaidrojums par papildus ne-SFPS rādītāja pievienošanu sniegts 2. pielikumā.
** Ir koriģēts 2023. gada peļņas sadalījums starp Mātes sabiedrības akcionāru un nekontrolējošo līdzdalību un veiktas pārklasifikācijas ieņēmumu uzradīšanā. Papildus skaidrojums sniegts 2.13. pielikumā.Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis
valdes priekšsēdētājs

Arnis Daugulis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Ilze Znotiņa
valdes locekle

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

VISAPTVEROŠO IENĀKUMU PĀRSKATS

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 (pārklasificēts) EUR
PĀRSKATA PERIODA PEĻŅA		**14 764 451**	**11 222 316**	**22 672 469**	**10 235 097**
Pārējie visaptverošie ienākumi, kas nav pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos					
Pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezultāts	18	119 989	309 558	99 406	339 038
Kopā pārējie visaptverošie ienākumi pārskata gadā		**119 989**	**309 558**	**99 406**	**339 038**
KOPĀ visaptverošie ienākumi pārskata gadā		**14 884 440**	**11 531 874**	**22 771 875**	**10 574 135**
Visaptverošie ienākumi attiecināmi uz:					
Mātes sabiedrības akcionāru*		14 884 440	11 531 874	17 707 055	9 072 219
Nekontrolējošo līdzdalību*		-	-	5 064 820	1 501 916

Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.
* Ir koriģēts 2023. gada visaptverošo ienākumu sadalījums starp Mātes sabiedrības akcionāru un nekontrolējošo līdzdalību. Papildus skaidrojums sniegts 2.13 pielikumā.

Rolands Irklis
valdes priekšsēdētājs

Arnis Daugulis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Ilze Znotiņa
valdes locekle

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
AKTĪVI					
Ilgtermiņa aktīvi					
Nemateriālie ieguldījumi	10.1	5 069 863	3 270 461	24 250 431	21 261 040
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		-	-	69 841	40 700
Pamatlīdzekļi	10.2	823 997 734	699 082 116	1 231 574 613	1 106 603 680
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	10.2	36 245 632	-	37 167 647	2 483 546
Tiesības lietot aktīvus	10.3	13 524 306	14 398 940	13 959 520	14 847 298
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	11	134 469 726	134 469 726	74 755	54 755
Ilgtermiņa nākamo periodu izdevumi		750 392	674 022	1 038 818	674 022
Ilgtermiņa aktīvi kopā		**1 014 057 653**	**851 875 265**	**1 308 135 625**	**1 145 965 041**
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	12	429 253	385 559	5 545 188	5 063 168
Parādi no līgumiem ar klientiem	13	25 630 172	18 858 315	37 005 834	30 413 434
Citi īstermiņa debitori	14	84 466 247	38 924 866	85 468 144	39 830 252
Termiņnoguldījumi	14	-	80 767 903	-	80 767 903
Nauda un tās ekvivalenti	16	68 393 991	31 946 690	92 845 145	44 900 140
Apgrozāmie līdzekļi kopā		**178 919 663**	**170 883 333**	**220 864 311**	**200 974 897**
AKTĪVU KOPSUMMA		**1 192 977 316**	**1 022 758 598**	**1 528 999 936**	**1 346 939 938**

Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis
valdes priekšsēdētājs

Arnis Daugulis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Ilze Znotiņa
valdes locekle

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI (TURPINĀJUMS)

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
PASĪVI					
Pašu kapitāls					
Akciju kapitāls	17a	395 555 050	391 598 534	395 555 050	391 598 534
Rezerves	17b	35 628 701	36 237 699	36 218 861	36 841 950
Nesadalītā peļņa*		25 601 606	24 181 804	108 894 000	104 637 492
Mātes sabiedrības akcionāra kapitāla līdzdalības daļa*		**456 785 357**	**452 018 037**	**540 667 911**	**533 077 976**
Nekontrolējošā līdzdalība*	**17c**	**-**	**-**	**100 416 021**	**99 114 988**
Pašu kapitāls kopā		**456 785 357**	**452 018 037**	**641 083 932**	**632 192 964**
Ilgtermiņa kreditori					
Darbinieku labumu saistības	18	3 155 209	3 261 894	4 579 576	4 593 371
Nomas saistības	20	13 227 219	14 036 873	13 671 325	14 487 671
Aizņēmumi	20	100 419 719	100 393 137	147 196 601	165 962 034
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	19a	50 442 317	37 477 190	50 442 317	37 477 190
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	19a	380 810 246	321 491 137	422 100 566	347 562 011
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības*	15	-	-	3 299 741	3 638 647
Ilgtermiņa kreditori kopā		**548 054 710**	**476 660 231**	**641 290 126**	**573 720 924**
Īstermiņa kreditori					
Aizņēmumi	20	-	-	19 841 888	13 974 779
Nomas saistības	20	855 303	843 802	882 507	871 006
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	19b	4 440 398	4 117 311	4 442 669	4 121 786
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	19b	83 943 327	39 115 919	84 930 048	40 090 402
Parādi piegādātājiem	21	50 692 048	24 772 634	60 107 843	30 554 225
Pārējie kreditori	21	48 206 173	25 230 664	76 420 923	51 413 852
Īstermiņa kreditori kopā		**188 137 249**	**94 080 330**	**246 625 878**	**141 026 050**
PASĪVU KOPSUMMA		**1 192 977 316**	**1 022 758 598**	**1 528 999 936**	**1 346 939 938**

*Ir koriģēts 2023. gada peļņas sadalījums starp Mātes sabiedrības akcionāru un nekontrolējošo līdzdalību un veikta pārklasifikācija atliktā nodokļa uzradīšanā. Papildus skaidrojums sniegts 2.13 pielikumā.
Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis, valdes priekšsēdētājs
Arnis Daugulis, valdes loceklis
Imants Zviedris, valdes loceklis
Gatis Junghāns, valdes loceklis
Ilze Znotiņa, valdes locekle
Māra Grava, Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ

	Pielikums	Mātes sabiedrība						
		Akciju kapitāls EUR	Nesadalītā peļņa EUR	Citas rezerves EUR	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve EUR	Pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezerve EUR	Reorganizācijas rezerve EUR	Kopā EUR
2022. gada 31. decembrī		**391 598 534**	**19 336 624**	**2 680 615**	**61 496 142**	**(255 243)**	**(27 336 704)**	**447 519 968**
Pārskata gada peļņa		-	11 222 316	-	-	-	-	11 222 316
Pārskata gada pārējie visaptverošie ienākumi		-	-	-	-	309 558	-	309 558
Kopā pārskata gada visaptverošie ienākumi		**-**	**11 222 316**	**-**	**-**	**309 558**	**-**	**11 531 874**
Izmaksātas dividendes	17a	-	(7 033 805)	-	-	-	-	(7 033 805)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana		-	656 669	-	(656 669)	-	-	-
Kopā darījumi ar akcionāru un pārējās pašu kapitāla izmaiņas		**-**	**(6 377 136)**	**-**	**(656 669)**	**-**	**-**	**(7 033 805)**
2023. gada 31. decembrī		**391 598 534**	**24 181 804**	**2 680 615**	**60 839 473**	**54 315**	**(27 336 704)**	**452 018 037**
Pārskata gada peļņa		-	14 764 451	-	-	-	-	14 764 451
Pārskata gada pārējie visaptverošie ienākumi		-	-	-	-	119 989	-	119 989
Kopā pārskata gada visaptverošie ienākumi		**-**	**14 764 451**	**-**	**-**	**119 989**	**-**	**14 884 440**
Izmaksātas dividendes	17a	-	(10 117 120)	-	-	-	-	(10 117 120)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana		-	728 987	-	(728 987)	-	-	-
Akciju kapitāla palielināšana	17a	3 956 516	(3 956 516)	-	-	-	-	-
Kopā darījumi ar akcionāru un pārējās pašu kapitāla izmaiņas		**3 956 516**	**(13 344 649)**	**-**	**(728 987)**	**-**	**-**	**(10 117 120)**
2024. gada 31. decembrī		**395 555 050**	**25 601 606**	**2 680 615**	**60 110 486**	**174 304**	**(27 336 704)**	**456 785 357**

Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis
valdes priekšsēdētājs

Arnis Daugulis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Ilze Znotiņa
valdes locekle

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM PAŠU KAPITĀLĀ (TURPINĀJUMS)

		Koncerns								
		Attiecināms uz Mātes sabiedrības akcionāru								
	Pielikums	Akciju kapitāls EUR	Nesadalītā peļņa EUR	Citas rezerves EUR	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve EUR	Pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas rezerve EUR	Reorganizācijas rezerve EUR	Kopā EUR	Nekontrolējošā līdzdalība EUR	Kopā EUR
2022. gada 31. decembrī		**391 598 534**	**102 272 149**	**2 680 615**	**60 709 279**	**(472 472)**	**(25 748 543)**	**531 039 562**	**100 247 555**	**631 287 117**
Pārskata gada peļņa (kā iepriekš norādīts)		-	8 742 479	-	-	-	-	4 865 885	5 369 212	10 235 097
Korekcija^		-	-	-	-	-	-	3 876 594	(3 876 594)	-
Pārskata gada peļņa*(koriģēts)		-	8 742 479	-	-	-	-	8 742 479	1 492 618	10 235 097
Pārskata gada pārējie visaptverošie ienākumi		-	-	-	-	329 740	-	329 740	9 298	339 038
Kopā pārskata gada visaptverošie ienākumi (koriģēts)		**-**	**8 742 479**	**-**	**-**	**329 740**	**-**	**9 072 219**	**1 501 916**	**10 574 135**
Izmaksātas dividendes	17a	-	(7 033 805)	-	-	-	-	(7 033 805)	(2 634 483)	(9 668 288)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana		-	656 669	-	(656 669)	-	-	-	-	-
Kopā darījumi ar akcionāru un pārējās pašu kapitāla izmaiņas		**-**	**(6 377 136)**	**-**	**(656 669)**	**-**	**-**	**(7 033 805)**	**(2 634 483)**	**(9 668 288)**
2023. gada 31. decembrī		**391 598 534**	**104 637 492**	**2 680 615**	**60 052 610**	**(142 732)**	**(25 748 543)**	**533 077 976**	**99 114 988**	**632 192 964**
Pārskata gada peļņa		-	17 601 157	-	-	-	-	17 601 157	5 071 312	22 672 469
Pārskata gada pārējie visaptverošie ienākumi		-	-	-	-	105 898	-	105 898	(6 492)	99 406
Kopā pārskata gada visaptverošie ienākumi		**-**	**17 601 157**	**-**	**-**	**105 898**	**-**	**17 707 055**	**5 064 820**	**22 771 875**
Izmaksātas dividendes	17a	-	(10 117 120)	-	-	-	-	(10 117 120)	(3 763 787)	(13 880 907)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana		-	728 987	-	(728 987)	-	-	-	-	-
Akciju kapitāla palielināšana	17a	3 956 516	(3 956 516)	-	-	-	-	-	-	-
Kopā darījumi ar akcionāru un pārējās pašu kapitāla izmaiņas		**3 956 516**	**(13 344 649)**	**-**	**(728 987)**	**-**	**-**	**(10 117 120)**	**(3 763 787)**	**(13 880 907)**
2024. gada 31. decembrī		**395 555 050**	**108 894 000**	**2 680 615**	**59 323 623**	**(36 834)**	**(25 748 543)**	**540 667 911**	**100 416 021**	**641 083 932**

*Ir koriģēts 2023. gada peļņas sadalījums starp Mātes sabiedrības akcionāru un nekontrolējošo līdzdalību. Papildu skaidrojums sniegts 2.13 pielikumā
Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis	Arnis Daugulis	Imants Zviedris	Gatis Junghāns	Ilze Znotiņa	Māra Grava
valdes priekšsēdētājs	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes locekle	Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
I. Pamatdarbības naudas plūsma					
Peļņa/(zaudējumi) pirms nodokļa		**14 764 451**	**11 222 316**	**25 317 520**	**11 472 133**
Korekcijas:					
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija, pamatlīdzekļu nolietojums un vērtības samazinājums no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	10	35 287 335	34 439 412	82 386 189	76 107 145
Tiesību lietot aktīvus nolietojums	10	920 502	920 407	933 646	933 552
Zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas	10	225 756	470 465	182 105	1 171 596
Uzkrājumu pieaugums		13 304	277 267	106 194	256 976
Procentu izmaksas	9	782 984	859 260	3 518 245	3 461 552
Procentu ieņēmumi	9	(2 641 080)	(2 510 429)	(3 345 596)	(2 596 349)
Dividendes no Meitas sabiedrības	11.1	(8 170 968)	(5 719 677)	-	-
Ieņēmumi no līdzdalības asociētas sabiedrības kapitālā		(20 000)	(8 333)	(20 000)	(8 333)
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		**41 162 284**	**39 950 688**	**109 078 303**	**90 798 272**
Korekcijas:					
Parādu no līgumiem ar klientiem, depozītu un citu īstermiņa debitoru pieaugums		(3 266 122)	(26 560 812)	(3 471 602)	(25 927 560)
Krājumu atlikumu samazinājums / (pieaugums)		(43 694)	39 967	(482 020)	(946 707)
Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem palielinājums		26 440 163	26 743 278	27 908 657	21 384 067
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		**64 292 631**	**40 173 121**	**133 033 338**	**85 308 072**
Izdevumi procentu maksājumiem		(36 694)	(102 708)	(2 777 064)	(2 671 204)
Nomas procentu maksājumi	20	(219 708)	(230 114)	(240 220)	(250 897)
Saņemtie procentu ieņēmumi		3 391 095	1 742 526	4 055 846	1 822 631
Izdevumi procentu maksājumiem par emitētiem parāda vērtspapīriem	20	(500 000)	(500 000)	(500 000)	(500 000)
Uzņēmuma ienākuma nodokļa maksājumi	15	-	-	(2 983 957)	(2 088 770)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		**66 927 324**	**41 082 825**	**130 587 943**	**81 619 832**

Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis	Arnis Daugulis	Imants Zviedris	Gatis Junghāns	Ilze Znotiņa	Māra Grava
valdes priekšsēdētājs	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes loceklis	valdes locekle	Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS (TURPINĀJUMS)

	Pielikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
II. Ieguldīšanas darbības naudas plūsma					
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde un izveidošana		(174 740 720)	(53 292 108)	(218 416 667)	(82 751 758)
Pamatlīdzekļu pārdošana		64 843	373 272	125 094	378 061
Saņemtais ES finansējums	19	55 881 228	22 230 789	72 203 423	24 371 953
Saņemtā pārslodzes maksa	19	11 104 799	11 656 486	11 104 799	11 656 486
Termiņnoguldījumi neto vērtībā		80 000 000	(80 000 000)	80 000 000	(80 000 000)
Saņemtās dividendes no Meitas sabiedrības	11	8 170 968	5 719 677	-	-
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		**(19 518 882)**	**(93 311 884)**	**(54 983 351)**	**(126 345 258)**
III. Finansēšanas darbības naudas plūsma					
Aktīvu nomas maksājumi	20	(844 021)	(833 070)	(871 225)	(839 490)
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	20	-	-	-	10 000 000
Aizņēmumu no kredītiestādēm atmaksa	20	-	-	(12 899 286)	(12 899 286)
Izmaksātās dividendes	17	(10 117 120)	(7 033 805)	(13 889 076)	(9 645 398)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		**(10 961 141)**	**(7 866 875)**	**(27 659 587)**	**(13 384 174)**
Neto naudas palielinājums pārskata periodā		36 447 301	(60 095 934)	47 945 005	(58 109 600)
Naudas atlikums pārskata gada sākumā		31 946 690	92 042 624	44 900 140	103 009 740
Naudas atlikums pārskata gada beigās		**68 393 991**	**31 946 690**	**92 845 145**	**44 900 140**

Pielikumi, kas atspoguļoti no 185. līdz 285. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Rolands Irklis
valdes priekšsēdētājs

Arnis Daugulis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Ilze Znotiņa
valdes locekle

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2025. gada 25. aprīlis
Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR KONCERNU

Augstsprieguma tīkla koncerna pamatdarbība ir elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora funkciju nodrošināšana, energoapgādes sistēmas aktīvu efektīva pārvaldība, dabasgāzes pārvade un uzglabāšana.

Augstsprieguma tīkla koncerns (turpmāk arī – Koncerns) ietver mātes sabiedrību AS "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk arī – AST vai Mātes sabiedrība), meitas sabiedrību AS "Conexus Baltic Grid" (turpmāk arī – Conexus vai Meitas sabiedrība), asociēto sabiedrību "Baltic RCC" OÜ.

Visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Klimata un enerģētikas ministrija. Mātes sabiedrības juridiskā adrese ir Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija.

AUGSTSPRIEGUMA TĪKLA KONCERNA VALDE UN PADOME:

Valdes locekļi un viņu ieņemamie amati

Rolands Irklis - valdes priekšsēdētājs

Imants Zviedris – valdes loceklis

Gatis Junghāns – valdes loceklis

Arnis Daugulis – valdes loceklis

Ilze Znotiņa – valdes locekle (no 01.02.2024.)

Padomes locekļi un viņu ieņemamie amati

Kaspars Āboliņš – padomes priekšsēdētājs (līdz 30.12.2024.)

Olga Bogdanova- padomes priekšsēdētāja (no 31.12.2024.)

Olga Bogdanova – padomes priekšsēdētāja vietniece (līdz 30.12.2024.)

Armands Eberhards – padomes loceklis (līdz 30.12.2024.)

Aigars Ģērmanis – padomes loceklis (līdz 30.12.2024.)

Līga Rozentāle – padomes priekšsēdētāja vietniece (no 31.12.2024.)

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

AS "Augstsprieguma tīkls" ir pārvades sistēmas operators, kas saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegto licenci Nr. E12001 nodrošina pārvades tīkla darbības un Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroapgādes drošumu, sniedz pārvades pakalpojumu, balstoties uz publicētiem pārvades pakalpojuma tarifiem, pastāvīgi nodrošina pārvades sistēmas pakalpojumu pieejamību. AS "Augstsprieguma tīkls" veic pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošina drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi. Koncerna meitas sabiedrība AS "Conexus Baltic Grid" ir neatkarīgs vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators Latvijā, kas pārvalda vienu no modernākajām dabasgāzes krātuvēm Eiropā - Inčukalna pazemes gāzes krātuvi - un maģistrālo dabasgāzes pārvades sistēmu, kas savieno Latvijas dabasgāzes tirgu ar citu valstu pārvades sistēmām.

Conexus rūpējas par infrastruktūras ilgtspēju un drošību, augstu pakalpojumu kvalitāti, kas veicina tirgus attīstību un nodrošina ekonomisko vērtību klientiem un visai sabiedrībai. Conexus dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojumus regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Koncerna asociētā sabiedrība "Baltic RCC" OÜ ir Baltijas reģionālais koordinācijas centrs Tallinā, kura pamatuzdevums ir koordinēt elektroenerģijas sistēmu attīstības plānošanu, kā arī saskaņot atsevišķas operatoru ikdienas darbības elektroenerģijas apgādes drošuma garantēšanai. Finanšu pārskatu 2025. gada 25. aprīlī ir apstiprinājusi Mātes sabiedrības valde šādā sastāvā: Rolands Irklis (valdes priekšsēdētājs), Imants Zviedris (valdes loceklis), Gatis Junghāns (valdes loceklis), Arnis Daugulis (valdes loceklis), Ilze Znotiņa (valdes locekle). Lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņems akcionāru sapulce. Mātes sabiedrības un Koncerna revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība SIA "KPMG Baltics" un atbildīgā zvērinātā revidente Armine Movsisjana.

2. BŪTISKAS GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES POLITIKAS

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi, kas izmantoti, sagatavojot finanšu pārskatus.
Šie pamatprincipi tiek konsekventi piemēroti, atspoguļojot datus par visiem pārskatā ietvertajiem periodiem. Grāmatvedības un novērtēšanas principi, kas uzrādīti šajā sadaļā ir konsekventi piemēroti visā pārskata periodā, ja vien nav norādīts pretējais.

Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem (turpmāk SFPS grāmatvedības standarti).
Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, izņemot konkrētu pamatlīdzekļu grupas, kuras tiek uzskaitītas pārvērtētajā vērtībā (skat. 2.3 un 10.2 pielikumus). Peļņas vai zaudējumu aprēķins klasificēts pēc izdevumu veidiem. Naudas plūsma no pamatdarbības ir sagatavota, izmantojot netiešo metodi. Ieguldīšanas darbības naudas plūsmas un finansēšanas darbības naudas plūsma ir sagatavotas, izmantojot tiešo metodi.

Ne-SFPS rādītājs EBITDA tiek uzrādīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šāds atspoguļojums ir raksturīga nozares prakse un nodrošina labāku salīdzināmību ar citiem uzņēmumiem, kas darbojas šajā tautsaimniecības nozarē. EBITDA šo finanšu pārskatu ietvaros tiek aprēķināta kā peļņa pirms nolietojuma un amortizācijas, no meitas sabiedrības saņemtajām dividendēm, finanšu ieņēmumiem, finanšu izmaksām un uzņēmumu ienākuma nodokļa. Citu sabiedrību finanšu pārskatos EBITDA var tikt rēķināta atšķirīgi.

Finanšu pārskatos finanšu rādītāji ir norādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā euro (turpmāk tekstā – EUR).

Finanšu pārskatā tiek ievērota rādītāju salīdzināmība. Gadījumos, ja pārskata gadā tiek mainīta finanšu pārskatu informācijas prezentācija, salīdzinošie rādītāji tiek pārklasificēti, lai nodrošinātu to salīdzināmību.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2024. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Koncerna konsolidētajos finanšu pārskatos ir iekļauti meitas sabiedrības AS "Conexus Baltic Grid" finanšu rezultāti no Meitas sabiedrības iegādes brīža.

2024. gada 31. decembrī un 2023.gada 31. decembrī Koncerna Mātes sabiedrībai bija ieguldījumi šādās meitas sabiedrībās:

Meitas sabiedrība	Valsts	Uzņēmējdarbības veids	Dibināšana /iegādes datums	Līdzdalība
AS "Conexus Baltic Grid"	Latvija	Dabasgāzes pārvade un uzglabāšana Cauruļvadu transports (NACE kods 49.50)	21.07.2020.	68,46%

Pārskata gadā piemērojamie standarti un interpretācijas

Pārskata gadā ir stājušies spēkā šādi Starptautiskās grāmatvedības standartu padomes (SGSP) izdotie un ES apstiprinātie standarti, to grozījumi vai jaunas interpretācijās ietvertās vadlīnijas, kas pielietoti šo finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā:

- Saistību klasifikācija kā īstermiņa vai ilgtermiņa - Grozījumi 1. SGS,
- Ilgtermiņa saistības ar īpašiem nosacījumiem – Grozījumi 1. SGS,
- Grozījumi 16. SFPS - Noma: Nomas saistības pārdošanas un saņemšanas atpakaļnomā darījumos,
- Finansēšanas līgumi ar piegādātājiem - papildinājumi 7. SGS un 7. SFPS

Šo jauno spēkā esošo standartu grozījumu un interpretāciju piemērošana būtiski neietekmēja Mātes sabiedrības un Koncerna finanšu pārskatus.

Standarti vai interpretācijas, kas ir spēkā pirmo reizi pārskata periodiem, kas sākas pēc 2024. gada 1. janvāra

Finanšu pārskatu apstiprināšanas datumā ir šādi jauni standarti, esošo standartu un interpretāciju grozījumi, ko SGSP ir izdevusi, bet kas vēl nav stājušies spēkā:

Spēkā stāšanās datums	Jauni vai papildināti standarti	ES apstiprināti
01.01.2025.	Aizvietojamības neesamība (papildinājumi 21. SGS);	2024. gada 12. novembris
01.01.2026.	Grozījumi finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā (papildinājumi 9. SFPS un 7. SFPS);	Procesā
01.01.2026.	SFPS grāmatvedības standartu ikgadējie uzlabojumi 11. sējums (izdots 2024. gada 18. jūlijā)	Procesā
01.01.2027.	18. SFPS Informācijas sniegšana un atklāšana finanšu pārskatos (izdots 2024. gada 9. aprīlī)	Procesā
01.01.2027.	19. SFPS Meitasuzņēmumi bez publiskas atbildības: Informācijas atklāšana (izdots 2024. gada 9. maijā)	Procesā

Mātes sabiedrība un Koncerns paredz, ka, izņemot 18. SFPS, šo standartu pieņemšanai un esošo standartu grozījumiem nebūs būtiskas ietekmes uz finanšu pārskatiem sākotnējās piemērošanas periodā.

KONSOLIDĀCIJA

A) MEITAS SABIEDRĪBAS

Meitas sabiedrība ir sabiedrība, kuru Mātes sabiedrība kontrolē. Mātes sabiedrība kontrolē citu sabiedrību, ja tā saņem mainīgo peļņas daļu no tās dalības sabiedrībā vai ja tai ir tiesības uz mainīgo peļņu, un tai ir iespējas ietekmēt šo ienākumu apmēru, izmantojot tās pilnvaras vadīt Meitas sabiedrības darbības (10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati").

Meitas sabiedrības finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot no brīža, kad Mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār Meitas sabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas.

Visi darījumi starp Koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem starp Koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā Koncerna meitas sabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību Koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

Ieguldījumus Meitas sabiedrību pamatkapitālā Mātes sabiedrības individuālajos finanšu pārskatos uzrāda vēsturiskajā iegādes vērtībā, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, ja tāda ir. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti par summu, par kādu ieguldījuma Meitas sabiedrībā uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo summu. Atgūstamā summa ir lielākā no aktīva patiesās vērtības mīnus atsavināšanas izmaksas vai lietošanas vērtības.

Iepriekšējie Meitas sabiedrību vērtības samazinājumi (ja tādi ir) tiek pārskatīti, lai noteiktu iespējamo apvērsumu katrā pārskata datumā.

B) DARĪJUMI AR NEKONTROLĒJOŠO LĪDZDALĪBU UN ĪPAŠNIEKIEM

Koncerna darījumi ar nekontrolējošo līdzdalību tiek uzskatīti par darījumiem ar saimnieciskās vienības kapitāla īpašniekiem. Izmaiņas Mātes sabiedrības līdzdalības daļā Meitassabiedrībā, kas netiek atspoguļotas Mātes sabiedrībā, tai zaudējot kontroli pār Meitas sabiedrību ir pašu kapitāla transakcijas (t.i., transakcijas, kas tiek uzskatītas par darījumiem ar īpašniekiem). Darījumos ar nekontrolējošo līdzdalību radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti Koncerna pašu kapitālā.

C) ASOCIĒTĀS SABIEDRĪBAS

Ieguldījumi asociētajā sabiedrībā ir ieguldījumi tādā sabiedrībā, kurā Koncernam ir būtiska ietekme (tieši vai netieši), kas parasti nozīmē tādas īpašumtiesības, kas garantē 20 līdz 50 procentu balsstiesības.

Ieguldījumi asociētajā sabiedrībā Koncerna finanšu pārskatos tiek uzskaitīti, piemērojot pašu kapitāla metodi.

Koncerns pārtrauc izmantot pašu kapitāla metodi no dienas, kad ieguldījums vairs nav asociētā sabiedrība. Koncernam/Mātes sabiedrībai zūd būtiska ietekme brīdī, kad tā zaudē tiesības piedalīties sabiedrības finanšu vai pamatdarbības jautājumos. Būtiskas ietekmes zaudējums var notikt līdztekus vai bez izmaiņām absolūtā vai relatīvā līdzdalības daļā.

Ieguldījumus asociēto sabiedrību pamatkapitālā Mātes sabiedrības individuālajos finanšu pārskatos uzrāda vēsturiskajā iegādes vērtībā, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, ja tāda ir.

2.1. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Sākotnēji finanšu instrumenti tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas visiem tiem finanšu instrumentiem, kas netiek atzīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t. i., datumā, kad Koncerns un Mātes sabiedrība ir apņēmusies iegādāties vai pārdot aktīvu.

FINANŠU AKTĪVI

Koncerns un Mātes sabiedrība klasificē savus finanšu aktīvus saskaņā ar 9. SFPS šādās novērtējuma kategorijās:

- tie, kas turpmāk jānovērtē patiesajā vērtībā (ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos vai peļņā vai zaudējumos), un
- tie, kas jānovērtē amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu aktīvu klasifikācija

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no Koncerna un Mātes sabiedrības finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem (TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu pārskatā (PVPZA), piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti. Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr novērtē patiesajā vērtībā. Tomēr vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos apvienotajos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Parāda instrumenti

Parāda instrumentu turpmākā novērtēšana ir atkarīga no Koncerna un Mātes sabiedrības uzņēmējdarbības modeļa aktīvu pārvaldīšanas un aktīvu naudas plūsmas raksturlielumiem. Koncerns un Mātes sabiedrība klasificē visus savus parāda instrumentus (tai skaitā noguldījumus kredītiestādēs) amortizētajā iegādes vērtībā: aktīvus, kurus tur līgumā paredzēto naudas plūsmu iekasēšanai, ja šīs naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi, novērtē amortizētajā iegādes vērtībā. Jebkuru peļņu vai zaudējumus, kas rodas no atzīšanas pārtraukšanas, atzīst tieši peļņā vai zaudējumos. Vērtības samazināšanos uzrāda kā atsevišķu posteni peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Nauda

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas līdzekļu atlikumiem banku norēķinu kontos un pieprasījuma depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz trīs mēnešiem.

Termiņnoguldījumi

Termiņnoguldījumi ir finanšu aktīvi ar sākotnējo termiņu ilgāku par trim mēnešiem.

Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, expected credit loss) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. Modelis iekļauj operacionālus atvieglojumus parādiem no līgumiem ar klientiem. Koncerns un Mātes sabiedrība finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (parādiem no līgumiem ar klientiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ. Individuāli novērtētajiem finanšu aktīviem būtisks kredītriska palielinājums tiek definēts kā reitinga samazinājums zem investīciju reitinga vai izmaiņas dalībnieku sastāvā, kas var negatīvi ietekmēt ārējo kredītreitingu. Portfeļa līmenī vērtētajiem finanšu aktīviem būtisks kredītriska pieaugums tiek definēts

kā maksājuma kavējums un debitora maksātnespēja. Koncerns un Mātes sabiedrība ir piemērojusi 9. SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz parādu no līgumiem ar klientiem vērtēšanu – parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām, piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, koriģējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes.

Lai gan nauda un depozīti ar sākotnējo atmaksas termiņu mazāku par trīs mēnešiem arī ir pakļauti SKZ aprēķināšanas prasībām 9. SFPS ietvaros, noteiktā sagaidāmo kredītzaudējumu vērtība ir nebūtiska, ņemot vērā to, ka pārsvarā visa nauda un depozīti ar sākotnējo atmaksas termiņu mazāku par trīs mēnešiem tiek turēti tādās finanšu institūcijās, kurām pašām vai to mātesbankām ir investīciju kategorijas kredītreitings (pārsvarā A līmeņa kredītreitings).
Sagaidāmie kredītzaudējumi tiek iekļauti atsevišķā kredītzaudējumu kontā, un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Finanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu grupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- Koncerns un Mātes sabiedrība nodod līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja a) Koncerns un Mātes sabiedrība būtībā ir nodevuši visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja b) Koncerns un Mātes sabiedrība nav ne nodevuši, ne saglabājuši būtībā visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevuši kontroli pār finanšu aktīvu.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti ietver Izvēles finansiālo pārvades tiesības (FTR – Financial transmission rights – options). FTR ir finanšu instruments, ar kura palīdzību elektroenerģijas tirgus dalībnieki var ierobežot elektroenerģijas biržas cenu svārstību risku starp Igaunijas un Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības apgabaliem (skat. arī sadaļu Sastrēgumu vadība uz robežām (izsoles) un elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija) . Koncerns un Mātessabiedrība visus atvasinātos finanšu instrumentus klasificē kā patiesajā vērtībā novērtētus finanšu instrumentus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā datumā, kurā noslēgts atvasinātais līgums, un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

FINANŠU SAISTĪBAS

Finanšu saistības tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos. Visas Koncerna un Mātes sabiedrības finanšu saistības ir finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš pārsniedz vienu gadu, tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Finanšu saistību atzīšanas pārtraukšana

Koncerns un Mātes sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības, ja tās līgumsaistības tiek izpildītas vai atceltas, vai arī tās zaudē spēku. Koncerns un Mātes sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības arī tad, ja to noteikumi ir grozīti, un grozīto saistību naudas plūsmas ir būtiski atšķirīgas, un tādā gadījumā jaunas finanšu saistības, kuru pamatā ir grozītie noteikumi, tiek atzītas patiesajā vērtībā. Gadījumā, kad grozījumi nav būtiski, amortizētās pašizmaksas izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos. Savukārt ar grozījumiem saistītas darījumu izmaksas tiek ņemtas vērā nosakot grozītā instrumenta efektīvo procentu likmi. Attiecībā uz finanšu saistību atzīšanas pārtraukšanu starpību starp dzēsto uzskaites vērtību un samaksāto atlīdzību (ieskaitot pārvestos ne-naudas aktīvus vai uzņemtās saistības) atzīst peļņā vai zaudējumos.

2.2. DARĪJUMI ĀRVALSTU VALŪTĀS

FUNKCIONĀLĀ UN UZRĀDĪŠANAS VALŪTA

Koncerna finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Koncerns darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskati ir sagatavoti un visi posteņi ir uzrādīti euro (EUR), kas ir Koncerna un Mātes sabiedrības funkcionālā un uzrādīšanas valūta.

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā. Nemonetārās pozīcijas, kas tiek novērtētas pēc sākotnējās vērtības ārvalstu valūtā, ir pārvērtētas pēc valūtas kursa sākotnējā darījuma dienā.

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI UN PAMATLĪDZEKĻI

Nemateriālie ieguldījumi sākotnēji tiek uzskaitīti iegādes vērtībā. Pēc sākotnējās atzīšanas nemateriālie ieguldījumi tiek vērtēti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus vērtības samazinājumam. Datorprogrammu licences, datorprogrammas un ar to ieviešanu saistītās izmaksas tiek uzskaitītas nemateriālajos ieguldījumos, un to amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes šo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā. Nemateriālo aktīvu lietošanas laiks ir 5 līdz 20 gadi.

Mātes sabiedrības un Koncerna pamatlīdzekļi sākotnēji tiek uzrādīti iegādes vērtībā. Pēc sākotnējās uzskaites pamatlīdzekļi tiek uzrādīti iegādes vērtībā vai pamatlīdzekļu grupu ietvaros pārvērtētajā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazināšanās zaudējumus. Iegādes izmaksās tiek iekļauti izdevumi, kas ir tieši saistīti ar pamatlīdzekļa iegādi. Zeme netiek nolietota. Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts, izmantojot lineāro metodi, lai attiecinātu pamatlīdzekļu vērtību uz tā aplēsto lietderīgās lietošanas laiku (ņemot vērā pamatlīdzekļa atlikušo vērtību).

Ja pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām) ir atšķirīgi lietderīgās izmantošanas laiki un šo komponenšu (sastāvdaļu) iegādes vērtības ir būtiskas attiecībā pret pamatlīdzekļa vērtību, tad tās uzskaita pa pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām).

Pamatlīdzekļu grupa	Lietderīgais kalpošanas laiks, gadi
Ēkas un būves	20-150
Inženierbūves	15-65
Pārvades līnijas:	
Augstsprieguma elektroenerģijas pārvades līnijas	50
Pārējās pārvades līnijas	20-30
Tehnoloģiskās iekārtas:	
Transformatori	30-40
Apakšstaciju tehnoloģiskās iekārtas, 110 kV-330 kV	20-40
Pārējās tehnoloģiskās iekārtas	10-15
Gāzes regulēšanas iekārtas	35
Gāzes pārsūknēšanas iekārtas	25-30
Transportlīdzekļi un mehānismi, katodaizsardzības iekārtas	5-20
Pārējie pamatlīdzekļi	2–20

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs Koncernā vai Mātes sabiedrībā un šā posteņa izmaksas var ticami noteikt. Šādas izmaksas tiek norakstītas attiecīgā pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās lietošanas periodā.

Pamatlīdzekļu kārtējo remontu un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tās ir radušās. Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas.

Sākotnējā vērtībā ietilpst pamatlīdzekļu izveidošanas izmaksas, kas galvenokārt sastāv no iekārtu un materiālu izmaksām, būvniecības, personāla, projektēšanas un citu pakalpojumu izmaksām.

Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, iekams attiecīgie aktīvi nav gatavi lietošanai.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti tā perioda peļņas vai zaudējumu pārskatā, kurā tie radušies. Kad tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, uz konkrēto pamatlīdzekli attiecināmā pārvērtēšanas rezerves summa tiek pārnesta uz nesadalīto peļņu.

Ja kāda nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, vai lietošanas vērtības (skat. arī 10. pielikumu).

PAMATLĪDZEKĻI PĀRVĒRTĒTAJĀ VĒRTĪBĀ

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic pietiekami regulāri, lai šo aktīvu uzskaites vērtība būtiski neatšķirtos no tās, kas tiktu noteikta, izmantojot patieso vērtību pārskata perioda beigās.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas šādas Pamatlīdzekļu grupas:
Mātes sabiedrībai:
- elektroenerģijas pārvades inženierbūves;
- pārvades līnijas un tehnoloģiskās iekārtas;
- pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas.

Koncernam:
- gāzes pārvades ēkas un būves;
- urbumi;
- pārvades līnijas un tehnoloģiskās iekārtas;
- gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas;
- elektroenerģijas pārvades inženierbūves;
- pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums tiek atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā kā "Ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezerves" izmaiņas pašu kapitālā. Ja pārvērtēšanas rezultātā ir radies vērtības samazinājums, tas vispirms tiek norakstīts no iepriekšējos gados visaptverošajos ienākumos atzītā vērtības pieauguma, ja samazinājums pārsniedz pārvērtēšanas rezervi, tad pārsniegums tiek atzīts pārskata gada peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Pārvērtēšanas datumā sākotnējo uzskaites vērtību un uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli aktīva uzskaites vērtības izmaiņām tā, lai aktīva uzskaites vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību. Ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervi samazina un pārnes uz iepriekšējo gadu nesadalīto peļņu brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek norakstīts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, ieguldīt pamatkapitālā, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem. Skat arī 2.12. un 10. pielikumu.

2.4. NOMA

Līguma noslēgšanas brīdī Koncerns un Mātes sabiedrība izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību.

KONCERNS UN MĀTES SABIEDRĪBA KĀ NOMNIEKS

Noslēdzot līgumu, Koncerns un Mātes sabiedrība izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Koncerns un Mātes sabiedrība atzīst tiesības lietot aktīvu un atbilstošās nomas saistības attiecībā uz visiem nomas līgumiem, kuros tas ir nomnieks; izņēmumi ir iespējami attiecībā uz īstermiņa nomu (kur nomas termiņš ir 12 mēneši vai mazāk) un zemas vērtības aktīvu nomu (piemēram, planšetdatoru, personālo datoru, biroja inventāra, nelielu iekārtu un tālruņu nomu).

Sākotnējās atzīšanas brīdī, Koncerns un Mātes sabiedrība nomas saistības novērtē kā šajā datumā nenomaksāto nomas maksājumu pašreizējo vērtību.

Nomas maksājumus diskontē, izmantojot nomā ietverto procentu likmi. Ja šo likmi nav iespējams viegli noteikt, Koncerns un Mātes sabiedrība izmanto savu salīdzināmo aizņēmumu procentu likmi.
Nomas maksājumi, ko iekļauj nomas saistību apmērā, ietver šādus maksājumus:

- fiksētos nomas maksājumus (tostarp pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot saņemamos nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgos nomas maksājumus, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes un sākotnēji tikuši novērtēti, izmantojot indeksu vai likmi sākotnējās atzīšanas datumā;
- summas, kas nomniekam būtu jāmaksā kā atlikušās vērtības garantijas;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cenu, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju;
- soda naudas maksājumus par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības ir uzrādītas kā atsevišķa pozīcija pārskatā par finanšu stāvokli.
Nomas saistības vēlāk novērtē amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, samazinot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu veiktos nomas maksājumus.

Koncerns un Mātes sabiedrība pārvērtē nomas saistības (un attiecīgi koriģē saistītās tiesības lietot aktīvu) ikreiz, kad:

- nomas termiņš ir mainījies vai ir kāds būtisks notikums vai apstākļu maiņa, kā rezultātā mainās iegādes opcijas vērtējums, un šajā gadījumā nomas saistības tiek pārvērtētas, diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot pārskatīto diskonta likmi;
- nomas maksājumi mainās indeksa vai likmes izmaiņas dēļ vai paredzamie maksājumi mainās garantētas atlikušās vērtības dēļ; šādos gadījumos nomas saistības pārvērtē, diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot sākotnēji piemēroto diskonta likmi (ja vien nomas maksājumu izmaiņas nerodas mainīgās procentu likmes izmaiņas dēļ, šajā gadījumā tiek izmantota pārskatītā diskonta likme), nomas līgums tiek mainīts, un nomas izmaiņas netiek uzskaitītas kā atsevišķa noma, un šādā gadījumā nomas saistības tiek pārvērtētas, pamatojoties uz modificētā nomas līguma termiņu, diskontējot pārskatītos nomas maksājumus, izmantojot pārskatītu diskonta likmi modifikācijas spēkā stāšanās dienā.

Tiesības lietot aktīvu ietver atbilstošo nomas saistību sākotnējo novērtējumu, nomas maksājumus, kas veikti sākuma dienā vai pirms tās, atskaitot saņemtās nomas atlaides un visas sākotnējās tiešās izmaksas. Pēc tam tos novērtē pēc izmaksām, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās.

Tiesības lietot aktīvu tiek amortizētas līguma darbības periodā. Tiesības lietot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību novērtēšanu. Uz pārskata gada beigām netika konstatēta vērtības samazināšanās Tiesībām lietot aktīvus.

KONCERNS UN MĀTES SABIEDRĪBA KĀ IZNOMĀTĀJS

Koncernam un Mātes sabiedrībai kā iznomātājiem ir tikai operatīvās nomas līgumi. Ieņēmumi no nomas tiek atzīti, pamatojoties uz nomas maksājuma summu, kas noteikta atbilstoši noteiktajai maksai par katru nomas līgumu un tiek atzīta pēc lineārās metodes nomas termiņa laikā.

2.5. KRĀJUMI

Krājumi uzrādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir aplēstā pārdošanas cena parastās uzņēmējdarbības gaitā, atskaitot piemērojamās mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi, izņemot dabasgāzi, kuru uzskaita pēc FIFO metodes. Krājumus atzīst izdevumos peļņas vai zaudējuma aprēķinā pārskata periodā, kad tie ir izlietoti.
Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievedmuitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.
Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizāciju.

2.6. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

Nākamo periodu ieņēmumus veido dotācijas, pārslodzes vadības ieņēmumi un maksa par pieslēgumu pārvades sistēmai.

DOTĀCIJAS

Dotācijas tiek atzītas, ja ir pietiekama pārliecība, ka dotācija tiks saņemta un visi saistītie nosacījumi tiks izpildīti. Nosacījumu apraksts sniegts 19. pielikumā.

Dotācijas tiek atzītas kā ienākumi tajā periodā, kas nepieciešams, lai tās sistemātiski saskaņotu ar saistītajām izmaksām, kuru kompensēšanai tās paredzētas. Dotāciju avansa maksājumi tiek uzrādīti nākamo periodu ieņēmumos ar brīdi, kad avanss tiek saņemts norēķinu kontā, līdz brīdim, kad ir apstiprinātas ar saņemto avansu izlietojumu saistītās izmaksas.

AR AKTĪVIEM SAISTĪTAS DOTĀCIJAS

Dotācijas, kas saistītas ar pamatlīdzekļu iegādi, tiek atzītas kā nākamo periodu ieņēmumi un tiek kreditētas peļņas vai zaudējumu pārskatā, izmantojot lineāro metodi saistīto aktīvu paredzamajā lietošanas laikā.

DOTĀCIJAS, KAS SAISTĪTAS AR IZDEVUMU POSTEŅIEM

Ja dotācija attiecas uz izdevumu posteni un tai ir pievienoti vairāki nosacījumi, to sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumus. Šīm dotācijām pievienotie nosacījumi ir – dotācija izmantojama tikai saistīto izdevumu segšanai, tikai paredzētajam mērķim, izlietotā summa ir identificējama un atsevišķi jāuzskaita (nodrošinot atsevišķus grāmatvedības reģistrus). Dotācijas tiek sistemātiski ieskaitītas ieņēmumos tajos periodos, kad saistītās izmaksas, kuras paredzēts kompensēt, tiek iekļautas izdevumos.

Dotācija, kas saņemama kā kompensācija par izdevumiem vai zaudējumiem, kuri jau radušies, vai ar mērķi sniegt tūlītēju finansiālu atbalstu uzņēmumam bez turpmākām izmaksām, tiek atzīta tā perioda peļņā vai zaudējumos, kurā tā kļūst saņemama.

SASTRĒGUMU VADĪBA UZ ROBEŽĀM (IZSOLES) UN ELEKTRISKĀS JAUDAS PĀRSLODZES LIKVIDĀCIJA

AS "Augstsprieguma tīkls" saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13. panta ceturto daļu un 13¹. panta sesto daļu īsteno pārvades sistēmas sastrēgumu un pārslodzes vadību, kā arī saņem maksu par šķērsgriezuma ierobežotās jaudas izsoli atbilstoši pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānismam un noslēgtajiem līgumiem.

Situācijās, kad tirgus dalībnieki pieprasa vairāk elektroenerģijas pārrobežu jaudas, nekā tas ir tehniski iespējams, pārrobežu elektroenerģijas jaudas tiesības dalībniekiem tiek pārdotas īpašās izsolēs. Saskaņā ar šajās izsolēs izmantoto un likumdošanas aktos noteikto principu 50 % no izsoles ienākumiem tiek piešķirti katras iesaistītās valsts pārvades sistēmas operatoram. Izsoļu veidi:
1. Kārtējās dienas tirgus izsoles ieņēmumi veidojas no starpības starp Latvijas un kaimiņu *Nord Pool* elektroenerģijas biržas cenu apgabalu biržas cenām. Elektroenerģijas birža saņem minēto cenu starpību un nodod to attiecīgajiem pārvades sistēmu operatoriem.
2. Ilgtermiņa pārvades jaudas izsole, kuras mērķis ir samazināt starpreģionu cenu risku, kas izriet no pārvades jaudas trūkuma. Latvijas un Igaunijas sistēmu operatori AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Elering" piedāvā pārvades tiesību izsoles (FTR) gada, ceturkšņa un mēneša griezumā. Tirgus dalībniekiem, kuri ir iegādājušies FTR jaudu, ir tiesības uz nākamās dienas tirgus izsoles ieņēmumiem par tādu pašu apjomu. Izsoles organizē un ieņēmumus sadala Vienotā sadales platforma (SAP) Eiropas sistēmas operatoru pakļautībā, ko pārvalda Kopīgais sadales birojs (JAO).

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula) 16. pantu visus ienākumus, kas gūti starpsavienojuma jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto vienam vai vairākiem nolūkiem:
a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai un/vai
b) starpsavienojumu jaudas saglabāšanai vai

uzlabošanai, izmantojot ieguldījumus tīklā, jo īpaši jaunos starpsavienojumos;
c) ja ieņēmumus nevar efektīvi izmantot iepriekšminētajiem nolūkiem, tos var, ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu regulatīvo iestāžu apstiprinājumu, līdz maksimālajai vērtībai, par ko lemj regulatīvās iestādes, izmantot kā ieņēmumus, ko valsts regulatīvās iestādes ņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķina metodiku un/vai nosakot tīkla tarifus.

Ievērojot Regulas nosacījumus, gūtie ienākumi no pārslodzes vadības, kas netiek izmantoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē nākamo periodu ieņēmumu sastāvā. Pēc šo summu izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta, ko nosaka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, finansēšanai nākamo periodu ieņēmumi tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot tos kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu pārskatā (postenis "Pārējie ieņēmumi") atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam.

Saskaņā ar ieņēmumu un izmaksu saskaņošanas principu pārslodzes vadības gūtie ienākumi, kas tiek izmantoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek uzrādīti peļņas vai zaudējumu pārskatā bruto vērtībā tajā pašā periodā, kad tiek uzrādītas ar sastrēgumu un pārslodzes novēršanu saistītās izmaksas.

Saskaņā ar Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas sniegto atļauju, 2024. gadā elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai novirzīti pārslodzes maksas ienākumi 4 492 tūkst. EUR (2023. gadā 14 128 tūkst. EUR) apmērā. Minētie pārslodzes maksas ieņēmumi uzrādīti peļņas vai zaudējumu pārskatā postenī "Ieņēmumi" (skat. arī 4. pielikumu).

2.7. DARBINIEKU LABUMI

A) NOTEIKTU IEMAKSU PLĀNI

Koncerns un Mātes sabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtajā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds", kurā Mātes sabiedrībai ir līdzdalība. Koncernam un Mātes sabiedrībai, veicot iemaksas fiksētu iemaksu pensiju plānā, nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieka sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 6 % (2023. gadā 4 %) apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Pensiju iemaksas tiek atzītas kā izdevumi pēc uzkrāšanas principa un iekļautas personāla izmaksās.

B) NOTEIKTU LABUMU PLĀNI

Papildus iepriekšminētajam pensiju plānam Koncerns un Mātes sabiedrība nodrošina noteiktus pēcnodarbinātības pabalstus, izbeidzot darba tiesiskās attiecības un pārējā dzīves laikā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst Darba koplīgumā noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas katru gadu, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus. Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības.

Pabalsta saistību pašreizējo vērtību nosaka, diskontējot aplēstās nākotnes naudas plūsmas, izmantojot valsts obligāciju tirgus likmes. Neto procentu izmaksas tiek aprēķinātas, piemērojot diskonta likmi noteiktā saistību pienākuma neto atlikumam. Šīs izmaksas ir iekļautas darbinieku saistību izdevumos peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti visaptverošo ienākumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies, atsevišķā rezervē "Pēcnodarbinātības pabalstu plāna pārvērtēšanas rezerve". Tie ir iekļauti nesadalītajā peļņā pašu kapitāla izmaiņu pārskatā un bilancē. Noteiktā saistību pienākuma pašreizējās vērtības izmaiņas, kas izriet no plāna grozījumiem vai samazinājumiem, nekavējoties tiek atzītas peļņas vai zaudējumu pārskatā kā ar iepriekš saņemto pakalpojumu saistītās darba izmaksas.

C) UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO IKGADĒJO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto ikgadējo atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu pārskata gada beigās ar vidējo dienas darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu daļu.

2.8. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Peļņas vai zaudējumu pārskatā iekļautais uzņēmumu ienākuma nodoklis ir nodokļa summa, kas saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu tiek maksāta par sadalīto peļņu. Koncerna ietvaros Mātes sabiedrība piemēro caurplūstošo dividenžu atbrīvojumu, kas ļauj nepiemērot nodokli sadalītajai peļņai, kura ir saņemta no Meitas sabiedrības, par kuru Meitas sabiedrība ir samaksājusi Uzņēmuma ienākuma nodokli izmaksājot dividendes.

Sadalītajai peļņai, tiek piemērota nodokļa likme 20% apmērā no tās bruto summas vai 20/80 no neto izdevumiem.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par dividendēm tiek atzīts peļņas vai zaudējumu pārskatā kā izdevumi tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas attiecīgās dividendes.

Nesadalītajai peļņai uzņēmumu ienākuma nodoklis netiek piemērots.

ATLIKTAIS UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības tiek atzītas konsolidētajos finanšu pārskatos par Mātes sabiedrības Meitas sabiedrību nesadalīto peļņu, kas tiks aplikta ar nodokļiem, sadalot to pārskatāmā nākotnē. Citi atliktā nodokļa aktīvi vai saistības neveidojas, jo nav atšķirības starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to nodokļu bāzi.

2.9. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi no klientiem 15. SFPS darbības jomā ir pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Koncerns un Mātes sabiedrība veic uzskaiti līgumiem ar klientu tikai tad, ja ir izpildīti visi 15. SFPS noteiktie kritēriji.

Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, Koncerns un Mātes sabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Izpildes pienākums ir līgumos ar Koncerna un Mātes sabiedrības klientiem noteikts apsolījums (tieši vai netieši norādīts) nodot klientiem vai nu atšķirīgas preces un pakalpojumus, vai arī tādas atšķirīgas preces un pakalpojumus, kas būtībā ir vienādi un kam ir tādas pašas iezīmes attiecībā uz nodošanu klientam.

Apsolītās preces vai pakalpojumi ir atsevišķi izpildes pienākumi, ja prece vai pakalpojums ir atšķirīgs.

Apsolītā prece vai pakalpojums tiek uzskatīts par atšķirīgu, ja klients var gūt labumu no preces vai pakalpojuma atsevišķi vai ar citiem viegli pieejamiem resursiem (t. i., individuāli atšķirīgs) un prece vai pakalpojums ir atsevišķi nodalāms no citiem līgumiskajiem apsolījumiem (t. i., atšķirīgs līguma ietvaros). Abiem minētajiem kritērijiem jābūt izpildītiem, lai secinātu, ka prece vai pakalpojums ir atšķirīgs.

Visi ieņēmumi tiek atzīti laika gaitā, jo šo preču un pakalpojumu nepārtraukta piegāde tiek veikta attiecīgo līgumu termiņa laikā. Šādiem līgumiem ieņēmumus no pabeigtajiem izpildes pienākumiem atzīst laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

- klients vienlaikus saņem un patērē ieguvumus;
- klients kontrolē aktīvu brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots;
- Koncerna un Mātes sabiedrības darbība neveido aktīvu ar alternatīvu pielietojumu, bet tai ir tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Koncerns un Mātes sabiedrība izmanto rezultātu metodi, lai novērtētu uzņēmuma progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.
Ieņēmumi no izpildes pienākumu realizēšanas tiek atzīti, pamatojoties uz noteikto darījuma cenu (atskaitot pievienotās vērtības nodokli un atlaides). Darījuma cena atspoguļo summu, uz kādu Koncernam un Mātes sabiedrībai ir tiesības pašreizējā līguma ietvaros. Tā ir attiecināta uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem, pamatojoties uz līgumā apsolīto preču vai pakalpojumu atsevišķajām cenām. Koncerns un Mātes sabiedrība attiecina darījuma cenu uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem proporcionāli to novērojamajām atsevišķajām cenām un atzīst ieņēmumus, kad izpildes pienākumi tiek izpildīti.

Maksājuma termiņi, atbilstoši līgumu nosacījumiem par klientiem nodotajām precēm vai pakalpojumiem, ir 20 līdz 45 dienas pēc pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas.

A) ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SISTĒMAS PAKALPOJUMS (15. SFPS)

Ieņēmumi par pārvades sistēmas pakalpojumiem balstās uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem un tiek atzīti saskaņā ar 15. SFPS. Mātes sabiedrībai ir tiesības uz atlīdzību no klienta par summu, kas tieši atbilst vērtībai, ko klients iegūst no Mātes sabiedrības laikus pabeigtas darbības.

Mātes sabiedrības ieņēmumi no sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem skaitītāju rādījumiem.

B) IEŅĒMUMI NO ELEKTROENERĢIJAS/JAUDAS REALIZĀCIJAS (BALANSĒJOŠĀS ELEKTROENERĢIJAS REALIZĀCIJA UN REGULĒJOŠĀS ELEKTROENERĢIJAS REALIZĀCIJA (15. SFPS)

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 11. panta 2. daļu pārvades sistēmas operators var piedalīties elektroenerģijas tirdzniecībā, ja elektroenerģijas vai jaudas pirkšana un pārdošana ir nepieciešama sistēmas balansēšanai, palīgpakalpojumu pirkšanai, elektroenerģijas transportēšanas zudumu segšanai, pārvades sistēmas operatora paša patēriņam vai ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija.

Piedaloties elektroenerģijas tirdzniecībā, pārvades sistēmas operators rīkojas, ievērojot atklātas, nediskriminējošas un uz tirgus principiem balstītas procedūras, izņemot gadījumus, kad sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija. Ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija, pārvades sistēmas operators darbojas saskaņā ar Tīkla kodeksa noteikumiem.

Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas tiek atzīti, pamatojoties uz pieņemšanas–nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju/jaudu saskaņā ar savstarpēji noslēgtajiem līgumiem.

Mātes sabiedrība uzskata, ka darbojas kā principāls, pārdodot elektroenerģiju balansēšanas pakalpojuma ietvaros, jo Mātes sabiedrība ir atbildīga par elektroenerģijas pārvades sistēmas balansēšanu.

C) PIESLĒGUMA MAKSA ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SISTĒMAI (15. SFPS)

AS "Augstsprieguma tīkls" nodrošina sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu pārvades sistēmai vai esošo pieslēgumu atļautās slodzes palielināšanu saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izdotajiem sistēmas dalībnieku pieslēguma noteikumiem.

Maksa par pieslēgumu pārvades sistēmai ir neatmaksājama avansa maksa, ko klienti maksā par drošu pieslēgumu pārvades tīklam, šādas maksas nav atsevišķi darbības pienākumi, jo ir cieši saistītas ar pārvades sistēmas pakalpojumiem. Pieslēguma maksa daļēji atlīdzina izmaksas par izbūvējamo infrastruktūru, kas nepieciešama attiecīgā klienta pieslēgšanai tīklam. Maksa par pieslēgumu pārvades sistēmai tiek aprēķināta saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikto metodiku.

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas pārskatā par finanšu stāvokli kā īstermiņa un ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi (īstermiņa sastāvā iekļautas saistības, kuras plānots segt nākamā gada laikā) un, izmantojot lineāro metodi, tiek amortizētas peļņas vai zaudējumu pārskatā visā aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda (nomas perioda) laikā – 20 gados.

D) IEŅĒMUMI NO DABASGĀZES PĀRVADES (15. SFPS)

Dabasgāzes pārvades pakalpojums tiek uzskatīts par vienu izpildes pienākumu saskaņā ar 15. SFPS. Dabasgāzes pārvades jaudu produktu tirdzniecība ir regulēts pakalpojums, kuru Koncerns sniedz pārvades sistēmas lietotājiem, piemērojot apstiprinātos tarifus. Tiek piedāvāti īstermiņa (ceturkšņa, mēneša, dienas un pašreizējās dienas jaudas) un ilgtermiņa dabasgāzes pārvades jaudas (gada jaudas) produkti. Ieņēmumus no pārvades jaudas tirdzniecības produktiem, kas pēc pakalpojuma būtības nozīmē pārvades infrastruktūras nodrošināšanu un atbilstoši izvēlētajam produktam nemainās laika gaitā katrai jaudas vienībai, peļņas vai zaudējumu pārskatā atzīst par katru pārskata mēnesi proporcionāli lietotāja rezervētajam attiecīgā pārvades jaudas produkta periodam.

E) IEŅĒMUMI NO DABASGĀZES UZGLABĀŠANAS (15. SFPS)

Dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojums tiek uzskatīts par vienu izpildes pienākumu saskaņā ar 15. SFPS. Inčukalna pazemes gāzes krātuves jaudas tirdzniecības pakalpojumu Koncerns sniedz par apstiprinātiem tarifiem krātuves lietotājiem, kuri rezervējuši dabasgāzes krātuves jaudu glabāšanas sezonā. Ieņēmumus no uzglabāšanas jaudu tirdzniecības, kas pēc pakalpojuma būtības nozīmē Inčukalna pazemes gāzes krātuves infrastruktūras nodrošināšanu un nemainās uzglabāšanas sezonas laika gaitā, atzīst par katru pārskata mēnesi atbilstoši uzglabāšanas tarifam un proporcionāli atlikušajiem mēnešiem līdz uzglabāšanas sezonas beigām.

F) IEŅĒMUMI NO DABASGĀZES BALANSĒŠANAS (15. SFPS)

Koncerns uztur informāciju par pārvades sistēmas lietotāju pārvades sistēmā ievadīto un no pārvades sistēmas izvadīto dabasgāzes daudzumu un aprēķina nebalansu. Dienas nebalansa daudzums ir ievades un izvades starpība. Ja dabasgāzes izvadītais apjoms, vadoties no uzskaites datiem, ir lielāks nekā ievadītais dabasgāzes tirdzniecības apjoms, koncerns pārdod dabasgāzi, lai nosegtu sistēmā trūkstošo dabasgāzes apjomu. Finanšu pārskatos ieņēmumi no balansēšanas tiek uzrādīti postenī "Ieņēmumi".

Lai tiktu ievērots peļņas neitralitātes princips, Koncerns aprēķina neitralitātes maksu. Neitralitātes maksa ir maksa, ko pārvades sistēmas operators maksā pārvades sistēmas lietotājiem vai saņem no tiem saistībā ar pārvades sistēmas balansēšanu. Šo maksu veido starpība starp pārvades sistēmas operatora izmaksām un ieņēmumiem no balansēšanas. Neitralitātes maksa var būt gan pozitīva, gan negatīva. Negatīvas neitralitātes maksas gadījumā pārvades sistēmas operators neitralitātes maksu maksā pārvades sistēmas lietotājiem. Pozitīvas neitralitātes maksas gadījumā pārvades sistēmas operators neitralitātes maksu iekasē no pārvades sistēmas lietotājiem. SPRK

izdotie noteikumi Par vienotās dabasgāzes pārvades ieejas–izejas sistēmas balansēšanas noteikumu saskaņošanu nosaka, ka pārvades sistēmas operatora finansiālā neitralitāte tiek nodrošināta ar neitralitātes maksu.

G) ELEKTROENERĢIJAS TRANZĪTA IEŅĒMUMI (15. SFPS)

Pārvades sistēmas operatoru (PSO) starpā izveidots kompensācijas mehānisms (inter-transmission system operators compensation mechanism – (ITC)) atbilstoši 2010. gada 23. septembra Regulas (EU) 838/2010 prasībām, kas paredz izveidot vienotu PSO kompensācijas mehānismu.

ITC mehānisms paredz vienotus kompensācijas principus par caurplūstošo tranzīta elektroenerģijas plūsmas nodrošināšanu un par tranzīta plūsmām nepieciešamās infrastruktūras pieejamības nodrošināšanu. Pamatojoties uz ITC mehānismu, perimetra maksa tiek maksāta ITC dalībvalstij, caur kuru notiek tirdzniecība ar trešo valsti. Papildus tiek gūti ieņēmumi no elektroenerģijas tranzītam nepieciešamās infrastruktūras pieejamības nodrošināšanas pa Mātes sabiedrībai piederošo tīklu.

H) REAKTĪVĀS ELEKTROENERĢIJAS IEŅĒMUMI (15. SFPS)

Papildus pārvades pakalpojumu sniegšanai, tiek iekasēta maksa par reaktīvās elektroenerģijas nodošanu tīklā. Maksa par reaktīvās elektroenerģijas nodošanu tiek aprēķināta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 635 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi".

Tīklā nodotās elektroenerģijas apjoms tiek noteikts balstoties uz skaitītāju rādījumiem. Maksas piestādīšana notiek ik mēnesi, aprēķinot maksu par tīklā nodoto reaktīvo elektroenerģiju saskaņā ar noteikumos paredzēto maksu 0,013 EUR/kVArh.

I) PĀRĒJIE PAKALPOJUMI (15. SFPS)

Ieņēmumi par Pārējiem pakalpojumiem ietver tehniskās laboratorijas sniegtos pakalpojumus, iekārtu tehniskās apkalpošanas pakalpojumu, un līdzīgus pakalpojumus. Norēķini par sniegtajiem pakalpojumiem tiek veikti katru mēnesi atbilstoši savstarpējiem līgumiem.

FINANSĒŠANAS KOMPONENTE

Mātes sabiedrība un Koncerns neslēdz līgumus, saskaņā ar kuriem periods starp nolīgto preču un pakalpojumu piegādes laiku un klienta maksājumu ir ilgāks par gadu, attiecīgi finansēšanas komponente darījumos nav iekļauta.

2.10. AIZŅĒMUMI UN KREDĪTI

Aizņēmumi un kredīti tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, ja vien nepastāv beznosacījuma tiesības atlikt saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Vispārējas un specifiskas aizņēmumu izmaksas, kuras tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu iegādi vai izveidošanu, t. i., aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamajai izmantošanai.

2.11. SAISTĪTĀS PUSES

Puses tiek uzskatītas par saistītām, ja vienai pusei ir iespēja kontrolēt otru vai tai ir būtiska ietekme pār otru pusi finanšu un darbības lēmumu pieņemšanā.

Koncerna un Mātes sabiedrības saistītās puses ir akcionārs, kurš kontrolē sabiedrību saimniecisko lēmumu pieņemšanā, Koncerna sabiedrību valdes locekļi, Mātes sabiedrības padomes locekļi, Mātes sabiedrības uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas - locekļi un jebkuru iepriekšminēto personu tuvi ģimenes locekļi, kā arī uzņēmumi, pār kuriem šīm personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

Tā kā visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas 100 % pieder Latvijas Republikai, tad arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības ir uzskatāmas par saistītām personām.

2.12. BŪTISKU UZSKAITES APLĒŠU UN VĒRTĒJUMU PIELIETOŠANA

Sagatavojot finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS grāmatvedības standartiem, Koncerna un Mātes sabiedrības vadībai ir jāveic aprēķini un jāizdara pieņēmumi, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un pasīvu novērtējumu uz finanšu pārskatu sastādīšanas dienu, kā arī konkrētajā pārskata periodā uzrādītos ieņēmumus un izdevumus.

Būtiska ietekme uz finanšu pārskatu rezultātiem ir šādiem Koncerna un Mātes sabiedrības vadības novērtējumiem:

PĒCNODARBINĀTĪBAS PABALSTU SAISTĪBAS

Pamatojoties uz statistisko un analītisko informāciju, kā arī speciālistu veiktajām aplēsēm, Koncerns un Mātes sabiedrība veic aplēses un izdara pieņēmumus par pēcnodarbinātības pabalstu saistībām, kā aprakstīts 2.7. pielikumā.

AS Augstsprieguma tīkls pēcnodarbinātības pabalstu novērtējuma aprēķinam pārskata gadā diskonta likme, ar kuru diskontēts pēcnodarbinātības pabalstu pienākums, ir noteikta 3,044 % (2023. gadā – 2,67%). Diskonta likme tiek noteikta saskaņā ar SFPS grāmatvedības standartu prasībām, saskaņā ar kurām diskonta likme jānosaka, pamatojoties uz augstas kvalitātes valsts obligāciju tirgus ienesīgumu bilances datumā; turklāt diskonta likmei jāatspoguļo naudas vērtība laikā, nevis aktuāra vai ieguldījuma risks.

Atbilstoši Darba koplīguma nosacījumiem, kas paredz ikgadēju darbinieku darba samaksas indeksāciju iepriekšējā gada inflācijas apmērā, aprēķinot pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, ņemta vērā plānotā atalgojuma indeksācija 2025. gadā 3,3%, 2026. gadā 2,3%, 2027. gadā un turpmāk – 2,2%.

JUTĪGUMA ANALĪZE KOPĒJAI PĒCNODARBINĀTĪBAS PABALSTA VĒRTĪBAI 2024. GADA 31. DECEMBRĪ, EUR		
	Palielinājums	**Samazinājums**
Diskonta likme (+/-1 procentpunkts)	249 586	(211 610)
	8 %	-7 %
Mēneša algas pieaugums (+/- 1 procentpunkts)	267 579	(231 604)
	8 %	-7 %
Darbinieku mainības rādītājs (+/- 1 procentpunkts)	286 126	(243 219)
	9 %	-7 %
JUTĪGUMA ANALĪZE KOPĒJAI PĒCNODARBINĀTĪBAS PABALSTA VĒRTĪBAI 2023. GADA 31. DECEMBRĪ, EUR		
	Palielinājums	**Samazinājums**
Diskonta likme (+/-1 procentpunkts)	262 437	(222 593)
	8 %	-7 %
Mēneša algas pieaugums (+/- 1 procentpunkts)	260 316	(225 051)
	8 %	-7 %
Darbinieku mainības rādītājs (+/- 1 procentpunkts)	284 738	(243 342)
	9 %	-7 %

AS Conexus Baltic Grid pēcnodarbinātības pabalstu novērtējuma aprēķinam pārskata gadā diskonta likme, ar kuru diskontēts pēcnodarbinātības pabalstu pienākums, ir noteikta 3,1805 % (2023. gadā – 3,4290%). Diskonta likme tiek noteikta saskaņā ar SFPS grāmatvedības standartu prasībām, saskaņā ar kurām diskontēšanas likmei jāatbilst paredzētajam saistību izmaksu termiņam, kas ir 18 gadi, pieļaujot vienas vidējās svētās diskontēšanas likmes pielietojumu.

Darbinieku mēneša algas pieauguma aplēse tika noteikta, Uzņēmuma paredzamo pēcnodarbinātības pabalstu izmaksu laika struktūrai piemērojot sagaidāmo algu pieauguma dinamiku - turpmākajiem trim gadiem saskaņā ar Latvijas Bankas publicēto prognozi, attiecīgi 2025. gadā 6,2%, 2026. gadā 6,5%, 2027. gadā 6,5% un turpmākā periodā paredzot pakāpenisku samazināšanos uz ilgtermiņa izaugsmi 3%, iegūstot rādītāju 4,23% (2023: 4,6%).

JUTĪGUMA ANALĪZE KOPĒJAI PĒCNODARBINĀTĪBAS PABALSTA VĒRTĪBAI 2024. GADA 31. DECEMBRĪ, EUR		
	Palielinājums	**Samazinājums**
Diskonta likme (-/+ 1 procentpunkts)	128 812	(108 556)
	9 %	-8 %
Darbinieku mainības rādītājs (-/+ 1 procentpunkts)	146 904	(124 246)
	10 %	-9 %
Mēneša algas pieaugums (+/- 1 procentpunkts)	114 987	(98 082)
	8 %	-7 %
JUTĪGUMA ANALĪZE KOPĒJAI PĒCNODARBINĀTĪBAS PABALSTA VĒRTĪBAI 2023. GADA 31. DECEMBRĪ, EUR		
	Palielinājums	**Samazinājums**
Diskonta likme (-/+ 1 procentpunkts)	118 972	(100 348)
	9 %	-8 %
Darbinieku mainības rādītājs (-/+ 1 procentpunkts)	135 994	(114 985)
	10 %	-9 %
Mēneša algas pieaugums (+/- 1 procentpunkts)	105 159	(89 713)
	8 %	-7 %

IEŅĒMUMI UN IZDEVUMI, KAS SAISTĪTI AR MĀTES SABIEDRĪBAS DALĪBU ENTSO-E IZSTRĀDĀTAJĀ ELEKTROENERĢIJAS TRANZĪTA PLŪSMU RADĪTO ZUDUMU KOMPENSĀCIJAS MEHĀNISMĀ

Pamatojoties uz statistisko un analītisko informāciju, kā arī speciālistu veiktajām prognozēm, Mātes sabiedrība veic aplēses un izdara pieņēmumus attiecībā uz ieņēmumiem un izdevumiem, kas saistīti ar tās dalību ENTSO-E izstrādātajā elektroenerģijas tranzīta plūsmu radīto zudumu kompensācijas mehānismā (ITC mehānisms). ITC mehānisms ir 35 Eiropas pārvades tīklu pārvades sistēmas operatoru tranzīta zudumu izmaksu segšanas mehānisms ar diviem fondiem: fiksēto fondu (*Framework fund*) un kopējo Eiropas Savienības PSO tranzīta plūsmu apjoma fondu (*WWT – with and without transit*), kas mainās atbilstoši situācijai elektroenerģijas tirgū. Kā būtiskākais aplēsi ietekmējošais faktors jāmin WWT fonda apjomu ietekmējošās elektroenerģijas tranzīta plūsmas visos Eiropas elektroenerģijas pārvades tīklos, kā arī tranzīta zudumu cena ITC mehānisma dalībvalstīs. Prognoze tiek veikta katrā dalībvalstī, pamatojoties uz 6 zudumu mērījumiem mēnesī un zudumu cenu. Ieņēmumu apjoms tiek prognozēts, ievērojot piesardzības principu.

SPRIEDUMS PAR PĀRSLODZES VADĪBAS IEŅĒMUMU ATZĪSTAMO SUMMU PĀRVADES IZMAKSU SEGŠANAI, KĀ ARĪ SAŅEMTO PĀRSLODZES MAKSAS NETO IENĀKUMU UZRĀDĪŠANU NAUDAS PLŪSMĀ

SPRK ar 2023. gada 22. maija lēmumu Nr. 64 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem", AS "Augstsprieguma tīkls" 2023. – 2025. gadā ir atļauts ar elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu saistīto izmaksu segšanai izmantot iepriekš gūtos pārslodzes maksas ienākumus līdz 62 070 100 EUR apmērā. Konkrētajā gadā atzīstamais pārslodzes maksas ieņēmumu apjoms tiek noteikts vadoties no spēkā esošajā elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu projektā apstiprinātajām izmaksām, kā arī atļautajiem ieņēmumiem.

Tāpat, ņemot vērā to, ka saņemtie pārslodzes maksas ienākumi tiek uzskaitīti analoģiski saņemtajam valsts finansējumam un tiks pārsvarā izmantoti ieguldīšanas darbībām, naudas plūsmā tie tiek atspoguļoti pie ieguldīšanas darbībām.

NEMATERIĀLO IEGULDĪJUMU UN PAMATLĪDZEKĻU, TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS UZSKAITES VĒRTĪBA

Aktīvu vērtības samazinājums:

Koncerna un Mātes sabiedrības vadība izvērtē nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvus uzskaites vērtību un novērtē, vai pastāv kādas pazīmes, kas norāda, ka aktīvu atgūstamā summa ir zemāka nekā uzskaites vērtība. Koncerna un Mātes sabiedrības vadība aprēķina un atzīst zaudējumus no nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu un tiesību lietot aktīvums vērtības samazinājuma, pamatojoties uz aplēsēm par to nākotnes izmantošanu, atsavināšanu vai pārdošanu. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas naudas plūsmas aplēses, kuras rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieaugumu.

Aplēses ir balstītas uz vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi samazināts.

Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas attiecīgajā pārskata periodā. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā visaptverošie ienākumi ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, – peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās. Detalizētāku informāciju skatīt 10.2. pielikumā.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana:

Elektroenerģijas pārvades segmentu pamatlīdzekļu daļas pārvērtēšanu veic neatkarīgi, ārēji un sertificēti vērtēšanas eksperti, izmantojot amortizētās aizstāšanas izmaksu modeli. Vērtēšana tiek veikta saskaņā ar starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem, pamatojoties uz pašreizējo pamatlīdzekļu izmantošanu, kas tiek novērtēta kā visefektīvākā un vislabākā šo aktīvu izmantošana. Novērtējot pamatlīdzekļus, kuriem tuvākajā laikā plānota rekonstrukcija, tiek noteikts papildu funkcionālais nolietojums. Pamatlīdzekļu atlikušais

lietderīgās lietošanas laiks pēc pārvērtēšanas tiek pārskatīts saskaņā ar aplēsto kopējo nolietojumu. Koncerna vadība katru gadu novērtē, vai pārvērtēto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski atšķiras no to patiesās vērtības bilances datumā.

Dabasgāzes segmentu pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic neatkarīgi, ārēji, sertificēti vērtētāji, parasti izmantojot pamatlīdzekļu amortizēto aizvietošanas izmaksu metodi. Saskaņā ar šo metodi tiek noteikta aktīvu sākotnējā vērtība, atbilstoši novērtēšanas brīža cenām, prasībām un pielietojamiem materiāliem, kā arī katra aktīva uzkrātais nolietojums. Galvenie pieņēmumi pārvērtēšanas procesā saistās ar izmantoto materiālu izmaksām un vidējām celtniecības cenām pārvērtēšanas veikšanas brīdī. Tomēr nosakot pamatlīdzekļu patieso vērtību pēc stāvokļa 2023. gada 31. decembrī tām pamatlīdzekļu grupām, kurām bija vērtības samazināšanās pazīmes, Meitas sabiedrība izvērtēja, ka piemērotākā ir ienākumu metode.

Detalizētāka informācija par pamatlīdzekļu pārvērtēšanu sniegta 10.2. pielikumā.

Nolietojums un amortizācija:

Saskaņā ar Koncerna grāmatvedības politiku Koncerna uzņēmumi veic aplēses par pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses ir balstītas uz iepriekšējo pieredzi, kā arī nozares praksi un tiek pārskatītas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais lietderīgās lietošanas laiks dažkārt ir bijis garāks par aplēsēm. Pilnībā nolietoto nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības ir uzrādītas 10.1. un 10.2. pielikumā. Iespējamo izmaiņu lietderīgās lietošanas laikā ietekmes kvantitatīva noteikšana tiek uzskatīta par nepraktisku, tāpēc jutīguma analīze netiek atklāta.

Koncerns un Mātes sabiedrība avārijas rezerves daļu nolietojumu neaprēķina. Pamatojums ir balstīts uz pagātnes pieredzi, ka šādu posteņu iespējamā nolietojuma maksa nebūtu būtiska finanšu pārskatu kontekstā. Turklāt, ja nepieciešams, tiek atzīts vērtības samazinājums par bojātām precēm, tādējādi ņemot vērā izmaiņas rezerves daļu atgūstamajā vērtībā.

2.13. KOREKCIJAS UN PĀRKLASIFIKĀCIJAS FINANŠU PĀRSKATĀ

2024. gadā atbilstoši SFPS prasībām Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības tika pārklasificētas no Īstermiņa saistībām uz Ilgtermiņa saistībām.

Pārvērtējot gāzes balansēšanas uzskates atbilstību aģenta principam tika konstatēts, ka uzskaites princips precīzāk atbilst principāla uzskaites principam, kā rezultātā 2023. gada Peļņas uz zaudējumu pārskatā tika palielināti Koncerna ieņēmumi par 12 008 790 EUR, kas rezultējās ar kopējo Koncerna ieņēmumu pieaugumu no 234 479 972 EUR 2023.gada finanšu pārskatā uz 245 572 646 EUR ieņēmumiem salīdzinošajos rādītājos 2024. gada pārskatā. Tika palielinātas Izlietoto izejvielu un materiālu izmaksas par 11 092 674 EUR, kas rezultējās ar kopējo Koncerna Izlietoto izejvielu un materiālu izmaksu pieaugumu no 82 251 524 EUR 2023.gada finanšu pārskatā uz 93 344 198 EUR Izlietoto izejvielu un materiālu izmaksām salīdzinošajos rādītājos 2024. gada pārskatā.

Izmaiņu rezultātā 2023. gada EBITDA nemainījās. Izvērtējot pamatlīdzekļu pārvērtēšanas ietekmi uz Mazākumakcionāru daļu tika konstatēta neatbilstība 2023 gada pieņēmumā, ka uz Koncerna peļņas zaudējumiem attiecināmā pamatlīdzekļu pārvērtēšana neietekmē nekontrolējošās līdzdalības peļņas daļu. Izmaiņu rezultātā samazinājās nekontrolējošās līdzdalības 2023. gada peļņas daļa par 3 876 593 EUR no 5 369 212 EUR uz 1 492 618 EUR un palielinājās uz Mātes sabiedrības akcionāru attiecināmā peļņas daļa no 4 865 885 EUR uz 8 742 479 EUR, nesadalītā peļņa no 100 760 898 EUR uz 104 637 492 EUR, Nekontrolējošā līdzdalība bilancē no 102 991 582 EUR uz 99 114 988 EUR.

Ņemot vērā to, ka atliktā nodokļa pārklasifikācija finanšu pārskatos nav būtiska, bet gāzes balansēšanas ieņēmumu pārklasifikācija neietekmē finanšu stāvokļa pārskatu, trešais finanšu stāvokļa pārskats netiek sniegts.

	Pirms korekcijas 31.12.2023. EUR	Korekcijas summa EUR	Pēc korekcijas 31.12.2023 EUR
Koncerna Pārskats par finanšu stāvokli			
Nesadalītā peļņa	100 760 898	3 876 593	104 637 492
Mātes sabiedrības akcionāra kapitāla līdzdalības daļa	**529 201 383**	**3 876 593**	**533 077 976**
Nekontrolējošā līdzdalība	**102 991 582**	**(3 876 593)**	**99 114 988**
Ilgtermiņa kreditori kopā	**570 082 277**	**3 638 647**	**573 720 924**
Īstermiņa kreditori kopā	**144 664 697**	**(3 638 647)**	**141 026 050**
	Pirms korekcijas 31.12.2023. EUR	**Korekcijas summa EUR**	**Pēc korekcijas 31.12.2023 EUR**
Koncerna Peļņas vai Zaudējumu pārskats un Visaptverošo ienākumu pārskats			
Ieņēmumi	234 479 972	12 008 790	245 572 646
Izlietotās izejvielas un materiāli	(82 251 524)	(12 008 790)	(93 344 198)
Pārskata gada peļņa	**10 235 097**	**-**	**10 235 097**
Attiecināma uz:			
Mātes sabiedrības akcionāru	4 865 885	3 876 593	8 742 479
Nekontrolējošo līdzdalību	5 369 212	(3 876 593)	1 492 618
Visaptverošie ienākumi attiecināmi uz:			
Mātes sabiedrības akcionāru	5 195 626	3 876 593	9 072 219
Nekontrolējošo līdzdalību	5 378 509	(3 876 593)	1 501 916

3. DARBĪBAS SEGMENTI

Dalījums segmentos veikts, pamatojoties uz Koncerna iekšējo organizatorisko struktūru, kas veido pamatu segmentu darbības rezultātu uzraudzībai un kontrolei, ko veic darbības segmenta lēmumu pieņēmējs – Koncerna uzņēmuma vadība, kas darbojas katrā no segmentiem. Māte sabiedrības valde pārskata darbības segmentu finanšu rezultātus.

Pārskatā uzrādāmie segmenti ir darbības segmenti vai segmentu kopas, kas atbilst noteiktiem kritērijiem. Darbības segments ir tāda Koncerna sastāvdaļa, kas nodarbojas ar saimniecisko darbību, no kuras var gūt ieņēmumus un segt izdevumus (t. sk. ienākumus un izdevumus, kas saistīti ar darījumiem ar citām Koncerna sastāvdaļām), kuras rezultātus regulāri pārskata galvenais darbības lēmumu pieņēmējs, lai pieņemtu lēmumus par segmentam piešķirtajiem resursiem, novērtētu tā darbības rezultātus un par kuriem ir pieejama atsevišķa finanšu informācija.

Peļņas rādītājs, ko uzrauga galvenais darbības lēmumu pieņēmējs, galvenokārt ir EBITDA, taču tas uzrauga arī darbības peļņu. Atsevišķos finanšu pārskatos pamatdarbības peļņa neietver ienākumus no dividendēm un procentu ienākumus no Meitasuzņēmumiem.

Koncerns iedala savu darbību trīs segmentos: elektroenerģijas pārvade, dabasgāzes uzglabāšana un dabasgāzes pārvade. Mātes sabiedrība savu darbību sadala vienā galvenajā darbības segmentā – elektroenerģijas pārvade. Koncerns ģeogrāfiski darbojas tikai Latvijas teritorijā.

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADE

Elektroenerģijas pārvades segments nodrošina elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumus un nodrošina balansēšanu un stabilitāti pārvades tīklā.

Elektroenerģijas pārvades tīkls sastāv no savstarpēji savienotiem tīkliem un iekārtām, tostarp pārrobežu savienojumiem ar spriegumu 110kV un vairāk, ko izmanto elektroenerģijas pārvadīšanai no elektroenerģijas ražotājiem uz attiecīgo sadales tīklu vai galalietotājiem.

DABASGĀZES PĀRVADE

Dabasgāzes pārvades segments nodrošina dabasgāzes transportēšanu pa augstspiediena cauruļvadiem, lai to piegādātu Inčukalna pazemes gāzes krātuvei, citām valstīm un sadales sistēmai. Koncerna modernā maģistrālā dabasgāzes pārvades sistēma ir 1 190 km gara un ir tieši savienota ar Lietuvas, Igaunijas un Krievijas dabasgāzes pārvades sistēmām, nodrošinot gan dabasgāzes pārvadi pa reģionālajiem gāzesvadiem Latvijas teritorijā, gan starpsavienojumus ar kaimiņvalstu dabasgāzes pārvades sistēmām.

DABASGĀZES UZGLABĀŠANA

Dabasgāzes uzglabāšanas segments nodrošina apkures sezonai un citām sistēmas lietotāju vajadzībām nepieciešamo dabasgāzes uzglabāšanu Inčukalna PGK.

Gāzes krātuves uzdevums ir nodrošināt pastāvīgu gāzes piegādi patērētājiem neatkarīgi no sezonālām patēriņa izmaiņām, veicot dabasgāzes iesūknēšanu vasarā un izņemšanu ziemā. Inčukalna PGK ir vienīgā funkcionējošā pazemes gāzes krātuve Baltijas valstīs, nodrošinot gāzes piegādes stabilitāti reģionā kopš 1968. gada.

Nākamajā tabulā ir sniegta informācija par Koncerna segmentu ieņēmumiem, finanšu rezultātiem un peļņu, kā arī Koncerna un Mātes sabiedrības darbības segmentu aktīviem un saistībām. Starpsegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas laikā un atspoguļoti kolonnā "Korekcijas un izslēgšana". Visi darījumi starp segmentiem tiek veikti, pamatojoties uz regulētajiem tarifiem, ja tādi ir, vai pēc nesaistīto pušu darījumu principa.

Segmentu informācija tiek sniegta tikai par Koncernu, jo Mātes sabiedrība tiek uzskatīta par vienu darbības segmentu – elektroenerģijas pārvades segmentu.

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

	Koncerns					
	Elektroenerģijas pārvade EUR	Dabasgāzes pārvade EUR	Dabasgāzes uzglabāšana EUR	Kopā segmenti EUR	Korekcijas un izslēgšana EUR	Kopā Koncerns EUR
2024. gads						
Ieņēmumi *	**154 009 958**	**44 363 917**	**60 233 253**	**258 607 128**	**-**	**258 607 128**
Izlietotās izejvielas un materiāli	(77 334 682)	(13 027 618)	(4 511 686)	(94 873 986)	693	(94 873 293)
Personāla izmaksas	(23 469 152)	(9 890 644)	(7 439 393)	(40 799 189)	-	(40 799 189)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(24 691 284)	(2 164 998)	(1 826 450)	(28 682 732)	-	(28 682 732)
EBITDA	**40 548 658**	**20 244 135**	**47 479 596**	**108 272 389**	**-**	**108 272 389**
Nolietojums un amortizācija**	(36 207 837)	(15 138 218)	(9 349 065)	(60 695 120)	(22 624 715)	(83 319 835)
Segmenta peļņa pirms nodokļa	**6 593 483**	**3 994 237**	**37 354 515**	**47 942 235**	**(22 624 715)**	**25 317 520**
Segmentu aktīvi pārskata perioda beigās	1 058 507 590	234 146 907	246 978 998	1 539 633 495	(10 708 314)	1 528 925 181
Segmentu saistības pārskata perioda beigās	736 191 959	72 568 657	75 855 798	884 616 414	3 299 590	887 916 004
Kapitālieguldījumi	162 244 771	10 482 020	37 812 848	210 539 639	-	210 539 639
2023. gads						
Ieņēmumi*	**158 012 093**	**37 318 218**	**50 242 335**	**245 572 646**	**-**	**245 572 646**
Izlietotās izejvielas un materiāli	(75 454 444)	(13 714 765)	(4 175 683)	(93 344 892)	694	(93 344 198)
Personāla izmaksas	(21 970 852)	(9 073 248)	(6 912 405)	(37 956 505)	-	(37 956 505)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(29 266 278)	(2 338 786)	(1 893 357)	(33 498 421)	(548 364)	(34 046 785)
EBITDA	39 018 215	12 431 861	37 521 825	88 971 901	-	88 971 901
Nolietojums un amortizācija**	(35 359 819)	(9 959 630)	(19 978 571)	(65 298 020)	(11 742 677)	(77 040 697)
Segmenta peļņa pirms nodokļa	**5 502 639**	**1 115 789**	**17 144 746**	**23 763 174**	**(12 291 041)**	**11 472 133**
Segmentu aktīvi pārskata perioda beigās	888 308 872	251 881 527	217 402 947	1 357 593 346	(10 708 163)	1 346 885 183
Segmentu saistības pārskata perioda beigās	570 740 561	74 364 938	66 002 828	711 108 327	3 638 647	714 746 974
Kapitālieguldījumi	53 126 201	25 664 317	22 604 137	101 394 656	-	101 394 656

* Visi ieņēmumi ir gūti no ārējiem klientiem.
** 2024. gadā Meitas sabiedrība veica pamatlīdzekļu pārvērtēšanu, kas samazināja Meitas sabiedrības pamatlīdzekļu rezervi 22 624 715 EUR (2023. gadā 12 291 041EUR) apmērā. Konsolidācijas ietvaros rezerves samazinājums tika iekļauts Koncerna peļņas vai zaudējumu pārskatā.

KOREKCIJAS UN IZSLĒGŠANA

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazinājums pamatlīdzekļiem, kas sākotnējā konsolidācijā tika atzīts patiesajā vērtībā tiek uzrādīts korekcijās, jo tiek attiecināts uz Koncerna izmaksām. Atliktie nodokļi netiek attiecināti uz atsevišķiem segmentiem, jo pamatā esošais instruments (ieguldījums Meitas sabiedrībā) tiek pārvaldīts Koncernā. Nodokļi un atsevišķi finanšu aktīvi un saistības netiek attiecināti uz šiem segmentiem, jo arī tie tiek pārvaldīti Koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumi sastāv no pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu papildinājumiem.

PEĻŅAS PIRMS NODOKĻIEM SASKAŅOŠANA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
EBITDA	40 548 658	39 018 215	108 272 389	88 971 901
Nolietojums un amortizācija	(36 207 837)	(35 359 819)	(83 319 835)	(77 040 697)
Ieņēmumi no līdzdalības asociētas sabiedrības kapitālā	20 000	8 333	20 000	8 333
Segmentu peļņa pirms nodokļa un finanšu izmaksām	**4 360 821**	**3 666 729**	**24 972 554**	**11 939 537**
Finanšu ieņēmumi	2 645 574	2 518 116	3 350 090	2 604 691
Finanšu izmaksas	(412 912)	(682 206)	(3 005 124)	(3 072 095)
Segmentu peļņa pirms nodokļa	**6 593 483**	**5 502 639**	**25 317 520**	**11 472 133**
No Meitas sabiedrības saņemtās dividendes	8 170 968	5 719 677	-	-
Peļņa pirms nodokļa	**14 764 451**	**11 222 316**	**25 317 520**	**11 472 133**

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

AKTĪVU SASKAŅOŠANA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Segmenta aktīvi	1 058 507 590	888 308 872	1 539 633 495	1 357 593 346
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	134 469 726	134 449 726	74 755	54 755
Pamatlīdzekļi*	-	-	(10 708 163)	(10 708 163)
Parādi no līgumiem ar klientiem	-	-	(151)	-
Kopā aktīvi	**1 192 977 316**	**1 022 758 598**	**1 528 999 936**	**1 346 939 938**

* Pamatlīdzekļu vērtības korekcija attiecas uz bufergāzi AS "Conexus Baltic Grid" piederošajos gāzesvados. Bufergāzes vērtība tika samazināta, vērtējot AS "Conexus Baltic Grid" atsevišķos pamatlīdzekļus pirkuma cenas attiecināšanas brīdī.

SAISTĪBU SASKAŅOŠANA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Segmentu saistības	736 191 959	570 740 561	884 616 414	711 108 327
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	-	-	3 299 741	3 638 647
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	-	-	(151)	-
Kopā saistības	736 191 959	570 740 561	887 916 004	714 746 974
Kopā aktīvi	**1 192 977 316**	**1 022 758 598**	**1 528 999 936**	**1 346 939 938**

IEŅĒMUMI NO BŪTISKĀKAJIEM KLIENTIEM

Pamatdarbības ieņēmumi no būtiskākajiem klientiem, kur katrs pārstāv vismaz 10 % no kopējiem Mātes sabiedrības un Koncerna pamatdarbības ieņēmumiem.

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Elektroenerģijas pārvade	106 611 183	118 684 785	106 611 183	118 684 785
Dabasgāzes pārvade	-	-	25 202 911	18519770
Dabasgāzes uzglabāšana	-	-	29 889 861	24 044 083
Kopā ieņēmumi no būtiskākajiem klientiem	**106 611 183**	**118 684 785**	**161 703 955**	**161 248 638**

4. IEŅĒMUMI

	Piemērotais SFPS grāmatvedības standarts	Mātes sabiedrība		Koncerns	
		2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā					
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojums	15. SFPS	93 657 576	85 561 583	93 657 576	85 561 583
Balansējošās un regulējošās elektroenerģijas realizācija	15. SFPS	43 606 981	40 890 977	43 606 981	40 890 977
Ieņēmumi no dabasgāzes pārvades	15. SFPS	-	-	33 156 737	25 309 428
Ieņēmumi no dabasgāzes uzglabāšanas	15. SFPS	-	-	60 233 253	50 242 335
Pieslēguma maksas ieņēmumi	15. SFPS	3 842 801	3 612 981	3 842 801	3 612 981
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojums	15. SFPS	2 490 312	2 709 267	2 490 312	2 709 267
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumi	15. SFPS	586 344	581 570	586 344	581 570
Ieņēmumi no dabasgāzes balansēšanas	15. SFPS	-	-	11 207 180	12 008 790
Pārējie pakalpojumi	15. SFPS	724 558	737 990	723 865	737 990
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem		**144 908 572**	**134 094 368**	**249 505 049**	**221 654 921**
Citi ieņēmumi					
Pārslodzes vadības ieņēmumi pārvades zudumu izmaksu segšanai*	20. SGS (pēc analoģijas)	4 491 942	14 127 667	4 491 942	14 127 667
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija*	20. SGS (pēc analoģijas)	2 904 846	8 071 615	2 904 846	8 071 615
Aktīvu noma	16. SFPS	1 705 291	1 718 443	1 705 291	1 718 443
KOPĀ citi ieņēmumi		**9 102 079**	**23 917 725**	**9 102 079**	**23 917 725**
IEŅĒMUMI KOPĀ		**154 010 651**	**158 012 093**	**258 607 128**	**245 572 646**

*Kopējie saņemtie pārslodzes maksas un elektriskās jaudas pārslodzes likvidācijas ieņēmumi 2024. gadā bija 14 009 645 EUR (2023. gadā 33 855 768 EUR), no tiem peļņas vai zaudējumu pārskatā pārslodzes novēršanas izmaksu segšanai atzīti 2 904 846 EUR (2023. gads 8 071 615 EUR). Saskaņā ar SPRK padomes 2023. gada 22. maija lēmumu Nr. 64 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem" AST laika periodā līdz 2025. gada 31. decembrim ir atļauts novirzīt iepriekš gūtos pārslodzes ienākumus kopumā līdz 62 070.1 tūkst. EUR apmērā elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai. 2024. gadā elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai atzīti pārslodzes maksas ieņēmumi 4 491 942 EUR (2023.gadā - 14 127 667 EUR) apmērā. Atlikusī daļa 11 104 799 EUR (2023.gadā 25 784 153 EUR) novirzīti uz nākamo periodu ieņēmumiem.

4.1. LĪGUMA ATLIKUMI

Līguma aktīvi Koncernam rodas no izpildīto līgumsaistību aplēsto ieņēmumu atzīšanas tranzīta zudumiem ITC mehānisma ietvaros (skatīt 2.12 pielikumu). Līguma saistības rodas no pieslēgumu maksām un ar to saistīto pamatlīdzekļu izbūvi, jo kumulatīvie maksājumi, kas saņemti no klientiem katrā bilances datumā, nesakrīt ar līgumos atzīto ieņēmumu summu (skatīt 2.9 (c) pielikumu).

	Mātes sabiedrība			
	Līguma aktīvi		Līguma saistības	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Pārskata gada sākumā	**2 575 865**	**1 282 684**	**54 426 952**	**42 222 257**
Līgumisko aktīvu pārnese uz debitoru aktīviem	(2 575 865)	(1 282 684)	-	-
Pārskata periodā atzītas ieņēmumos saistības, kas bija ietvertas līguma saistību atlikumā pārskata sākumā	-	-	(4 261 180)	(3 612 981)
Pārskata periodā saņemtie avansa maksājumi pirms līguma izpildes pienākumu realizēšanas	-	-	33 524 730	15 817 676
Ieņēmumu pārsniegums pār saņemtajiem maksājumiem un debitoriem	1 395 350	2 575 865	-	-
Pārskata gada beigās	**1 395 350**	**2 575 865**	**83 690 502**	**54 426 952**

	Koncerns			
	Līguma aktīvi		Līguma saistības	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Pārskata gada sākumā	**2 575 865**	**1 282 684**	**54 431 427**	**42 222 257**
Līgumisko aktīvu pārnese uz debitoru aktīviem	(2 575 865)	(1 282 684)	-	-
Ieņēmumos atzītas saistības, kas bija ietvertas līguma saistību atlikumā pārskata sākumā	-	-	(4 265 655)	(3 612 981)
Pārskata periodā saņemtie avansa maksājumi pirms līguma izpildes pienākumu realizēšanas	-	-	34 118 195	15 822 151
Ieņēmumu pārsniegums pār saņemtajiem maksājumiem un debitoriem	1 395 350	2 575 865	-	-
Pārskata gada beigās	**1 395 350**	**2 575 865**	**84 283 967**	**54 431 427**

4.2. LĪGUMA IZPILDES PIENĀKUMI

Lielākā daļa Koncerna līgumu ir par preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu nākamo 12 mēnešu laikā, uz kuriem attiecas 15. SFPS 121. punkta a) apakšpunktā minētais praktiskais lietderīgums. Jaudas rezervēšanas un pieslēguma līgumiem sākotnējais līguma termiņš ir ilgāks par 12 mēnešiem, kā rezultātā Koncerna tiesības uz atlīdzību tieši neatbilst darbības rezultātiem. Summa, kas tiks atzīta nākamajos šo līgumu periodos, kad tiks izpildītas šīs atlikušās izpildes saistības, tiek analizēta šādi:

Izpildes pienākumi uz 31.12 2024.:

		Mātes sabiedrība			
	2025 EUR	2026 EUR	2027-2029 EUR	2030-... EUR	Kopā EUR
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	3 784 233	3 763 546	10 233 413	36 445 288	**54 226 480**
Saņemtās klientu iemaksas par pamatlīdzekļu pārbūvi	17 301 734	4 980 498	410 970	-	**22 693 202**
Saņemtie avansi par jaudas rezervēšanas maksu*	4 817 001	1 297 584	-	-	**6 114 585**

		Koncerns			
	2025 EUR	2026 EUR	2027-2029 EUR	2030-... EUR	Kopā EUR
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	3 803 242	3 782 555	10 290 440	36 730 416	**54 606 653**
Saņemtās klientu iemaksas par pamatlīdzekļu pārbūvi	17 301 734	4 980 498	410 970	-	**22 693 202**
Saņemtie avansi par jaudas rezervēšanas maksu	4 819 272	1 297 584	-	-	**6 116 856**

Izpildes pienākumi uz 31.12 2023.:

	Mātes sabiedrība				
	2024 EUR	**2025 EUR**	**2026-2029 EUR**	**2029-… EUR**	**Kopā EUR**
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	3 705561	3 696 481	10 649 522	23 131187	**41 182 751**
Saņemtās klientu iemaksas par pamatlīdzekļu pārbūvi	767 990	27 582	-	-	**795 572**
Saņemtie avansi par jaudas rezervēšanas maksu*	5 257 063	4 817 001	1 962 815	-	**12 036 879**

	Koncerns				
	2024 EUR	**2025 EUR**	**2026-2028 EUR**	**2029-… EUR**	**Kopā EUR**
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	3 705 561	3 696 481	10 649 522	23 131 187	**41 182 751**
Saņemtās klientu iemaksas par pamatlīdzekļu pārbūvi	767 990	27 582	-	-	**795 572**
Saņemtie avansi par jaudas rezervēšanas maksu	5 261 538	4 817 001	1 962 815	-	**12 041 354**

* Mātes sabiedrība ir saņēmusi avansus par jaudas rezervēšanas maksu 6 114 585 (2023. gadā 12 036 879 EUR) un bankas garantijas par jaudas rezervēšanas maksu 38 020 133 EUR (2023.gadā 59 156 969 EUR) apmērā.

5. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Atzītie nākamo periodu ieņēmumi no ES līdzfinansējuma kapitālieguldījumu realizācijai	6 088 883	3 675 572	7 559 568	4 496 462
Atzītie kapitālieguldījumiem novirzītie nākamo periodu ieņēmumi no pārslodzes maksas	1 343 013	1 205 248	1 343 013	1 205 248
Ieņēmumi no apgrozāmo līdzekļu un pamatlīdzekļu pārdošanas, izslēgšanas, neto	2 783	223 299	46 434	223 299
Valsts atbalsta elektroenerģijas cenas samazināšanas pasākumu ietvaros*	4 477 080	2 230 080	4 477 080	2 230 080
Citi ieņēmumi	121 366	363 497	594 380	591 654
PĀRĒJIE IEŅĒMUMI KOPĀ	**12 033 125**	**7 697 696**	**14 020 475**	**8 746 743**

***Ievērojot Klimata un enerģētikas ministrijas informatīvo ziņojumu "Par AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Sadales tīkls" sistēmas pakalpojuma tarifu projektu pārskatīšanu", Ministru kabineta 2023.gada 24.janvāra protokollēmumu Nr.4, 53§, likuma "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam" anotācijas 49.pantā paredzēta apropriācija Klimata un enerģētikas ministrijai, ar kuru AS "Augstsprieguma tīkls" piešķirts valsts atbalsts par aizsardzības pakalpojumu (jaudas rezerves uzturēšanas pakalpojumu), kompensējot starpību starp 4.65 EUR par vienu MW stundā un faktisko pakalpojuma cenu, kas ir virs šī sliekšņa.**

6. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Balansējošās elektroenerģijas un gāzes iegāde	33 493 337	32 571 272	43 316 124	43 663 946
Elektroenerģijas pārvades zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	26 488 654	24 788 605	26 488 654	24 788 605
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	10 049 783	8 116 206	10 049 783	8 116 206
Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas uzturēšanas pakalpojumi	-	-	4 316 897	4 583 143
Elektroenerģijas tranzīta zudumi	5 366 772	7 482 905	5 366 772	7 482 905
Izlietoto materiālu un remontu darbu izmaksas	1 477 937	2 097 109	2 782 177	3 351 930
Dabasgāzes izmaksas	-	-	2 094 687	959 116
Elektroenerģija pašpatēriņam	458 199	398 347	458 199	398 347
IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS KOPĀ	**77 334 682**	**75 454 444**	**94 873 293**	**93 344 198**

7. PERSONĀLA IZMAKSAS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Atlīdzība par darbu*	17 748 774	16 703 655	31 008 384	29 038 910
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas*	4 157 972	4 026 412	7 275 216	6 931 445
Darba koplīgumā noteiktās iemaksas pensiju plānā (noteiktu iemaksu plāns)	942 159	548 871	1 866 612	1 281 374
Citi darba koplīgumā noteiktie pabalsti (noteiktu labumu plāni)	620 247	691 914	620 247	691 914
Citas personāla izmaksas	-	-	28 730	12 862
PERSONĀLA IZMAKSAS KOPĀ	**23 469 152**	**21 970 852**	**40 799 189**	**37 956 505**
tai skaitā atlīdzība Mātes sabiedrības vadībai (valde, padome):				
Atlīdzība par darbu	812 300	669 423	812 300	669 423
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	191 622	158 004	191 622	158 004
ATLĪDZĪBA MĀTES SABIEDRĪBAS VADĪBAI KOPĀ	**1 003 922**	**827 427**	**1 003 922**	**827 427**
Darbinieku skaits pārskata perioda beigās	540	542	905	878
Vidējais darbinieku skaits pārskata periodā	544	530	905	891

* Iekļauta kapitalizētā darba samaksa 850 096 EUR (2023. gads 240 982 EUR).

8. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija*	2 656 770	7 859 059	2 656 770	7 859 059
Elektriskās jaudas rezerve elektroenerģijas sistēmas drošumam	8 632 721	8 899 090	8 632 721	8 899 090
Transporta izmaksas	1 038 395	945 068	1 295 588	1 228 238
IT un telekomunikāciju sistēmu uzturēšanas izmaksas	5 248 389	5 089 240	6 440 517	6 087 564
Telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	1 243 621	1 378 699	1 243 621	1 378 699
Sinhronie kompensatori elektroenerģijas sistēmas drošumam	1 514 759	1 178 704	1 514 759	1 178 704
Elektroenerģijas un sistēmas palīgpakalpojumu tirgu integrācijas un izsoļu administrēšanas izmaksas	1 133 844	841 546	1 133 844	841 546
Darba aizsardzības, drošības un apdrošināšanas izmaksas	513 677	515 245	513 677	515 245
Nodokļi un nodevas	260 108	311 097	1 153 866	1 276 550
Citas izmaksas	2 449 000	2 248 530	4 097 369	4 782 090
PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS KOPĀ	**24 691 284**	**29 266 278**	**28 682 732**	**34 046 785**

*Elektroenerģijas cenas samazinājuma rezultātā 2024. gadā būtiski samazinājās Mātes sabiedrības izmaksas kopīgi ar Igaunijas pārvades sistēmas operatoru "Elering" AS organizēto izvēles finansiālo pārvades tiesību *(Financial Transmission Rights - option)* izsoļu uz Igaunijas - Latvijas robežas virzienā Igaunija – Latvija ietvaros. Izvēles finansiālās pārvades tiesības ir finanšu instruments, ar kura palīdzību elektroenerģijas tirgus dalībnieki var ierobežot elektroenerģijas biržas cenu svārstību risku starp Igaunijas un Latvijas elektroenerģijas tirdzniecības apgabaliem. Minētās izmaksas tiek segtas ar saņemtajiem pārslodzes maksas ieņēmumiem.

9. FINANŠU IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
a) Finanšu ieņēmumi				
Procentu ieņēmumi no depozītiem	2 641 080	2 510 429	3 345 596	2 596 349
Citi finanšu ieņēmumi	4 494	7 687	4 494	8 342
Finanšu ieņēmumi kopā	**2 645 574**	**2 518 116**	**3 350 090**	**2 604 691**
b) Finanšu izmaksas				
Procentu izmaksas no aizņēmumiem	(36 694)	(102 708)	(2 751 443)	(2 684 217)
Emitēto parāda vērtspapīru kupona procenta izmaksas (20. pielikums)	(526 582)	(526 438)	(526 582)	(526 438)
Kapitalizētās aizņēmuma procentu izmaksas	371 783	185 822	515 462	398 225
Aktīvu nomas procentu izdevumi (20. pielikums)	(219 708)	(230 114)	(240 220)	(250 897)
Citas finanšu izmaksas	(1 711)	(8 768)	(2 341)	(8 768)
Finanšu izmaksas kopā	**(412 912)**	**(682 206)**	**(3 005 124)**	**(3 072 095)**

10. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI UN PAMATLĪDZEKĻI

10.1. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

	Mātes sabiedrība			
	Datorprogrammas un licences EUR	Pārvades lietošanas tiesības EUR	Nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksas EUR	Kopā EUR
2022.gada 31.decembris				
Sākotnējā vērtība	3 993 948	1 892	914 746	4 910 586
Uzkrātā amortizācija	(1 854 265)	(1 025)	-	(1 855 290)
Atlikusī vērtība	**2 139 683**	**867**	**914 746**	**3 055 296**
2023				
Iegādāts	514 455	-	579 929	1 094 384
Pārgrupēts	1 494 675	-	(1 494 675)	-
Izslēgts	(27 139)	-	-	(27 139)
Aprēķinātā amortizācija	(851 985)	(95)	-	(852 080)
Atlikusī vērtība 2023. gada 31. decembrī	**3 269 689**	**772**	**-**	**3 270 461**
2023.gada 31.decembris				
Sākotnējā vērtība	5 831 454	1 892	-	5 833 346
Uzkrātā amortizācija	(2 561 765)	(1 120)	-	(2 562 885)
Atlikusī vērtība	**3 269 689**	**772**	**-**	**3 270 461**
2024				
Iegādāts	2 760 858	-	407 047	3 167 905
Pārgrupēts	14 655	-	(14 655)	-
Aprēķinātā amortizācija	(1 368 409)	(94)	-	(1 368 503)
Atlikusī vērtība 2024. gada 31. decembrī	**4 676 793**	**678**	**392 392**	**5 069 863**
2024. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	8 602 512	1 892	392 392	8 996 796
Uzkrātā amortizācija	(3 925 719)	(1 214)	-	(3 926 933)
Atlikusī vērtība	**4 676 793**	**678**	**392 392**	**5 069 863**

	Koncerns				
	Datorprogrammas un licences EUR	Pārvades lietošanas tiesības EUR	Vienošanās par pakalpojumu koncesiju EUR	Nemateriālo ieguldījumu izveidošanas izmaksas EUR	Kopā EUR
2022. gada 31. decembris					
Sākotnējā vērtība	12 785 449	1 892	-	963 741	13 751 082
Uzkrātā amortizācija	(8 586 752)	(1 025)	-	-	(8 587 777)
Atlikusī vērtība	**4 198 697**	**867**	-	**963 741**	**5 163 305**
2023					
Iegādāts	514 455	-	-	16 184 953	16 699 408
Pārgrupēts	1 968 512	-	1 007 865	(1 968 512)	1 007 865
Izslēgts	(27 139)	-	-	-	(27 139)
Aprēķinātā amortizācija	(1 582 304)	(95)	-	-	(1 582 399)
Atlikusī vērtība 2023. gada 31. decembrī	**5 072 221**	**772**	**1 007 865**	**15 180 182**	**21 261 040**
2023. gada 31. decembris					
Sākotnējā vērtība	13 571 767	1 892	1 007 865	15 180 182	29 761 706
Uzkrātā amortizācija	(8 499 546)	(1 120)	-	-	(8 500 666)
Atlikusī vērtība	**5 072 221**	**772**	**1 007 865**	**15 180 182**	**21 261 040**
2024					
Iegādāts	2 760 858	-	-	2 427 937	5 188 795
Pārgrupēts	422 568	-	-	(422 568)	-
Aprēķinātā amortizācija	(2 098 523)	(94)	(100 787)	-	(2 199 404)
Atlikusī vērtība 2024. gada 31. decembrī	**6 157 124**	**678**	**907 078**	**17 185 551**	**24 250 431**
2024. gada 31. decembrī					
Sākotnējā vērtība	16 255 193	1 892	1 007 865	17 185 551	34 450 501
Uzkrātā amortizācija	(10 098 069)	(1 214)	(100 787)	-	(10 200 070)
Atlikusī vērtība	**6 157 124**	**678**	**907 078**	**17 185 551**	**24 250 431**

2023. gada 31. decembrī finanšu uzskaitē nemateriālo aktīvu sastāvā no nākamo periodu izdevumu posteņa pārklasificēts projekta “Klaipēdas – Kiemenai cauruļvada jaudas palielināšana Lietuvā” līdzfinansējums par atlikušo summu 1 007 865 EUR.

Saskaņā ar SPRK 2014. gada 30. aprīļa lēmumu Nr. 97 (prot. Nr.16, p.4) “Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interešu projektam „Klaipēdas – Kiemenai cauruļvada jaudas palielināšana Lietuvā”” 2017. gadā, tika veikts maksājums Amber Grid AB 1 713 370 EUR apmērā. Aktīva amortizācijas periods noteikts līdz 2033. gadam, atbilstoši aplēstajam investīciju atmaksāšanās laikam.

Pamatojoties uz 2014. gada 11. augusta ACER (*Agency for the Cooperation of Energy Regulators*) lēmumu “Par kopīgu interešu projekta Nr.8.5. Polijas Lietuvas gāzes starpsavienojuma investīciju pieprasījumu, ieskaitot pārrobežu izmaksu sadalījumu” un 2018. gada 11. maija starpoperatoru līgumu par projekta “*Gas Interconnection Poland – Lithuania*” (GIPL) izmaksu segšanu ar GAZ-System A.S., Amber Grid AB un Elering AS, AS “Conexus Baltic Grid” līdzfinansējums starpsavienojuma izbūvē noteikts 14,7 milj. EUR apmērā. Saskaņā ar vienošanos 2024. gada 31. decembrī veikts pārrēķins un kopējā izmaksu summa veido 15,4 milj. EUR. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis) nosaka pienākumu veikt šo maksājumu, tādējādi nākotnē iegūstot pieeju plašākam potenciālo klientu lokam un samazinot atkarību no viena piegādātāja.

Saskaņā ar saņemto informāciju no Polijas operatora GAZ-System A.S., ieguldījumi pārrobežu gāzes starpsavienojuma izbūvē ir veikti, bet maksājumu pamatojuma dokumenti vēl nav saņemti. Līdz ar to, finanšu uzskaitē 2024. gada 31. decembrī Polijas un Lietuvas starpsavienojums GIPL atzīstams nemateriālo ieguldījumu izveides izmaksās un uzkrātajās saistībās plānotā līdzfinansējuma 15,4 milj. EUR apmērā.

10.2. PAMATLĪDZEKĻI

	Mātes sabiedrība						
	Zeme, ēkas EUR	Elektroenerģijas pārvades inženierbūves* EUR	Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas* EUR	Pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas* EUR	Pārējie pamatlīdzekļi EUR	Pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas EUR	KOPĀ EUR
2022. gada 31. decembris							
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	43 145 635	8 617 617	1 180 904 761	10 418 763	19 966 927	31 878 269	1 294 931 972
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(6 030 174)	(4 201 996)	(581 587 352)	(8 353 335)	(13 304 886)	-	(613 477 743)
Atlikusī vērtība	**37 115 461**	**4 415 621**	**599 317 409**	**2 065 428**	**6 662 041**	**31 878 269**	**681 454 229**
2023							
Iegādāts	5 965	-	2 891	3 246	1 345 377	50 674 338	52 031 817
Pārgrupēts	3 161 160	158 906	30 174 608	1 378 330	107 556	(34 980 560)	-
Pārdots	-	-	-	-	-	(373 272)	(373 272)
Norakstīts	-	(4)	(443 023)	(6)	(293)	-	(443 326)
Nolietojums	(1 358 394)	(524 317)	(27 752 964)	(609 099)	(3 342 558)	-	(33 587 332)
Atlikusī vērtība 2023. gada 31. decembrī	**38 924 192**	**4 050 206**	**601 298 921**	**2 837 899**	**4 772 123**	**47 198 775**	**699 082 116**
2023. gada 31. decembris							
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	46 311 360	8 661 999	1 200 434 390	11 640 674	21 305 280	47 198 775	1 335 552 478
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(7 387 168)	(4 611 793)	(599 135 469)	(8 802 775)	(16 533 157)	-	(636 470 362)
Atlikusī vērtība	**38 924 192**	**4 050 206**	**601 298 921**	**2 837 899**	**4 772 123**	**47 198 775**	**699 082 116**
2024							
Iegādāts	799	-	-	17 245	2 159 552	156 899 270	159 076 866
Pārgrupēts	109 128	9 363	32 197 832	1 406 730	4 934 953	(38 658 006)	-
Pārdots	-	-	-	-	-	(48 183)	(48 183)
Norakstīts	(6 746)	(821)	(185 959)	(77)	(630)	-	(194 233)
Nolietojums	(1 393 134)	(519 665)	(28 111 652)	(971 199)	(2 923 182)	-	(33 918 832)
Atlikusī vērtība 2024. gada 31. decembrī	**37 634 239**	**3 539 083**	**605 199 142**	**3 290 598**	**8 942 816**	**165 391 856**	**823 997 734**
2024. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	46 047 187	8 492 718	1 216 528 318	12 965 650	28 037 858	165 391 856	1 477 463 587
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(8 412 948)	(4 953 635)	(611 329 176)	(9 675 052)	(19 095 042)	-	(653 465 853)
Atlikusī vērtība	**37 634 239**	**3 539 083**	**605 199 142**	**3 290 598**	**8 942 816**	**165 391 856**	**823 997 734**

*Pamatlīdzekļu grupa tiek pārvērtēta

KONSOLIDĒTO UN ATSEVIŠĶO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

	Koncerns										
	Zeme, ēkas EUR	Elektroenerģijas pārvades inženierbūves* EUR	Gāzes pārvades ēkas un būves* EUR	Urbumi* EUR	Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas* EUR	Pārējās	Gāzes	Pārējie pamatlīdzekļi EUR	Avārijas rezerve EUR	Pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas EUR	KOPĀ EUR
2022. gada 31. decembris											
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	44 238 109	8 617 617	625 920 309	159 765 510	1 277 385 870	10 418 763	44 469 967	26 190 378	1 825 384	42 138 797	2 240 970 704
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(6 030 174)	(4 201 996)	(411 247 525)	(46 883 922)	(625 822 959)	(8 353 335)	(23 140 673)	(17 466 056)	-	-	(1 143 146 640)
Atlikusī vērtība	**38 207 935**	**4 415 621**	**214 672 784**	**112 881 588**	**651 562 911**	**2 065 428**	**21 329 294**	**8 724 322**	**1 825 384**	**42 138 797**	**1 097 824 064**
2023											
Iegādāts	5 965	-	7 250	-	318 437	3 246	27 024	1 951 613	-	82 381 712	84 695 247
Pārgrupēts	3 173 197	158 906	4 551 947	489 140	30 593 742	1 378 330	6 463 828	322 157	146 719	(47 131 247)	146 719
Pārdots	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(373 272)	(373 272)
Norakstīts	-	(4)	(114 646)	(2 548)	(463 698)	(6)	(472 330)	(1 310)	(12 395)	(97 395)	(1 164 332)
Nolietojums	(1 358 394)	(524 317)	(8 825 608)	(2 732 666)	(31 547 203)	(609 099)	(1 538 624)	(3 900 991)	-	-	(51 036 902)
Vērtības samazinājums**	-	-	-	(16 180 709)	-	-	(7 307 135)	-	-	-	(23 487 844)
Atlikusī vērtība 2023. gada 31. decembrī	**40 028 703**	**4 050 206**	**210 291 727**	**94 454 805**	**650 464 189**	**2 837 899**	**18 502 057**	**7 095 791**	**1 959 708**	**76 918 595**	**1 106 603 680**
2023. gada 31. decembris											
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	47 415 871	8 661 999	629 594 092	138 773 371	1 296 985 314	11 640 674	38 000 336	27 872 587	1 959 708	76 918 595	2 277 822 547
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(7 387 168)	(4 611 793)	(419 302 365)	(44 318 566)	(646 521 125)	(8 802 775)	(19 498 279)	(20 776 796)	-	-	(1 171 218 867)
Atlikusī vērtība	**40 028 703**	**4 050 206**	**210 291 727**	**94 454 805**	**650 464 189**	**2 837 899**	**18 502 057**	**7 095 791**	**1 959 708**	**76 918 595**	**1 106 603 680**
2024											
Iegādāts	799	-	-	-	817 897	17 245	193 687	2 777 803	-	201 543 413	205 350 844
Pārgrupēts	109 128	9 363	8 351 282	251 155	32 783 423	1 406 730	1 384 443	5 348 952	68 641	(49 644 088)	69 029
Pārdots	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(48 183)	(48 183)
Norakstīts	(6 746)	(821)	(1 518)	-	(199 497)	(77)	(2 694)	(2 619)	-	-	(213 972)
Nolietojums	(1 393 134)	(519 665)	(9 042 873)	(2 375 084)	(32 044 509)	(971 199)	(1 321 927)	(3 592 521)	-	-	(51 260 912)
Vērtības samazinājums**	-	-	(25 799 405)	(107 017)	(2 859 073)	-	(160 378)	-	-	-	(28 925 873)
Atlikusī vērtība 2024. gada 31. decembrī	**38 738 750**	**3 539 083**	**183 799 213**	**92 223 859**	**648 962 430**	**3 290 598**	**18 595 188**	**11 627 406**	**2 028 349**	**228 769 737**	**1 231 574 613**
2024. gada 31. decembrī											
Sākotnējā vai pārvērtētā vērtība	47 151 698	8 492 718	542 075 714	138 867 643	1 307 957 425	12 965 650	39 176 758	35 292 834	2 028 349	228 769 737	2 362 778 526
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(8 412 948)	(4 953 635)	(358 276 501)	(46 643 784)	(658 994 995)	(9 675 052)	(20 581 570)	(23 665 428)	-	-	(1 131 203 913)
Atlikusī vērtība	**38 738 750**	**3 539 083**	**183 799 213**	**92 223 859**	**648 962 430**	**3 290 598**	**18 595 188**	**11 627 406**	**2 028 349**	**228 769 737**	**1 231 574 613**

*Pamatlīdzekļu grupa tiek pārvērtēta

** Koncerns ir pārskatījis patieso vērtību urbumiem, gāzes pārsūknēšanas iekārtām un iekārtu automātiskām vadības sistēmām, lai pārliecinātos, ka to uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības pārskata datumā. Pamatlīdzekļu (urbumu, gāzes pārsūknēšanas iekārtu un iekārtu automātiskās vadības sistēmu) uzskaites vērtība tika samazināta par 28 925 873 EUR (2023.gadā 23 487 844 EUR). Minētais samazinājums 28 925 873 EUR (2023. gadā 23 487 844 EUR) apmērā atzīts Koncerna Peļņas vai zaudējumu pārskata postenī “Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums".

2024. gada 31. decembrī Koncerna pamatlīdzekļu sastāvā ietilpst pilnībā nolietoti pamatlīdzekļi ar sākotnējo vērtību 53 746 934 EUR (2023. gada 31. decembrī: 43 162 215 EUR), savukārt Mātes sabiedrības pamatlīdzekļu sastāvā 2024. gada 31. decembrī ietilpst pilnībā nolietoti pamatlīdzekļi ar sākotnējo vērtību 36 141 790 EUR (2023. gada 31. decembrī: 29 723 655 EUR). 2024. gadā Mātes sabiedrība kapitalizēja aizņēmumu izmaksas 371 783 EUR apmērā (2023: 185 822 EUR), Koncerns kapitalizēja aizņēmumu izmaksas 515 462 EUR apmērā (2023: 398 225 EUR) (9b pielikums).

Pārskata perioda beigās Koncerna nepabeigtās celtniecības atlikumu 228 769 737 EUR veido šādi būtiskākie projekti:

Nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	Projekta plānotais pabeigšanas termiņš	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Inčukalna pazemes gāzes krātuves PGK darbības uzlabošana	01.12.2025.	54 917 452	22 080 453
Sistēmas Sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana a/st. "Ventspils"	31.06.2025.	37 752 414	3 482 761
Sistēmas Sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana a/st. "Grobiņa"	28.02.2025.	37 706 454	6 735 399
Sistēmas Sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana a/st. "Līksna"	31.10.2025.	22 343 410	3 430 488
Dispečeru vadības un datu centra izbūve, ražošanas bāzes teritorijas un ēku kompleksa pārbūve Dārzciema ielā 86, Rīgā	31.12.2027.	10 202 079	1 163 947
330 kV elektrības pārvades līnijas LNr.322 rekonstrukcija	31.12.2025.	9 966 099	-
Bateriju elektroenerģiju uzkrājošās sistēmasa/st. "Rēzekne"	30.11.2025.	8 194 039	-
110/10/6kV apakšstacijas "Kuldīga" 110kV sadalnes pārbūve	30.06.2026.	3 842 321	-
PGV Izborska-Inčukalna PGK izolācijas nomaiņa	31.12.2026.	3 218 675	-
110/10/6kV apakšstacijas "Vairogs" 110kV sadalnes pārbūve	31.03.2026.	2 985 895	-
Bateriju elektroenerģiju uzkrājošās sistēmasa/st. "Tume"	30.11.2025.	2 547 818	-
330/110/20 kV apakšstacijas Nr.20 "Krustpils" 110 kV sadales ietaises pārbūve	31.10.2025.	414 855	2 712 405
330kV starpsavienojuma Valmiera (LV) - Tsirguliina (EE) caurlaides spējas palielināšana	31.12.2024.	-	12 649 868
110kV elektropārvades kabeļu līnijas Nr.210 a/st "Torņkalns"-"Centrālā" caurlaides spējas palielināšana		-	2 751 182
Atjaunīgo energoresursu elektrostaciju pieslēgumu izbūve	2025-2027.	16 848 693	630 902
Citi projekti	2025-2026.	17 829 533	21 281 190

Pārskata perioda beigās samaksāto avansu atlikuma par pamatlīdzekļiem un nepabeigto būvniecību būtisku daļu veido ES līdzfinansētie projekti. Samaksāto avansu atlikuma dalījums pa projektiem:

Samaksāto avansu atlikums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Elektroenerģiju uzkrājošo bateriju sistēmu izbūves projekti	35 248 219	-	35 248 219	-
Starpvalstu komercuzskaišu projekti	402 616	-	402 616	-
Inčukalna PGK projekti	-	-	194 211	2 217 520
Gāzes pārvades projekti	-	-	727 804	-
ES līdzfinansētie projekti	**35 650 835**	**-**	**36 572 850**	**2 217 520**
Citi projekti	594 797	-	594 797	266 026
Kopā	**36 245 632**	**-**	**37 167 647**	**2 483 546**

Tālāk esošajā tabulā ir apkopotas Koncerna pārvērtēto aktīvu grupu uzskaites vērtības, pieņemot, ka aktīvi tiek uzskaitīti iegādes vērtībā:

	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Bilances vērtība 31.12.2024. EUR
Elektroenerģijas pārvades inženierbūves	3 168 136	3 539 083
Gāzes pārvades ēkas un būves	183 799 213	183 799 213
Urbumi	92 223 859	92 223 859
Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas	619 610 293	648 962 430
Gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas	18 595 188	18 595 188
Pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas	2 748 147	3 290 598
KOPĀ	**920 144 837**	**950 410 371**

	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Bilances vērtība 31.12.2023. EUR
Elektroenerģijas pārvades inženierbūves	3 479 196	4 050 206
Gāzes pārvades ēkas un būves	210 291 727	210 291 727
Urbumi	94 454 805	94 454 805
Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas	665 267 198	650 464 189
Gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas	18 502 057	18 502 057
Pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas	2 313 985	2 837 899
KOPĀ	**994 308 968**	**980 600 883**

ELEKTROENERĢIJAS PĀRVADES SEGMENTA PAMATLĪDZEKĻI

Regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi piecos gados tiek pārvērtētas šādas elektroenerģijas pārvades segmenta pamatlīdzekļu grupas, kuras uzrāda kā:

- elektroenerģijas pārvades inženierbūves;
- pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas;
- pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas.

Iepriekšminēto pamatlīdzekļu grupu pārvērtēšana tika veikta 2021. gadā pēc to vērtības 2021. gada 1. augustā. Pārvērtēšanu veica neatkarīgs ārējs sertificēts vērtētājs.

Vērtēšana veikta atbilstoši īpašuma vērtēšanas standartiem un balstīta uz esošo pamatlīdzekļu izmantošanu, kas uzskatāma par labāko un efektīvāko izmantošanu. Pārvērtēšanas rezultātā tika noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizstāšanas vērtība. Atlikusī aizstāšanas vērtība ir starpība starp aktīva aizstāšanas izmaksām vai analoga aktīva aizstāšanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo fizisko, funkcionālo un ekonomisko nolietojumu.

Aktīvu unikālā rakstura un izmantošanas dēļ pārvērtēšanai izmantoti 3. līmeņa dati, kas nozīmē, ka attiecīgā veida aktīvu tirgū dati nav tieši novērojami.

Aizvietošanas vērtības noteikšana tika veikta, pamatojoties uz aktuālajām materiālu izmaksām un personāla izmaksām, kas tika indeksētas attiecīgi ar materiālu cenu indeksa pieaugumu un vidējo algu pieauguma tempiem. Galvenie pieņēmumi ir saistīti ar pamatlīdzekļu kalpošanas laiku un nolietojuma amplitūdu normatīvā kalpošanas laika ietvaros. Parasti tika pieņemts, ka lūžņu vērtība, kas paliek lietderīgās lietošanas laika beigās, ir aptuveni 5% no attiecīgās pamatlīdzekļu vienības izmaksām.

Tālāk esošajās tabulās ir apkopotas pārvērtēto aktīvu grupu uzskaites vērtības, pieņemot, ka aktīvi tiek uzskaitīti iegādes vērtībā:

	Iegādes vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Uzkrātais nolietojums, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Bilances vērtība 31.12.2024. EUR
Elektroenerģijas pārvades inženierbūves	8 533 268	5 365 132	3 168 136	3 539 083
Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas	1 161 595 894	585 748 889	575 847 005	605 199 142
Pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas	12 758 562	10 010 415	2 748 147	3 290 598
KOPĀ	**1 182 887 724**	**601 124 436**	**581 763 288**	**612 028 823**

	Iegādes vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Uzkrātais nolietojums, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Bilances vērtība 31.12.2023. EUR
Elektroenerģijas pārvades inženierbūves	8 703 860	5 224 664	3 479 196	4 050 206
Pārvades līnijas, tehnoloģiskās iekārtas	1 144 474 993	572 028 947	572 446 046	601 298 921
Pārējās elektroenerģijas pārvades iekārtas	11 506 434	9 192 449	2 313 985	2 837 899
KOPĀ	**1 164 685 287**	**586 446 060**	**578 239 227**	**608 187 026**

Mātes sabiedrības aktīvus veido viena naudu ienesošā vienība: elektroenerģijas pārvade.

Nosakot naudas ienesošās vienības tiek pieņemts, ka elektroenerģijas pārvades sistēmu veidojošie infrastruktūras elementi ir vienoti, neatdalāmi un nepieciešami elektroenerģijas pārvades sistēmas drošai ekspluatācijai un pakalpojumu nodrošināšanai.

Aktīvu atgūstamās vērtības aprēķins tiek balstīts uz naudas ienesošo vienību lietošanas vērtību, kas noteikta, diskontējot nākotnes sagaidāmās naudas plūsmas, kuras radīsies no naudu ienesošo vienību pastāvīgas izmantošanas. Naudas plūsmas ir balstītas uz naudu ienesošo vienību plānotajiem rezultātiem un vadības prognozēm par naudu ienesošo vienību darbības attīstību.

Ņemot vērā prognozētos biznesa apjomus un aktīvu iespējamo tirgus vērtību, Mātes sabiedrības vadība uzskata, ka būtiskas nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības korekcijas 2024. gada 31. decembrī nav nepieciešamas.

DABASGĀZES PĀRVADES UN DABASGĀZES UZGLABĀŠANAS SEGMENTU PAMATLĪDZEKĻI

Atbilstoši 16. SGS "Pamatlīdzekļi" 31. punkta prasībām, ja Sabiedrība ir izvēlējusies novērtēt pamatlīdzekļus pārvērtētajā vērtībā, šāda pārvērtēšana jāveic ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pamatlīdzekļu uzskaites vērtība bilances datumā būtiski neatšķiras no to patiesās vērtības. Saskaņā ar Koncerna grāmatvedības politiku Koncerns uzskaita pārvērtētajās vērtības šādās pamatlīdzekļu grupas dabasgāzes pārvades un dabasgāzes uzglabāšanas segmentos: ar dabasgāzes pārvadi saistītās ēkas un būves, pārvades līnijas un ar tām saistītās tehnoloģiskās iekārtas, urbumi un gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas.

Pamatlīdzekļu unikālā rakstura un izmantošanas dēļ pārvērtēšanai izmantoti 3. līmeņa dati, kas nozīmē, ka dati tirgū nav viegli novērojami attiecīgajam aktīvu veidam.
Tālāk esošajā tabulā apkopotas atlikušās vērtības pārvērtētajām aktīvu grupām, pieņemot, ka aktīvi tiktu uzskaitīti sākotnējā vērtībā:

	Iegādes vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Uzkrātais nolietojums, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2024. EUR	Bilances vērtība 31.12.2024. EUR
Ēkas un inženierbūves	542 075 714	358 276 501	183 799 213	183 799 213
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	91 429 107	47 665 819	43 763 288	43 763 288
Urbumi	138 867 643	46 643 784	92 223 859	92 223 859
Gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas	39 176 758	20 581 569	18 595 189	18 595 189
KOPĀ	**811 549 222**	**473 167 673**	**338 381 549**	**338 381 549**

	Iegādes vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Uzkrātais nolietojums, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Bilances vērtība, ja netiktu veikta pārvērtēšana 31.12.2023. EUR	Bilances vērtība 31.12.2023. EUR
Ēkas un inženierbūves	629 594 093	419 302 364	210 291 729	210 291 729
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	96 550 924	47 385 657	49 165 267	49 165 267
Urbumi	138 773 371	44 318 566	94 454 805	94 454 805
Gāzes pārsūknēšanas un automātiskās vadības iekārtas	38 000 336	19 498 278	18 502 058	18 502 058
KOPĀ	**902 918 724**	**530 504 865**	**372 413 859**	**372 413 859**

2023. gadā vadība vērtēja cauruļvadu, tehnoloģisko iekārtu un vispārējās būvniecības cenu līmeni un konstatēja inflācijas, darbaspēka un materiālu izmaksu pieauguma izmaiņas salīdzinājumā ar 2020. gada janvāri. Lai noteiktu vai pamatlīdzekļu grupu patiesā vērtība atbilst finanšu uzskaites vērtībai pārskata gada beigās, Sabiedrība uz 2023. gada 31. decembri veica aktīvu patiesās vērtības iekšējo vērtējumu tām pamatlīdzekļu grupām, kuras novērtētas pārvērtētajā vērtībā un kurām bija vērtības samazināšanās pazīmes. Atbilstoši 13. SFPS "Patiesās vērtības novērtēšana" 62. punktā norādītajām vērtēšanas metodēm, Sabiedrība izvērtēja, ka piemērotākā ir ienākumu metode.

Nosakot urbumu, gāzes pārsūknēšanas iekārtu un iekārtu automātisko vadības sistēmu pamatlīdzekļu grupu patieso vērtību, Sabiedrība lietoja esošajam regulatīvajam periodam apstiprināto kapitāla atdeves likmi un pieņēma, ka pēc regulatīvā perioda beigām kapitāla atdeves likme sasniegs novērtēto tirgus likmi.

Pārvērtēšanas rezultātā urbumiem, gāzes pārsūknēšanas iekārtām un iekārtu automātisko vadības sistēmām konstatēts vērtības samazinājums 23 487 844 EUR apmērā. Konsolidētajos finanšu pārskatos šiem pamatlīdzekļiem iepriekš nebija atzītas pārvērtēšanas rezerves, jo visi Meitas sabiedrības pamatlīdzekļi līdz ar Koncerna izveidi konsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā tika sākotnēji atzīti to patiesajās vērtībās. Tādēļ vērtības samazinājums ir atzīts peļņā vai zaudējumos. Izmantojot amortizētās aizstāšanas izmaksu metodi, pamatlīdzekļu pārvērtēšanu uz 2020. gada 1. janvāri veica neatkarīgi sertificēti SIA "Grant Thornton Baltic" vērtētāji. 2024. gadā tika veikta kārtējā pamatlīdzekļu pārvērtēšana. Aktīvu vērtības aprēķins tika balstīts uz ienākumu metodi, veicot nākotnes naudas plūsmu diskontēšanu. Sabiedrība veica patiesās vērtības aprēķinu uz 2024. gada 31. decembri, pamatojoties uz vadības aplēsēm par prognozēto saimniecisko darbību 10 gadu periodā. Aprēķinā lietota diskontēšanas likme 7,10 %. Ja šī likme būtu 6,10 %, tad aktīvu uzskaites vērtība atsevišķām pamatlīdzekļu grupām būtu samazināma par 15 999 tūkst. EUR. Ja šī likme būtu 8,10 %, tad aktīvu vērtība atsevišķām pamatlīdzekļu klasēm būtu samazināma par 40 762 tūkst. EUR.

Konsolidētajos finanšu pārskatos šiem pamatlīdzekļiem iepriekš nebija atzītas pārvērtēšanas rezerves, jo visi Meitas sabiedrības pamatlīdzekļi līdz ar Koncerna izveidi konsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā tika sākotnēji atzīti to patiesajās vērtībās. Tādēļ vērtības samazinājums ir atzīts peļņā vai zaudējumos.

Pārvērtēšanas rezultātā konstatētais vērtības samazinājums 28 925 873 EUR apmērā tika atzīts Koncerna Peļņas vai zaudējumu pārskata postenī "Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums".

10.3. TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS

	Mātes sabiedrība Ēkas un zeme EUR	Koncerns Ēkas un zeme EUR
2022. gada 31. decembrī		
Sākotnējā vērtība	19 766 531	20 270 161
Uzkrātais nolietojums	(5 295 142)	(5 337 269)
Atlikusī vērtība	**14 471 389**	**14 932 892**
2023		
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	629 464	629 464
Tiesību lietot aktīvus pieaugums	218 494	218 494
Nolietojums	(920 407)	(933 552)
Atlikusī vērtība 2023. gada 31. decembrī	**14 398 940**	**14 847 298**
2023. gada 31. decembrī		
Sākotnējā vērtība	20 609 163	21 112 793
Uzkrātais nolietojums	(6 210 223)	(6 265 495)
Atlikusī vērtība	**14 398 940**	**14 847 298**
2024		
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	45 868	45 868
Nolietojums	(920 502)	(933 646)
Atlikusī vērtība 2024. gada 31. decembrī	**13 524 306**	**13 959 520**
2024. gada 31.decembrī		
Sākotnējā vērtība	20 654 592	21 158 222
Uzkrātais nolietojums	(7 130 286)	(7 198 702)
Atlikusī vērtība	**13 524 306**	**13 959 520**

10.4. NOLIETOJUMS, AMORTIZĀCIJA UN VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Pamatlīdzekļu nolietojums	(33 918 832)	(33 587 332)	(51 260 912)	(51 036 902)
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija	(1 368 503)	(852 080)	(2 199 404)	(1 582 399)
Lietošanas tiesību nolietojums	(920 502)	(920 407)	(933 646)	(933 552)
Kopā nolietojums un amortizācija	**(36 207 837)**	**(35 359 819)**	**(54 393 962)**	**(53 552 853)**
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	-	-	(28 925 873)	(23 487 844)
Kopā vērtības samazinājums	**-**	**-**	**(28 925 873)**	**(23 487 844)**
Norakstīšana un citas korekcijas	(194 233)	(470 465)	(213 972)	(1 191 470)
Kopā norakstīšana un citas korekcijas	**(194 233)**	**(470 465)**	**(213 972)**	**(1 191 470)**
KOPĀ nolietojums un amortizācija, vērtības samazinājums, neieskaitot norakstīšanu un citas korekcijas	**(36 207 837)**	**(35 359 819)**	**(83 319 835)**	**(77 040 697)**

11. PĀRĒJIE ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Līdzdalība meitas sabiedrību kapitālā, tai skaitā:	**134 394 971**	**134 394 971**	**-**	**-**
AS "Conexus Baltic Grid"	134 394 971	134 394 971	-	-
Līdzdalība asociētu sabiedrību kapitālā, tai skaitā:	**73 333**	**53 333**	**73 333**	**53 333**
"Baltic RCC" OU	73 333	53 333	73 333	53 333
Līdzdalība pārējo sabiedrību kapitālā, tai skaitā:	**1 422**	**1 422**	**1 422**	**1 422**
AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds"	1 422	1 422	1 422	1 422
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	**134 469 726**	**134 449 726**	**74 755**	**54 755**

Mātes sabiedrībai pieder 1,9% no AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds" kapitāla. Mātes sabiedrība ir nominālais akcionārs, jo visus riskus un labumus, kas rodas fonda darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst Mātes sabiedrības darbinieki – pensiju plāna locekļi.

Sabiedrība	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Līdzdalības daļa
AS "Conexus Baltic Grid"	Latvija	Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operators Latvijā	68.46%
"Baltic RCC" OÜ	Igaunija	Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmu reģionālais koordinācijas centrs	33.33%
AS "Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds"	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	1.9%

11.1. KOPSAVILKUMS PAR MEITAS SABIEDRĪBAS FINANŠU RĀDĪTĀJIEM

Apkopojošā informācija par Meitas sabiedrības Peļņas vai zaudējumu aprēķinu:

	2024 EUR	2023 EUR
Ieņēmumi	104 597 170	76 467 879
Pārskata gada peļņa	**38 703 701**	**17 023 499**
Meitas sabiedrības peļņas konsolidācijas korekcijas	(22 624 715)	(12 291 041)
Pārskata gada koriģētā peļņa	**16 078 986**	**4 732 458**
Pārskata gada peļņa attiecināma uz akcionāru	11 007 674	3 239 840
Pārskata gada peļņa attiecināma uz nekontrolējošo līdzdalību	5 071 312	1 492 618
Pārskata gada koriģēti visaptverošie ienākumi	**16 058 403**	**4 761 938**
Pārskata gada apvienotie ienākumi attiecināmi uz akcionāru	10 993 583	3 260 022
Pārskata gada apvienotie ienākumi attiecināmi uz nekontrolējošo līdzdalību	5 064 820	1 501 916

2024. gadā no Meitas sabiedrības saņemtas dividendes 8 170 968 EUR apmērā (2023. gadā: 5 719 677 EUR apmērā).

Apkopojošā informācija par Meitas sabiedrības finanšu stāvokli:

	2024 EUR	2023 EUR
Ilgtermiņa ieguldījumi	439 181 106	439 192 910
Apgrozāmie līdzekļi	41 944 799	30 091 564
Ilgtermiņa kreditori	89 935 675	93 422 046
Īstermiņa kreditori	58 488 780	46 945 720
Pašu kapitāls	**332 701 450**	**328 916 708**
Attiecināms uz:		
Mātes sabiedrības akcionāra kapitāla līdzdalības daļa	232 285 429	229 801 720
Nekontrolējošā līdzdalība	100 416 021	99 114 988
Mazākumakcionāriem izmaksātas dividendes (no nesadalītās peļņas)	3 763 787	2 635 401
Mazākumakcionāriem izmaksātas dividendes (no nesadalītās peļņas)	3 763 787	2 635 401

Apkopojošā informācija par Meitas sabiedrības naudas plūsmu:

	2024 EUR	2023 EUR
Pamatdarbības naudas plūsma	63 660 619	40 537 007
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma	(27 293 501)	(27 313 697)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma.	(24 869 414)	(11 236 976)
Neto naudas palielinājums pārskata gadā	**11 497 704**	**1 986 334**

12. KRĀJUMI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Materiāli un rezerves daļas	429 253	385 559	3 729 526	2 928 456
Dabasgāze	-	-	1 939 902	2 272 259
Samaksātie avansi par krājumiem	-	-	5 385	1 433
Uzkrājumi lēnas aprites krājumiem	-	-	(129 625)	(138 980)
KRĀJUMI KOPĀ	**429 253**	**385 559**	**5 545 188**	**5 063 168**

13. PARĀDI NO LĪGUMIEM AR KLIENTIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Parādi no līgumiem ar klientiem			-	
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	15 305 882	13 670 798	15 305 882	13 670 798
Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojuma parādi	-	-	11 169 898	11 555 119
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	10 396 783	5 192 972	10 602 547	5 192 972
Kopā parādi no līgumiem ar klientiem	**25 702 665**	**18 863 770**	**37 078 327**	**30 418 889**
Sagaidāmie kredītzaudējumi				
Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(72 493)	(5 455)	(72 493)	(5 455)
Kopā paredzamie kredīta zaudējumi	**(72 493)**	**(5 455)**	**(72 493)**	**(5 455)**
Debitori, neto				
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	15 305 882	13 670 798	15 305 882	13 670 798
Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas pakalpojuma parādi	-	-	11 169 898	11 555 119
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	10 324 290	5 187 517	10 530 054	5 187 517
PARĀDI NO LĪGUMIEM AR KLIENTIEM, NETO	**25 630 172**	**18 858 315**	**37 005 834**	**30 413 434**

Parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājums	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Pārskata gada sākumā	5 455	5 495	5 455	5 495
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	67 038	(40)	67 038	(40)
Pārskata gada beigās	**72 493**	**5 455**	**72 493**	**5 455**

*Plašāka informācija par sagaidāmo kredītzaudējumu aprēķinu rādītājiem sniegta 23. pielikumā

14. CITI DEBITORI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Termiņnoguldījumi*	-	80 767 903	-	80 767 903
Saņemamais ES fondu finansējums***	75 488 791	26 383 283	75 488 791	26 383 283
Parāds saistībā ar krāpniecisko darījumu**	-	172 850	-	172 850
Uzkrājums krāpnieciskajam darījumam**	-	(172 850)	-	(172 850)
Citi finanšu aktīvi	**75 488 791**	**107 151 186**	**75 488 791**	**107 151 186**
Nākamo periodu izmaksas	1 323 805	631 277	2 081 022	1 271 503
Samaksāti avansi par pakalpojumiem	1 321 606	1 076 424	1 321 606	1 076 424
Pievienotās vērtības nodoklis no saņemtajiem avansiem	6 167 413	10 606 043	6 247 979	10 669 213
Pārējie debitori	164 632	227 839	328 746	429 829
Citi nefinanšu aktīvi	**8 977 456**	**12 541 583**	**9 979 353**	**13 446 969**
CITI DEBITORI KOPĀ	**84 466 247**	**119 692 769**	**85 468 144**	**120 598 155**

*Nodrošinot efektīvu resursu pārvaldību, ievērojot procentu likmju pieaugumu, 2023.gadā brīvi pieejamie naudas līdzekļi tika noguldīti īstermiņa termiņnoguldījumos uz periodu no 6 līdz 12 mēnešiem un gada procentu likmēm robežās no 3,41% līdz 4,4%. Ietver uzkrātos procentus (skatīt 23. pielikumu).
**Mātes sabiedrība 2022. gadā veikusi uzkrājumu 172 850 EUR apmērā saistībā ar krāpniecisku darījumu. Kriminālprocesa ietvaros, naudas līdzekļi 2024.gadā ir atgūti.
*** Mātes sabiedrība 2024. gadā turpina īstenot ES līdzfinansētos projektus "Sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 1.fāze" un "Sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 2.fāze", kā arī ir uzsākti projekti Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas "Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija" ietvaros, kā rezultātā ir veikta būvniecība un iegādātas iekārtas, par kurām sagaidāms ES finansējums (skatīt arī Ilgtspējas pārskata nodaļu "Darbības segmenti").
**** Pievienotās vērtības nodoklis no saņemtajiem avansiem galvenokārt veidojas no sistēmas jaudas rezervācijas maksājumiem plānotajiem elektroenerģijas ražotāju pieslēgumiem.

15. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	(2 983 957)	(2 088 770)
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	-	338 906	851 734
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	**-**	**-**	**(2 645 051)**	**(1 237 036)**

Uzņēmumu ienākuma nodoklis attiecas uz Koncerna Meitas sabiedrības gada laikā veikto uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumu, veicot dividenžu izmaksu.

ATLIKTAIS UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Koncerna atliktais nodoklis tiek rēķināts par nākotnē maksājamo uzņēmumu ienākuma nodokli no Meitas sabiedrības nesadalītās peļņas, kuru plānots samaksāt Mātes sabiedrībai dividendēs, par pamatu ņemot Meitas sabiedrības stratēģijā noteikto dividenžu apmēru, kas nosaka, ka dividendēs tiek izmaksāti 90 % no Meitas sabiedrības aprēķinātās peļņas. Atliktā nodokļa daļa, kas attiecināma uz dividendēm, kuras saņem nekontrolējošā līdzdalība, tiek attiecināta uz nekontrolējošās līdzdalības vērtību pašu kapitālā.

	2024 EUR	2023 EUR
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada sākumu	3 638 647	4 490 381
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistību palielinājums (samazinājums)	(338 906)	(851 734)
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības uz gada beigām	**3 299 741**	**3 638 647**

16. NAUDA UN TĀS EKVIVALENTI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Naudas līdzekļi bankā	62 524 638	28 735 057	67 149 603	41 453 794
Pieprasījuma depozīti	5 869 353	3 211 633	25 695 542	3 446 346
KOPĀ nauda un naudas ekvivalenti	**68 393 991**	**31 946 690**	**92 845 145**	**44 900 140**

*Saistībā ar komercbanku piedāvāto procentu likmju par naudas atlikumiem norēķinu kontos pieaugumu, 2024. gadā ar sadarbības bankām ir noslēgti nakts depozītu līgumi ar mainīgām procentu likmēm, kur depozītu apjoms mainās atkarībā no Koncerna tūlītējām naudas prasībām.

17. PAŠU KAPITĀLS

A) PAMATKAPITĀLS

Pārskats par izmaiņām Mātes sabiedrības pašu kapitālā sniegts tālāk esošajā tabulā:

	Akciju skaits	Reģistrētais akciju kapitāls, EUR
2022. gada 31. decembrī	**391 598 534**	**391 598 534**
2023. gada 31. decembrī	**391 598 534**	**391 598 534**
Jaunu akciju emisija	3 956 516	3 956 516
2024. gada 31. decembrī	**395 555 050**	**395 555 050**

Koncerna akciju kapitālu veido Mātes sabiedrības parastās akcijas. Akciju kapitāls ir pilnībā apmaksāts.
Saskaņā ar AS "Augstsprieguma tīkls" akcionāru ārkārtas sapulces 2023. gada 15. decembra lēmumu ir veikts ieguldījums Mātes sabiedrības pamatkapitālā 3 956 516 EUR apmērā, kapitalizējot nesadalīto peļņu. Uzņēmumu reģistra lēmums par izmaiņu reģistrēšanu stājās spēkā 2024. gada 4. janvārī.
Mātes sabiedrība ir veikusi maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu (dividendes) no iepriekšējā gada peļņas:

2023. gadā 7 033 805 EUR jeb 0,01796 EUR par vienu akciju.
2024. gadā 10 117 120 EUR jeb 0,02558 EUR par vienu akciju.

B) REZERVES

Mātes sabiedrības rezerves sastāv no pārvērtēšanas rezerves, rezervēm pēcnodarbinātības pabalstiem, reorganizācijas rezerves, nesadalītās peļņas, kas ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs attīstības nodrošināšanai. Koncerna rezerves sastāv no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves, Meitas sabiedrības statūtos noteiktajām rezervēm, pārvērtēšanas rezerves pēcnodarbinātības pabalstiem, nesadalītās peļņas, kas ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs attīstības nodrošināšanai.

C) NEKONTROLĒJOŠĀ LĪDZDALĪBA

Informācija par nekontrolējošo līdzdalību ir sniegta 11. pielikumā. Izņemot dividendes, nav notikuši citi darījumi ar nekontrolējošo līdzdalību.

18. DARBINIEKU LABUMU SAISTĪBAS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Pārskata gada sākumā	3 261 894	3 294 185	4 593 371	4 645 953
Atzīts visaptverošo ienākumu pārskatā	(119 989)	(309 558)	(99 406)	(339 038)
Atzīts peļņas vai zaudējumu pārskatā	13 304	277 267	85 611	286 456
Pārskata gada beigās	**3 155 209**	**3 261 894**	**4 579 576**	**4 593 371**

19. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
a) Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
– no pieslēgumu maksām	50 442 317	37 477 190	50 442 317	37 477 190
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem kopā	**50 442 317**	**37 477 190**	**50 442 317**	**37 477 190**
– no Eiropas Savienības finansējuma	191 817 723	142 366 370	233 108 043	168 437 244
- no sagaidāmā Eiropas Savienības finansējuma	75 488 792	26 383 283	75 488 792	26 383 283
- no Eiropas Savienības finansējuma saņemtā avansa	-	18 562 500	-	18 562 500
– no pārslodzes maksas ieņēmumiem	113 503 731	134 178 984	113 503 731	134 178 984
Pārējie ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi	**380 810 246**	**321 491 137**	**422 100 566**	**347 562 011**
KOPĀ ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi	**431 252 563**	**358 968 327**	**472 542 883**	**385 039 201**

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
b) Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
– no pieslēgumu maksām	3 784 163	4 117 311	3 784 163	4 117 311
– atzītas citas līguma saistības	**656 235**	**-**	**658 506**	**4 475**
Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	**4 440 398**	**4 117 311**	**4 442 669**	**4 121 786**
- no nepabeigto ES līdzfinansēto projektu avansiem, tai skaitā:	32 100 355	16 531 253	32 100 355	16 531 253
Projekts "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 2. fāze "	18 562 500	2 650 549	18 562 500	2 650 549
Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu, 1.fāze	8 710 326	6 620 186	8 710 326	6 620 186
Elektroenerģijas pārvades¬ sistēmas modernizācija	4 827 529	7 239 338	4 827 529	7 239 338
Projekts "Sistēma PSO-SSO-galalietotāja sasaistei, INTERRFACE"	-	21 180	-	21 180
- no pabeigtiem ES līdzfinansētiem projektiem	6 883 813	3 570 603	7 852 875	4 540 432
- no pārslodzes maksas ieņēmumiem*	44 959 159	19 014 063	44 959 159	19 014 063
- no pieslēguma dabasgāzes pārvades sistēmai	-	-	-	4 654
- no citu projektu finansējuma	-	-	17 659	-
Pārējie īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi	**83 943 327**	**39 115 919**	**84 930 048**	**40 090 402**
KOPĀ īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi	**88 383 725**	**43 233 230**	**89 372 717**	**44 212 188**

* Saskaņā ar SPRK padomes 2023. gada 22. maija lēmumu Nr.64 "Par akciju sabiedrības "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem" AST laika periodā līdz 2025. gada 31. decembrim ir atļauts novirzīt iepriekš gūtos pārslodzes ienākumus kopumā līdz 62 070.1 tūkst. EUR apmērā elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai. 2025. gadā ir plānots atzīt neizlietotos pārslodzes maksas ieņēmumus zaudējumu segšanai 43 450 491 EUR apmērā (2023. gada neizlietotie pārslodzes maksas ieņēmumus zaudējumu segšanai 47 942 433 EUR) un pārslodzes ieņēmumus pamatlīdzekļu amortizācijas kompensēšanai 1 508 668 EUR apmērā (2023. gadā 1 193 655 EUR).

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMU NO LĪGUMIEM AR KLIENTIEM (ILGTERMIŅA UN ĪSTERMIŅA) KUSTĪBA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Pārskata gada sākumā	**41 594 501**	**41 742 974**	**41 598 976**	**41 742 974**
Pieslēgumu maksa un jaudas rezervācijas maksa atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā	(3 842 801)	(3 612 980)	(3 845 005)	(3 620 810)
Saņemtā pieslēguma maksa un jaudas rezervācijas maksa no klientu iemaksām	17 131 015	3 464 507	17 131 015	3 476 812
Pārskata gada beigās	**54 882 715**	**41 594 501**	**54 884 986**	**41 598 976**

PĀRĒJO NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMU (ILGTERMIŅA UN ĪSTERMIŅA) KUSTĪBA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Pārskata perioda sākumā	**360 607 056**	**313 602 263**	**387 652 413**	**339 327 346**
Saņemamā ES līdzfinansējuma kustība*	49 105 508	18 064 573	65 507 733	20 205 737
Saņemtā ES līdzfinansējuma kustība	56 181 716	7 065 258	56 181 716	7 065 258
Saņemtā ES līdzfinansējuma avansa kustība**	(321 668)	15 099 296	(321 668)	15 099 296
Saņemtie pārslodzes maksas ienākumi	11 104 799	25 784 153	11 104 799	25 784 153
Saņemts pamatlīdzeklis bez atlīdzības līdzfinansētā projektā (Biometāna ievades punkta pieslēgums)	-	-	380 173	-
Pārslodzes maksas ieņēmumi atzīti peļņas vai zaudējumu pārskatā***	(5 834 955)	(15 332 915)	(5 834 955)	(15 332 915)
ES līdzfinansējums iekļauts peļņas vai zaudējumu pārskatā	(6 088 883)	(3 675 572)	(7 639 597)	(4 496 462)
Pārskata gada beigās	**464 753 573**	**360 607 056**	**507 030 614**	**387 652 413**
KOPĀ ilgtermiņa un īstermiņa kustība pārskata gada beigās	**519 636 288**	**402 201 557**	**561 915 600**	**429 251 389**

*No Eiropas Savienības saņemtais finansējums (saistīts ar aktīviem) tiek atzīts postenī "Pārējie nākamo periodu ieņēmumi" brīdī, kad Koncerns un Mātes sabiedrība ir izpildījuši ar šī finansējuma saņemšanu saistītos nosacījumus un tiem ir beznosacījuma tiesības saņemt finansējumu. Ar finansējuma saņemšanu saistītie nosacījumi ir šādi: Mātes sabiedrība un Koncerns nodrošina Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu vadību, iekšējo kontroli un uzskaiti saskaņā ar Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas likumdošanas prasībām. Katram darījumam, kas attiecas uz ES līdzfinansēto projektu uzskaiti, tiek nodrošināta grāmatvedības uzskaite atsevišķi nodalītā kontā. Mātes sabiedrība un Koncerns nodrošina šķirtu līdzfinansēto projektu atbilstošo ieņēmumu, izdevumu, ilgtermiņa ieguldījumu un pievienotās vērtības nodokļa uzskaiti. Ja līdzekļi netiek saņemti līdz pārskata perioda beigām, tos atspoguļo kā debitoru parādu bilances pozīcijā “Citi debitori”.
**Ņemot vērā būtiskos plānotos ieguldījumus ES līdzfinansētajos kopēju interešu projektos "Sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 1.fāze" un "Sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, 2.fāze", kā arī ieguldījumus Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna "Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija" projektos (skat.arī Ilgtspējas pārskata nodaļu "Darbības segmenti"), noslēgto granta līgumu ietvaros saņemts avanss projektu realizācijai.
***No nākamo periodu ieņēmumiem atzīti ieņēmumi elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu segšanai 4 491 942 EUR (2023. gadā 14 127 667 EUR). Un 1 343 013 EUR (2023. gadā 1 205 248 EUR) ieņēmumi pamatlīdzekļu amortizācijas kompensēšanai.

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMU SADALĪJUMS PA PERIODIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma				
1 gads vai mazāk	38 984 168	20 101 856	39 970 889	21 076 160
1-5 gadi	20 757 529	17 214 431	25 691 134	22 085 951
Virs 5 gadiem	246 548 986	170 097 722	282 905 701	191 297 076
Nākamo periodu ieņēmumi no pārslodzes maksas				
1 gads vai mazāk	44 959 159	19 014 063	44 959 159	19 014 063
1-5 gadi	5 494 688	34 251 119	5 494 688	34 251 119
Virs 5 gadiem	108 009 043	99 927 865	108 009 043	99 927 865
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas				
1 gads vai mazāk	3 784 163	4 117 311	3 784 163	4 117 311
1-5 gadi	13 996 959	17 342 436	13 996 959	17 342 436
Virs 5 gadiem	36 445 358	20 134 754	36 445 358	20 134 754
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēguma dabasgāzes pārvades sistēmai				
1 gads vai mazāk	-	-	2 271	4 654
Nākamo periodu ieņēmumi no pārējiem klientu līgumiem				
1 gads vai mazāk	656 235	-	656 235	
KOPĀ nākamo periodu ieņēmumi	**519 636 288**	**402 201 557**	**561 915 600**	**429 251 389**

20. AIZŅĒMUMI UN NOMAS SAISTĪBAS

Mātes sabiedrība 2021. gada oktobrī emitēja obligācijas 100 000 tūkst. EUR apmērā. Obligācijas tiek kotētas Nasdaq Riga biržā ar fiksētu kupona likmi 0,5% gadā un dzēšanas datumu 2027. gada 20. janvāris. Mātes sabiedrība ir tiesīga dzēst katru emitēto obligāciju sēriju pilnībā, bet ne daļēji, jebkurā brīdī 3 (trīs) mēnešu laikā pirms to dzēšanas termiņa par cenu, kas vienāda ar obligāciju nominālvērtību kopā ar uzkrātajiem procentiem. Papildus saistību nepildīšanas gadījumiem, ir iekļauts cross-default nosacījums, ja Mātes sabiedrības un tās Meitas sabiedrības kavētie maksājumi atsevišķi vai kopā pārsniedz 20 000 tūkst. EUR.

Apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, lai nodrošinātu likviditātes rezervi turpmākajiem 24 mēnešiem, 2023. gadā pagarināts 2022. gada 9. decembrī starp AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Swedbank" noslēgtais kredītlīnijas līgums ar limitu līdz 10 000 tūkst. EUR, nosakot tā termiņu līdz 2025. gada 9. decembrim, ar bāzes procentu likmi 3 mēnešu EURIBOR un pievienoto procentu likmi 1,05%. Minētais kredītlīnijas līgums ir nenodrošināts.

Mātes sabiedrības rīcībā esošie finanšu līdzekļi ir pietiekami, lai nodrošinātu tās finanšu vajadzības. Elektroenerģijas pārvades tīkla infrastruktūras projektu īstenošanai, AS Augstsprieguma tīkls 2024. gada 20. decembrī noslēdza aizdevuma līgumu ar Luminor Bank AS Latvijas filiāli. Minētā līguma ietvaros Mātes sabiedrībai ir pieejami līdzekļi līdz 80 000 tūkst. EUR.

Pārskata periodā abu minēto kredītlīnijas līgumu ietvaros AS "Augstsprieguma tīkls" aizņēmumus nav saņēmusi. Mātes sabiedrības esošajos aizņēmumu līgumos noteiktie finanšu rādītāju ierobežojumi pārskata periodā un pārskata apstiprināšanas brīdī ir ievēroti:

Finanšu rādītāju ierobežojumi	31.12.2024.	31.12.2023.
Pašu kapitāla īpatsvars >25%	38%	44%
Neto aizņēmumi / EBITDA <6	0.8	1.3

Finanšu rādītāju ierobežojumi	31.12.2024.	31.12.2023.
Pašu kapitāla īpatsvars >50%	69%	70%
Neto aizņēmumi / EBITDA <5	0.6	1.3
Saistību apkalpošanas koeficients (DSCR) >1.2x	4.3	3.3

Pārskata perioda beigās Mātes sabiedrības ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā procentu likme ir palikusi nemainīga 0,5% (2023. gada 31. decembrī: 0.5%). 100% no kopējā ilgtermiņa kredītu apjoma ir ar fiksētu aizdevuma procentu likmi (2023. gada 31. decembrī: 100%).

Mātes sabiedrības meitas sabiedrība dabasgāzes operators AS "Conexus Baltic Grid" piesaista ārējo finansējumu saviem spēkiem. Pārskata gadā AS "Conexus Baltic Grid" ir aizņēmumi gan no vietējām, gan arī no ārvalstu kredītiestādēm. Aizņēmumu vidējā svērtā procentu likme pārskata gada beigās ir 2,38% (31.12.2023.: 3,30%). 39% no saņemtajiem, bet vēl neatmaksātiem aizņēmumiem pārskata gada beigās ir ar fiksētu aizdevuma procenta likmi (31.12.2023.: 35%). Visi Conexus aizņēmumi ir eiro valūtā un bez nodrošinājuma.

Conexus rīcībā esošie finanšu aktīvi ir pietiekami, lai nodrošinātu tās finanšu vajadzības. Kopējā aizņēmumu summa pārskata perioda beigās ir 66 619 tūkst. EUR. Pārskata perioda beigās Conexus ir pieejami noslēgtie aizdevumu līgumi 45 000 tūkst. EUR apmērā.

Koncerna vidējā svērtā ilgtermiņa kredītu procentu likme pārskata perioda beigās bija 1,50% (2023. gada 31. decembrī: 1.74%), uz 2024. gada beigām koncernam nav īstermiņa aizņēmumu (vidējā svērtā procentu likme 31.12.2023.: 4,76%). 76% no Koncerna kopējiem ilgtermiņa kredītiem ir ar fiksētu kredīta procentu likmi (2023. gada 31. decembrī: 71%). Visi Koncerna aizņēmumi ir eiro valūtā un bez nodrošinājuma.

Koncerns un Mātes sabiedrība ir noslēguši dažādus zemes un nekustamā īpašuma nomas līgumus, tai skaitā būtiskākais ir 2011. gadā noslēgtais ilgtermiņa līgums ar darbības termiņu līdz 2044. gadam ar AS "Latvenergo" (kurai pieder īpašumtiesības) par kombinētā optiskā kabeļa (OPGW - optical ground wire with dual function) elektriskās daļas nomu, kas izvietots uz pārvades līniju balstiem un tā metāliskais stiegrojums nodrošina arī 330 kV un 110 kV elektroenerģijas pārvades līniju aizsardzību pret zibens radītu pārspriegumu.

AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	-	-	46 776 882	65 568 897
Emitēto obligāciju ilgtermiņa daļa	99 945 675	99 919 164	99 945 675	99 919 164
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	-	-	19 792 016	13 899 286
Aizņēmumi	**99 945 675**	**99 919 164**	**166 514 573**	**179 387 347**
Ilgtermiņa uzkrātās saistības procentu izmaksām no emitētajām obligācijām	474 044	473 973	474 044	473 973
Īstermiņa uzkrātās saistības par aizņēmumu procentu izmaksām no kredītiestādēm	-	-	49 872	75 493
KOPĀ aizņēmumi	**100 419 719**	**100 393 137**	**167 038 489**	**179 936 813**
Tai skaitā:				
Ilgtermiņa aizņēmumi	100 419 719	100 393 137	147 196 601	165 962 034
Īstermiņa aizņēmumi	-	-	19 841 888	13 974 779

NOMAS SAISTĪBAS

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
KOPĀ nomas saistības	**14 082 522**	**14 880 675**	**14 553 832**	**15 358 677**
Tai skaitā:				
Ilgtermiņa	13 227 219	14 036 873	13 671 325	14 487 671
Īstermiņa	855 303	843 802	882 507	871 006

AIZŅĒMUMU UN NOMAS SAISTĪBU KUSTĪBA

	Mātes sabiedrība		
	Nomas saistības EUR	Citi aizņēmumi EUR	Kopā EUR
2022. gada 31. decembrī	**14 865 954**	**100 366 699**	**115 232 653**
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	629 297	-	629 297
Jauni līgumi	218 494	-	218 494
Atmaksa, izņemot procentu maksājumus	(833 070)	-	(833 070)
Procentu maksājumi	(230 114)	(500 000)	(730 114)
Aprēķinātie procenti	230 114	526 438	756 552
2023. gada 31. decembrī	**14 880 675**	**100 393 137**	**115 273 812**
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	45 868	-	45 868
Atmaksa, izņemot procentu maksājumus	(844 021)	-	(844 021)
Procentu maksājumi	(219 708)	(500 000)	(719 708)
Aprēķinātie procenti	219 708	526 582	746 290
2024. gada 31. decembrī	**14 082 522**	**100 419 719**	**114 502 241**

	Koncerns			
	Nomas saistības EUR	Aizņēmumi no kredītiestādēm EUR	Citi aizņēmumi EUR	Kopā EUR
2022. gada 31. decembrī	**15 350 376**	**82 429 949**	**100 366 699**	**198 147 024**
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	629 297	-	-	629 297
Jauni līgumi	218 494	10 000 000	-	10 218 494
Atmaksa, izņemot procentu maksājumus	(839 490)	(12 899 286)	-	(13 738 776)
Procentu maksājumi	(250 897)	(2 568 496)	(500 000)	(3 319 393)
Aprēķinātie procenti	250 897	2 581 509	526 438	3 358 844
2023. gada 31. decembrī	**15 358 677**	**79 543 676**	**100 393 137**	**195 295 490**
Atzītas izmaiņas nomas līgumos	45 868	-	-	45 868
Atmaksa, izņemot procentu maksājumus	(850 713)	(12 899 286)	-	(13 749 999)
Procentu maksājumi	(240 220)	(2 740 370)	(500 000)	(3 480 590)
Aprēķinātie procenti	240 220	2 714 750	526 582	3 481 552
2024. gada 31. decembrī	**14 553 832**	**66 618 770**	**100 419 719**	**181 592 321**

AIZŅĒMUMU SADALĪJUMS PĒC TO ATMAKSAS TERMIŅIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:				
1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	474 044	473 973	2 409 528	2 458 289
1–5 gadi	99 945 675	99 919 164	107 687 610	107 661 099
Virs 5 gadiem	-	-	16 451 613	18 387 097
Kopā	**100 419 719**	**100 393 137**	**126 548 751**	**128 506 485**
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:				
1 gads vai mazāk (īstermiņa aizņēmumi)	-	-	-	11 990 463
1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	-	-	17 906 405	39 439 865
1–5 gadi	-	-	22 583 333	-
Kopā	**-**	**-**	**40 489 738**	**51 430 328**
KOPĀ aizņēmumi	**100 419 719**	**100 393 137**	**167 038 489**	**179 936 813**

NOMAS SAISTĪBU SADALĪJUMS PĒC TO ATMAKSAS TERMIŅIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
1 gads vai mazāk	855 303	843 802	882 507	871 006
1-5 gadi	2 762 977	3 029 123	2 871 793	3 137 939
Virs 5 gadiem	10 464 242	11 007 750	10 799 532	11 349 732
KOPĀ nomas saistības	**14 082 522**	**14 880 675**	**14 553 832**	**15 358 677**

21. PARĀDI PIEGĀDĀTĀJIEM UN PĀRĒJIE KREDITORI

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Finanšu saistības:				
Parādi par elektroenerģiju un dabasgāzi	15 476 161	16 697 580	15 476 161	16 697 580
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	35 215 887	8 075 054	44 631 682	13 856 645
Citas uzkrātās saistības	95 846	59 320	224 559	815 112
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	13 666 499	7 677 092	29 653 868	22 931 538
KOPĀ finanšu saistības	**64 454 393**	**32 509 046**	**89 986 270**	**54 300 875**
Nefinanšu saistības:				
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	1 929 230	1 352 511	2 855 290	2 464 382
Saņemtie pieslēguma maksas avansi	18 221 957	795 572	18 221 957	795 572
Saņemtie avansi par jaudas rezervēšanas maksu	10 585 830	12 036 879	10 585 830	12 036 879
Saņemtie avansa maksājumi	-	-	7 367 326	6 112 856
Pārējās īstermiņa nefinanšu saistības	3 706 811	3 309 290	7 512 093	6 257 513
KOPĀ nefinanšu saistības	**34 443 828**	**17 494 252**	**46 542 496**	**27 667 202**
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, t. sk.	**98 898 221**	**50 003 298**	**136 528 766**	**81 968 077**
Parādi piegādātājiem	50 692 048	24 772 634	60 107 843	30 554 225
Parādi pārējiem kreditoriem	48 206 173	25 230 664	76 420 923	51 413 852

SAŅEMTO PIESLĒGUMU MAKSAS AVANSU KUSTĪBA

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Pārskata perioda sākumā	**795 572**	**479 283**	**795 572**	**479 283**
Saņemtie pieslēgumu maksas avansi	21 864 511	1 115 112	21 864 511	1 115 112
Uz nākamo periodu ieņēmumiem attiecinātie avansi pēc pieslēgumu izbūves pabeigšanas	(4 438 126)	(798 823)	(4 438 126)	(798 823)
Pārskata perioda beigās	**18 221 957**	**795 572**	**18 221 957**	**795 572**

22. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo Koncerna pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, Koncerns un Mātes sabiedrība ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu veido zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:
1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisku daļu veido zemāka līmeņa dati.

KOTĒTAS TIRGUS CENAS – 1. LĪMENIS

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

VĒRTĒŠANAS TEHNIKA, KURĀ TIEK IZMANTOTI NOVĒROJAMI TIRGUS DATI – 2. LĪMENIS

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati ir tieši vai netieši novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t. i., cena) vai netieši (t. i., tiek iegūti no cenas).

VĒRTĒŠANAS TEHNIKA, KURĀ TIEK IZMANTOTI TIRGUS DATI, KAS NAV BALSTĪTI UZ NOVĒROJAMIEM TIRGUS DATIEM – 3. LĪMENIS

Vērtēšanas tehnikā tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojamie tirgus dati), ir klasificēti 3. līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ. 3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

AKTĪVI UN SAISTĪBAS, KURIEM PATIESĀ VĒRTĪBA TIEK UZRĀDĪTA UN AKTĪVI, KAS TIEK NOVĒRTĒTI PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ

Aizņēmumu no kredītiestādēm patiesā vērtība tiek noteikta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā aizņēmumiem no kredītiestādēm piemērotās procentu likmes tika noteiktas nesen un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm (lai gan daļai ir fiksētas), ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

Lai arī emitētās obligācijas (ietvertas aizņēmumu pozīcijā) ir kotētas tirgū, darījumi ar šiem vērtspapīriem notiek reti un tos nevar uzskatīt par aktīvu tirgu apliecinošiem. Tādējādi obligācijas netiek vērtētas piemērojot 1. līmeņa datus. Obligāciju patiesā vērtība tiek noteikta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes.

Tā kā obligācijām piemērotās procentu likmes tika noteiktas 2021. gadā, ievērojot procentu likmju pieaugumu tirgū, Mātes sabiedrības emitēto obligāciju uzskaites vērtība pārsniedz to tirgus vērtību. Koncernam un Mātes sabiedrībai piemērotā riska prēmija nav būtiski mainījusies.

Vadība novērtēja, ka nauda un īstermiņa termiņnoguldījumi, debitoru parādi, parādi no līgumiem ar klientiem, banku overdrafti un citas īstermiņa saistības aptuveni atbilst to uzskaites vērtībām, galvenokārt šo instrumentu īsā termiņa dēļ.

	Mātes sabiedrība			
	Uzskaites vērtība EUR	1. līmenis EUR	2. līmenis EUR	3. līmenis EUR
31.12.2024.				
Aktīvi, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā:				
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (10.2 pielikums)	612 028 823	-	-	612 028 823
Aktīvi, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Nauda (16. pielikums)	68 393 991	-	68 393 991	-
Parādi no līgumiem ar klientiem (13. pielikums)	25 630 172	-	-	25 630 172
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (11. pielikums)	74 755	-	-	74 755
Citi debitori (14. pielikums)	75 488 791	-	-	75 488 791
Saistības, kurām patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Citi aizņēmumi (20. pielikums)	100 419 719	-	95 642 603	-
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem (21. pielikums)	64 454 393	-	-	64 454 393
31.12.2023.				
Aktīvi, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā:				
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (10.2 pielikums)	608 187 026	-	-	608 187 026
Aktīvi, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Nauda (16.pielikums)	31 946 690	-	31 946 690	-
Parādi no līgumiem ar klientiem (13. pielikums)	18 858 315	-	-	18 858 315
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (11. pielikums)	54 755	-	-	54 755
Termiņnoguldījumi	80 767 903		80 767 903	
Citi debitori (14. pielikums)	26 383 283	-	-	26 383 283
Saistības, kurām patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Citi aizņēmumi (20. pielikums)	100 393 137	-	88 353 553	-
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem (21. pielikums)	32 509 046	-	-	32 509 046

	Koncerns			
	Uzskaites vērtība EUR	1. līmenis EUR	2. līmenis EUR	3. līmenis EUR
31.12.2024.				
Aktīvi, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā:				
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (10.2 pielikums)	950 410 371	-	-	950 410 371
Aktīvi, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Nauda (16. pielikums)	92 845 145	-	92 845 145	-
Parādi no līgumiem ar klientiem (13. pielikums)	37 005 834	-	-	37 005 834
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (11. pielikums)	74 755	-	-	74 755
Citi debitori (14. pielikums)	75 488 791	-	-	75 488 791
Saistības, kurām patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Citi aizņēmumi (20. pielikums)	100 419 719	-	95 642 603	
Aizņēmumi no kredītiestādēm (20. pielikums)	66 618 770			66 618 770
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem (21. pielikums)	89 986 270	-	-	89 986 270
31.12.2023.				
Aktīvi, kas tiek novērtēti patiesajā vērtībā:				
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (10.2 pielikums)	980 600 883	-	-	980 600 883
Aktīvi, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Nauda (16. pielikums)	44 900 140	-	44 900 140	-
Parādi no līgumiem ar klientiem (13. pielikums)	30 413 434	-	-	30 413 434
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (11. pielikums)	54 755	-	-	54 755
Terminoguldījumi	80 767 903		80 767 903	
Citi debitori (14. pielikums)	26 383 283	-	-	26 383 283
Saistības, kurām patiesā vērtība tiek uzrādīta:				
Citi aizņēmumi (20. pielikums)	100 393 137	-	88 353 553	-
Aizņēmumi no kredītiestādēm (20. pielikums)	79 543 676		-	79 543 676
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem (21. pielikums)	54 300 875	-	-	54 300 875

23. FINANŠU RISKU VADĪBA

Augstsprieguma tīkla koncerna Finanšu risku vadība tiek īstenota saskaņā ar Finanšu risku pārvaldības politiku un tai pakārtotajiem Finanšu risku pārvaldības noteikumiem.

Koncerna meitas sabiedrība AS "Conexus Baltic Grid" izstrādā un apstiprina savas Finanšu risku vadības politikas, kas ir saskaņotas ar Koncerna politikā ietvertajiem pamatprincipiem.

Finanšu resursu pārvaldība vērsta uz saimnieciskās darbības finansējuma un finansiālās stabilitātes nodrošināšanu, realizējot konservatīvu finanšu risku vadību. Finanšu risku vadības ietvaros Koncerns un Mātes sabiedrība izmanto finanšu risku kontroles un veic risku ierobežošanas pasākumus, samazinot risku atvērtajās pozīcijās.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks ir saistīts ar Koncerna un Mātes sabiedrības spēju izpildīt saistības noteiktajos termiņos. Operatīvās darbības riska radītiem neprognozējamiem naudas plūsmas svārstību gadījumiem un īstermiņa likviditātes riska ierobežošanai, Koncerns un Mātes sabiedrība nodrošina rezervi naudas līdzekļu vai parakstītu un neatsaucami pieejamu kredītlīdzekļu formā turpmākajiem 24 mēnešiem.

Koncerns un Mātes sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot pastāvīgu naudas plūsmas monitoringu, prognozējot īstermiņa un ilgtermiņa naudas plūsmu, nodrošinot pietiekamu finanšu resursu pieejamību saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos.

Koncerna un Mātes sabiedrības vadība uzskata, ka Koncernam un Mātes sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai to likviditāte nebūtu apdraudēta.

FINANŠU SAISTĪBU TERMIŅU ANALĪZE PĒC TO LĪGUMISKAJĀM NAUDAS PLŪSMĀM, IESKAITOT PROCENTU MAKSĀJUMUS, EUR

	Uzskaites vērtība	Mātes sabiedrība						
		2025. gada 1-3 mēn.	2025. gada 3 mēn.-1 gads	2026	2027	2028-2029	2030-….	Kopā
31.12.2024.								
Nomas saistības	14 082 522	265 994	797 832	1 055 417	851 060	1 570 512	11 849 808	16 390 623
Emitētās obligācijas	100 419 719	500 000	-	500 000	100 501 370	-	-	101 501 370
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	64 454 393	64 454 393	-	-	-	-	-	64 454 393
Kopā	**178 956 634**	**65 220 387**	**797 832**	**1 555 417**	**101 352 430**	**1 570 512**	**11 849 808**	**182 346 386**
		2024. gada 1-3 mēn.	**2024. gada 3 mēn.-1 gads**	**2025**	**2026**	**2027-2028**	**2029-….**	**Kopā**
31.12.2023.								
Nomas saistības	14 880 675	265 744	797 234	1 062 826	1 054 417	1 676 289	12 561 736	17 418 246
Emitētās obligācijas	100 393 137	500 000	-	500 000	500 000	100 501 370	-	102 001 370
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	32 509 046	32 509 046	-	-	-	-	-	32 509 046
Kopā	**147 782 858**	**33 274 790**	**797 234**	**1 562 826**	**1 554 417**	**102 177 659**	**12 561 736**	**151 928 662**
	Uzskaites vērtība	**Koncerns**						
		2025. gada 1-3 mēn.	**2025. gada 3 mēn.-1 gads**	**2026**	**2027**	**2028-2029**	**2030-….**	**Kopā**
31.12.2024.								
Nomas saistības	14 553 832	272 795	818 235	1 082 621	878 264	1 624 920	12 708 348	17 385 183
Aizņēmumi no kredītiestādēm	66 618 769	4 169 590	16 894 214	7 995 882	17 875 639	7 747 694	18 569 115	73 252 134
Emitētās obligācijas	100 419 719	500 000	-	500 000	100 501 370	-	-	101 501 370
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	89 986 421	89 986 421	-	-	-	-	-	89 986 421
Kopā	**271 578 741**	**94 928 806**	**17 712 449**	**9 578 503**	**119 255 273**	**9 372 614**	**31 277 463**	**282 125 108**
		2024. gada 1-3 mēn.	**2024. gada 3 mēn.-1 gads**	**2025**	**2026**	**2027-2028**	**2029-….**	**Kopā**
31.12.2023.								
Nomas saistības	15 358 677	272 545.00	817 637.00	1 090 030	1 081 621	1 730 697	13 420 276	18 412 806
Aizņēmumi no kredītiestādēm	79 543 676	4 494 899	11 782 660	22 653 338	8 016 645	20 495 584	21 389 401	88 832 527
Emitētās obligācijas	100 393 137	500 000	-	500 000	500 000	100 501 370	-	102 001 370
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	54 300 875	54 300 875	-	-	-	-	-	54 300 875
Kopā	**249 596 365**	**59 568 319**	**12 600 297**	**24 243 368**	**9 598 266**	**122 727 651**	**34 809 677**	**263 547 578**

PROCENTU LIKMJU RISKS

Procentu likmju risks rodas galvenokārt no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka procentu likmju pieauguma dēļ nozīmīgi pieaug finanšu izmaksas. Riska ierobežošanai Koncerna un Mātes sabiedrības Finanšu risku pārvaldības noteikumos noteikts, ka fiksētās likmes vai likmes ar ierobežotu kāpumu īpatsvars aizņēmumu portfelī nedrīkst būt mazāks par 35%. Vienlaikus Finanšu risku pārvaldības noteikumos noteikts, ka pārvades aktīvu īpašuma tiesību reorganizācijas procesā pārņemto saistību restrukturizācijas procesā pieļaujamas atkāpes no šā rādītāja.

Mātes sabiedrības aizņēmumu portfeli 2024. gada 31. decembrī veidoja obligācijas 99 946 tūkst. EUR (aizņēmumu portfelis 31.12.2023.: 99 919 tūkst. EUR) apmērā (nominālvērtība 100 000 tūkst. EUR) ar termiņu 5,25 gadi, fiksētu gada procentu likmi (kuponu) 0,5% un ienesīgumu 0,527%. Ilgtermiņa aizņēmumu ar fiksētu likmi īpatsvars kopējā aizņēmumu portfelī bija 100%, līdz ar to Mātes sabiedrība 2024. gada 31. decembrī nav pakļauta procentu likmju riskam.

Apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, Mātes sabiedrībai ir spēkā esošs kredītlīnijas līgums ar limitu līdz 10 000 tūkst. EUR un bāzes procentu likmi 3 mēnešu EURIBOR un pievienoto procentu likmi 1,05%, kas potenciāli varētu radīt procentu likmju risku. Tomēr, ievērojot to, ka līdz šim Mātes sabiedrība nav izmantojusi pieejamo kredītlīniju, risks vērtējams kā nenozīmīgs.

Koncerna aizņēmumu portfeli 2024. gada 31. decembrī veidoja aizņēmumi 126 549 tūkst. EUR (2023.gadā 128 506 tūkst. EUR) apmērā ar fiksētu procentu likmi un 40 490 tūkst. EUR (2023.gadā 51 430 tūkst. EUR) apmērā ar mainīgu procentu likmi.

Ilgtermiņa aizņēmumu ar fiksētu likmi īpatsvars kopējā aizņēmumu portfelī bija 76% (31.12.2023: 71%).

Nākamajā tabulā ir norādīts Koncerna peļņas pirms nodokļa jutīgums pret saprātīgi iespējamām procentu likmju izmaiņām katra pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi paliek nemainīgi.

	Koncerns			
	Likmes izmaiņas (bāzes punkti)	**Ietekme uz peļņu pirms nodokļa (EUR)**	**Likmes izmaiņas (bāzes punkti)**	**Ietekme uz peļņu pirms nodokļa (EUR)**
	2024		**2023**	
EURIBOR	(+50)	(235 913)	(+50)	(249 463)
	(-50)	235 913	(-50)	249 463

KREDĪTRISKS

Kredītrisks veidojas, ja Koncerna vai Mātes sabiedrības partneris nespēj pildīt līgumsaistības, kā dēļ Koncernam vai Mātes sabiedrībai rodas zaudējumi. Kredītrisks veidojas no Koncerna un Mātes sabiedrības naudas līdzekļiem, noguldījumiem komercbankās un debitoru parādiem. Kredītrisks var būt saistīts ar finanšu darījumu partneru risku un darījumu partneru risku.

Veicot saimniecisko darbību, Koncerns un Mātes sabiedrība sadarbojas ar vietējām un ārvalstu finanšu institūcijām. Līdz ar to rodas finanšu darījumu partneru risks – sadarbības partneru maksātnespējas vai darbības apturēšanas gadījumā Koncerns un Mātes sabiedrība var ciest zaudējumus. Piesaistītā ārējā finansējuma gadījumā risks pastāv līdz brīdim, kamēr aizņēmums tiek izņemts un pārskaitīts uz kādu no Koncerna vai Mātes sabiedrības sadarbības bankām.

Kredītrisks, kas izriet no Koncerna un Mātes sabiedrības naudas līdzekļiem norēķinu kontos, tiek pārvaldīts saskaņā ar Koncerna Finanšu risku pārvaldības politiku un Finanšu risku pārvaldības noteikumiem, sabalansējot finanšu līdzekļu izvietojumu.

Saskaņā ar Finanšu risku pārvaldības politiku sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Veicot saimniecisko darbību, Koncerns un Mātes sabiedrība sadarbojas ar vietējiem un ārvalstu komersantiem. Līdz ar to rodas darījumu partneru vai debitoru risks – sadarbības partneru maksātnespējas vai darbības apturēšanas gadījumā Koncerns vai Mātes sabiedrība var ciest zaudējumus. Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums nosaka finanšu un civiltiesiskos ierobežojumus sankciju sarakstā iekļautiem subjektiem, tostarp finanšu līdzekļu iesaldēšanu. Ievērojot iepriekš minēto, sadarbība ar sankciju sarakstā iekļautu subjektu Koncernam vai Mātes sabiedrībai rada līguma saistību neizpildes risku, kā arī tiesiskus un reputācijas riskus.

Lai gan Koncernam un Mātes sabiedrībai ir nozīmīga debitoru riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība – akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības.

Ar debitoru parādiem saistītais kredītrisks tiek vadīts atbilstoši Finanšu risku pārvaldības noteikumos noteiktajiem risku pārvaldības pasākumiem, ik mēnesi, bet ne retāk kā reizi ceturksnī, veicot debitoru parādu analīzi.

Maksimālā pakļautība kredītriskam	Mātes sabiedrība	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nauda un naudas ekvivalenti (16. pielikums)	68 393 991	31 946 690
Termiņnoguldījumi (14. pielikums)	-	80 767 903
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	25 702 665	18 863 770
Citi finanšu debitori (bruto)(14. pielikums)	75 488 791	26 556 133
KOPĀ	**169 585 447**	**158 134 496**

Papildus tiek atklāta šāda informācija attiecībā uz kredītrisku (Izņemot naudu un naudas ekvivalentus):

	Mātes sabiedrība	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nekavētie parādi	100 217 797	125 927 083
Kavētie parādi:		
Līdz 3 mēnešiem	968 271	82 026
No 3 līdz 12 mēnešiem	-	459
No 1 līdz 5 gadiem	1 038	174 249
Vairāk par 5 gadiem	4 350	3 989
KOPĀ	**101 191 456**	**126 187 806**

Maksimālā pakļautība kredītriskam	Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nauda un naudas ekvivalenti (16. pielikums)	92 845 145	44 900 140
Termiņnoguldījumi (14. pielikums)	-	80767903
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	37 078 478	30 418 889
Citi finanšu debitori (bruto)(14. pielikums)	75 488 791	26 556 133
KOPĀ	**205 412 414**	**182 643 065**

Papildus tiek atklāta šāda informācija attiecībā uz kredītrisku (Izņemot naudu un naudas ekvivalentus):

	Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nekavētie parādi	111 593 610	137 360 017
Kavētie parādi:		
Līdz 3 mēnešiem	968 271	204 211
No 3 līdz 12 mēnešiem	-	459
No 1 līdz 5 gadiem	1 038	174 249
Vairāk par 5 gadiem	4 350	3 989
KOPĀ	**112 567 269**	**137 742 925**

FINANŠU AKTĪVU – NAUDAS UN DEPOZĪTU - KVALITĀTE

Bilances postenis	Mātes sabiedrība			
	Banka	Kredītreitings (Moody's)	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nauda un naudas ekvivalenti:				
Nauda norēķinu kontos	SEB banka	Aa3	58 214 773	24 929 679
	Swedbank	Aa3	-	-
	Luminor Bank AS Latvijas filiāle	Baa2	4 302 828	3 803 569
	Citadele banka	Baa1	4 507	991
	Valsts Kase		2 530	818
Pieprasījuma depozīti	Swedbank	Aa3	5 869 353	3 211 633
Kopā nauda un naudas ekvivalenti:			**68 393 991**	**31 946 690**
Termiņnoguldījumi:				
Termiņnoguldījumi:	Citadele banka	Baa1	-	40 147 522
	OP Corporate Bank plc Latvijas filiāle	Aa3	-	30 468 964
	Luminor Bank AS Latvijas filiāle	Baa2	-	10 151 417
Kopā termiņnoguldījumi			**-**	**80 767 903**

Bilances postenis	Koncerns			
	Banka	Kredītreitings (Moody's)	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Nauda un naudas ekvivalenti:				
Nauda norēķinu kontos	SEB banka	Aa3	62 768 775	32 980 865
	Swedbank	Aa3	693	1 450
	OP Corporate Bank plc Latvijas filiāle	Aa3	66 935	4 663 087
	Citadele banka	Baa1	4 997	2 046
	Luminor Bank AS Latvijas filiāle	Baa2	4 305 673	3 805 528
	Valsts Kase		2 530	818
Pieprasījuma depozīti	Swedbank	Aa3	6 195 542	3 446 346
	Citadele banka	Baa1	11 800 000	-
	OP Corporate Bank plc Latvijas filiāle	Aa3	7 700 000	-
Kopā nauda un naudas ekvivalenti:			**92 845 145**	**44 900 140**
Termiņnoguldījumi:				
Termiņnoguldījumi:	Citadele banka	Baa1	-	40 147 522
	OP Corporate Bank plc Latvijas filiāle	Aa3	-	30 468 964
	Luminor Bank AS Latvijas filiāle	Baa2	-	10 151 417
Kopā termiņnoguldījumi			**-**	**80 767 903**

Koncerns un Mātes sabiedrība nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai līdz minimumam samazinātu neatgūstamu debitoru parādu rašanās iespēju. Pastāvīgi tiek analizēta iespējamā vērtības samazināšanās debitoru parādiem no līgumiem ar klientiem un citiem debitoru parādiem. Koncerns ir saņēmis drošības depozītus 13 353 245 EUR (2023: 9 406 961 EUR) apmērā kā nodrošinājumu debitoru parādiem.

Koncerns un Mātes sabiedrība nav izstrādājuši iekšējo kredītreitingu sistēmu debitoru parādu novērtēšanai.

2024. gadā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītu zaudējumos saistībā ar debitoru parādiem. Debitoru parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja to atgūšana nav gaidāma. Rādītāji, kas norāda uz atgūšanas neiespējamību, cita starpā ir parādnieka nespēja vienoties par atmaksas grafiku, ko pavada parādnieka maksātnespēja, bankrots vai likvidācija. Lai gan nauda un depozīti arī ir pakļauti SKZ aprēķināšanas prasībām 9. SFPS ietvaros, noteiktā sagaidāmo kredītzaudējumu vērtība ir nebūtiska, ņemot vērā to, ka nauda un termiņnoguldījumi tiek turēti tādās finanšu institūcijās, kurām pašām vai to mātes bankām ir investīciju kategorijas kredītreitings (pārsvarā A līmeņa kredītreitings).

2024. GADA 31. DECEMBRĪ SAGAIDĀMIE KREDĪTZAUDĒJUMI:

Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 9. SFPS	Mātes sabiedrība						
	Netiek kavēts EUR	Kavējums līdz 44 dienām EUR	Kavējums no 45 līdz 90 dienām EUR	Kavējums no 91 līdz 180 dienām EUR	Kavējums no 181 līdz 359 dienām EUR	Kavējums vairāk nekā 360 dienas EUR	Kopā EUR
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0 %	2.33%	22.39%	32.81%	51.48%	100.00%	
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	24 729 006	24 377	943 894	-	-	5 388	25 702 665
Citi debitori (bruto) (14. pielikums)	75 488 791	-	-	-	-	-	75 488 791
Sagaidāmie kredītzaudējumi	**-**	**8 170**	**7 584**	**51 351**	**-**	**5 388**	**72 493**
	Koncerns						
Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 9. SFPS	**Netiek kavēts**	**Kavējums līdz 44 dienām**	**Kavējums no 45 līdz 90 dienām**	**Kavējums no 91 līdz 180 dienām**	**Kavējums no 181 līdz 359 dienām**	**Kavējums vairāk nekā 360 dienas**	**Kopā**
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	**EUR**	**EUR**	**EUR**	**EUR**	**EUR**	**EUR**	**EUR**
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	36 104 819	24 377	943 894	-	-	5 388	37 078 478
Citi debitori (bruto) (14. pielikums)	75 616 204	-	-	-	-	-	75 616 204
Sagaidāmie kredītzaudējumi	**-**	**8 170**	**7 584**	**51 351**	**-**	**5 388**	**72 493**

2023. GADA 31. DECEMBRĪ SAGAIDĀMIE KREDĪTZAUDĒJUMI:

Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 9. SFPS	Mātes sabiedrība						
	Netiek kavēts EUR	Kavējums līdz 44 dienām EUR	Kavējums no 45 līdz 90 dienām EUR	Kavējums no 91 līdz 180 dienām EUR	Kavējums no 181 līdz 359 dienām EUR	Kavējums vairāk nekā 360 dienas EUR	Kopā EUR
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0%	0.013%	2.12%	12.51%	18.84%	100%	
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	18 775 897	82 026	-	459	-	5 388	18 863 770
Citi debitori (bruto) (14. pielikums)	107 151 186	-	-	-	-	172 850	107 324 036
Sagaidāmie kredītzaudējumi	**-**	**10**	**-**	**57**	**-**	**178 238**	**178 305**
	Koncerns						
Samaksas termiņa kavējums dienās pēc 9. SFPS	**Netiek kavēts**	**Kavējums līdz 44 dienām**	**Kavējums no 45 līdz 90 dienām**	**Kavējums no 91 līdz 180 dienām**	**Kavējums no 181 līdz 359 dienām**	**Kavējums vairāk nekā 360 dienas**	**Kopā**
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0%	0% -0.013%	2.12%	12.51%	18.84%	100%	
Parādi no līgumiem ar klientiem (bruto) (13. pielikums)	30 208 831	204 211	-	459	-	5 388	30 418 889
Citi debitori (bruto) (14. pielikums)	107 151 186	-	-	-	-	172 850	107 324 036
Sagaidāmie kredītzaudējumi	**-**	**10**	**-**	**57**	**-**	**178 238**	**178 305**

KAPITĀLA RISKA VADĪBA

Mātes sabiedrības akcionārs ir Latvijas Republika (100%) Klimata un enerģētikas ministrijas personā. Kapitāla riska vadības mērķis ir nodrošināt Koncerna un Mātes sabiedrības ilgtspējīgu darbību un attīstību, attīstības plāna pārvades aktīvos realizācijai nepieciešamo finansējumu, aizņēmuma līgumos noteikto ierobežojošo nosacījumu izpildi.

Aizņēmumu līgumos noteiktie ierobežojošie nosacījumi nav pārkāpti. Lai nodrošinātu aizņēmuma līgumos noteikto ierobežojošo nosacījumu izpildi, tiek veikta regulāra pašu kapitāla rādītāja analīze. Atbilstoši Augstsprieguma tīkla koncerna Finanšu risku pārvaldības politikai pašu kapitāls jāuztur vismaz 35% līmenī. 2024. gada 31. decembrī AS "Augstsprieguma tīkls" pašu kapitāla īpatsvars bilancē ir 38%, Koncerna – 42% (2023. gada 31. decembrī attiecīgi 44% un 47%).

VALŪTAS RISKS

Koncerna un Mātes sabiedrība saimnieciskā darbība orientēta uz darījumiem, aktīviem un saistībām Koncerna un Mātes sabiedrības funkcionālajā valūtā, kas ir euro. Koncerna un Mātes sabiedrības valūtas risks tiek vērtēts kā nenozīmīgs, tiem nav atlikumu ārvalstu valūtās.

24. DARĪJUMI AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti ar valsti saistīti uzņēmumi, kurus kontrolē, kopīgi kontrolē vai būtiski ietekmē Latvijas valsts.

Tirdzniecības darījumi, kas notiek parastas uzņēmējdarbības ietvaros ar Latvijas valdību, tostarp tās ministrijām un aģentūrām, un darījumi starp valsts kontrolētām struktūrām un sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, ir izslēgti no saistīto pušu kvantitatīvās informācijas atklāšanas jomas, pamatojoties uz 24. SGS 25. punkta noteikumiem.

Koncerns un Mātes sabiedrība slēdz darījumus ar daudzām no šīm struktūrām, pamatojoties uz nesaistītu pušu darījumu nosacījumiem. Darījumos ar valdību saistītām struktūrām ir iekļauti nodokļi un citi saistīti pakalpojumi. Ienākuma nodokļi ir uzrādīti Pārskatā par finanšu stāvokli un Peļņas vai zaudējumu pārskatā, kā norādīts 14. un 15. pielikumā, sociālās apdrošināšanas iemaksas ir uzrādītas 7. pielikumā, maksājamie nodokļi ir uzrādīti 21. pielikumā. Nozīmīgi darījumi tiek veikti ar energoapgādes pakalpojumu sniedzēju AS "Latvenergo", sadales sistēmas operatoru AS "Sadales tīkls" un elektroenerģijas publisko tirgotāju AS "Enerģijas publiskais tirgotājs".

Koncerna "Augstsprieguma tīkls" vadības atalgojums ietver atalgojumu Koncerna uzņēmumu valdes locekļiem un padomei. Atalgojums Mātes sabiedrības vadībai ietver atlīdzību Mātes sabiedrības valdes un padomes locekļiem. Detalizēta informācija atklāta 7. pielikumā.

IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS NO DARĪJUMIEM AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM (CITĀM VALSTS KAPITĀLSABIEDRĪBĀM)

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Ieņēmumi				
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojums	91 491 330	84 042 604	91 491 330	84 042 604
Balansējošā elektroenerģija	11 375 103	8 245 624	11 375 103	8 245 624
Regulējošā elektroenerģija	(1 019 203)	(245 091)	(1 019 203)	(245 091)
Reaktīvās enerģijas ieņēmumi	543 913	533 940	543 913	533 940
Gāzes uzglabāšana un pārvade	-	-	36 185 768	26 320 745
Ieņēmumi no pārējiem pakalpojumiem	2 140 603	2 125 266	2 140 603	2 125 266
Kopā ieņēmumi no darījumiem ar saistītajām sabiedrībām	**104 531 746**	**94 702 343**	**140 717 514**	**121 023 088**
Izmaksas				
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	5 488 071	6 740 747	5 488 071	6 740 747
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	10 049 783	8 116 206	10 049 783	8 116 206
Elektroenerģija zudumiem un tehnoloģiskajam patēriņam	26 488 526	20 536 526	26 488 526	20 536 526
Elektroenerģija tranzīta zudumiem	4 991 466	3 562 619	4 991 466	3 562 619
Elektroenerģija saimnieciskajām vajadzībām	436 457	283 182	436 457	283 182
Jaudas rezerve elektroenerģijas sistēmas drošumam	8 632 721	8 899 090	8 632 721	8 899 090
Sinhrono kompensatoru izmantošana	1 514 759	1 178 704	1 514 759	1 178 704
Sakaru izdevumi	3 681 968	3 651 946	3 681 968	3 651 946
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	-	129 458	-	129 458
Pamatlīdzekļu un zemes noma	821 021	805 469	821 021	805 469
Gāzes uzglabāšana un pārvade	-	-	2 022 145	3 542 946
Citas izmaksas	72 838	73 267	72 838	73 267
Kopā izmaksas darījumiem ar saistītajām sabiedrībām	**62 177 609**	**53 977 214**	**64 199 754**	**57 520 160**

ATLIKUMI PĀRSKATA GADA BEIGĀS, KAS RADUŠIES NO DARĪJUMIEM AR SAISTĪTAJĀM PUSĒM (CITĀM VALSTS KAPITĀLSABIEDRĪBĀM)

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Debitoru parādi (13. pielikums):				
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	8 860 437	9 335 128	12 519 608	13 925 260
Kreditoru saistības (21. pielikums):				
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	9 497 213	12 531 931	9 641 867	12 876 397
Norēķini par drošības naudām *	3 399 788	2 216 099	3 399 637	2 216 099
Saņemtās klientu iemaksas par pamatlīdzekļu pārbūvi	2 674 375	32 000	2 674 224	32 000

*Drošības naudas iekļautas bilances postenī "Pārējie kreditori"

IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS NO DARĪJUMIEM AR ASOCIĒTAJIEM UZŅĒMUMIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Ieņēmumi				
Ieņēmumi no pārējiem pakalpojumiem	10 069	12 456	10 069	12 456
Ieņēmumi no līdzdalības asociētos uzņēmumos	20 000	8 333	20 000	8 333
Kopā:	**30 069**	**20 789**	**30 069**	**20 789**
Izmaksas				
Elektroenerģijas tirgus sasaistīšanas izmaksas	507 444	333 640	507 444	333 640
Kopā:	**507 444**	**333 640**	**507 444**	**333 640**

* Asociētais uzņēmums “Baltic RCC” OÜ vai Baltic RCC OÜ pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā.

ATLIKUMI PĀRSKATA GADA BEIGĀS, KAS RADUŠIES NO DARĪJUMIEM AR ASOCIĒTAJIEM UZŅĒMUMIEM

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR	31.12.2024. EUR	31.12.2023. EUR
Debitoru parādi:				
Asociētie uzņēmumi	-	144 799	-	144 799

Informācija par saistīto uzņēmumu aizdevumiem sniegta 20. pielikumā, savukārt informācija par izmaksātajām dividendēm – 17. pielikumā un informācija par saņemtajām dividendēm – 11. pielikumā.

25. NĀKOTNES SAISTĪBAS UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

2024. gada 31. decembrī Koncernam bija nākotnes saistības 174 910 tūkst. EUR apmērā (31.12.2023.: 210 993 tūkst. EUR) un Mātes sabiedrībai bija nākotnes saistības 156 560 tūkst. EUR apmērā (31.12.2023.: 167 657 tūkst. EUR) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.
Ar SPRK padomes 2024. gada 31. oktobra lēmumu "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" apstiprināts AS "Augstsprieguma tīkls" izstrādātais elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2025. līdz 2034. gadam (turpmāk arī – Attīstības plāns).

Attīstības plāns izstrādāts, ievērojot AST stratēģisko mērķi – Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, sinhronizējot Latvijas elektroenerģijas pārvades tīklu ar kontinentālās Eiropas tīklu, ievērojot drošuma un izmaksu efektivitātes principu atbilstību.

Apstiprinātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībā ieguldīt 445 milj. EUR. Detalizēti ar apstiprināto Attīstības plānu iespējams iepazīties: https://www.ast.lv/lv/content/elektroenergijas-parvades-sistemas-attistibas-plans.

Lai nodrošinātu iespējami mazāku plānoto kapitālieguldījumu ietekmi uz elektroenerģijas pārvades tarifiem, AST ir veiksmīgi piesaistījusi ES līdzfinansējumu Attīstības plānā iekļautajiem Eiropas kopējo interešu projektiem, kā arī novirza to finansēšanai uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus, tai skaitā:

- projekts "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 1. posms" – projekta kopējās izmaksas prognozētas 73 793 tūkst. EUR apmērā. Projektam piesaistīts ES līdzfinansējums: 2019. gada 19. martā noslēgts līgums ar INEA (Innovation and Networks Executive Agency) par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu 75% apmērā no attiecināmajām izmaksām, savukārt 24% plānots segt no iepriekš gūtajiem pārslodzes maksas ienākumiem;
- projekts "Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas sinhronizācija ar Eiropas tīklu, 2. fāze" – projekta kopējās izmaksas prognozētas 164 130 tūkst. EUR. Līdz pat 80% no kopējiem plānotajiem ieguldījumiem paredzēts segt no piešķirtā ES līdzfinansējums CEF un RePower struktūrfondu ietvaros, savukārt 15% no kopējiem plānotajiem ieguldījumiem paredzēts segt no iepriekš gūtajiem pārslodzes maksas ienākumiem;
- Ministru kabineta apstiprinātā Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas "Elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizācija" ietvaros Mātes sabiedrībai piešķirts finansējums 38 100 tūkst. EUR apmērā. AS "Augstspriegumu tīkls" ar sniegto atbalstu plāno izbūvēt dispečeru un drošu datu centru, ieviest nepieciešamo informācijas tehnoloģijas infrastruktūru informācijas sistēmas kiberdrošības uzlabošanai, kā arī attīstīt tīklu vadības digitalizāciju, nodrošinot atjaunīgo energoresursu ražotāju darba režīmu plānošanu un vadību. Latvijas Atveseļošanas fonda plāns ir sagatavots atbilstoši Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam mērķiem, ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumus un Eiropas Savienības Padomes rekomendācijas stabilai un veiksmīgai Latvijas izaugsmei. Atveseļošanas fonda līdzekļi Latvijā jāinvestē līdz 2026. gada vidum.

2024. gada 31. decembrī Conexus ir noslēgti, bet vēl nepabeigti ilgtermiņa aktīvu izveidošanas līgumi 18 349 893 EUR apmērā (31.12.2023.: 43 335 131 EUR).

Ievērojot dalību Nord Pool elektroenerģijas biržā, starp Mātes sabiedrību un AS "SEB banka" noslēgts galvinieka pakalpojuma līgums, pārskata perioda beigās 3 000 tūkst. EUR apmērā (31.12.2023.: 3 000 tūkst. EUR).

Stokholmas Starptautiskajā arbitrāžā uzsākta tiesvedība pret pārvades sistēmas operatoriem, tostarp AS "Augstsprieguma tīkls". Tiesvedība saistīta ar to, ka, ievērojot starptautisko sankciju regulējumu, operatori nav veikuši norēķinus. Pēc vadības domām saistības ir atzītas pietiekamā apmērā un nav nepieciešami papildus uzkrājumi sagaidāmo zaudējumu segšanai. Ņemot vērā Stokholmas Starptautiskās arbitrāžas noteikumus, šobrīd detalizētāka informācija uzskatāma par konfidenciālu.

26. ATLĪDZĪBA ZVĒRINĀTU REVIDENTU KOMERCSABIEDRĪBAI

Saskaņā ar AS "Augstsprieguma tīkls" un SIA "KPMG Baltics" līgumu par finanšu pārskata un konsolidētā finanšu pārskata revīziju, atlīdzība par Mātes sabiedrības finanšu pārskata un konsolidētā pārskata revīziju 2024. gadā ir noteikta 39 500 EUR (2023: 36 500 EUR ar SIA "PricewaterhouseCoopers"). Tāpat iepriekš minētā līguma ietvaros Mātes sabiedrība 2024. gadā no SIA "KPMG Baltics" saņēmusi 2024. gada ilgtspējas pārskata pārbaudes pakalpojumu 12 000 EUR (2023. gadā: 7 300 EUR no SIA "PricewaterhouseCoopers") apmērām.

Papildus iepriekš minētajam, Mātes sabiedrība 2024. gadā no SIA "KPMG Baltics" ir saņēmusi šādus pakalpojumus:

- revīzijas pakalpojumi Eiropas Savienības līdzfinansētiem projektiem 16 500 EUR apmērā;
- pēcnodarbinātības pabalstu aktuāra vērtējums 2023. gada pārskata vajadzībām 2 530 EUR apmērā;
- izpētes pakalpojumu "Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroenerģijas patēriņa attīstības tendences Latvijas tautsaimniecības nozarēs" 65 750 EUR apmērā;
- konsultāciju pakalpojums Mātes sabiedrības ieguldījuma Meitas sabiedrībā turpmākai pārvaldībai 12 000 EUR apmērā;
- konsultācijas pakalpojums 2023. gada ilgtspējas ziņošanas pārskata pilnveidei 13 600 EUR apmērā.

	Mātes sabiedrība		Koncerns	
	2024 EUR	2023 EUR	2024 EUR	2023 EUR
Revīzijas pakalpojums	39 500	36 500	69 000	53 500
Konsultāciju un audita pakalpojumi	122 380	111 768	128 380	117 068
ATLĪDZĪBA ZVĒRINĀTU REVIDENTU KOMERCSABIEDRĪBAI KOPĀ	**161 880**	**148 268**	**197 380**	**170 568**

27. APSTĀKĻI UN NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

Stiprinot reģiona enerģētisko noturību un neatkarību, 2025. gada 9. februārī Baltijas valstis veiksmīgi sinhronizēja savas elektroenerģijas pārvades sistēmas ar kontinentālo Eiropu. Sinhronizācija ļauj Baltijas valstīm ciešā sadarbībā ar citām kontinentālās Eiropas valstīm pārvaldīt savus elektroenerģijas tīklus, nodrošinot stabilu un uzticamu frekvences kontroli, tādējādi būtiski uzlabojot reģionālo enerģētisko drošību.

Laika posmā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz šī finanšu pārskata parakstīšanas datumam nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu AS "Augstsprieguma tīkls" koncerna un AS "Augstsprieguma tīkls" finanšu pārskatus

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Revidentu ziņojums pieejams publicētajā "Augstsprieguma tīkls koncerna konsolidētajā ilgtspējas pārskatā un AS "Augstsprieguma tīkls" koncerna konsolidētajā un AS "Augstsprieguma tīkls" atsevišķajā gada pārskatā 2024", saite uz pārskatu: Pārskats 2024

2024
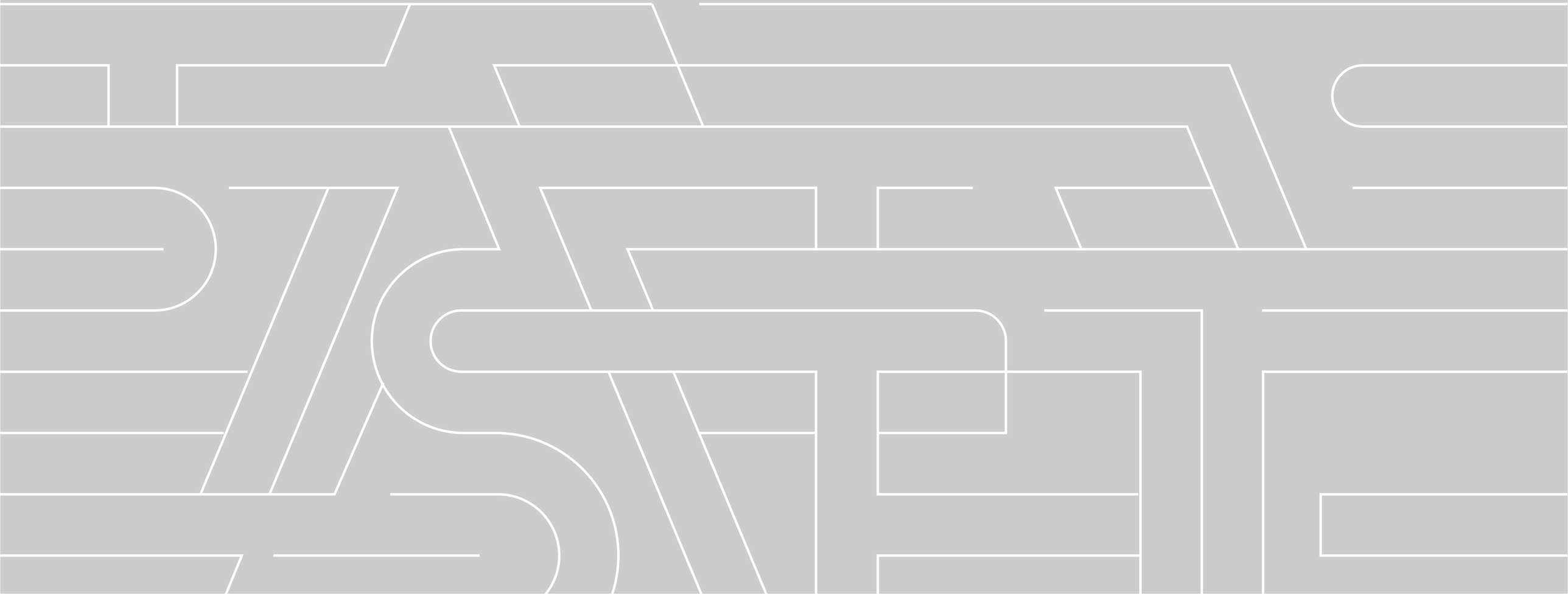
AS “Augstsprieguma tīkls”
Dārzciema iela 86, Rīga, LV-1073
T +371 6772 8353 • F +371 6772 8858
ast@ast.lv • www.ast.lv